

et de spon. ad audiencia. qd ad pma dandam
mibi teneris iur posse qd nec ad aliud te obli
gat iuramentu nisi p ea mibi dare labores.
Sed nunc qd teneris ad scdam. **S**ed hinc eundem
aut pma consensit expse vel tacite. puta qd ea
pnce scierte et no contradicere spsalia fuerit co
tracta. vel ignorate postea cu ratificacoe cu es
set et al legitime. et sic tenuerit spsalia in
ter me et pma. et de sps. et lras. et. c. siluam
vbi scdam hinc n possaz. et de sps. ad audiencia
Nat nullatenus i me consensit et sic teneris ad
scdam et similiter de alijs est dicendum. ut p
et de dspo. impu. et lras.

De ipso matrimonio ti. vij.

Ornequeter considerandu est de mionio
Et pmo de ipso mionio. scdo de ei ca
efficiere. s. de consensu. tercio de bonis
qto d differencijs. qnto qd contrahere possit mion
nu et qd n de q ubi manifestabit a gendo de
impedimentis mionij. sexto de nupcijs scdis.
septimo de mionialib9 causis in qbz agi ad
mioniu diuigendu vel diuigendu. octauo d
filijs quoz ca mioniu contrahit. nono de do
tib9 et donacoib9 factis ppter nupcias. **C**ir
ca pma videntu e de mionij essencia signific
coe et noiacoe. 2o de institucioe. 3o de obliga
coe. **C**irca pma qrun9 pla. s. qd sit mioniu
diuiniue. **S**ed ut habet a mro sniaz. li. iij.
di. xxvij. habet etia. xxvij. q. ij. s. j. et ex de
plump. illd. mioniu e diuinctio marital viri
et mulieris inter legitimas psonas iduadu
vite osuetudine retines. **A**d cui9 euidenciam
sciendu e q ibi tangit9 genul. s. diuictio id est
coadunacio diuioz qd e relaco. **H**ec at rela
cio est multiplex ex pte subiecti et sic signat9
his noib9 scz vroz et marie. et est vna ex pte
cae scz final qd ad eandem numero gnacoem oz
dinat9 et sic significat9 h9 noie mioniu. diuictio
aut illa q e i actu carnali n pntz ad essenciaz
mionij s. ad vuz. **T**angit9 etia ibi dca trahet9
in spem scz marital qd cu mioniu sit diuictio
in ordie ad aliqd vnu. talis diuinctio i spem
contrahit9 p id ad qd ordinat9 et h e illd qd ad
maritu pntet. q. d. mioniu est diuictio ad ea
q officia mariti requit qd ei ut dic apls. vir n
est ppter muliere. s. mulier ppter viru. id hec
dia potius sumi9 a viro q a muliere **Q**uia vo
diuictio mionial implicat in se duo. s. legiti
mitate psonaz et indiuisione psonaz. id ad
maiore euidencia addit9 inter psonas legiti
mas indiuidua vite osuetudine retines. vñ n
e de essencia diffinicois s. explicaco pmi me
bri. **E**t notanda q ibi describit9 mioniu s. m
statu pfectu. **A**d oplementu aut mionij tria
occurrat. oportet em q sit iniciatu p consensu aio
ru vbi expsiaz et p sit osumat9 p omixione
seruu et q sit ratu p fide contrahenciui. i. p fidi
sacrm. vñ sub illa diffinicoe n opbendit9 ma
trimoniu iactat9 nec mioniu ifideliu qd neu
tru eoz indiuidu i osuetudine vite retinz. s.
i caa separi pte ut habet9 infra. **S**i tñ indiuidu
tas intelligat9 s. m aptitudine n s. m actu. sic
nibile positu i diffinicoe hois. illa diffini
cio opletit9 vtruzq eoz. **V**truz mioniu sit

sacrm noue legis. **S**ed p sic. qd patz p hoc qd
apls ad eplb. qnto de mionio dicit sacrm h9
magnu e. dico aut i xpo et i eccia. qd n possit
dici de aliq sacro qd esset in noua lege insti
tutu **E**t sic mioniu pte accipi9 dupli. vno qn
tum ad ipi9 institucioem et sic n est sacrm noue
legis. qd fuit a noua lege institutu **A**lio mo
quo ad eius effe tu et sic s. fuerit a nouam
lege institutu. no tñ habuit tuc vim oferedi
gram sicut h3 m9. **I**n noua g9 lege mioniu n
est euacuatu s. confirmatu et factu gre ca tm.
et sic mioniu est noue legis sacrm. hec rich.
Quid est i sacro mionij materia. et qd for
ma. **S**ed essencia hui9 sacri o i sit in sensibili
actoe suscipienciui ipm. vñ verbu pmo vlatu
ab altero eoz h3 r9ez materie. et verbu scdo
platu ab alio h3 qli r9ez forme eo mo qd vba
sunt forma in sacro. sicut em cu vbu accedit
ad elementu et sic sacrm ut sapius est habitu
sic cu ad verbu illi9 qui pmo dicit accipio ta
i vroz accedit verbu alteri9 dicentis. et ego
accipio te i vuz vel ecouso. sit sacrm. et ita p
q n est idē materia et forma. nec de necessitate
sacri q vrbu viri pcedat verbu mulieris. qd
qdcuqz istoz pcedat nihil obest sacro. **N**ec
dicendu est p bndictio sacerdotis sit forma
hui9 sacri. **I**lla em est qd sacramentale et n est
qd pntes ad essencia sacri. s. rich. **A**lii dicunt
q verba qbus consensu mionial expm9 sunt
forma h9 sacri. materia autē est consensu. et h
dicit bñ. et de sps. tua nos. **O**biect9 aut co
tra pdicta qd s. m ha. de scd vic. sacrm est ex
bndictioe sanctificas. 3o ome sacrm h3 bndi
ctioz sibi essenciale. **S**ed b vtruz e de sacris in
noua lege institutis. tñ at n e mioniu s. m pe.
Quid e i mionio sacrm. et qd res. **S**ed s. m
ric. ibi e sacrm. tm. expsio osensu. et obligaco
matua. q p mutuu osensu p verba de pnti ex
p. tam e causata. **H**ec em est res respectu sig
ficacois exterioris q est p sensibilia signa. **E**t
est sacrm siue signu duplicis rei scz caritatis
qua signat et dispo ite causat. et vniōis xpi
et eccie qñ signat s. n causat. **I**pa at caritas
est res tm. **S**cdm alios aut e duplex sacrm su
signu. vñu pncipale qd e verbu vel nutus exp
mes osensu. alteru anexu scz copula carnal
diuinctio etia xpi et eccie est duplex scz p ca
ritate et p nature ofecmitate. pma significat9 p
osensu aioz. scda p diuinctioz seruū et hui9
snie sunt host. tho. et pe. **V**truz in suscepcoe
mionij gra ofera9. **S**ed q contrahentib9 mioniu
digne ofert9 gra gtu faci s. sicut em natura
nulli ofert9 potencia qñ etia oferat disposico
nem necessariā ad pdoneā execucioem actus il
lius potencie. sic ipe de9 oferedo alicui pntē
aliquā p sacri suscepcoe s. ofere disposicoz
necessariā ad pdoneā execucioem actus pntis
illius. p sacrm aut mionij dat9 ex dina insti
tucioe contrahentibus mioniu pntis ut vñ vca
alio ad pcreacoem plis et ad remediū ocupi
scencie. cui9 pntis actu exeq n pnt pdonee et
digne sñ gra gtu faciēte. 3o et h rich. **V**truz
copula carnis sit de integritate mionij. **S**ed
duplex est rei integritas siue pfectio. pma in

esse simpli. scda in esse cōpleto consistit. pmo. puer est cōpletus n̄ scdo mō. qz nō pōt plicere q sūt hoīs. pmo. copula carnalis nō est de integritate m̄ionij s; scdo. qz l; sine ip̄a habeat esse m̄ionij. tñ nō h; pfectā significacōez et sic dicit aug. n̄ ē dubitandū illā mulierē ad cōiugiū nō p̄tinere cū q̄ doceat d̄m̄itio seruū nō fuisse. **Q**uibus modis noiat m̄ionij. **S**ic elicit ex v̄bis p̄sidozi. ix. et bi. tripli. noia. scz diugiū. nupcie. et m̄ionij. In m̄ionio em̄ est cōsiderare tria. pmo. essenciā ei⁹ q̄ ē diūctō et sic dē cōiugiū. 2o. ei⁹ causam q̄ ē solēnis de sponsacio. et sic dē nupcie a nube. qz i solēni b̄ndictōe velant capita nubenciū. tercio. effectū siue fructū qui est ples. et sic dē matris monij. ut aug. dicit d̄tra faustū. qz n̄ d; mulier ad aliū nubē n̄ ut sic mat. **V**el s; p̄sidoz rā m̄ionij dē q̄si m̄is muniū. id est officij. qz maxime feminis incūbit educāde plis officiū. vñ sic possessio dē p̄ionij qz p̄na solici tudie acq̄rit. sic plis acq̄sico m̄ionij. et hoc est potissima inter omnes et bimologias licet etiam alie inueniant.

Quia s; articulū qui est de institucione m̄ionij q̄runt p̄a scz v̄t; m̄ionij sit d̄ iure nature. **S**ic qz sic aliq̄ mō. vñ. ff. de iusticia et iure. l. j. dē iur. naturale ē qd̄ oia aialia natura docuit et pax post. hic descendit maris et femine cōiunctio quā nos m̄ionij appellam. **A**d cui⁹ euidentia sciendū qz aliqd̄ esse de iure nature dē dupli. vno. illd̄ quod causat ex naturali nēccitate n̄ coopante volū tate n̄ illi⁹ q̄ naturā instituit. et sic dicim⁹ qz de iure nature ignis ē ascēdē fursus. et sic matrimonij n̄ ē de iure nature. **A**lio. dē esse de iure nature illud ad qd̄ natura inclinat quib⁹ p libez arbitriū pficiat s; quē modū act⁹ v̄tutū dicunt esse de iure nature. et sic m̄ionij n̄ est de iure nature. qz ad ip̄m inclinat natura gñis et speciei. et p cōpacōez ad p̄ncipalē ei⁹ finē q̄ ē bonū plis et p opacōez ad scdāriū q̄ ē mutuū obsequiū i reb⁹ domesticis. **Q**uā ac natura gñis ad b̄ aliquo. inclinet declaro sic. p̄creacō filioz. cōis ē oib⁹ aialib⁹ quib⁹ ad b̄ n̄ inclinz natura vno. i oib⁹ qz qdā sūt aialia quoz. filij nati statim p̄nt sibi victū sufficiēter acquirē. vñ ad quoz sustētacōz sufficit vir p se. **E**t iō quib⁹ i istis natura inclinet ad coitū n̄ tñ ē in istis d̄terminacō masculī ad feiam. In illi. ac i qb⁹ filij indigēt sustētacōe v̄tutū p̄eas vsqz ad paucū tps ē d̄terminata p naturā cōiunctio masculī ad feiam ut p; i q̄busdā auib⁹ filij aut hoim indigēt cura v̄tutū p̄eas vsqz ad magnū tps. et iō i hoib⁹ natura incliat ad d̄terminatā diūctōez maris et feie vsqz ad magnū tps. qz ex h̄ nō pōt cōcludi qz natura gñis inclinz ad isepabile v̄nionē p totā vitā. iō natura gñis n̄ incliat ita p̄fē ad m̄ionij sicut natura sp̄ei q̄ ē d̄uenit hoī s; iō qd̄ est hō. **Q**uā aut ad b̄ inclinz natura sp̄ei p̄fectus qz natura gñis declaro sic. **I**us nature dē a natura hūane sp̄ei. ē qd̄ natural rō hoīs dictat Natural ac rō hoīs n̄ tñ dictat filioz. p̄creacōez s; etiā educacōez et istructiōē. **V**ñ s; m̄

plm. viij. et bi. c. xj. filij h̄nt a p̄tib⁹ esse nutrimentū et disciplinā. **D**isciplinā aut pentuz indigēt filij ut in plibus p totā vitā vitam non p̄nt aut omode filij sic instrui nisi h̄nt certos p̄teas. **E**t n̄ ess; indissolubil obligacio viri ad mulierē. si em̄ essent p̄teas certa n̄ tñ obligati n̄ ess; eoz. tā p̄fecta et diligēs sol; citudo ēca plis educacōez. **V**ñ videm⁹ qz nati de fornicacōe l; certos habeāt p̄teas ab his tñ ut plimū negligunt. et iō natural rō dictat debē esse obligacōz d̄terminatī viri ad d̄terminatā mulierē indissolubili. p totā vitā q̄ obligacio est m̄ionij. **Q**uā etiā ad m̄ionij inclinet natura p cōpacōez ad eius finē scdāriū q̄ ē mutuū obsequiū sic pōt ostēdi. hoies in defectib⁹ et p̄fectib⁹ h̄nt se inter se sic ex cedētes et excessi. iō dictat naturale iudiciū rōis hoies debē s; cohabitare ut mutuo sibi inuicē suppleāt defect⁹. ppter qd̄ dicit p̄ba. j. po. c. ij. qz hō natura ciuile aial ē. qd̄ cōcor dat dicto apli dicētis gal. vj. alter alterius onera por. **S**il i mō dici p̄t qz cū i reb⁹ domesticis qdā magis cōueniant viro qz mulieri et ecōuerso. natural rō dictat n̄ tñ cohabitacōez viri et mulieris i vna domo ut suos defectus mutuo suppleāt s; etiā cohabitacōz p totā vitā indissolubilē ut libēci⁹ et fidelit⁹ sibi inuicē subueniāt. vñ p̄ba. viij. et bi. c. xj. viro et vxo ri amicitia videt s; naturā inexistē. **P**ro em̄ natura cōiugale aial. **V**ñ m̄ionij institutū fuerit an p̄tē. **S**ic duplex ē vsus m̄ionij. et s; h̄ duplex est istructio vna i officiū nature multiplicade. altera i r̄mediū culpe vitade qz ad p̄mā p̄t dici sacz lāge i rōe signi n̄ cāe. qz ad scdāz vō p̄pē i rōe signi et cāe inq̄ntū erat medicamentū cōcupie. p̄ma istructio fuit facta i paradiso an p̄tē. scda vō ē paradisu post p̄tē. vñ istructio ip̄i inq̄ntū ē sacrm p̄pē p̄tē fuit n̄ ante. **V**ñ fuit istructio a dō immediate. **S**ic dē m̄ionij istructiō p̄dixit. cū ut h̄et gen. ij. dixit. n̄ ē bonū hoim esse solū faciam⁹ et adiutorij s; sibi. m̄ionij at scō instituit implicite cū d̄ costa ade dormientis forma mulierē et adduxit eā ad adā ut habē e. c. **E**t ip̄z m̄ionij vbo p̄dixit. cū dicit gen. j. crescite et multiplicamini et replete terrā et subicite eā. vñ aug. xij. de ci. c. xij. nos nullo mō dubitam⁹ s; b̄ndictōez dei. cre. et mul. et re. ter. donū ēē nupcialz. qz dē an p̄tē hoīs abinico d̄stituit creādo masculm et feiaz. **A**dā vō deo ispirate istructōez m̄ionij specificauit cū dixit gen. ij. h̄ n̄ os ex ossibus m. et caro de car. m. et pax. p̄. q̄obzē dereliquit hō p̄rem et m̄ez et adherz vxo. sue. et ēē duo in carne vna. In qb⁹ v̄bis tria bona m̄ionij explicauit. s. bonū isepabilitatis cū d̄ ppter h̄ reli. hō pa. et ma. i. cohabitacōz p̄is et m̄is. **E**t bonū fidei cū d̄ adherē vxo. sue n̄ alie ne. **E**t bonū plis cū d̄ et ēē duo i carne vna. s. plis vni⁹ p̄creade. **F**uit ac cōueniēs m̄ionij institui p deū et hoiez dimit⁹ ispiratū ut cā effectui r̄nderz. In m̄ionio em̄ est v̄t; sp̄ual in signādo et efficiēdo. et ad aliqd̄ carnale. **E**t hūanā. s. obligacō ad carnalē actū. **E**t hec

dicta sunt de mōnii institucōe. in qntū fuit
in officiū. Inqntū etiā fuit i remediū fuit in-
stitutū a dō p pētū iplicite cū dixit mulieri
in dolore pias filios et sub viri eris pte et
ipe dñabit tui. et ade dixit. qz audisti vocem
vrosis tue zc. Ex quibz et sequētibz sil i vñū
collectis videri pte deū ifinuasse copulā eoz
iam nō esse i officiū sz etiā i remediū. **Expss**
autē instituit h de? cū post diluniū dixit noe
et filijs eius. crecite et multiplicami zc. mul-
tiplicacō em hoim diuicōe maris et fcie p-
ficiat. Cū at xps dixit. **Mat. xix.** qd de? diuixit
hō nō sepet p illa ūba mōnii nō instituit sz
mōniū dudū institutū sepet nō posse ostēdit
**Et hoc dixit ad instruendū eos q de sepabili-
tate mōnii nō bñ sciebat. ut p3 p lraz ibidē
hec rich.** Sedm at scotū cū mōniū sit sacm
noue legis fm qd tenet eccia imediate fuit a
xpo institutū sicut et alia noue legis sacra. vbi
autē id instituerit nō habet plenius q **M. xix.**
ibi em dñatū mōniū institutū p gen. ij. ap-
probauit nō instituit. et vltimū dñatū mōniū
sacm ppe dictū anexuit. qd accipi pte ex h q
addit qd deus diuixit hō nō sepet. ut nō intel-
ligat de? pēse intelligēdo dñatū mōniū
cōiungere. sz diuixisse extūc glose p instituci-
onē sacri cū eo stātis mōniū dñatū. **Obi-
ci** at qz ēca ea q de? imediate instituit nulla
pōt fieri imutatio p hoim sz p ecciam muta-
tio sit ēca mōniū tota die. ergo zc. **h** q
mutatio p hoiez nō pōt fieri circa mōniū qntū
ad ea q dñā institucōe determinauit. sz qd ad
ea que in determinata p ecciam determinanda
reliquit. hec bon.

Circa terciū qd ē de obligacōe mōnii q
ran? pla. s. vñz fuerit i pcepto an pētū
sz q sic. ut vult mgr sē. li. iij. di. xvj. Nā cā
institucōis mōnii i officiū duplex est vna p
statu inocēcie. s. multiplicacō spēi hūane p-
ter oplendū numez electoz. altera p statu
culpe. s. dñuacō spēi hūane p successioez idi-
uiduoz. ppter h datū ē bis pceptū id. s. cres-
et ml. sēl an pētū i paradiso gen. i. et sēl post
pētū terminato diluuiū gen. ix. Dico gō q an
pētū mōniū et vñz ei? fuit i pcepto. qz tñ fu-
it pceptū affirmatū nō obligabat nō p loco et
tpe. **Et id pmi pētes n fuerit trasgressores istu-
us pcepti. sz nunq fuerint in paradiso carnal-
copulati. Rō cui? pte sic assignari. pmo qā sa-
tis cito post formacōez eue facta ē illa tras-
gressio ppter quā sūt eieci d paradiso. Sedo qz
determinacōez tps qd icipient coire expectabāt
dimina auctoritate. et has duas tāgit au. ix.
sup gen. Tercia ē qz supfluitas cibi tercia di-
gestione digesti. q ē materia semis nōdū erat
i eis. **Si obicia?** q dām. li. ij. c. vlt. et filr li.
iij. c. xvj. sentire vñ? qsi hō stētis deus gen?
hūanū ali? q p coitū mltiplicasset. dicēdū q
id dñc opinādo. vñ addit fortassis nō asserēdo
nec ei? opio essz i h tenenda. vñ et aug. xij.
de ci. c. xxiij. reprobat eā. **Vñz** copula cō-
iugal fuit sub pcepto p pētū. **h** mōniū
p pētū fuit et i officiū et i remediū. qd ad p-
mū fuit sub pcepto p pētū donec facta fuit**

multiplicacō sufficiēs hoim ad cultū diuinū
Et tot vacātes erāt illi opī q melius erat ma-
nere aliquos i vgnitate vñ viduitate q omis
copule diugali itēde. Quo ad fm at nūp fuit
in pcepto qz mōbū carnal dēcupie hoies ef-
ficaciū pnt tpare p exerciciū meditationum
et affectionū spūaliū et degustacōez celestū
et maceracōez corpum q p mōmalē dēcubitū
sic em dñc bñ. i epla ad pprios pētes gusta-
to spū nēce est desipe carnē affectatū celestia
terrena nō sapiūt. eternis ibiantī salūdio sunt
trasitoria. Nō igit? obstat de beata vigne. qz
tpe ei? iā facta erat sufficiēs multiplicacō
hoim ad cultū diuinū. et id copula diugalis
iam nō erat sub pcepto. vñ nec jo. ba. mī eniū
dñatū. vñ pōt dici q p sone pūlegiate sicut
beata vgo. et jo. ba. erat ab illo pcepto p di-
uinā dispētacōez secrete exēpte. **Vñz** mō ob-
ligent? hoies ad id pceptū. **h** q nō qd p3 p h
q apls. i. cor. vij. vgnitate dñatū q dñaria
tur copule diugali. Nā pceptū id fuit affirma-
tiū id nō obligat ad sp sz p loco et tpe dñc
tibz. et id qndū fuit modic? numerus hoim
deuz colectū id pceptū obligauit q causa mō
cessat. qz magna est mltiplicacō hoim deum
colentiū. et tot vacāt copule diugali q expe-
dit ut multi maneāt i dñcā vgnali et vi-
duali. **Euit** etiā id pceptū satis reuocatū p h
q apls dñcā vgnalē pferit copule diuga-
li. ut p3. i. cor. vij. et p h q cas? i qd obligat
si manet. si tñ redigeret? mund? ad tā pūū nu-
merū hoim q qbasdā castitatē sūantibz alij
nō sufficerēt ad sufficiētē mltiplicacōez hoim
ad cultū dñā. tñc mōnial copla oibus illi
actū vacare potēb? esset pceptū. tñ iam tot
credūt? saluati et tñ sūt hoies p mūdū mlti-
plicati. q sic dñc aug. d bono diug. si oēs vel-
lēt dñcē ab oi dēcubitu d corde puro et dñcia
bōa nō ficta mltociet? di citat dñlet? h rich.

De causa efficiēte mōnii.
scz de consensu ti. viij.

Postea dñderādū ē de cā efficiēte mō-
nii. s. de dñsu p quē h3 mōniū dñ-
bi. et pmo de cōsensu simpli. scdo de
dñsu dñfirmato iuramēto. 3o de dñsu cui su-
puenit copula carnal. qto d dñsu coactō.
qnto d dñsu dñdionato. sexto de dñsu ad
tpe. septio de dñsu p pcuratores iter absē-
tes expss. octauo de dñsus mōnial obie-
cto. i. i qd sit ille. **Circa** pmi qran? pla. s.
vñz dñsus sit cā efficiēs mōnii. **h** q sic
vñ enlo? mōniū nō facit coire sz volūtas. ex
de spō. dñc. tuas dudū. cū em oīe sacm ha-
beat aliqd sensibile et aliqd spūale. ē em iui-
sibil grā visibil forma. optet q beat aliquid
hūanū et aliqd dñū. In mōnio ergo ē aliqd
hūanū et h est dñsus hois. et aliqd dñū. et
h est institucō dei. qntū gō ē ex pte hois. sol?
dñsus expss fac mōniū vñz dñrēte tñ
institucōe dñā. cū em tam vir q mulier ime-
diatē subsint eidē dñō. sola volūtas eoz nō
pōt tras ferre pte eoz ab vno i alter. nō vo-
lūtatē et auctoritatē dñis dñi dñrēte. h pe.
Vñz dñsus tacit? sufficiat ad eē mōnii

¶ Ad contrahendū mōnīū requirit̃ cōsensu
mutu⁹ p verba de pñci vel p alia signa in nō
valentib⁹ loq̃ exp̃ssus. p verba in quā de pñci
ut cū dicit vir. accipio te i meā vxorē. et m̃r
dic̃. accipio te i meū. ex d̃ spō. si inter. vbi po
nit̃ dēa forma verborū. vel etiā cū dicit alia
vba filia cōsensū exp̃mencia de pñci. et addit̃
vel p alia signa. qz multi pñt cōtrahē mōnīū
p nut⁹. ex de spō. tue fñitaci. Inter etiā abnē
tes et q̃ nun. p se viderūt p̃t cōtrahi mōnīū p
pcuratores et lras cōsensu mutuos exp̃men
tes. ut ec̃ habet̃ ifra articulo. vij. h⁹ a. dum
tñ fama vel auditu ṽl aliq⁹ alio⁹ se nouerint
xxx. q. v. nec i⁹ in glo. et. xxij. q. ij. n̄ ois. q.
cū d̃ i glo. Rō aut̃ q̃re requirit̃ exp̃ssio mutui
cōsensu p aliq̃d sensibile signū ē. qz sic ē insti
tutū. cui⁹ institucōis rō cōgrua fuit. qz mō
niū est sac̃m et de rōne sac̃i est ut s̃ dictū est
q̃ i eo sit aliq̃d sensibile signū. hui⁹ sentēcie
sunt rich. et cōiter oīs theologi. Et ec̃ bñ. ex
d̃ spō. tue fñitaci i glo. v. et. c. tua. i glo. v.
vbi dicit q̃ adesse mōnīi duo sūt necēaria. s.
substācia siue materia et forma. p substācia
est ibi cōsensu. Et p forma vba ad exp̃mendū
cōsensu deputata. h̄ idē sentit etiā inno. ibid̃
¶ S̄ obicit̃ cōtra h⁹. qz ex de spō. tue fñita
ti d̃ sic. mōnīū cōtrahi i veritate p legitimū
viri et mulieris cōsensum. s̄ necēia sūt q̃ntum
ad ecciam verba cōsensu exp̃mencia de pñci.
s⁹ vba n̄ requirunt̃ ad h̄ ut i foro dei mōnīo
nū cōtrahat̃ s̄ tñ ad h̄ ut ab eccia mōnīū cō
tractū iudicet̃. **¶** I valētib⁹ loq̃ s̄m rich. liz
verba sint necēia q̃ntū ad ecciam. nihilomin⁹
etiā sūt necēia ad h̄ ut i iudicō dei mōnīū cō
trahat̃. vñ vba illi⁹ decre. intelligi debēt p
appropacōez. qz i iudicō dei pñcipalior ē cō
sensu interior q̃ exp̃ssio ei⁹ exterior. In iudi
cō aut̃ ecciē ē ecōuerso. s̄m vñ gos. vba req̃
runt̃ tñ quo ad ecciam n̄ q⁹ ad deū nec quo
ad mōnīi essenciā. ut vñ dicē dicta decreta.
requirit̃ em̄ eccia vba ut cōsensu pbat̃. Nec
s̄m eundē sufficit si loquat̃ tñ alter s̄ optet
vtrūqz cōsensum exp̃mere vbi si loqui possit
vtrūqz. s̄m vñ ho. n̄ requirunt̃ vba nec ad ma
trimonij essenciā. nec quo ad ecciam s̄ suffi
cit cōsensu. Vñ sufficit q̃ dicat cōsensu. ff.
de re. iur. nupcias. et ex de clādes. despon. q̃
nobis. Sufficiūt ec̃ s̄n aliq̃b⁹ vbi signa i lo
quēte. Nā si is q̃ loq̃ nō pōt cōtrahit p nutum
m̃l tomagis q̃ loqui pōt. ff. de le. ij. nutu. Itē
vide⁹ q̃ sufficerz volūtate suā scribē sine ver
bis. ar. c. de tes. iubem⁹. plus est etiā cōf. nē
re facto q̃ vbo. ex de ap. dilecti. vñ n̄ refert
vtrū facto ṽl verbo q̃s cōfēciat. ex de diu.
ser. c. fi. Vñ si p⁹ nutū ṽl signū spōsa sequat̃
virz et ipō facto sine vbi cōfēciat i eum erit
mōnīū. S̄l r si dicat volo te h̄ē i vxorem si
vis me h̄ē i virz. et si i h⁹ cōsensu q̃ sit vñ
mōnīū osculeris me et statiz mulier osculet̃
eū erit mōnīū sine aliq̃bus vbi ex de mōo
cōtra. cōtra iter. ec. c. j. Nec obstat i⁹. s. q̃ ver
ba sūt necēia q̃ntū ad ecciam qz ibi d̃z subaudi
ri ṽl signa. qd̃ p⁹ p h⁹ q̃ sequit̃. nā et muti c̃
Vel loquit̃ i⁹. c. tue. de mōo vñ et exp̃ssio. h̄

host. i. sū. et ex de spō. dudū. c. j. **¶** Obicit̃ ite
rū. qz i illo. c. nō ois. q. cū d̃ i ter. et glo. et
in illo. c. tue fñitaci. in glo. habet̃ q̃ si cōtra
hāt pētes filijs pñab⁹ et sciētib⁹ sufficit eo
rū taciturnitas. **¶** I dicūt aliq̃. ut ho. et tho.
q̃ in cāu pñcto sufficit cōsensu sine vbi eo
rum q̃ cōtrahūt. qz vba pñtū et taciturnitas
filiorz pñciuz et vba intelligenciū ēqualent
sensibili signo exp̃mēti interiorē cōsensū max
ime qñ aliq⁹ gestu annūt et ex verecūdia. loq̃
omittūt. si at vba dicerent̃ p alios quā p pa
rentes n̄ sufficerz pñcta taciturnitas p⁹ em̄
i h⁹ valēt vba pñtū eo q̃ filij sūt aliq̃d sub
stancie eoz. Alij at pñctas glo. negant. nec
em̄ in ter. ex q⁹ accipiunt̃ s̄m rei veritatē pñt
h̄ēi. hec rich. Alij vñ distinguūt. ex q̃ refert
an aga⁹ de cōiunctōe eoz. q̃ sunt sui iuris an
alieni. In pmo cāu requirit̃ cōsensu exp̃ssus
cōtrahentiū mōnīū. In 2⁹ sufficit taciturni
tas cōsensu ipōz. cū exp̃ssione eoz i quoz
pñtē sūt cōstitutū. et sic distiguit pe. c̃. argu
mentū ad h̄. xxij. q. ij. q. cū d̃. Nō ē inq̃ vir
ginal⁹ pudoris eligē sibi virz. exp̃pita mas
d̃z videri qm virz exp̃pisse. verecūdiā pmit
tat an p nubat qz cōiugū verecūdiā plus cō
mēdat. de h⁹ vide. ff. e. u. l. h⁹ legis. q. cōtra
hunt̃ quoz. **¶** Vtrū i mōo sit op⁹ scriptura
I ex p̃ sic. ff. de spō. sufficit. lex tñ scripturam
de mōo desiderat qñ liberta cū senatore cō
trahit. vñ vbi illustres cōtrahūt mōo ppter
barbaros i aut. ut liceat m̃i et auie. q. qz. q.
dudū coll. viij. ṽl siq̃s cōtrahat. cū cōcubia
insti. de nup. q. vlt. h̄ at vltimū intelligas qñ
tū ad legitimacōez filiorz. qz s̄m leges n̄ in
telligunt̃ ali⁹ legitimū. h̄ host. et azo. n̄. de
nup. is. **¶** Quid si dicat viro vis talē ṽl pla
cet tibi tal. et ille rñdet placz. et postea simi
liter mulieri. et illa rñdet placz. **¶** I mōnīū
cōtrahi qz tal iterrogacō et mōo sit qñ q̃s ē i
eōm cōfēciad⁹ vbi cōtrahit̃ mōnīū spūale.
h̄ host. ex de spō. sponsa. **¶** Quid si vir dicat
pmitto tibi q̃ pundebo tibi tāq̃ vxori et illa
idē rñdet. **¶** I s̄m host. in sū. et ex. e. ex pre
e. p mōo ē iudicādū nisi de itencōe cōtrahā
pñtent̃ dūmō ad h̄ venerit et ad h̄ cōtrahē
dum apti sint. ar. ex. e. ex lras. **¶** Quid si dicat
pmitto tibi q̃ n̄ dimittā te p meliori ṽl peio
ri. **¶** I s̄m ho. sup. c. ex pre. e. idē est dicēdū
qd̃ d̃ cāu pmissio. In talib⁹ em̄ et silib⁹ dubijs
sp̄ ē p mōo iudicādū. ar. ex de sen. et re iu
di. c. fi. **¶** Quid si dicat a viro pmitto tibi q̃
habebo te p legitima vxore. et mulier filr. ecō
uerso dicat. **¶** I p h̄mōi vba cōtrahit̃ mōnīū
ex de spō. ex pre in ter. et glo. et xxx. q. v. nec
i⁹. q. s̄ obicit̃. qz h̄ vbi h̄ēbo ad pñs tps re
ferri pōt. ex de mōo cōtrahē. cōtra iter. ec. ex
lras. s̄m host. et gos. subaudiendū ē decetero
vel ab h⁹ tpe. qd̃ tñ si fuerit exp̃ssus n̄ erit du
biū. ut p⁹ ex de iureiurā. queadmodū **¶** Sec⁹ ē
si dicat̃. ducā te i vxorē. et idē dicit jo. i illo
c. nec i⁹. de h⁹ vide s̄ i casu fili. ti. ij. hui⁹ li.
¶ Quid siq̃s iurauit q̃ velit aliq̃ retinē ppe
tuo secū. **¶** I mōnīū n̄ ē nisi dicat q̃ velit cā
retinere i vxorē legitimā. i autēti. q̃b⁹ modis

naturales eff. le. §. pñl. sec² ē sñm cañ. xxij. q. ij. solet. hec jo. xxx. q. v. c. j. intellige q in pñcto casu erit mñoniū sñm cañ. si agatur ut mñoniū detrahatur. ut etiā dñ i glo. illi. c. solz.

¶ Vñ dñsensus expñsus pñba de futuro faci at mñoniū. **¶** Et q nō qz n̄ est dñsensus de detra hēdo tñc mñoniū. s̄ facit spñsalia qz ē pñ. s̄ sio de cōsenciēdo. **¶** Vñ cōsensus expñsus pñba de pñci si desit dñsensus iterioz faciat ma trioniū. **¶** Et duplex est forz. scz pñmale et iudi ciale. In pñmo iudicat sñm veritatez. In 2º sñm allegata. ex. de spō. tua nos. i. fi. Dicendū g' q i foro pñiali nec est mñoniū nec mñoniū iudicandū. cui² rō est qz i oib² sacñs requiri tar intēcio volūtaria faciēdi illud qd ecclia facit. qz g' tal' n̄ intēdebat cōtrahē mñoniūz iō nō est mñoniū. In foro vñ iudiciali aut do las pñari pñt evidenti² signis. et sic ecclia n̄ iudicabit mñoniā aut nō. et sic iudicabit. sta bit em vñ. s̄ bon. et tho. et cōueniūt cū eis cōiter theologi. et rap. et host. **¶** Et obicit² qz si cōsensus iterioz requiri² i vtroqz cōiugū tunc neuter de altero scire poterit an sit ver² cōiug. et sic qlibz mñoniū cōtrahēs piculo se exponit. **¶** Et q de quolibz ē pñsumēdum bo num nisi manifeste appareat cōtrariū. et iō de omī pñsumendū est qd corde dñsenciat si ore ex pñat nisi pñ signa evidēcia fictio appareat. vñ ille ex pñe c² n̄ ē dolus excusat² pñ ignorā ciam a pñctō. **¶** Obicit² iterz qz si qñs pñbet² con sensisse i aliquā pñba de pñci cogit² pñ ex cōi caciōis sñiam ut eā hēat vxorē liz dicat defu isse dñsensus iterioz etiā si postea cū alia cō traxerit iterioz dñsensu vñbis expñso. et h' nō esset si requireret² dñsensus mētal' ad mñoniū ergo n̄ requirit². **¶** Et in tali casu ecclia cogit euz ad standū cū pñma vxore qz iudicat eū sñm ea q foris apparēt. Nec i iusticia decipit² liz i fa cto decipiat². ille tñ pocius dñ ex cōi caciōis su stinē q ad pñmā vxorē redire vel dñ ad aliam regionē remotā fugē. s̄ tho. **¶** Obicit² ad h' qz in foro iudiciali credit² cuilibz detra se re stitucā. g' si qñs neget se corde dñsensisse debz credi sibi. **¶** Et qz ecclia hz testimoniū i detrariū Et qz etiā tale testimoniū turpitudis est i pñu diciū cause mñonial q ē fauorabil. Iō tal' vi ri testimoniū n̄ audit². In foro tñ dñcie credit² sibi in quo hō suā turpitudinē dñfite². s̄ bon. **¶** Obicit² etiā pñ dolus et fraus nemī debent pñocinari. g' dñ. **¶** Et qz ibi sūt duo. s̄. defect² dñsensus q sibi pñocinat² i foro dñcie ut n̄ asti gat² vinculo mñonij. licz n̄ i foro ecclie i quo iudicat² sñm allegata. Et dol² vñboz. et hic i neutro foro sibi pñocinat² qz i vtroqz pñ eo pu nitur. **¶** Quid si qñs dicat ita petre accipis ag netē in vxorē et ipse rñdeat dñe. petz accipit a znetē i vxorē. postea interrogat mulierem. Agnes accipis petz i vñz. et rñdet sic. nūqd pñec vñba inter tales ē mñoniū iudicandū licz petz dicat q nun pñ dñsenserit. **¶** Et nō absurde dici pñt qñs pñbitero interrogāte publice āte fores ecclie sic fuerit cōtractū et postea se cuta solēnicas dñsueta erit pñ mñonio iudican dum ut etiā pñ ex supñdictis. Si aut alio inter

rogante et post talia vñba secuta fuerit copla carnalis adhuc pñ mñonio stabit ecclia. Nā carnalis copla etiā vñba de futuro trahit ad pñs tps pñsumptiue. ex. de spō. is qui. et. c. fi. et. c. veniēs. Idē vide² si in domo spñsi fuerit traducta dñ tñ inueni² corrupta. argumētū i his q dicent² infra de frigidis. alñ mñoniūz nō facerz traductio sola. ff. de spō. qñsito. Et s̄ si volūtaria fuerit traducta. Secus est si tra ducatur i vita et fugiat pñcito habuit libera tē. ex. de spō. nemēs ad nos. et dñ. spō. ipu. et lñs. vñ vñs. Effuge cū poteris ne dñsensis se puteris. Et sic carnal' copula i vñgine et tra ductio in corrupta eqñpan². ut ex. de spō. ve niēs. et de dñm. l. c. fi. Et s̄ mēbz dñstinctōis apte pñbat lñs ex dñ spō. tua. ibi et iter eoz zc. et ibi q qñliter zc. q. d. tu dicis q nun pñ cōsen seris i mulierē nos tñ n̄ videm² qñliter s̄ tibi dñtare possit et ex q eaz cognouit. tñ ex vñbis pñcedēbz liz indirectis. tñ ex carnali copula subsecuta pñculdabio ē mñoniū pñsumēdū ar. expñso de dñ. ap. pñ tuas. Si aut eā n̄ cognouit nec traduxit n̄ iudicat² mñoniū. et s̄ ē qd dñc iō. c. tua in si. ibi cū i eo nec substācia zc. nec forma verborz zc. sabaudi. nec alia indicia. pñ q habetur detract². s̄ host. **¶** Quid si dicat alter se aio ludēdi vñba pñtulisse. **¶** Et sñm host. papa sup h̄ est cōsulend² qz est casus nouus de maiorib² casib². ar. ex. de trāsla. epī. c. j. Et h' i casu sñli pñbare vñ aug² de dñe. di. iij. solz qñi. Scdm iura tñ q mō currūt dici pñt q si vterqz iuret q ludēdi aio vñba pñtulerūt nō intēdentes detrahē. et testes q pñtes fuerunt pñdñet iurent q credūt vñz iurassē marie qz erāt potati nec erat hora sobria detra mñoniū iudicabit². Nā ebri² dñ ignorās. xv. q. j. sane dicim². et sic nō dñsent. ar. c. de donac. nec inuit². **¶** Quid ē si qñs pñ ludo repñcandō. cū aliq famula. vestib² alienis induta cōtraxit. **¶** Et si ambo dñtēnt² q cōtrahē intēdebat mñ trioniū. standū est dñfessionī eoz. ex. de clā. des. despō. c. j. et. ij. Si aut alter dñfiteat² et al ter neget papa bene facerz si ius statueret q mñoniū tenerz in penā eius q clā detraxit et q mō penit². Vñ ad instācia ei² n̄ vñ mñoniū sepandū. ar. ex. de eo q duxit i mñoniū. c. j. et j. q. j. si qñs pñ ignorāciaz. et sic i dubio iudicat hec host. **¶** Quid si dicat² de aliq q n̄ fuit vñ n̄ est vxor. **¶** Et sufficit pñbare q eā in ecclesia publice despōsauerit et subarrauerit. vñ q cā mñonij hñdicti fuerint. et postea eā in domū suā duxerit et vxorē habuit et tenuerit. licet nō pñbent² vñba qz sepe pñ nimio tumultu vñba nō pñt audiri. Et frequēter puella verecūdia ducta suam nō expñmit volūtate. pñbant² s̄ ex de spō. ex lñs. i. qd ē vñz nisi violencia alle getur de q dice² infra. Videtur etiā sufficere q post detractū mñoniū eā in vxorē tenuit ac traduxit. vñ q dixit q nun pñ eā dñmitterz s̄ ei spñ adhererz. tal' em vxor dici pñt. di. xxij. xpiano. Itē liz instrumēta nupcialia sola ad pñ bacōez mñonij n̄ sufficiāt. c. de nup. neqz sñ nupcials ut etiā dicetur infra. pñbat² tñ mñoni um pñ instrumētū i quo se cōiuges vocāt. et

donacōez ppter nupcias mulieri factā tanq̃
vxozi cū fama et alijs indicijs. ex de p̃sump-
illud. et sic pōt intelligi i^o. ff. de ritu nup. in
libe. et. ff. de deubinis. i. deubiata. alias aut
m̃ioniu n̄ p̃sumit^r s̄ stupr. nisi volūtas p̃pria
suffragauerit et alia vota succurrerint subau-
di tacita vel exp̃ssa ut p̃z ex p̃missis. si n̄ oīa
dicat. s̄z oīa dōdat i^o. xxx. q. v. aliter. et accedit
optime i^o. ff. de spō. q̃litu hec hō. Et breuiter
eciā in sum. **¶** Vt q̃ba requirant^r vel nō et
vix sufficiēter p̃batū sit vel n̄. relinquendū
est s̄m hōst. arbitrio iudicis. q̃ in p̃ecta q̃lita-
te p̃sonaz. et antiq̃tate t̃pis et cop̃la carnis
et alijs circūstancijs hec determinat. l. in ma-
gna p̃ce p̃cedēcia et sequēcia quō arbitrari
debeat instruat. **¶** Quid si mulier veiat bñ
dicēda an̄ fores ecc̃ie et postea neget se oīen-
sisse. **¶** Viro oīrariū legitime p̃bātē n̄ auditur
tal̄ m̃lier sine teste. nec testis recipitur si car-
nali^r oīgnita fuerit. ex q̃ m̃ionium accu. pos.
insup. q̃. sicut. ibi si post p̃ legitimo t̃pe acce-
dente s̄z copule carnali oīensis r̄. Et intelli-
go nisi cognita fuerit inuita et an̄ et post co-
pula carnis reclamass̄. tūc em̄ n̄ credere ei au-
diēcia denegandā. ex de spō. et mat. oīulta
cōi an̄ si. et ex de eo q̃ cog. oīsan. discrecōi. re
spōso. j. ubi vō n̄ apparz de reclamacōe in fa-
uorē p̃sumit^r i vix oīensisse si carnali^r cogita
fuerit. sic itellige i^o. c. isup p̃sumit^r eciā oīen-
sisse si cū viro lōgā morā oīraverit. ex de spō.
et mat. ad i^o qd. **¶** Si si statiz fugit et vult p̃ba-
re coactōez nō est sibi audiēcia denegāda ut
dictū ē s̄. h̄ hōst. **¶** Done q̃ aliq̃s p̃stet^r co-
rā p̃lib^o. et dicat q̃ oīa q̃ dicet et faciet. n̄ fa-
ciat animo oīrahēdi m̃ioniu. et postea dicat
publice oīensio i te et mulier s̄l iter dicat nū
quid erit m̃ioniu **¶** Rñd^z bñ. q̃ ecc̃ia d̄z p̃ m̃i-
monio iudicare. q̃z recurrendū ē ad eōem in-
telligēcia verborū. ex de spō. ex l̃ris. j. h̄mōi
em̄ oīa n̄ possūt sue intēcioni deferre. **¶** Dre.
et si p̃bet p̃stacōez quā fecit. postea potuit
ab illa volūate recedē et i eā oīensire. et vi^o
p̃ i^o qd postea fecit publice. **¶** Et si dicat q̃ ad-
huc t̃pe oīract^r i eadē volūate erat n̄ credi^r
ei q̃z oīra eū it̃rptacō fieri d̄z q̃ dolā adhibz
ut d̄z i dicta decre. h̄ bñ. ex d̄ spō. tua nos. et
hōst. s̄z p̃dicta forte sūt vera i iudicō ecc̃ie. se-
cus at̄ ē i foro oīcie. ut p̃z ex p̃dictis. **¶** Quid
si dicat tenebo te i vxorē donec moriar. cā de
cipiēdi eā. **¶** H̄ dicūt qdā q̃ est m̃ioniu indistū-
cte et sic ponūt casū. ex de spō. ex l̃ris. **¶** S̄z cer-
te si appa^z de dissensu et dolo n̄ est m̃ioniu
eciā i iudicio ecc̃ie. nisi forte carnalis cop̃la
se quāt. ut p̃z ibidē tua nos. h̄ hō. **¶** In iudi-
cio vō oīcie nunq̃ ē m̃ioniu nisi oīficiat i corde.
¶ Nota tñ q̃ si q̃s dicat se dixisse h̄mōi verba cā
decipiēdi n̄ audit^r. s̄. i iudicio ecc̃ie. si vō di-
cat se dixisse cā iusti timoris bñ audit^r. ex de
spō. veniēs. ij. h̄ hō. **¶** Quid si q̃s ut possit co-
gnoscē mulierē figat se cum ea spōsalia con-
trahē dicēs. ego jo. oīensio in te cū tñ vocet^r
petr^o. **¶** H̄ si tal̄ n̄ oīensiat n̄ ē m̃ioniu. ex de
spō. tua nos. **¶** Quid oīulendū est alteri cō-
iugū cū alter affirmat q̃ nūq̃ in eū oīensierit

nec oīensierit. **¶** H̄ oīulendū ē ei q̃ b̄ n̄ credat.
q̃z nec alteri cōiugū i h̄ credē tene^r. ex de p̃-
bacōib^{us} p̃ tuas. **¶** Si at̄ temerarie credat q̃ al-
ter cōiugū vix. dicat durāte illa credulitate
nō l̄ ei cum illo carnali^r oīmisceri nec ad pe-
ticōez p̃pam q̃z credit q̃ n̄ sit ei^o diuix nec ad
peticōez alteri^o q̃z i h̄ sibi p̃iudicat q̃ diu se n̄
eē cōiugē affirmat si aut̄ postea se esse menti-
tuz affirmat et debitū petat si alter diuix i pri-
stina credulitate imaneat p̃plex^o ē q̃ diu illa
credulitas durat. q̃z illa credulitate p̃manēte
nō credit alterz suū diugē esse. vñ si debitum
redderz oīra oīciam faceret q̃z nec credit esse
debitū imo indebitū. **¶** Si aut̄ n̄ reddat eē pec-
cat. q̃z l̄ alter diuix i dicēdo se n̄ esse cōiugem
p̃iudicatz sibi q̃ ad p̃tātē perēdi oībitū q̃ diu
h̄ non reuocabat. tñ post p̃ reuocat. credo q̃
p̃iudiciū i^o expirat q̃z reuocacō oīcordat v̄bis
quibz i oīractu exp̃ssit suū cōsensuz de p̃nti. h̄
riēb. **¶** Vt cōsensus clādestinus faciat m̃io-
niu. **¶** H̄ ad eē m̃ionij sufficiūt h̄ duo. s̄. legi-
timitas p̃sonaz. et vnitatis cōsensuū. **¶** Ad solē-
nitatē vō et decorē siue honestatē requiritur
p̃ntū tractatio et p̃biteri bñdictō. et nihī-
lomin^o h̄ duo sūt i p̃cepto ppter p̃ictm vitādū
q̃z sepe q̃ cōtrahūt occulte p̃ictet et cū alijs
cōtrahūt d̄ facto. et cū nō possit oīract^r p̃ba-
ri ecc̃ia nēcio decipit^r et sniat cōtra veritatē
et iō optuit talia p̃hiberi. h̄ic ē q̃ si q̃s cōtra-
hit cū aliq̃ occulte l̄ sit m̃ioniu peccat tñ s̄c
fornicari^o. n̄ tñ tñ q̃z fac cōtra p̃hibicōez ex
de clāde. despō. c. ij. i glo. **¶** Ad maiore aut̄
euidēcia nota. q̃ s̄c m̃ioniu clādestinu d̄z
tripli^r ita eciā p̃t dici clādestinu cōsensus tri-
pliciter. vñc^o d̄z m̃ioniu clādestinu q̃ cōtra-
hit sine p̃ntia testiu. ex de clāde. spō. qd no-
bis. 2° mō qd oīrah^r n̄ h̄itis solēnitatibz cō-
suetis. l̄z cōtractū fuerit i p̃ntia testiu. xxx. q.
v. ali^r. terci^o qñ sit sine p̃missa denūciacōe.
ex de clāde. despō. cū ihibicō. ubi eē i glo.
p̃ntia ponit^r p̃ntia distinctio. et quodlibz p̃di-
ctoz modoz si affuit cōsensus mutu^o p̃ vba
de p̃nti exp̃ss^r. verū ē m̃ioniu s̄m dei et oīcie
iudiciū. ex d̄ clāde. despō. c. j. et. iij. q. v. no-
strates. **¶** Illd̄ tñ qd ita ē clādestinu qd n̄ sit in
p̃ntia testiu n̄ iudicat^r vix m̃ioniu ab ecc̃ia
q̃ iudicat s̄m allegata. vñ si aliq̃s istoz i fa-
cie ecc̃ie cū alia p̃sona oīrahēz p̃cipet^r ei p̃
ecc̃iaz q̃ cū ea statz et ad p̃mā n̄ accedēz cui
tñ p̃cepto obedire n̄ oīberz q̃ntū ad reddicōz
carnal̄ debiti. q̃z magis ē obediēdū iudicō di-
et oīcie q̃ iudicō ecc̃iastico q̃ s̄m p̃sumpcōes
iudicat. **¶** In q̃bz tñ s̄m p̃ctō p̃bz obedire ecc̃ie
te^r obedire s̄c i subueiēdo illi m̃lieri in ne-
cessarijs si iōgeret et ipe illi et alteri sufficē
posset. h̄ riēb. **¶** S̄z obicit^r q̃. xxx. q. v. al^r. de
de clādestinis m̃ionijs q̃ n̄ sūt cōiugia. s̄z ad-
ulteria l̄ cōtubernia. vñ stup̄ aut fornicacōes
¶ H̄ i^o n̄ ē ita itelligēdū. q̃ n̄ sint legitia cōiu-
gia s̄z q̃z n̄ h̄nt decorē et debitā hōestatē et si
unt cōtra p̃hibicōez. et sic h̄nt culpā. **¶** Vel p̃t
dici q̃ i^o intelligendū ē de clādestino oīensu
n̄ exp̃ssio i p̃ntia testiu q̃ cōsensus n̄ effiē m̃io-
niu s̄z p̃sumpcōez. et iō tal̄ cōcubit^o ab ecclesia

iudicat illicitus. licet enim concubitus in matrimonio sit licitus regulariter. per accidens tamen aliquo loco et tunc potest illicitus esse. ut propter scandalum populi vel propter prohibitionem ecclesie quod prohibet alicui coniugem carnalem copulari antequam adhibeat matrimonio solemnitas res consuetas quam tamen prohibitionem quodammodo esse non dicunt respectu actus debiti reddendi sed respectu actus perendi. Unde peccat exiges sed non peccaret reddens. hec rich.

Equitur videtur de secundo articulo. scilicet de consensu iuramento firmato. Et circa hoc quod videtur iuramentum tunc adiunctum consensui expressum per verba de futuro faciat matrimonium. Et quod non. quia per verba de futuro non contrahitur matrimonium sed promittitur futurum et per iuramentum tamen confirmatur quod in verbis significatur.

Equitur videtur de tertio. scilicet de consensu cui supponitur copula carnis. Et circa hoc quod videtur per verba de futuro expressum de futuro cum carnali copula sequenti accedere consensui de presenti per verba tamen de presenti non expressum matrimonium efficiat. Et quod sic sit enim ex institutione sufficit ad contrahendum matrimonium consensus de presenti per verba de presenti vel alia signa expressum per carnis copulam. Ita in relatione consensui sufficit ad contrahendum matrimonium iter legitimas personas consensus in matrimonio per expressum per carnis copulam in relatione ad verba quod consensus de futuro per expressum licet neutrum predictorum sufficeret per se ad expressionem predicti consensus eo modo quod requiritur ad causandum matrimonium. sed rich. **V**idetur sufficere ad matrimonium solus consensus de futuro cum carnali copula sequente. Et quod in canonibus esset matrimonium presumptum secundum ecclesiam iudicium. eo quod ecclesia per verba quod precesserunt de futuro et per copulam carnis sequentem presumit consensum de presenti assumptum. et ipsos se mutuo matrimoniali cognovisse. tamen non esset ibi matrimonium verum nec secundum dei iudicium. quia matrimonium secundum rei veritatem sine consensu reali de presenti non potest contrahi. ex de sponsu. tua nos. sed rich. Alii distinguunt et bene ut mihi videtur quod tunc sibi copulantur aut affectu coniugali. ita quod vir credit copulari cum sua. et econverso. et tunc copula sequens facit matrimonium verum. non tamen propter consensum precedentem de futuro. sed etiam propter consensum tacitum precedentem. quod si nunc soluit quod promiserat. scilicet se eam ducaturum aut affectu fornicario. et tunc fit matrimonium presumptum non verum. Et hoc in iudicio foret quod iudicat de manifestis tamen. non autem in penali iudicabitur esse matrimonium. In hoc enim iudicat secundum rei veram confessionem. In illo vero secundum signorum exteriorum presumptionem. Et est talis hec presumptio contra quam non admittitur probatione quod est presumptio iuris et de iure. ex de sponsu. is qui fidei. et c. veniens. hoc finis est per. et videtur etiam esse bonum. **Q**uid si quis ante carnalem copulam presterit quod non cognoscet uxorem suam de futuro alio ostendit. et postea cognoscat. Et secundum hoc bonum. per matrimonio est iudicandum. ar. ex de appel. sollicitudine. et de offi. dele. gtu. sed hoc forte est verum in iudicio ecclesie secus autem in foro consuetudinis. **Q**uid si in presentia plurium filiarum tunc dicat pater. promitto quod una de vobis omnibus ducam in uxorem. et respondeant omnes placet vel quilibet per se dicat. et ego promitto tibi quod si elegeris contrahi mecum. et ego ducam te in uxorem. et ipse postea cognoscit unam earum. nunquid est matrimonium. Et secundum hoc bonum. quod sic. quod consensum ipso facto. ar. ff.

de legibus. de quibus. et ex. de appel. dilecti et c. ut nrm. Sed iste casus filius est casui posito in vi. hoc tractatus quod si quis iuraverit. et ideo dicitur ut ibidem. **V**idetur per copulam carnis solum consensum de futuro sequere alium matrimonium contrahi possit. Et alii dixerunt quod quavis prima matrimonium non fuerit verum sed presumptum tamen ex constitutione ecclesie in hoc contrahitur gratia impedimentum ne cum alijs contrahi possint. et si vir contraxerit cum alia prima vivente et mulier cum alio viro primo vivente talia matrimonia tamen nulla sunt dirimenda. unde ex de sponsu. is qui fidei. de de matrimonio contracto post matrimonium presumptum quod neque verum nec aliquid censetur matrimonium. et huic opinioni videtur consentire ibi de glo. in fi. Sed quia hoc opinio sit probabilis tamen non est vera. nec contra tenet a doctoribus. quia prima matrimonium cum non fuerit verum sed presumptum non gratia in hoc contrahitur verum impedimentum contrahendi cum alijs personis sed presumptum. Et quia ecclesia iudicat de interioribus per exteriores presumptiones. secundum matrimonium quia esset verum secundum dei iudicium. dirimeretur tamen secundum iudicium ecclesie. et ad portum copulam oppelleretur reverteri per ecclesiasticam censuram. et sic intelligitur de 3. c. is qui fidei et filia. Tamen quia secundum rei veritatem iuges non fuerunt. et ideo sunt matrimonia quod cum alijs contraxerit personis de 3. promittit potest quilibet se excoicari et quacunque penam aliam subire quod commitaliter copuletur potest. **S**ilr dico de mulieri respectu viri. **N**ec propter hoc talis populus est quod in hoc casu non obediendo ecclesie non peccat sed sustinetur excoicatio hac de causa est sibi meritoria. **P**rimus sed de opinionis sunt contra theologos secundum hoc bonum. in fi. et ex. e. is qui fidei. Quidam vero quod sunt sed de opinionis ut petrus sic distinguunt. et bene ut mihi videtur quod si illa copula aut iterum affectu coniugali. et tunc fuit verum matrimonium primum et secundum nullum. aut affectu fornicario. et tunc primum matrimonium fuit presumptum. et secundum fuit verum. et sic secundum eam opinionem non ex primo matrimonio non impeditur vere. sed tamen presumptum secundum matrimonium. Unde in iudicio ecclesie quod iudicat secundum presumptiones. secundum matrimonium iudicabitur nullum. In iudicio vero prime verum. Unde de 3. promittit se potest excoicari quod ad matrimonium primum reverteri. **S**ed quod si talis ad terram ignotam fugiat et de omisso peniteat. Et si in iudicio trahatur non excoicatur videtur tunc. Si autem excoicatur vel sine licentia. potest excoicari et quocumque vadat de finem suare. ei enim est periculosum si se coniugali igerat. coicantes autem sibi probabilis ignorantia excusat ex. de clerici. ex. id. c. illud. et c. aplice. hoc host. **S**ed obicitur contra hanc secundam opinionem. quia ecclesia potest facere aliquas personas illegitimas ad contrahendum iter se ut per in machinatione mortis viri vel uxoris. ex de eo qui duxit in matrimonium. c. i. et. iii. cum igitur ecclesia personas quod per consensum de futuro sunt carnalem copulate iudicet secundum matrimonium non posse contrahi. ex. de sponsu. is qui fidei. videtur quod secundum matrimonium nullum sit. **E**t ecclesia aliquando prohibet aliquid fieri decernendo implicite vel explicito irritum et iane factum contra hanc prohibitionem. et sic prohibet contrahi matrimonio presumptum quod secundum veritatem nullum est. Alio prohibet aliquid fieri non decernendo explicito nec implicite irritum si fiat contrarium. Et hoc faciens contra tale prohibitionem peccet. factum tamen tenet nisi

aliud obstat et sic ecclesia prohibet contrahi ma-
trimoniū durate alio mōo p̄sup̄to qđ h̄m rei
veritatē nullū ē. Vel p̄t dici qđ eccia n̄ phibz
h̄m m̄ionū nisi supponēdo ex p̄sumpcōne qđ
p̄mū sit v̄x. et iđ h̄m m̄ionū reali sit ve-
rū h̄m iudiciū dī. tñ h̄m iudiciū eccie ē nullū
et ita i eo mō est nullū quo ab eccia fuit p̄bi-
bitū. h̄ rich. Vñ in tali cau ante qđ sp̄sus du-
cat aliā tenet eam dūcē in v̄xōe si sint eq̄lis
cōdicōis. s̄ si aliā dūcēt fact⁹ ē ipotēs ad
soluendū iđ. ad qđ tenebā. et iđ sufficit si de
nupcijs ei p̄uideat. v̄l alr sibi satisfaciāt. Et
h̄ ecia nō tenet v̄t quidam dicūt si sp̄sus sit
multo melioris cōdicōis aut aliqđ signū eui
dēs studiū fuerit qđ p̄babili p̄t p̄sumi qđ sp̄s
sa d̄cepta n̄ fuerit s̄ decipi fūgerit. h̄ tho. Et
duenit cū eo h̄o. i sū. et in glo. ex. e. ex p̄te. e.
Albert⁹ aut v̄t velle qđ ecia si vir sit melioris
cōdicōis eā dūcē tenet. Vñ illi qđ post v̄ba
exp̄mēcia d̄sensū de futuro carnali copulat⁹
mortali peccēt. h̄ h̄mōi copula aut sit affe-
ctū fornicario et tūc est p̄t̄m mortale nec fa-
cit m̄ionū v̄x. s̄ p̄sumptum. aut sit affectū
m̄ionali. et tūc p̄sone aut sunt ignare iurif
et ecciastice cōsuetudis. et tūc n̄ est mortale.
aut n̄ sunt ignare et tūc puto qđ sit clādestina
copla cōtra phibicōē eccie sit p̄t̄m mortale
marie vbi eccie phibicio cōiter obseruat. h̄
pe. Vñ si sp̄sa sp̄sus admittēs credat eū vel
le m̄ionū cōsummare excusat a p̄t̄o nisi aliq
signa exp̄ssa fraudis appareāt. i c si sunt mul-
ta d̄stāis d̄dicōis v̄l qđ ad nobilitatē vel qđ
ad fortunā vel aliud euidēs signū appareat.
sed tñ sp̄sus peccat in fornicādo et qđ plus
est fraudem faciēdo. hec tho.

Sequi vidē de q̄to. s. d̄sensu coactō. et
circa h̄o q̄runt p̄la. s. v̄x. d̄sens⁹ coact⁹
faciat m̄ionū. h̄ qđ nō qđ m̄ionū solo d̄se-
su cōtrahit. ex de sp̄o. cū locū. coactio v̄o ex-
cludit d̄sensū v̄t de ibidē. Sciendū tñ qđ ē
duplex coactio qđā absoluta. s. p̄ vim. Est āt
vis rei maioris impet⁹ qđ repellī nō p̄t. ff. qđ
me. ca. l. j. §. vlt. puta. cū q̄s capir. d̄ci. tra-
hit iuit v̄l ligat i p̄o reclamāte et renitēte
Et h̄ coactio n̄ cadit in d̄sensu aī. s̄ cadē p̄t
in copulū carnis. vñ in qđ cau copula sequēs
facit m̄ionū si sic sit copula coacta nō facit
m̄ionū ar. di. l. p̄s biteros. et ex de s̄. o. veni-
ens. ij. et. xxxj. q. ii. c. j. et. ij. Quedā v̄o ē co-
actio d̄ditionata. s. coactō p̄ metu. Est āt me-
tus instāis v̄l futuri p̄culi cā trepidatio. v̄t
de i sup̄dicta lege. Et h̄mōi coactō ē duplex.
qđā insufficiēs v̄t ea qđ ē p̄ metu leuē. puta cū
q̄s puū malū mināt. v̄t cū dīc. nīā h̄ feceris
te nō diligā. v̄l n̄ habebis grām meā Vel cū
tal mināt de qđ p̄sumit qđ implē n̄ possit. et h̄
coactio n̄ cadit i v̄x. d̄stantē s̄ leuē. Cōstant
aut vir iudicat v̄tuosus qđ est mēsurā i omib⁹
h̄māis opib⁹. v̄t dīc p̄hs. iij. etbi. Quedam
est sufficiēs v̄t illa qđ ē p̄ metu iustū. v̄tpote qđ
cadē nōss i d̄stantē v̄x. v̄t cū quis potēs et
volēs inferre mināt v̄l intēcat mortē aut ḡ-
uē corpis cruciatū. ex de his qđ vi. cū dilecti.
Aut seruitutē vel stuprū. ff. e. ti. nec timore.

insti. e. §. j. ij. et. iij. Et itellige p̄dicta q̄tuor
siue i p̄sone p̄p̄a. siue i p̄sone liberoz. vel v̄x
oris aliqñ em affectus p̄ris magis i filiis qđ
in s̄p̄o terret. Nec āt scda coactio excludit
et excusat d̄sensum m̄ionū. ex de his que. vi.
placū. et. c. ad audiam. et d̄ sp̄o. veniēs. ij. Et
h̄o p̄pter defectū p̄fecti et liberi d̄sensū qđ
esse i m̄io. et i tali coactōe restitucio p̄t p̄t
in integz. et i d̄ repugnat indiuisibilitati ma-
trimoniū. Alia v̄o coactio. s. insufficiēs n̄ facit
cōsensū adeo defectū qđ ipediat m̄ionū cō-
trahendū v̄l qđ dirimat iam cōtractū. Nō ipe-
trat ex restitucōe i integz. vñ n̄ opponi in-
diuisibilitati m̄ionū. h̄ bon. Quidam tñ di-
cūt qđ si affit d̄sensū liz coact⁹ iterū ē m̄io
niū qđ ad deū s̄ n̄ quo ad ecciam qđ p̄sumit ibi
n̄ fuisse d̄sensum interiorē p̄pter metu. Plurim⁹
snie v̄t eē rod. et hu. qđ v̄t h̄ velle. xxxj. q. j. i
p̄n. S̄ cōtra h̄ est qđ eccia n̄ d̄ p̄sumē de aliq
p̄t̄o quousqz p̄bet. peccauit āt si dixit h̄ se
cōsensisse s̄ iudicabat illū d̄sensū extortū in
sufficiēte eē ad faciēdū m̄ionū. h̄ tho. Dōt
ecia dīcī h̄m aliquos qđ ecclia aliquo impli-
cite d̄stituit v̄t p̄sone p̄dco mō coacta sit ille-
gitia ad cōtrahendū m̄ionū durate coactōe
p̄dca cū illa ad quā dūcēdā cogi. sic ei eccia
reddē p̄t p̄sonas aliq̄s illegitimas ad cōtra-
hendū m̄ionū inter se p̄ quocūqz tpe. ita p̄t
reddē aliquā p̄sonā illegitimā ad cōtrahendū
m̄ionū cū aliq p̄sone determinata p̄ aliquo
tpe et sub aliq d̄dicōe. quā p̄ alio tpe et sub
alia d̄dicōe cessante illa d̄dicōe reputat legi-
timā ad cōtrahendū ecia cū illa eadē p̄sone.
h̄ de rich. Quid gō ē dicendū si p̄cessit co-
actio et met⁹ qđ caderz in d̄stantē v̄x. s̄ tñ sic
opul⁹ fact⁹ ē volēs. numqđ tūc ent m̄ionū
Rūdet rod. qđ sic. ex qđ tñ d̄stat de coactōe p̄su-
me n̄ cōsensisse nisi p̄bet cōtrariū. Quid
tal postea h̄bit exceptōē qđ me. cā. fec. Rū-
det rod. cū hu. qđ n̄ qđ h̄ exceptō locū n̄ h̄z in
m̄io nec ecia i alijs cōtractib⁹ quo ad deū
S̄ tñ i his duab⁹ q̄onib⁹ cōtrariū est tenēdū
v̄t p̄z ex dictis in solucōe q̄stionis p̄cedētis.
Ad h̄ nota qđ met⁹ aliq̄s cadit i vñū qđ n̄ di-
ceret cadē i aliū. qđ n̄ ē verisile h̄oim clare
d̄gitatis i v̄be timuisse v̄l qđ rex metu pui mi-
litis timeat. ff. qđ me. cā. n̄ ē verisile. et. xxxj.
q. ij. locarius. Si tñ ap̄ssimas p̄bacōes h̄eat
repellit p̄sumpcō qđ est cōtra talē v̄x. v̄l regē
v̄t de ibidem. Et sic iudex h̄m diuersitatē p̄so-
narū et locorū iudicabit q̄lis ē met⁹. et iudi-
cabit m̄ionū aliqđ vel nullūz esse. hec ray.
Quid si q̄s p̄rez alicui⁹ puelle velit occidē
et illa metu p̄ris sui cōtrahat cū eo m̄ionū
h̄ h̄m host. ex de sp̄o. cū locū. n̄ ē m̄ionū
ff. qđ me. cā. illi quidē. et ex de sp̄o. veniēs. ij.
Alij dicūt cōtrariū. Nunqđ p̄t aliq̄s ex n̄s
capit⁹ cōtrahē m̄ionū. h̄ h̄m ho. ex de sp̄o.
cū locū. si sit captus p̄ pecunia extorquēda
tenet m̄ionū i vincul⁹ cōtractū qđ ecia tūc p̄-
curatorē d̄stitue p̄t nisi sit capit⁹ ab hostib⁹
et sit fact⁹ s̄u. v̄l nisi sit capit⁹ ad talē m̄io-
nium cōtrahendū. Vñ coactio d̄sensū p̄
metū impediāt sp̄salia iuramēto firmata. h̄

dicunt quidam quod sponsalia per metum cadentia in constantem viam contracta et iuramento firmata tenent et obligant contrahentes in foro consue. in foro tamen ecclesie non reputantur obligati. quod presumitur quod non fuisset ibi interior consensus. Si huius rationis reprobatio per ex predictis in solucione illius quidam opinio. Ideo dicunt alii quod sponsalia predicta modo contracta non tenent ipso iure. nec in foro ecclesie. nec in foro consue. quod nec deus nec ecclesia iuramentum tale voluit esse obligatorium respectu eorum in quibus maxime requiritur libertas. de quorum numero est contractus sponsalium et professio in religione quod quidem facta propter metum mortis non obligat profuturum. ex de his quod vi. c. j. et xv. q. j. non est. de quod voluntarium militem eligere sibi christus. **¶** Item persona consensientis in aliam sibi non consensientem contrahere possit matrimonium illa viuente. **¶** Item persona non consensientem in corde aut exterioriter signat se consensire aut non si non. non est matrimonium. quod non videtur posse contrahi matrimoniale vinculum nisi cum mutua obligacione causata per mutuum consensum. non matrimonium non potest claudicare. ex de spon. tua non. et sic licebit cuiuslibet illorum cum alio contrahere. si autem non consensientem in corde significet per verba de presenti se consensire matrimonium est presumptum. **¶** Vnde persona quod consensit de reputare verum matrimonium esse contractum etiam si illa persona post tempus interuallum notabile iuret se non per consensisse in corde. quod si hoc ex de probationibus. per tuas. nimis indignum est iuxta legem sanctas. ut quod quisque propria voce dilucide per testatus est in eum casum pro valeat testimonio infirmare. **¶** Vnde non credo quod in hoc casu sit licitum persone que consensit cum alia contrahere illa viuente quod si contraheret se probabili periculo adulterij exponeret. Si tamen non consensientem quod verbis significat consensire incontinenti reuocet presumi potest quod ex errore primum dictum protulit. et tunc persona quod consensit stare poterit verbis secundo placita. ar. ex de testibus cogendis preterea. **¶** Et in hoc casu credo quod persone quod consensit licet cum alia contrahere potest viuente. Si autem persona quod in corde non consensit et consensus ubi significauit postea in corde consensiat durante consensu alterius efficitur verum matrimonium. quod tunc ex utraque parte assunt omnia quod requiruntur ad verum matrimonium. **¶** Item contrahere per consensum metu coactus ratificatur per sequentem consensum tacitum. **¶** Item matrimonium contractum per consensum metu coactus ratificatur per consensum coactus metu cadente in constantem viam aut est contractum per coactionem consensus viri vel mulieris tamen aut utriusque si. si primo ille quod libere consensit ligatur est alter non. si tamen postea tacite consensiat et libere. persona ligata in consensu pristino persistere verum efficitur matrimonium. et tunc uterque est ligatus. quod licet tacite consensus per se non sufficiat. sufficit tamen cum expressione exteriori quod precessit. Si autem persona ligata reuertitur a consensu ante sequentem consensum alterius. tunc distinguo. quod aut contraxit matrimonium aliud. et tunc id se cundum matrimonium tenet licet peccauerit contrahendo si a gruo tempore non expectauit consensum alterius tacitum vel expressum. aut non contraxit aliud matrimonium. et tunc secundum iudicium ecclesie presumitur in eodem consensu manere. quod quod in alio se consensit

amplius non poterit dissentire ubi alius non negauerit suum consensum prestare. ex de desponsacione impu. de illis. secundum tamen dei iudicium non est verum matrimonium. quod tale non potest esse sine dearsu mutui consensus interioris. Si autem utraque persona fuit coacta. tunc ad hoc quod sit verum requiritur novus consensus ex utraque parte sed non exterior expressio noua. hec nichil. **¶** Item tale matrimonium ratificatur per copulam sequentem. **¶** Item per consensum aut habitam prate reclamandi permittit se cognoscere et tunc presumitur tacite in matrimonium consentire aut cogit ad carnalem copulam aut ergo per vim absolutam sic non est matrimonium. aut per metum. aut ergo per sufficientem. et nec sic est matrimonium. aut insufficientem. et tunc presumitur in iudicio fori. si tamen vere non consensiat non est matrimonium in iudicio poli. **¶** Item de hoc infra titulo de differentiis matrimonij in fi. **¶** Item matrimonium contractum per consensum metu coactus ratificatur si iuramento firme. **¶** Item dicunt quidam quod sic saltem in foro consue. quod quod est contractum quod non tenet si firmetur per iuramentum vel interposicionem fidei validum efficitur si per alterum illorum firmetur. ex de his quod vi. ad aures. ubi dicitur quod renunciatio electoris facta ad terrorem lapcorum non tenet nisi iuramento vel fide interposita firmetur. **¶** Alii dicunt et probabili quod matrimonium contractum coactione per metum cadente in constantem viam per iuramentum firmatum non tenet nec in foro ecclesie. nec consue. quod aut illo iuramento iurauit aliquis preteritum aut aliquis presentis. aut aliquod futurum. si primo non potest ratificare matrimonium quod alias esset nullum. quod si coactus iurat quod vere consensit tale iuramentum non potest facere consensum iam preteritum esse validum si a tunc non valuit. Si ergo modo ratificare non potest quod si contrahendo iuratur quod rei veritate consenserit iterum in corde et non consensiat est per iurum. Periculum autem matrimonium ratificare non potest. Si autem de consensu licet verum iuret id tamen iuramentum non ratificat matrimonium. quod tale iuramentum est assercionum. non per id non fit nisi testificacio de presentia consensus interioris. non si interior consensus de se est inualidus ad contrahendum matrimonium. testificacio presentie talis consensus nihil facit ad matrimonium. Si autem iuret aliquis de futuro sic. iuro tibi quod consensiam in te. tunc iuramentum non potest ratificare matrimonium contractum per verba de presenti quod precessit. quod tali iuramento non firmatur nisi promissio de contractu habendo. **¶** Item aut talis promissio iuramento firmata t. neat. dictum est. **¶** Tenentes autem hoc secundum opinionem ad id. c. ad aures. dicunt quod non est si. quod maior libertas requiritur in contrahendo matrimonium quod in renunciando electori. ex. e. ti. abbas. in glo. **¶** Item nichil. **¶** Ad hoc non. quod glitencum sit metus vel violentia in contrahendo matrimonium si mulier quod allegat metum steterit per annum et dimidium cum marito vel eodem modo tempore si tamen iuxta arbitrium boni viri sit tempus quod primum debeat per consensum. vel etiam si consenserit se in carnalem copulam. non debet postea audiri si metum vel violentiam allegat. ex de spon. ad illud et ex qui matrimonium accipit. per. insup. adiecit. et ex de eo qui duxit in matrimonium quam pol. per. ad ult. significauit. **¶** Item rap. **¶** Item aliquis precepto prius copelli possit ad matrimonium. **¶** Item cum in matrimonio sit quodam seruitus perpetua per non potest cogere filium cum sit in libere odicio ad matrimonium contrahendum

vel gñaliter cū qñqz muliere vel specialiter
cū aliq determinata. ex de despo. ipu. c. j. s. pte
eū inducere ex rōnabili causa et tūc sic se hz
filius ad causas illā ita se habet fili⁹ ad pte
ceptū pñs. ut si causa illa cogat de necessitate
te vl de honestate et pceptū silr cogat. **S**z
obici⁹ cōtra pñcta qz ad col. i. ij. d. filij cbe
dite pñtib⁹ vñs p oia. **S**z q n itelligi⁹ simplr
et vl. s. de oib⁹ pñctib⁹ ad ptatem pñā
Obiicit⁹ itez qz si pñctes n pñt cogere fili
os ad mñoniū cōtrahendū vi⁹ q temē iurent
mñonia liberor. **S**z q n iurāt temē qz subin
telligi⁹ ex natura cōtract⁹ si placuerit liberis
Et ipi obligant⁹ ad inducendū eos bona fide
Obiicit⁹ ec qz pñ spūalis. s. papa pte cogere
aliquē ad mñoniū spūale. s. ad accipiendum
epatū. gº silr pñ carnal filiu carnale ad mñio
niū carnale. **S**z q n est silr qz dñs papa ma
iorē hz pñctez sup mēbra eccie q pñs carna
les sup filios suos. **E**t ec cōtrahēs mñoniū spi
rituale melioris cōdicōis efficit⁹ q cōtrahēs
mñoniū carnale. **N**ec est dicendū q papa nō
pñt cogē pñonā pñonē ad recipiendū epa
tū. s. q h possit pñct⁹ ē asserendū. s. m rich.
tho. et pe. **Q**uidā tñ vt bon. dicūt q si subdi
tus sciz se insufficientē et idignū et sibi vidē
tur iminē piculū n teneret⁹ obedire. h ei obe
diēcia modicū aut nihil d. hñe de suo pñpue
moderno tpe. **Q**uid si fili⁹ coact⁹ pñs in
duct⁹ cōsentit⁹ i aliquā. quā alr n ducit⁹ nun
qñ mñoniū eff. **S**z q sic. ff. d. ritu nup. si pñe
qz ea voluisse vi⁹. cogi tñ n pñt a pñe. vt d. ibi
dē. l. nō ē. vñ ipatet sibi si cōsentit⁹ qz cōtradice
potuit. **S**ec⁹ tñ ē d filia s. m leges. **N**ā illa cō
tradice n pñt nisi pñ dederit ei turpem vl mori
bus suis indignū. ff. de spō. s. q pñs. s. m ca
nonēs tñ idē dicendū ē de filia qd dictū ē d
filio. ex de despo. ipu. c. j. et i glo. a. **S**z obi
cit⁹ qz. xxij. q. ij. honozant⁹. d. q pñ d. filie
spōsuz qñere et ibidē. c. h sane. d. p filia n d. z
ex pñs volūtate nubē et idē i auº. xxij. q. ij
pñz. **S**z hec iura loquunt⁹ de honestate n de
nccitate. **L**ex at. s. illa q pñ. q dicit q pñ dñi
sibi vñz filia cōtradice n pñt. intelligi⁹ sub
audiēdo sine vicio in gñitudinis incurrit em in
gratitudinē. et poterit exheredari i au. vt cū d
ap. cognosca⁹. q. alicui. col. viij. **S**z nec mñio
nia nec spōsalia tenebūt n cōsensu filij et fi
lie. accedat. ex de despo. ipu. c. j. s. h gº. in sū.
Sz cōd si de coact⁹ facti s dicta iura n lo
quunt⁹. s. d coact⁹ iuris. nā ita hñ vl mel⁹
et familiaris pñt pñctes cōminari et vberare
sic exnei. gº mñoniū sic cōtractū n. ex d de
spō. ipu. ex lñs. nā et mine exhereditacōis pñt
timere de quib⁹ forte loquit⁹. d. c. vbi aut cō
sensu liber alic⁹ requirit⁹. d. ois violēcia
et coact⁹ materia remoueri ex de spō. cū lo
cū. mior tñ met⁹ cōsensu mulieris ipedit⁹ q
vñ. ar. xxij. q. vij. indignant⁹. qz ē fragilior.
et cici⁹ terret⁹. vt ibidē d. q. iº. **S**z n ē veri
silr q pñ filiā interficerz etiā si nūq cōsentit⁹
breuiter gº bon⁹ iudex exaiabit et determina
bit inspecta qñitate pñonaz vim inferenciū et
paciēciū et violēcie siue coact⁹is loci et tpi

affiduitas mñaz ratificacōis tacite vl expñse
vl cōinuacōis dissens⁹ vt d. dñat iudicari l. n
h hº. d. h vide ec s. ti. de effcū spōsaliū. q. qd
si qz coact⁹ zc. **S**z d h nō. q ad iustū metū n
suffic⁹ regis l. pentū iperū. ar. ex q cle. isinu
acōe i. ex. et i glo. **I**nsup vxor n d. a pñcipe
peti. s. pñcept⁹ cōtrariū faciēs meret⁹ deponi.
vt d. ibidē i glo. qz mñonia debēt eē libera.
Equit⁹ vide d qñto. s. de cōsensu cōdicōatōe
Et cca h qñunt⁹ pñā. pñmo vt pñt talē cōse
sū fiat mñoniū. **S**z cōdicō appositā i mñonij
cōtractu aut ē cōtra substāciā mñonij. et tñ ma
trioniū nullū ē. sic ec s. de spōsaliū dñm ē ex
de cōdi. ap. c. vl. **A**ut n ē cōtra substāciā mñio
nij. et tñc aut ē turpis aut impossibil. et tñ tñ
mñoniū qz veraqz pñ adiecta hñt. vt pñ i. c.
pñcto. **A**ut ē hñcta et possibil. et tñc aut ē d p
terito. vt si dica⁹. cōtraho tecū si vir tu⁹ mor
tu⁹. ā d pñti. vt si dica⁹. cōtraho tecū si es vgo
et tñc ē mñoniū exñab⁹ reñ⁹ i cōdicōe appo
sitis. ali⁹ n. et sic itelligi⁹. ex d cōdi. sup eo. l. i
videat⁹ de spōsaliū loq. **A**ut ē d futuro vt si
dica⁹. cōtraho tecū si placuerit pñ tuo. et tñc
iudicādū ē sic de spōsaliū sub cōdicōne cōtra
ctis qz vt d. i dño. c. sup eo. hñmōi cōsens⁹ n ē d
pñti hñd⁹ l. z pñba d pñti expñma⁹. eñt. eciz qz
i aliēo arbitrio nñdū hito s. hñdo cōsistit. **C**ū ei
substāciā cōtract⁹ i arbitrio alic⁹ pñt cōtract⁹
ille nñl⁹ reddi⁹ n ille arbitre⁹. **C** d cōtra. ep. l.
vl. hñ. sup iº. c. sup eo. **V**n si pñ mñoniū
sub tñ cōdicōe cōtractū cōtrahat⁹ añ cōdicōis
euētū ali⁹ mñoniū pure. s. n cōdicōe. iº mñio
niū s. m tenebit. nec postea exñte cōdicōe re
uocabit⁹. ex d cōdi. p tuas. i. glo. ij. d hac ma
teria vidē s. vbi agi⁹ de mō cōtrahēdi spōsalia
sub cōdicōe. **Q**uid si aliq mñr de⁹ i vxorē ali
cui h pacto su cōdicōe l. mō q sp dñant silr mo
rari. et i cōto loco forte in domo aicor. ipius
mñieris nūq vir te⁹ s. uare pactū. **R**ñdet hñ.
q sic. in tradicōe ei rei sue qlibz pñt pactū qd
vlr apponē. ff. de pac. i tradicōib⁹. **E**t cōtra
ct⁹ ex cōdicōe legē accipiūt. et. ff. d. re. iu. cō
tract⁹. **E**t hñ ē cōtra s. pocius s. m legē qz silr
morari debēt. gº ē s. uadū. vt d. ff. d. pac. iur
gen. q. pñtoz ait. **E**t hñ vñ expñsū. xxij. q. ij. sic
nccitate. **D**ico at pactū s. uadū n aliq nccital
supueiat q ipediēte vir n possit ibi cōmode sta
re. puta pñter inimiciās capitales infirmitas
tē aeris l. aº silr qd iudic⁹ arbitrio cōmitto. tñ
ei vxor sequē⁹ vñz ne cōmittat⁹ adl teniū et tñc
pactū cōtra legē icipet eē ar. xij. q. ij. vñaz qz
Equit⁹ vide d sexto. s. de cōsensu ad tps. vt d.
faciat mñoniū. vt c d. accipio te i meā vx
orē vsqz ad. r. ānos. **S**z q n. ex de cōdi. ap. c.
vlr. **N**ā cōsens⁹ n fac mñoniū n eat⁹ qñt⁹ pñsup
pñt dñā iñstitucōz. dñā at iñstitucō respic⁹ cō
gruā signacōez. qz gº mñoniū s. m dñā iñstitu
cōez signat iñdissolubile cōiunctōez. iº de mñ
stituit ipz eē iñdissolubile. **E**t hñ ec dñat ius na
turale. et iº vt cōsens⁹ cōsonz iñstitucōi nccē ē q
sit ad oē tps alicui cā pñctariis n cōcordar⁹
vlr. iº nihil fit nec cōsentit i talē vt i vxorē. s. z
poci⁹ i cōcubinā. **S**z obici⁹ qz. **C** de cōubi
nis. l. j. d. nemini lñia cōcedat⁹ cōstāte mñio.

penes se concubinam hēe in quo videt inui q
n ostāte mōo tal lūia pē dcedi. 8° v^o q^o acu
biat^o sic mōionū s^o dstat q^o nō ē n ad tps. **E**
q^o lex dicta concubinatu n dcedit s^o hoi nō vxo
rato pmitit tñp hūana lege n pūiedū. Nec
ex h^o seq^o q^o pūiri n deant lege dīna. q^o v^o di
cit aug. j. de libero arbitrio. lex hūana mēta
relinq^o ipūita q^o rē p di pūidēciā iudicāt.
Eq^o v^o dē d. vij. f. de dēfū expō p ver:
ba de pūti p pcuratores. vñ. faciat mōi
monū iter absētes. **E** q^o sic. xxxij. q. ij. hono
rat. f. cū ergo. et ex d. du. diu. ex pte. ij. i. tex.
et glo. b. **A**d h^o at q^o q^o sit pcurator pdone^o
p alio dtrahē mōionū d^o sup h^o spēale mādā
tū hēe. **E**t licz alias is q^o dstituit pcur. ad ne
gocia possit pcuratorē aliū dare. **I**n h^o tñ cāu
app^o magnū qd imiet picl^o m. nec pē dare aliū
n h^o ei specialiter sit cōmissū. li. vj. d. pcur. p.
curator. s^o m. jo. an. ibid^o f^o q^o spēale mādātū
d psona certa et expōsa p legē. ff. d. ntu. nup.
gnali. ad h^o ex d. arbi. incutit. **Q**uid si aliq^o
dstat i absēte p verba de pūti dēide mittit
pcuratorē ad eā et anq^o illa s^ol^o dēiat ipse
dissentit et postea illa dēit credēs eū i pmo
durare dēfū. **E**t si ille q^o rōcauit mādātū et
rōcatō pueit ad pcuratorē anq^o illa dēiat
nichil actū ē. ar. ex d. pcur. in nostra. **S**i vero
puenit postq^o illa iam cōsenserat et de h^o pē fi
eri ecclie fides n tenz s^ol^o mōionū q^o nec vere
nec iterptatē dcurrūt dēfū. **S**i tñ d^oz ecclie
d pmo dēfū viri et d mādātō pcuratoris et
d dēfū mēteris subsecuto et n dstat d dīfēfū
puato cogēt vir app^o pbatōis defectū dūa
re mōionū. q^o ecclia non iudicat d occētis
ex de simo. sic tuis. **E**t sic s^o m. h^o diuersi mode
diuersa iura loquūt d h^o et aliq^o loquūt in p.
mo cāu. aliq^o in 2°. si aut postq^o misit pcurato
rē n dēfū nec dīfēfū tradēs forte factū hu
iūmodi obliuioni p^o occupatōz l^o alhā cām
videt simpl^o r. stand p mōio. cū app^o ei^o fauo
rē. tū q^o n h^o dtrarie volūtatis ebicē. ex d. sē.
et re iudi. duob^o. et ex d. bap. maiores i fi. h^o
rap. **Q**uid si eū q^o dtraxit peniteat anq^o ab
sens dēiat reuocatō tñ ad pcuratorē l^o absē
tē n vaiat cū quo cōtraxit. nūqd tenebit fcm
pcuratoris. **E** q^o n. q^o ibi dīfū dēfū in idem
tp^o dcurrēs s^o n q^o mōionū n t^o. xxxij. q. ij. suf
ficiat. **A**r. at i dtrariū ex d. pcur. i pūa. s^o h^o
eē credim^o in mōionio spēale. f. p mōionū nō
tenet etiā si reuocatō n pueniat ad pcurato
rē dūmodo de dissensu cōtrahētis cōstet. hec
ino. ex de spon. iuueis. et li. vj. d. pcur. vbi d^o
q^o si pcurator atēq^o cōtraxerit mōionū a dōo
fuit reuocat^o. mōionū postea dtrahū ab illo
f. pcuratore n t^o licz reuocatōz hōioi tā pro
curator q^o illa cū qua cōtraxit p^o s^o ignoz.
Et cū n sufficiat dēfū n dēfū expmat^o et
notific^o iter dtrahētes quō pē eē mōionū it
absētes p eplaz l^o nūciū dōec ille ad quē mē
tū eplā l^o nūci^o renouificauerit cōsensuz suuz
absēti. **E** q^o n ille cui mittit nūci^o pcurato
rē nōificat ipi nūcō suuz cōsensuz id ē ac si
renouificaret mittēt. q^o at litera mittit p nū
ciū qui nichil scit de facto s^o naduz misteruz

portādi līaz ē ei dmissū. tē si ille vel illa cui
mittit hōioi līa nllī notīficat cōfēfū suū. **C**re
dit rōd. q^o qntūcūq^o cōsentiat nō ē mōionuz
cōtractum sed tūc demū cum nūcio notīfica
uit cōsensuz vel absenti qui literā misit vel eē
alij. ar. xxxij. q. ij. honozant^o. et ex qui clerī. l.
vo. venies. et de cōuer. cōiu. ex publico. **E**oz
ma autē verborum qua nunci^o debet vti. ha
betur d. ti. ij. huius libri. quasi statim post pū
mum. f. vbi vero p nuncium.

Eq^o v^o dē de. viij. f. de obiecto cōsensuz
mōionij. f. in qd sit dēfū q^o fac mōionū.
Circa h^o sciend^o. q^o circa h^o fuerūt ples mōi dī
cedi quibus omīssa gratia breuitatis. dicen
dū ē s^o m. bon. p d. f. q^o fac mōionū ē dēfū
in matuā corpū pātē. et h^o sonāt vba cum dē
accipio te i meā vel in meū. et sic cōfēfū bea
ta virgo et ioseph. **S**z nota q^o alit^o dā^o pote
stas corpis i dtrahē mōionij. alit^o i dūatō
ne. **I**n dtrahē ei illa dā^o vni v^o n possit illo
vūetē dari alij et v^o ius hēat petēdi et necē
sit reddē petēti n moriat^o ipi mādō p solēne
votū castitatis et igressū religiōis. **Q**m igit^o
bēa vgo nouat dīna ispiratōe vel āgelica re
uelatōe. l. fortassis ipius ioseph relatōe edo
cta. q^o nūq^o vellet vti corpis ei^o pātē s^o eius
vgitatē custodire iō potuit et dūit et dmit
tere siue dare. **S**ciebat ei q^o si vellet exigē q^o
possit publicādo votū cōtra ire. si ergo veli^o
istā mutuā corpū pātē vocare coplāz diuga
lē. sic bēa vgo cōfēfū i copulā v^o oēs nubētes
In mōionij at cōsumatōe trāffert^o oīno pās.
ita q^o nec voto puato nec solēni possit petenti
dūitū aduersari. **V**n bēa vgo cōfēfū dtrahē.
tñ cā faie q^o nūq^o mōionū dsumaret. et hoc
sciuit l^o dēi reuelatōe l^o ioseph rōe q^o dīdā
bat d voti publicatōe qd i lege pceptuz erat
suare s^o nll^o fūat auf^o h^o vouē. **E**t h^o tūg^o in
libello quē transtulit beat^o hiero. d natiuita
te bēe marie. q^o licet sit apocrif^o cōtiet tñ mul
ta verisilia. **H**ic igit^o ē mō^o dīcedi bon. cui si
milis eē videt mō^o scoti. et s^o m. hūc mod^o bēa
vgo nūq^o cōfēfū i copulā carnalē nec expli
cite nec iplicite v^o aliq^o voluerūt. sic em dicit
ans. decebat v^o mater filij dei ea paritate ni
tēt qua maior sub deo nequit itelligi. p. ipsa
āgelo loquēti sibi de ple ex ea nascitura dix
quō fiet istud qm vix n dgnosco zē. si at ali
q^o mō. f. explicite l^o implicite i coplāz carna
lē cōfēfū q^o tū illa nulla fuisset. **V**n au^o.
n q^o sisset si cōcubitura nupfiss. **S**z obicit^o cō
tra q^o au^o. dīc. et hēt. iij. sen. di. xxvij. q. cō
mittēs vginatē suā deo cōfēfū in coplāz
carnalē nō illā appetēdo s^o dīne ispiratōi in
vōroq^o dēfū dēdo. **A**d qd dīcēd^o. q^o illō verbū
n ē aug. s^o magistri positū min^o cante. nō em
cōfēfū in copulā carnalē aliq^o mō. q^o de cō
trario erat cā et ad ipm istructa. **E**t cōuiss^o
vgitatē mīstīctū spūfīcti nullaten^o suspica
ri debebat q^o spūfīct^o dtrariū ispiraret et iō nll
lo mō dēbat in suo appōsīto vacillare et h^o eē
ē opio jo. fratris mīoris quondā archiepī cā
tuar. in postilla super mattheum.

De bonis mōionij in cōmani ti. ix.

Deinde considerandum est de bonis matrimonij. et primo de ipis bonis matrimonij in communi. 2º in speciali de bono fidei. 3º in speciali de bono sacramenti. Circa primum primum videndum est de bonis matrimonij in se. 2º in quantum habent excusare actum conjugalem a peccato. Circa primum quantum primum a se. 2º deant esse aliquid bona matrimonij excusantia. Et circa hoc dicitur non esse faciendum aliquid ab homine in quo iactura sustineat non per recuperationem boni esse. Et minoris. Et in contrahendo matrimonij obligat se bono saltem implicito ad copulam carnis sub conditione. si alter duxerit egerit. et non duxerit exactus religionis infra debitum tempus intrauit. In carnali autem copula rationem patet iacturam quantum ad sui usum quod in illo actu impeditur usus rationis. unde philosophus. vij. ethicorum. c. viij. dicit de venere quod furat intellectum spissie sapientis. Et. xij. q. ij. de nubibus. dicit quod in illo tempore in quo conjugalis actus geritur potentia spiritus sancti non datur esse si philosophia bonum esse videtur deat quod generatio officio obsequatur. 8º bonum in contra habendo matrimonij obligat se saltem implicito et sub conditionibus predictis ad patientiam iacturam quantum ad sui rationem. Et tunc est in matrimonio iacturam patientem per sollicitudinem et carnis tribulationem. unde apostolus. i. corinthios. vii. dicit per tribulationem carnis habent homines. Et ideo obauerunt esse aliquid bona predictas iacturas et recuperationem. et sunt illa quod coniugalem conjugalem excusant. Quod et quod sunt bona matrimonij. Et secundum Augustinum. li. de bono conjugali tria sunt. scilicet fides. ples. et sac. in. et. xvij. q. ij. omne itaque quod sufficiens tria sumi potest ex parte cause institutionis siue efficietis et sic sumitur a triplici beneficio. scilicet a dictamine nature. vir coeat cum muliere ad observationem humane speciei et sic est bonum ples. Et a dictamine rationis recte ut coeat cum sua et non cum alia et sic est bonum fidei. Et a dictamine gratie ut sit gratia. unde dicitur nature et humane. et sic est bonum sacri. Notandum autem quod in ples intelligitur non tantum per creaturam ples. sed et educatio ad quam sit ad fine ordinat tota dictio operum in. et vero. re in quantum sunt matrimonio diuina. per preterea naturaliter thesaurisant filijs. ut pater. i. corinthios. vii. et sic in ples quasi a principali fine alij finis quasi se cunctarius includitur. Potest autem queri per tres triplici intentione. primo ut educet ad cultum dei. 2º ut succedat in hereditate. 3º ut quis appareat gloriosus in ples magnitudine. et pulcritudine. primum est bonum sub ratione boni. secundum sub ratione iustitiae. tertium est bonum deforme siue ad malum contractum. Bonum igitur matrimonij quod est bonum simpliciter est ples cum tunc intentione et tali ordinatione. si autem alius dicitur modis habet. habet quod est aliquid bonum sed non sit est institutum. scilicet ad procurandum ples ad cultum dei. Et ideo autem ut iam per ex dictis non sumitur hic prout est virtus theologica. sed prout est pars iusticie secundum quod fides de ex hoc quod sunt dea in observatione promissionis quia in matrimonio cum sit quidam contractus est promissio. Et sic quedam per quam tunc vir tali mulieri determinatur. Ad fidem est prout ut neutrum ad alterum thorum accedat et quod sibi iunctum debitum reddat. In sacro vero intelligitur indiuisibilitas. Et est oia illa quod consequitur matrimonij ex hoc quod est diuinitas christi et ecclesie secundum. Unde ad contrahendum matrimonij necessarium sit illa tria bona esse in contrahentium intentione. Et predicta bona esse in contrahentium intentione potest duobus

modis intelligi. scilicet aut in actu et implicito. aut in actu et explicito. dico 8º quod non potest contrahi matrimonij nisi bonum sacri sit in intentione contrahentium altero deorum modo. quod oportet per contrahentes observari in inseparabilitate vicari. ratione est in matrimonio bonum sacri. Qui 8º de illo quod contrahit matrimonij cum una intentione deus et matrimonij contrahit cum alia. Et tunc iterum potest esse. aut dimissa ista. sic non est matrimonij. aut ista retenta cum alia sic est matrimonij. sicut fuit de patribus antiquis. unde talis intentio primo modo siue exprimat verbo siue non. matrimonij tollit. licet probari non possit quoniam a contrahentibus non est expressum. ut non. hu. xxij. q. ij. solet quod. sic etiam non est matrimonij ubi non est consensus animorum. aut non. ex de regla. ut clerici. per si quis copulet mulieri eo ipso ut nolit cum ea stare et hoc sit patet probare non est audiendum quod in sponsalibus et matrimonijs recurritur ad eam intelligentiam. bonum. ex de spon. ex literis. ij. Necessarium est etiam bonum fidei esse in intentione contrahentium aliquid modo. et aliquid modo non. In bono ei fidei duo dicitur contrahi. vna essentialis quod non est negare usum corporis sui si alter coniur petat. Altera accidentalis seu accessoria. scilicet non exhibere alteri quod suo coniugi usum corporis sui. ratione primi necessarium est bonum fidei esse in intentione contrahentium administraliter et implicito. unde intentio contraria excluderet matrimonio. ratione autem alterius non est necesse ad contrahendum matrimonij. Bonum est per triplicem summi potest. scilicet a per ples susceptio et educatio absolute. a sub conditione si deus ea dederit. a per procurandum impedimentum aliquid ples. primo modo non est necessarium bonum in ples esse in intentione contrahentium nec actu. aliter nec hitualiter. nec implicito nec explicito. secundum 2º et 3º modo non est necesse ad ministrum hitualiter et implicito. Unde si contrahentes intendat non suscipere ples nec educare si deus ea daret. Et sterilitate percreare matrimonij sic contractum nullum esset. Loquendo autem de esse in contrahentium intentione actualiter et explicito sic ad contrahendum matrimonij non est necesse aliquid predictorum bonorum. esse in intentione contrahentium. sufficit enim quod in contrahentibus intendat quod intendat contrahentes requirunt ad matrimonij. hoc nichil. Unde ad esse matrimonij necesse sit bona illa esse in obligatione. Et quod sit. in oia ei matrimonio est obligatio ad inseparabilitatem. ita quod ab illa coniuges se mutuo absolute non possunt vitare corporaliter durante si tamen matrimonij sit consummatus licet hoc possint aut matrimonij consummationem per religionis ingressum. Est et in oia matrimonio necessaria obligatio ad ples susceptionem et religionis educationem si ples affuit. et obligatio ad fidem observantiam quantum ad id quod est bonum fidei essentialis et quantum ad id quod est accidentale quod duo considerantur in bono fidei ut predictum est in solutione quoniam predictis. Quod est contractus obligat contrahentes ad aliquid ad quod actualiter differtur duobus contrahentibus si hoc per contractum sit irritum. et ideo licet sine per successionem et fidem observantiam possint remanere matrimonio. tamen obligatio ad ples susceptionem si venerit et obligatio ad fidem observantiam ita sunt essentialia matrimonio quod ab illis separari non possunt nisi ab obligatione reddendi debitum mutuo se absolute per contrahentium votum ex utriusque consensu. non iterum et se patet quantum ad thorum ob causam fornicationis. hoc nichil. Unde ad observantiam matrimonij necesse sit illa esse in

mūonij executōe. **¶** Et q̄ n̄. Insepabilitas ei p
se et p̄ n̄ respicit mūoniales act̄. s̄ mūonij
eēntia. bonū aut̄ plis et fidei īspiciūt mūoia
les act̄ in quib̄ existit mūonij executō. non
est aut̄ necessariū q̄ p̄ act̄ mūoiales pueiat
bonū p̄. q̄ in mūo cū muliere sterili puei
re nō potest. et tñ cū illa p̄t manē mūonium.
¶ Nec eē ē necessariū ad dīuatōz vinculi mūo
nij alterz diugū dcedē alteri diugi b̄ exigēti
vū c̄. r̄p̄is sui l̄ negari alteri q̄ suo diugi. vñ
mgr̄ sen. li. iij. di. xxxj. c. j. manz viciū cōiu
gale iter diuges eē si alijs a se discedētes ad
heserit. b̄ nich. **¶** Vñ itēō libidinis excludat
mūoniū. puta cū q̄s d̄fēit i aliq̄ p̄pter diui
tias l̄ p̄pter pulcritudiez. **¶** Libido p̄t itelligi
dup̄. aut p̄ modū finis et obiecti ut cū q̄s ni
chil q̄rit n̄ coplāz carnalē extorq̄re n̄ vxorem
ducē. aut solū p̄ modū finis. ut cū q̄s d̄fēit i
aliq̄ ut eā ducat i vxorē. b̄ tñ n̄ fac ad s̄uād
castitatē s̄ p̄pter explēdā voluptatē. **¶** Intēō li
bidinis p̄mo mō est d̄tra faciū veritatē. 2° mō
d̄tra vilitatē nō d̄tra veritatē. ideo p̄mo mō
do excludit mūoniū n̄ scōdo mō. b̄ bon. **¶** De
pulcritudine aut̄ viri et mulieris nota q̄ du
pliciter mouē p̄t ad mūoniū d̄trahēd. aut sic
cā iducens. et sic eē potest sine p̄ctō admin
grau. q̄ pulcritudo naturalit̄ d̄trahit aīm ad
amorē. et si amor d̄lis sit d̄placētie n̄ multū i
tēs n̄ ē culpabil. **¶** Aut sic cā p̄ncipal. et tūc ē
cā mī honesta q̄ b̄ n̄ d̄z itendi in mūo. sed
filiōz p̄creatō l̄ aliq̄d sile et b̄ eē p̄ur ad di
uinū obsequiū ordiat. b̄ bon. **¶** Nota eē q̄ mltē
cāe p̄nt eē iductiue que sine peccato iducūt.
dum tñ nō s̄stāt in eis. s̄. gr̄a. pulcritudo. di
uitie. mores. sapientia et virtus. sed viri et
sapientia et mores super omnes debent atten
di. b̄ bon.

¶ Et q̄ vide de 2° articulo. s̄. de boīs mūo
nij inq̄ntū h̄nt excusare diugalē coplām
a p̄ctō. Circa q̄d dīstinguēdū ē q̄ ad cōiugalē
actū aut iducit v̄t. et b̄ l̄ iusticie. s̄. ut d̄bitū
reddat. l̄ religiois. s̄. ut p̄les ad dei cultū p̄
creet. et sic n̄ est peccatū s̄ pot̄ ē meritoriu i
eo qui gr̄az b̄z. licet eīm mot̄ in carne p̄cedat
actū diugalē ille tñ mot̄ s̄m bon. n̄ ē sp̄ pec
catū. ut qñ surgit ex d̄gtōe ordiata. puta cum
q̄s cogitat accedē ad vxorē ut ex ea h̄eat plē
¶ Aut ad ip̄m mouet libido s̄stēs ifra bona ma
trimonij siue fines. s̄. n̄llo mō ad aliā velle ac
cedere et sic ē peccatū veniale s̄m op̄ioz cōio
rē licz q̄dā dicāt q̄ ibi nullū sit peccatū. **¶** Aut
libido efferēs ex bona mūmonij siue fines s̄.
ut eē cū alia m̄liere idē vellz facē et sic ē pec
catū mortale. **¶** Natura ei ad b̄ mouē n̄ p̄t qñ l̄
ordiet̄ rōe et sic ē mot̄ v̄rutis l̄ n̄ ordiet̄ et
sic ē mot̄ libidinis. **¶** Et sic sūt q̄tuor mōi d̄gno
scēdi vxorē quos ponūt cōiter doc. quoz du
o p̄mi sūt liciti et meritorij i h̄ntē gr̄az. 3° est
venial. et q̄rē mōl. **¶** Aliq̄ vō p̄ter duos p̄mos
modos licitos ponūt terciū modū licitū s̄. qñ
pietas mouz ad d̄gnosced̄ puta cū aliq̄s scit
vxorē suā verecūdā eē et nūq̄z d̄bitū petiti
rā et timēs de cāu ei d̄bitū petīt s̄z aliq̄ op̄re
h̄dūt hūc modū sub mō q̄ vxor d̄gnoscit̄ ut

d̄bitū reddat. p̄ eo q̄ d̄gnosces vxorē ut caue
at ei p̄t dici reddē d̄bitū vxori tacite petēti ut
dicē i ti. se. **¶** Alij at̄ dicūt q̄ differt d̄gnosce
vxorē cā fornicacōis vitāde i seip̄o et cā d̄tū
cie. q̄ p̄mo mō d̄gnoscit vir vxorē nō ut q̄rat
voluptatē i ea. s̄ ne cadat cū alia. et tē forte
s̄m eos nullū ē p̄ctm. **¶** Et b̄ op̄i. vi. fuisse ale
x̄a. an. i li. iij. sū. **¶** Scōdo mō d̄gnoscit eā q̄ non
potest d̄tine p̄pter nimīū feruorē fomitis. et tē
ē peccatū veniale. **¶** Magistri tñ cōiter duo p̄di
cta sumūt p̄o eodem. **¶** Quidā etiam dicunt q̄
differt cognoscere vxorē causa incontinentie
et causa libidinis satiande. quia in p̄mo casu
p̄uenitur b̄ agens a voluptate. in 2° vero p̄e
uenit voluptatem et puocat eam. **¶** In p̄mo
peccat venialit̄. in 2° ut dic̄ hu. peccat mor
talit̄. et b̄ no. hu. xxxv. q. v. s̄. his ita. **¶** S̄ ego
credo q̄ eē possit eē sine mortali. dūm s̄stāt
ifra finē mūonij. In oib̄ tñ his est s̄m op̄i
monē d̄nem p̄ctm veniale licet in vlāmo gra
uī q̄ i omnib̄ vidē iacturā rō pati s̄n recō
p̄fātōe alie b̄oni. **¶** Et p̄nt oēs isti modi redu
ci ad. iij. et. iij. mōz quos ponūt d̄iter mgr̄
¶ Si dicat̄ q̄ licet homi bibere ne sitiat. 8°
et s̄l̄r coire ne fornicari appetat. **¶** R̄nde q̄ n̄
ē s̄ile. q̄ ibi ē mot̄ nature et n̄ccitatis. i coī
tu vō non nisi motus nature. **¶** S̄z q̄d de viro
qui d̄gnoscit vxorē mō m̄cōsuetō tñ i vase de
bito. **¶** R̄nde q̄ si p̄pter voluptatē āpli q̄ren
dā b̄ faciat. mortalit̄ peccat ut dic̄ rōdo. et
d̄nit̄ s̄tūt doc. si at̄ faciat b̄ p̄pter aliq̄ cām.
puta ut q̄ nō p̄t vel q̄ nō audet anteri accē
dere p̄pter imp̄gnatōz timēs d̄ aboēsū. l̄ p̄pter
nimia pinguedinē l̄ aliquā ifirmitatē et ideo
accedat ex p̄te altera. tē ē duplex mod̄ dicē
di. vñ ē q̄ aut vult d̄gnosce vxorē cā plē ge
neradi l̄ d̄bitū reddēdi et tē n̄ peccat. aut cā
d̄lectadi s̄stēdo tñ ifra terminos mūonij et tē
venialit̄ peccat. **¶** Permittit̄ ei min⁹ malū ut
vitet̄ mai⁹. s̄. adulteriū. **¶** Et b̄ sn̄e fuit rōdo.
et tho. i. iij. suo. di. xxxj. cca l̄fraz. **¶** Ali⁹ ē mō
dicēdi q̄ n̄llo mō et nulla d̄ cā p̄t b̄ fieri sine
peccato mortali nec aliq̄ cā excusat a toto s̄
a tāto solū. q̄ tal coit⁹ ē d̄tra naturam. quia
nō fit modo humano s̄ brutalī. **¶** Vnde licz nō
sit d̄tra naturā gnālē. est tñ d̄tra naturā ratio
nalē. vñ sup̄ illd̄ ad ro. j. in eū q̄ est d̄tra natu
rā dic̄ glo. d̄tra naturā ē coit⁹ qñ vir ē vxore
dormit aliter q̄ decet. **¶** Sed sic est i illo coitu
8° ē d̄tra naturā s̄ coit⁹ d̄tra naturā ē maius
p̄ctm adulterio. ergo non p̄mittitur ut adul
teriū vitet̄. p̄. coit⁹ d̄tra naturā sit excēbilis
i meretrice. xxxv. q. vij. ad l̄terij. **¶** S̄z mī⁹ malū
ē d̄gnosce meretricē v̄su naturalī q̄ v̄su d̄tra
naturā. 8° mī⁹ p̄ctm ē fornicatō q̄ coitus ta
lis. **¶** Nō 8° d̄z p̄mitti cā vitāde fornicatōnis.
b̄ sn̄e fuit alex. an. ut p̄z in 2° sū. sue. et etiā
rap. ut videtur in 3° li. sum. ti. xxxiij. s̄. xxv.
vbi dic̄ q̄ quocunq̄ modo tale factū exer
ceatur p̄terq̄ inter hoīem et feminam ordia
te in vase debito vicium contra naturā et so
domiticū iudicat̄. **¶** Tenētes h̄ac op̄ioz ad id
q̄d tāgit̄ p̄ p̄ma op̄ioe. s̄. q̄ mī⁹ malū p̄mitti
s̄. tal coit⁹ ut mai⁹ vitetur. s̄. fornicatio vel

adulteriū. Rādēt q̄ l3 ibi sit mai9 pccm q̄ ad
h3 qd̄ ē agnoscē n̄ suā. tñ i tali coitu est mai9
pccm q̄ ad modū. vñ vitatō fornicatōnis ve l
adulteriū non est causa sufficiens sic coeundi
et sic volunt q̄ manēte impedimento vterq3
tenet9 dñe. Tenētes autem primā opinionē
ad ea q̄ tangunt9. p opione scda rñdent q̄ so
l9 ille coit9 ē oīra naturā q̄ n̄ est i debito va
se qz ibi totalit9 frustrat9 iterō nature. et h3 vi
det9 hñ p glo. sup illd ad ro. j. rñcto vsu na
turali q̄ dic. qd̄ ē iquit vsū naturalē mutare i
eū q̄ ē oīra naturā. n̄ sublato vsu oīcessu aliter
vñ q̄ ē oīcessu cū ps illa corpis n̄ hēat hñoi
vsū a natura sibi datū. Opio tñ scda tutior eē
vñ. et intelligo eā d̄ modo brutalī. totū tñ sa
niori iudicō relinquit9. i coitu at p̄dcō ē mi
nor rō eēndi oīra naturā q̄ s3m alios modos.
¶ Quid si mlier supgressa abucat9 viro. **¶** **¶**
mortalit9 peccat. qz mod9 ille ē oīra naturā
cū n̄ dueiat semis ifusioni q̄ ad vñ. nec rce
ptōi q̄ ad feiaz. et ita frustra9 totalit9 iterō
nature vñ et pccm illud modū iter cās di
lunij numerat vt habet9 etiam in historiis scō
lasticis dicens. mulieres in vesania verse sup
gresse viris abutebant9 de alijs pertinentib9
ad peccatum contra naturam dictum est in se
cundo libro huius summe.

De bono fidei ti. x2.

¶ Eūde cōsiderand est d̄ bono fidei i spe
ciali. Ad h3 at p̄tinet duo vt dictū est
sup. vñ ē q̄ diuges tenent9 non acce
dē ad aliū thoz. s3m ē q̄ tenent9 sibi reddē d̄
bitū. Cōtra p̄mū poss9 fieri dup9. s. vñ plures
vxoze hñdo l̄ ocubinā tenēdo. d̄ q̄b9 duob9
qz nllā ē iā ino xpi fideles difficultas omit
to. Vñ restat cōsiderare d̄ 2o. s. de mutua obli
gatōe diugū ad reddēdū d̄bitū. et p̄mo d̄ hac
obligatōe absolute. 2o p̄ opatōz ad votūz du
nētie. 3o p̄ opatōz ad accēs s̄ruēns. q̄ro p̄ i
spectū ad locū et t̄p9 i q̄ d̄bitū peti p̄t. **¶** Cir
ca p̄mū q̄runt9 pla. s. vñ reddē d̄bitū sic neci
tatis. **¶** **¶** q̄ sic. vñ. j. cor. vij. p̄cipit apl9 q̄
vxozi vir d̄bitū reddat. s̄l̄r at et vxozi viro. In
cāu tñ i q̄ vir n̄ poss9 vxozi d̄bitū reddere sal
ua icolumitate corpis p̄prij non tē reddē qz
noluit de9 vñ obligari mlieri i his q̄ sūt cō
tra rectā iclinatōz nature. Recta at iclinatio
nature h3 hois p̄ pus ē ad actū nutritiue q̄
oīduat9 p̄prij idiuindū q̄ ad actū gnatiue q̄
ordiat9 ad oīduatōz sp̄i. vñ natura pus puidz
d̄ nutritio qd̄ ē ncēm idiuinduo et supflū re
seruat actui gnatiue. Et iō hō n̄ tē ad actum
gnatiue i notabile p̄iudiciū icolumitatis cor
pis p̄prij. Obicit9 at qz s3m h̄iero. et habet9
xxxij. q. iij. sciat. q̄ vxozi d̄bitū reddē n̄ pōt
agni carnes comedē. s3 ab h3 null9 excludit9 p̄
p̄t ipletōz p̄cepti. 8o 2c. **¶** h̄iero. loq̄t9 tñ d̄
mistris eccie n̄ d̄ alijs q̄ sūt suo iudicō relin
quēdi q̄ p̄nt ex reuerētia d̄mittē et sumē cor
pus xpi sine peccato. Vñ p̄t dici q̄ a d̄ione cō
uenit excludi nō tñ p̄pter peccatū p̄prij sed
etiā p̄pter reuerētiā sacramēti. sicut et iustus
iudex irregularis excluditur ab ordine sacro
nō p̄pter pccm sed p̄pter reuerētiā sacri. h3 d̄o.

¶ Vñ vir et mlier i actu m̄ionij sint eq̄les.
¶ **¶** q̄ duplex ē equalitas. s. quātitatē q̄ attē
dit9 it9 duas quātitates eiusd̄ mēsure sic bicu
biti ad bicubitū. et eq̄litas p̄portōis q̄ attēdi
t9 iter duas q̄litates p̄portōatas s3m p̄portōz
eiusd̄ sp̄i l3 vna sit maior altera. sic dupli ad
subduplū et ed9 sic q̄tuor ad duo. et duorum
ad q̄tuor. Loq̄ndo ergo de p̄ma eq̄litate vir
et vxozi nō sūt eq̄les i m̄ionio nec q̄ ad actū
cōiugalē in quo illud quod notabili9 est vi
ro debet9. nec quo ad dispensatōem dom9 in
q̄ vxozi regit9 et vir r̄git9. Nec ec q̄ ad mōz in
formatōz. qz vt d̄. ff. d̄ adul. si vxozi. vir d̄
eē mlieri actor colēdi bonos mores. et vt d̄
xxxij. q. vij. n̄ mechaberis. si vir ē cap9 mlieris
mlier9 q̄ mlier d̄z viue. et i oib9 hois fcis eā
p̄cedē. at vbi mlier mlier9 viuit q̄ vir. caput
d̄o9 deosū p̄d̄z. **¶** 3o q̄ ad scdaz eq̄litate sanc
e q̄les i vxozi. qz sic tē vxozi viro i actu diu
gali et dispensatōe d̄o9 ad i9 qd̄ ē vxozi. itā
vñ vxozi ad i9 qd̄ ē viri. vñ n̄ ad iparia iudicā
xxxij. q. j. si q̄s vxo. i si **¶** Vñ diux peccz si se
rōdat ipotentē ad d̄bitū redditōz. **¶** **¶** si q̄s rō
dic9 ipotēs reddē d̄bitū ex cā ex m̄io9 secu
ta. qz pus rōdidit d̄bitū et ex h3 ē ipotēs vltē
rō solue ipm. n̄ h3 mlier ius petēdi et i petē
do vltē9 mag9 exhibet se meretricē q̄ diugē
Si at reddat9 ipotēs ex alia cā si illa ē licita
sic itēz n̄ tē nec p̄t mlier exigē. si nō ē licita
tē peccat. et pccm vxozi si p̄t h3 fornicē ali
q̄ mō sibi iputat9. et iō d̄z quātū p̄t opam da
re q̄ vxozi d̄tneat. h3 d̄o. **¶** Vñ vir teneatur
vxozi d̄bitū reddē solū si petat. **¶** **¶** q̄ n̄. n̄ pe
tat vñ exp̄sse vbi. l̄ interpretatiue vt exp̄ssis si
gnis. tē em licz p̄ verecūdia taceat. tñ vir tē
sibi reddere d̄bitū. exigē vñ n̄ op̄z n̄ petat9 al
tero istoz mōz. h3 d̄o. et pe. **¶** Quid si n̄ pe
tat vxozi. s. nec vbi nec signis tñ vir vidz p̄
culū iminē. **¶** **¶** q̄ d̄z ei ec tē nō petēti vir d̄bi
tū reddē. qz tacite exact9 itelligit9 l3 n̄ exp̄sse
erigat9. h3 pe. **¶** Vñ vxozi n̄ teneat9 reddē d̄bi
tū viro n̄ petat9. **¶** **¶** q̄ n̄. n̄ ē m̄ h3 d̄ viro et d̄ mlie
re s̄l̄e. qz vir n̄ erubescit naturalit9 d̄bitū pe
tē sic vxozi. qz h3 i actu diugali nobilitat9 p̄tē
¶ Vñ vir possit vxoze petere auertē p̄cibus
ne petat. **¶** **¶** q̄ n̄ d̄z n̄ p̄t rōnabilē cāz. et tē
ec nō d̄z cū mag9 istantia eā auertē p̄t p̄cila
iminētia. h3 d̄o. **¶** Vñ d̄bitū exige sit aliqñ
necitatis. **¶** **¶** licet sit necitatis reddē d̄bitū n̄
tñ petēti exp̄sse sed ec petēti p̄ aliq̄ sig. tñ ex
gē p̄p̄ loq̄ndo nūq̄ est necitatis. null9 ei tē
vñ iure tñ p̄ se introducto. ec de regula. ad
ap̄licā. Nec aliq̄s d̄ suo d̄bitōze d̄bitū suū co
git9 repetē nec d̄bitū offerre si ē tē d̄bitū qd̄
nō debetur si non petatur exp̄sse vel tacite cu
iustmodi est debitu3 carnale.

¶ Eūde videre de 2o. s. de obligatōe mutua
diugū ad redditōz d̄bitū p̄ respectū ad vo
tū d̄nētie. Et eca h3 q̄runt9 pla. s. vñ diuges
p̄ copulā carnis sine mutuo d̄fesu possint vo
tū emitte q̄ n̄ reddat d̄bitū. **¶** **¶** q̄ n̄. nouē em
volūtatis ē vt ec ipm nomē oñdit. vñ potest
tñ esse d̄ bonis illis q̄ n̄re subiactē volūtati.
cuiusmōi n̄ sūt ea in quib9 vñ9 alteri tenetur

Et in talibus non potest aliquis votum emittere sine consensu eius cui tenetur. unde Augustinus in epistola ad armatus. et est xxiiij. q. v. vna. non exigit deus si quis ex alieno voluit aliquid. sed potest alienum usurpare verat. unde cum diuges teneatur iurisdictioni reddere non potest sine consensu alterius voluere per debitum non reddat alteri. Et si voluit peccat nec deus votum teneat sed de voto maleficio penam agere. xxxi. q. v. vna. **V**erum per carnem copulaz possit unus diu- gū sine consensu alterius voluere per debitum non petat. **H**ic secundum aliquos quod sic non potest ante voluere. quod non reddat quia in primo uterque est sui iuris. sed non in secundo. Alij vero dicunt per neutrum potest si ne consensu alterius voluere. quod si alter debitum non petat ex hoc rationem onerosum alteri reddere. dum operetur ea per consensum debitorum petendi subire et hoc est opio the. prima vero est boni. pe. et rap. et secundum rich. est securior et dior. non enim ex hoc per alter voluerit non petere reddere rationem alteri magis onerosum sed magis leue. quod reddere debitum sepe est peccale. et quod ad reddendum debitum quod vult manz i iustitiam alterius et alij efficitur liber. **V**erum voluere continet sine consensu diugis sit peccatum mortale. **H**ic a ferre iterum determinate ad non reddendum debitum nec exigitur et tunc scientia iura rationis est peccatum mortale si fiat ex deliberatione. aut i consensu et tunc non est peccatum quod saluari potest i eo quod licitum est. i. i non exigitur. **V**erum per copulam carnis licet viro uxore prohibere accipere crucem in subsistia terre sancte. **H**ic satis est probabile quod vxor debeat ad tempus velle ducere per subueniendo necessitati ecclesie generalis. Et ideo i fauore negotij per quod si bi crux datur instituta est per virum sine consensu uxoris possit accipere crucem. ex de vo. ex mlt. a. q. ij. si. sic est possit deo suo terreno sine consensu uxoris. **N**ec tamen subtrahit ius suum uxori quia vxor potest eum sequi. ex de vo. per sup. his. q. si. **N**ec est simile de uxore ad virum quod cum vir deat regem uxorem magis tenetur vxor sequi virum quam e converso. xxxij. q. ij. vna. **E**t preterea vxor cum maiori pietate castitatis discurret per terras per virum et cum immo- nitate ecclesie. et ideo vxor non potest hinc votum facere sine consensu viri sui. **H**ic tamen vult quod vxor si sit nobilis hinc tamen potest deo per potestare subsidium et re sancte. potest esse iuncto marito votum ideo emittit. **V**erum autem possit votum illud personaliter exequi distinguit. quod autem est suspecta et infamata per nimis iuueclia et tunc non exequitur personaliter. absit enim ut ab ecclesia talis recompensatio admittatur. ex de v. sup. eo. sed redimet votum cum sit inhabilis ad eundem ex de vo. per sup. his. q. curs. **A**utem est antiqua et matrona bone fame et tunc ibi si multos bellatores secum ducere possit. quia tunc eadem ratio est de uxore que est de viro. ergo ideo ius. **C**ad. l. falci. l. fi. in fi. ar. ad hanc distinctionem. ex de d. diu. cum sis predictus. et. c. vxoratus. **E**t secundum has duas vias varie sunt accipienda diuersa iura predicta. **T**he. autem dicit in quadam. q. de quolibet. quod si vxor sit talis que sequi non possit virum propter aliquod impedimentum legitimum. et de eius incontinentia timeatur non est viro consulendum quod crucem accipiat et uxorem dimittat. **S**ecus est si voluntarie continere proponat et

velit et possit sequi virum suum. **A**lbertus etiam dicit sup. in. sen. di. xxxviij. per qui timet probabiliter periculum futurum uxoris melius facit non per- nado et per pignatorem terre sancte. **N**on hoc est secundum the. ibi. quia necessaria non debent pertermitti. propter ea que sunt prope voluntatis. necio autem imiet viro gere curam uxoris quia vir est caput mulieris. j. cor. xj. sed crucem accipere est voluntatis. **S**ed. **V**erum diuges per carnem copulaz debeant sub- morari et sennice sequi. **H**ic cum diuges sint vna caro non debent alteri sine altero diuigi dimorari. ex de diu. lepro. c. j. sed quanta extendatur li diuigi ibi non determinat et ideo in arbitrio boni viri consistit. **E**t est sic de i glo. de c. e. vir te uxore sequi. sic est de c. n. ad iparia iudicet. xxxij. q. i. si quis vxor i fi. **E**t hoc si ex iusta causa recedit alioquin eaz pteate recieat maritali. xxxiii. q. v. cum cap. **E**t vxor si r te vxor sequi. xij. q. ij. vna. quod non ea tra- he vellz ad infidelitatem. ex de diu. q. siuit. vel non fiat vagabunda. unde ex q. mao. accu. pos. ruela tu hie i glo. vij. per vxor tenet bar vxor sequi quod ciuitate fugit metu mortis non forte vagabunda discurret quod tunc eum sequi non possit. **E**orte ideo dicit quod opus est distione secundum aliquos. aut enim est vagabunda necessitate inuitabili. et sic tenetur eum sequi aut per necessitate. et tunc aut tpe detracti sciuit eum esse talez et tunc est tenetur eum sequi aut nesciuit. et sic non tenetur. xxxiii. q. ij. si quis inuitabilis. et c. vna. quod i glo. **H**ic tamen dicit quod si tenetur eum sequi. et per i. c. si quis abrogatu. **G**lo. vo sup. c. si quis dicit. per secundum aliquos ideo c. vna. quod ubi dicit quod vna. quod mulier se- que vxor suam suam i vita suam i morte est consiliu. unde si vir vult vagari vxor non tenetur eum sequi. al vxor non possit aliam eligere sepulturam quod tamen secundum eum est de sepul. de vxore. **V**erum diuigi dicit alteri coniugi licentiam vxorandi possit illam postea ruocare. **H**ic autem dat ea i facie ecclesie et coram suo ordinario. et sic data ruocare non potest. aut i puato et tunc an- quod voluerit ruocare potest. **I**us est hoc deedit quod de licetie clauis sancte sunt piclesse. et quod licetieate ate votum non est nouo vicio obligatu. ideo melius est per reuertat ad diuge quod diuigi i fornicationis picu- lo remaneat. **S**ed ut mlti dicunt per votum emissio- nem non potest impletor votum impedire per prohibere. **N**ec i hoc tenetur mulier sibi obedire quod i alio vicio li- gata est et de licentia viri quod hoc potest decede. et huic finie consensu boni. et pe. et mgr se. li. m. di. xxx. ij. c. ij. et decretu. xxxij. q. v. manifestu. q. ex p. missi. ubi dicit de diugibz. cum quilibz eoz altera a suo iure absoluit ad preterita sicut ipm reuo- care non poterit. et ead. q. c. quod vxore. de per quod vxore sua velare permisit aliam non accipiat. sed si r co- uitat. **A**lij dicunt quod non licetier ab altero diuge auctoritate dyoc. epi. et non licetias monasteriu i- trauit per votum castitatis emittat i seculo remaneat et tal etatus per de ipso non possit probabiliter ozi- suspicio. iura decernunt tale licentia ad petitor eius diugis si dedit ea quanta i se fuit irritada. **E**t hoc peccet hoc petendo tamen ad et petitor ille qui itrauat religioz potest et de reuocari. **E**t pro hac opione expse videtur esse ideo ex de d. diu. c. j. ubi dicit. per si laic de licetia et pmissioe uxoris pfectione fecerit i religioe. non vxor ad religioz transferit a perpetua castitate obsuare permisit

vir potest et debet de monasterio reuocari. h^o
opinionis vir esse ray. q^o dicit q^o diuix qui in se
culo relinquitur p^omittat in manu vel p^ontia ef^o
dinetia. **V**t em addit rod. talia maiora n^o de
bet expediri n^o p^o ep^om l^o aliud de mandato ei^o. **E**c
sic ibi tria sunt n^ocia. s. auctoritas ep^oi. exp^ossa li
c^oetia diuix sue. et votu p^opetue dinetie. cu
transitu ad religi^oz si sit suspecta. al^o p^ot i se^o r
mane. **E**c h^o ec videt^o sententia b^on. ex d^o ouer. co
iu. c. j. et ino. ibid in glo. q^o d^oas licetia voue
di n^o ipedit^o p^opter hoc debitum exigere n^o et ipe
voueat. et id dic^o ho. ibid i glo. **S**i t^o p^o alia p
sona fieret inferior si alias rite fec^o esset p^o
pter h^o ep^os reuocare n^o deberet et peccar^o si de
fec^o reuocar^o maxie si loci consuetudo eet fieri
taliam p^o mior^o ep^oo. h^o rod. **I**de videt^o dic^o in
can ouerso. s. q^o vxor itrare p^ot religionem r^oma
nere i se^o viro sene et n^o suspecto de inc^otin^o
tia. q^o i h^omoi n^o ad imparia iudicant^o. ex d^o co
uer. diu. ad apl^oica. **S**i quis vult tene op^oi. p^o
ma p^ot dic^o q^o d^ocm. c. loquit^o de illo q^o de lic^o
tia vxoris ignorate ep^oo i religionem p^ofitet^o. et
talis reuocari p^ot s^om for^o iudiciale. q^o t^ois li
c^oetia n^o fuit obito mo data nec accepta. v^o q^o
d^oca licetia sufficiet^o p^obari n^o potuit. q^o vt vo
luc aliq^o si potuiss^o p^obari m^olier obui^oz r^oligi^oz
itrare opelli si iunetis erat. ar. xxiiij. q. v. qui
vxore. **V**t em castitate voue si senex erat. **Q**ui
vo volut tene sedaz opione p^ont dic^o ad d^ocre
tum allegatu contra eam q^o illud verbum s^or
conuertatur intelligendum est sic. s. nisi ma
lit suu diuge reuocare. **E**c sic soluit q^odam. et
glo. soluit ibid. **V**t p^ot dici et meli^o q^o id dic^o
s^or ouertat^o q^o reuocando peccat. l^o ad petit^o
ne e^o ali^o deat p^o iudic^o reuocari. q^o iura ex ca
ronabili dec^on^o t^oez licetia p^o petit^oz alteri^o
diuix irritada q^o n^o h^o fier^oz m^ota picla. imine
posset diugi i se^o rmanetia. h^o d^o rich. **V**erum
diuges in se^o rmanetes possint se licite ab
iurare et p^opetua dinetia p^omitt^o. **E**c quidaz
dic^ont q^o n^o. ar. ex d^o ouer. diu. ex p^ote tua. in fi.
Io. vo dic^o q^o imo ec sine aliq^o iuram^oto se pos
set ad dinetia p^opetua obligare. ar. xxiiij. q.
v. q^o deo. et b^on. ex d^o reg^ola. venies in glo. b.
t^oo. ec vult q^o possent voue dinetia ad tem
pus et i^opetuu pari d^oesu. **E**c tuc s^om ray. etia
si vir alias penitet et votu frageret. tuc vxor
i voto pseuerare d^oberz d^ost^o vt in illo. c. q^o
deo. et c. vna sola. **N**ec obstat illd^o ex d^o iur^o
ra. tua. ij. q^o ibi n^o fuit fec^o votu dinetie. **C**on
sentiut ec p^odcis ino. et ho. ex d^o ouer. diu. in
glo. c. j. t^o vt dic^o ibi ino. p^opter h^omoi votum
vriusq^o non potest vnus sine licentia alteri^o
religionem intrare. **V**trum ante copula car
nalem possit vnus coniugum altero nolente
continere. **E**c. talis aut proponit deliberare
de religionis ingressu aut non. si sic statuen
dum est sibi tempus duozu mensiu. s^om g^of.
e. de ouer. diu. ex publico. vel s^om hosti. et
b^on. ibidem. tempus statui debet arbitrio iudi
cis. ita q^o intret vel vxori adhereat. et si trans
seat quilibet recusat quantum de suo penes
alterum residebat. ex d^o conuer. coiu. ex pub
lico. et c. ex parte quod intelligitur facta p^o

fessione. h^o hosti. **S**i vero illo termino elapso
non transierit cogatur per executionem satis
facere coniugi. **S**i tamen elapso termino illo i
traret d^oam^o an copula carnis. ingressas tenet
ex d^o ouer. diu. ex publico. h^o ray. et b^on. **S**i ac
n^o p^ooit d^oliberare. puto q^o exact^o ab alio sta
ti p^o tractu d^obito mo solenizatu m^oioniu. d^o
bitu sibi redd^o te. cu n^o heat exceptioz leg^o tiaz
ad repellendu. de hoc t^o vide infra ti. d^o differe
tiaz m^oionij. q. nuq^o peccat mortaliter q^o ec.
Ec to q^o infra t^opus indulcu a iure inuita co
gnoscat^o a viro. nuquid igredi p^ot monasteriu
h^o cu p^o d^oesu mutu sit ia traslata p^otas cor
por^o licz n^o oino efficaciter. copula sequens n^o
est oino violeta siue iuriosa s^o i p^ote t^om. vnde
qd^oam^o e^o vsus iure suo. ar. ex d^o elec. cu ecia
vulterana. et id d^osumat^o m^oioniu. et id non l^o
postea altero inuito monasteriu itrare. **S**i vo
ea d^ognoscat^o p^o t^o p^offessiois cu vinculu iam
sit solutu pateret^o pena. xxviij. q. j. siq^os rapue
rit. h^o ho. **B**ar. vo i q^ostioib^o r^ondz q^o t^ois m^olier
sic violeter opp^ossa p^ot ingredi monasteriu vi
ro inuito. quia vir delinquens n^o debet esse me
lioris d^odit^ois q^o n^o delinquens. ff. d^o re. iur. n^o
fraudar^o. s. nemo. **S**i quare dant^o ei iducie
h^o p^oter tria. p^omo vt possit interim d^oliberare
de religionis ingressu. 2° vt p^oparent^o n^ocia ad
sol^onitat^o nuptiaz. 3° ne vile heat vir dataz
h^oac qua diu suspirauit dilata. **Q**uid siq^os co
trahat cu corrupta et d^oma alio vult igredi r^o
ligi^oz et abo iurare volut q^o se mime d^ognose
rut. nuq^o credend^o e^o eis. **I**o. dic^o q^o sic an tra
ductioz. vt ex d^o ouer. diu. ex p^ote tua. ij. p^o tra
ductioz at n^o credet^o eis i p^oudiciu m^oionij. ex
de eo q^o d^og. d^olan. sup eo. et ex d^o diuoz. q^onto.
Ad h^o no. q^o quidquid dictu est de vxore qua
tum ad votum dinetie itelligendu e^o viro.
quia in talibus secundu omnes vir et vxor ad
paria iudicant^o. xxviij. q. j. si quis vxorem. et
q. v. precepit.

Sequit^o videre d^o 3°. s. de obligat^o ad red
ditioz d^obitu p^o respectu ad accens frueient
puta lepra l^o furia. et circa h^o q^orun^o plura. s.
v^oz diuix san^o teneat^o reddere d^obitu diu. i le
p^oo. **E**c n^o est id q^orer^o v^oz teneat^o d^obitu r^o
de. et v^oz teneat^o ei cohabitare. cohabitare em
e^o magis d^osiliu q^o p^oceptu p^oter picl^om ifectiois
Vn q^o d^oz ex d^o diu. le. p. c. j. s. et vxores virca
et viri vxores seque^o qui lepre morbu incur
rut et eis diugali affectioe mistret. exhorta^o e^o
n^o p^oceptu. vt p^oz p^o l^oiaz imediate sequete. nihil
ei e^o h^ouam^o q^o sp^osu et sp^osa i fortunatis caib^o
esse p^ocupes. ff. soluto ma. si cum dotem. s. si
mantus. **S**ed reddere debitum est p^oceptu. vnd
d^oz. e. ti. q^om. p^o si v^oz siue vxore leprosu fieri
d^ogerit. et ifirm^o a s^oo carnale d^obitu exigat
g^onali p^ocepto apl^oi q^o exigitur est soluenduz.
cui p^ocepto n^olla i h^o cau exceptio inuenit^o. et id
vt dic^o glo. ibid. nos ex s^oesu n^oo excipe n^o d^obe
m^o. **V**n s^om ho. diuges quoz v^oz e^o san^o alio
leproso^o sunt m^onedi q^o d^obitu sibi reddant. et si
nolit moius acquiesce n^o cogant^o si dinetia vo
luc suare. ex d^o diu. lepro. si at nolut v^oz n^o p^ont
dinetia suare cogant^o sibi d^obitu idde. ex e.

et si. §. vlti. vñ dicitur ista prope locum eius stare ut ei possit ministrare et obitu diuiale reddere. ut dicitur ibi d. h. e. c. j. p. sufficiat leproso q. suo obitu non fraudetur. nec oportet q. i. eod. loco l. l. cō. morient. Itē reddēdo obitu nō est sic piculū d. in fectōe sic d. omanēdo assidue. q. act⁹ ille ei: to trāsit. et quīs ex tali ocubitu ples genita ut i. p. lib⁹ infect⁹ lepre nō euadat maxie vi: ro erūte leproso tpe coit⁹. magis tñ pōderād ē oīuū piclū m. fōnicatōis q. i. fect⁹ p. lis. maxie cū sit m. l. i. leprosa eē q. si nū. p. exiūss. in eē. Vñ mag. eēt oīa bonū p. lis si leprosi nū. q. gnarēt q. si p. les nāscerēt ex eis. h. i. n. i. e. sunt bon. pe. nich. t. ho. bñ. et alan⁹. **Gof.** vñ dicit q. diugi leproso separati manēt te. diux san⁹ colba bitare h. manēt cū alijs leprosis n. te. **Et** dicit q. decretal. eē d. dia. le. c. j. loq. moitōrie n. pceptōie. s. ut leprosi idueant ad oīnēd et n. fāt im. pbi ad debitum exigendum vel decre talis illa corrigi p. sequentē. p. ma opio tole rabilior vñ. **Quid** d. filijs leprosis. **h. l. sm** gōf. et h. cū sano remanē debent ne ificiāt cū ille morib⁹ sit oīa gōf. p. p. q. d. eē d. oīue tadie gñali appbata iur. canoico et iure vete ris testa. leprosi sepant a cōione hoīm. eē d. cō in. le. c. j. i. ter. et glo. **Utr** diux teneat red dere obitu diugi furioso. **h. l. hñi** lucidū iter uallū reddēdū ē obitu i. illo iteruallō. q. tūc reddi p. t. sine p. p. sone piculo. **Eurioso** autez actu exñi i. furia n. te. alē. diux obitu reddē q. nec obitu est p. illo tpe diugi. **Tñ** idiote se hñi q. ad discret⁹ ad mod⁹ pueri reddēd ē d. bitū. q. tali eē sine piclo p. sone p. p. i. e. p. t. red: di. **Utr** error lepre ipediāt mñoniū. **h. l. q.** nō. q. licz lepra obuiet colbitatōi n. m. obliga tōi. Vñ nota q. licet lepra supueniens soluat spōsalia pcedentia ut sup. dictū est. **Et** h. itelli git ho. n. forte spōs⁹ iā traduxisset spōsam in domū suā. eē d. diu. le. p. l. rās. et de iurciurā. quēadmod. **Nō** tñ mñoniū soluit. e. c. j. et. ij. **Vide** tñ illō. e. l. rās. dicē q. an. q. i. d. mñoniū sit oīuātū solui possit. h. q. dicit q. oīuātū expo ne. i. oīuātū. **Utr** iō dicit h. q. si eēt oīuātū. iudicaret p. sup. mñoniū. vñ dicit oīuātū. subaudi. nec oīuātū. et sic spōsalia tñ soluit eē d. iurciur. quēadmod. g. h. m. h. c. si traducta erat vñ si p. verba d. pñā oīuātū. n. potuerit separi n. an. copulā carnis alter diugū voluerit ad religionē transire. et tūc is q. remanet potest in domino nubere. extra de spon. com. missam. **Et** h. intellige qñ spōsa est virgo. si ei corrupta esset post translationem separari nō potest nisi per mortem. ut patet per supradcā de modo. contrahendi matrimonii. h. hosti. **Alij** vero volunt q. etiam si sponsa esset tradu cta nichilominus lepra superueniens soluet spōsalia nisi post translationem fuisset corru pta.

Sequitur videre de quarto. s. de obligatō ne ad redditionem debiti per respectum ad tempus et locum. **Et** circa h. querunt plu: ra. s. utrum tempore sacro liceat debitum exi gere vel reddere. **h. l. dies** festi et ieiunior et pcessiō nū sūt instituti p. p. mētis. eleuatōz

a carnalib⁹ ad spūalia. In usu vñ diuiali mēl depmī a spūalib⁹ ad carnalia. et iō oīgrue ē institutū p. diuges tē abstīcat ab illo actu. **Sz** eccia n. p. iuri dīno et naturali pīudicare. nec itēdit filijs laqueū ponē. vñ cū reddito debi: ti sit d. iure naturali et eē dīno. debiti vñ peti tō sit licita. j. cor. vij. nolite fraudare iucez n. ex oīesu ad tpe ut vacetis oīoni. eccia n. in tēdit redditoz aut p. libe aut dissuade. petitoz vñ itēdit tūc dissuade n. p. libere. vñ dicit au⁹. et hē. xxxij. q. iij. xpiano. q. a licitis ē ab: stinēdū ut licita facili⁹ ipetret. **Q.** at dicit ibi dē q. n. h. tūc xpiano cū diuge dūeire. h. dicit n. q. sit p. libitū h. dissuadū. q. g. obitu reddi nō peccat. q. at peti aliq. ifirmitate dūct⁹ n. oīe p. u. vñ irreuerentia tps l. ecclesiastice exhoz tationis nec peccat mortalit. h. pe. **Bon.** vñ dicit q. tūc p. t. reddi debitū sine oī culpa dū tñ reddat cū displicētia et dolore. peti at n. pōt sine culpa. **Et** si aspect⁹ sit ad delectatōez est cl. pa. gñis et mortalis. h. m. alex. an. i. 2. li. **Si** at lubricū carnis et suā ifirmitatē eē d. oīuātū l. oīcia vebēmē timeat. et iō petat p. t. esse cul: pa vñialis. vñ tñ dūgit q. i. dieb⁹ p. cipuis n. sit culpa gñis. **Si** obicit illō grego. primo dya. q. m. ier. q. fuerat a viro oīgnita nocte ve mēlad pcessiōne arrepta est a dyabolo. hoc at n. fuit n. mortaliter peccat⁹ ergo rē. **h. l. b.** n. fuit ex eo q. obitu reddidit h. q. se temē p. mod⁹ ad dīna oīa oīciam ingessit. h. t. ho. **Sed** esto q. sit pasca i. q. oīerq. te. dicare. nū q. d. te. reddē obitu. vñ q. n. q. eccia statuit q. n. accedat q. s. ad cōionē qñ oīgnoscit vxoīe. **h. l. q.** si reddat iūte et cū dolore n. arce. ab igressa eccie. nec a dīone. poss. tñ dīo differri d. cōsi lio sacdotis. h. bon. **Notā** at q. cū d. xxx. iij. q. iij. apl⁹. q. vir nec ad tpe vxoīe iūita p. t. oīare itelligit h. m. q. dicit aliq. d. spēali et p. uata oīoe ut si tota die l. nocte l. mag. diei p. te vellz i. eccia eē. tñ i. oīoe gñali p. t. interesse vxoīe eē iūita. ut i. respis et missis h. m. hug. **Nec** p. p. oīoz gñalē l. spēalē d. q. s. peteti d. bi tū dīnegare eē i. pasca. h. p. mo reddat et postea ad ecciaz vadat. et ea q. sūt faciēda h. m. exigē tiā diei faciat. h. rod. et glo. sup. e. apl⁹ et cō ueit cū his alex. an. i. 2. li. **Utr** i. loco sacro liceat obitu reddere l. exigere. **h. l. q.** n. n. ei ē simile d. loco et tpe. q. facili⁹ mutari p. t. loc⁹ q. tpe. **Et** p. terea loc⁹ ita pollui p. t. q. indiget recōciliatōe. vñ in loco sacro n. licet carnale obitu reddere nec exigere. si tñ p. lōgū tpe ef sent violēter reclusi i. loco sacro vidēt q. tunc licitū eēt eis in loco sacro exigē et reddē. **In** tñ ei cāu n. vñ illa p. libitō obere itelligi q. n. ē ponēd⁹ laqūs aiab⁹ p. p. mūdiciā loci. h. rich. **Utr** liceat obitu petē l. exigē tpe im: pgnatōis. **h. l. si** sine piclo abozs⁹ vir p. t. car: naliter coplari sue vxoīi pgnatū te. sibi obitu reddere et ab ea potest exigere sine peccato mortali. quia concubitus matrimonialis nō tantum est in officium sed etiam in remediū. et mulier pregnans frequenter plus appetit ocubitu q. qñ nō est pgnans. **Si** at n. p. t. cum ea carnalit⁹ coplari sine piclo abozs⁹. tūc n.

debit sibi reddi debitū nec exigi ab ea. q. mī
moniū pūcipali⁹ ē ordiatū ad plē pcreād a3
q. in remediū. Vñ s. m. alex. an. i. 2. si psumat
vehementer de piculo p. petēs mortalit. pec
cat et al. reddere n. te. Si vō mlier p. babil
ter n. psumat d. piclo p. reddē te. l3 sciat cū
peccare. cū dolore tñ. Nec d. ei d. fētre q. ad
peccatū. l3 q. ad l3 q. petit qd ē suū et ne fiat
pei⁹. l3 alex. an. Nec obstat qd d. abzo. et ha
bet. xxxij. q. iij. si cā. Ipa m. rō d. cept⁹ et
ptus iux legē cessare debē tempib⁹ his vñ
carnis demōstrat. q. itelligit d. debito hone
statis nō nccitatis et d. exigēdo n. d. reddēdo.
l3 pe. Quod at d. aui. ix. de aialib⁹. c. d. for
matōe embriōis i spēali. q. mlier p. gnās aliū
fētū d. cipe poss. raro accidit. et qñ accidit
vt i plib⁹ abozit vt d. ibid. **¶** Vñ tpe mē
struoz. liceat d. bitū petē l. reddere. **¶** q. daz
dicūt q. tpe mēstruoz. nō ē licitū debitū exi
gere l3 licitū est reddē. primū em qd est in vō
luntate diuigū lex p. hibz n. s. m. qd est de lege
nature. vñ ec dñs n. p. cipit mulieri n. reddē l3
hoi n. accedē. leui. xvij. ad mulierem q. pati⁹
mēstrua n. accedat. et ezech. xvij. vir q. iusta
cā fecerit. et ifra. ad mēstruatā n. accessit zē.
ac p. l3 n. exat mulierē a tētoe. l3 vir obligat⁹
vt scienc⁹ petē n. possit sine t. rāsgressione. **¶** Et l3
vt d. m. g. sen. li. iij. di. xxxij. l3 iquit d. bitū
sit petē solūdū oī tpe n. tñ l3 oī tpe petere.
¶ Et s. m. l3 itelligi dñt auctoritates d. l3 loq. res.
tñ aliq. mō d3 se difficilē reddē aliq. occasio
nē p. dēdo l. ifirmitatē allegādo si petat ig.
rāt. l. p. cib⁹ et moitōis autēdo si petat scienc⁹
finalit. tñ si vir n. d. sistat d3 debitū reddē tñ
dolore si credat al. scādālū viro p. stare l. ei p.
culū alie⁹ corruptōis dānabilis iminē. **¶** Nō ē
autē tutū q. suā passiōz viro sp. idicet ne forte
ex l3 eā abhorreat n. de ei⁹ discretōe p. famat.
¶ Alij d. icet q. si illa passio accidat naturalit. s.
i sātate sel. i mēse determinato tpe. tūc n. licet
nec exigi nec reddē. et l3 expm. vñ leui. xx. q.
coierit cū muliere i fluxu mēstruo et t. n. laue
rit t. p. tudiez ipa quoq3 aperuerit fōtē s. gnis
sui it. r. ficiēnt. abo. **¶** l3 rō ē q. tūc mulier pōt
d. cipe et p. p. maxiaz corruptōez q. ē in corpe
mulier. vt oñdit feto. eaz. illo tpe. vt ifectō
specl. i p. aspectū eaz. vt d. d. p. h. d. sōno et vi
gilis. semē viri qd tūc i ea recipit. aliq. incur
rit ifectōz et illd. qd mīstrat mulier ē imūdū.
et ideo ex tali concubitu gemit vt in plurib⁹
efficiuntur leprosi. vel alijs grauib⁹ corrup
tōib⁹ inficiuntur. vñde glo. biero. super
illud p. sa. lxxj. omnes iusticie vestre quasi pā
nus menstruate. dicit q. tempore mēstruoz.
viri debent ab vxoribus abstinerē. tunc enī
conciuntur mēbris damnati. cecī. claudi.
leprosi. et h. m. oī. vt quia non erubuerunt sic i
conclauī amisceri eozum peccata pateant cū
etis et aperte redarguantur in paruulis. hec
glo. **¶** Talis enim concubitus est in p. iudiciū
p. ois. non licet autem vñ concubitu coniu
gali ad remediū quando est in p. ois. nota
bile p. iudiciū et probabile. quia p. iudiciū
l. o. o. m. a. t. a. r. a. o. p. l. e. p. c. r. e. a. n. d. a. q. d. ad t. m. e. d. i. u.

p. t. e. r. e. a. t. a. l. flux⁹ p. a. i. z. d. u. r. a. t. et ideo si scienter
petat n. excusat. si vō ignorante petat vñ vñ
l. e. r. reddat excusat. Si at mulier inaturalit.
patiat. vt sūt aliq. q. quasi ex ifirmitate patiūt
sanguis fluxū tūc l3 erigere et reddē. tū q. al.
cū tal. flux⁹ sit p. p. t. u. l. d. i. u. t. n. o. p. t. e. t. q. vir
p. p. t. u. o. a. b. s. t. i. n. e. r. z. tū q. mulier tūc d. cipe n. pōt
vt d. icet q. d. a. q. vt d. icet aui. ix. d. aialib⁹. c. de
formatōe embriōis i spēali. s. gnis mēstruus
diuidit se imp. gnata s. m. tres p. tes. s. i. cibū pu
eri. et alia p. s. ascendit ad mamillas. et tertia
p. s. ē supfluitas q. d. e. s. c. i. t. i. t. v. l. q. z. ad t. p. a. s. p. t.
et tūc eicit. vñ auctoritates d. l3 loquētes sunt
itelligēde d. fluxu naturali. **¶** **S** esto q. vir
nesciat q. sit t. p. mēstruoz. et mlier timeat d.
lapsu e⁹ qd faciet mlier. **¶** l3 si credat eū d. si
l3 d. ei ifirmitatē d. icet l. saltē ifirmitatē s. l. a.
re. **¶** Et si nec sic d. sistat qñtū p. ei resiste d3. q. si
eā violēt. d. gnoscet ipa ē immunis a culpa. al.
at p. p. vñ d. a. d. a. vñ culpā n. d3 ipa facit culpā.
¶ **Q**uid si sit mlier steril. vñ em q. tūc d. bitū
peti poss. et reddi q. tūc n. timeat d. f. o. r. m. i. t. a. s. p.
t. **¶** l3 q. q. nescit q. diu mlier l3 m. l. e. b. e. r. i. a. s. i.
ue mēstrua vñ d. cipt. et iō mlier tal. obli
gat. d. i. n. o. p. c. e. p. t. o. s. i. c. a. l. i. e. m. l. i. e. r. e. s. q. d. cipe cō
sueuerūt. **¶** Ecce hēs duos modos d. icēdi. quoz
e. o. r. i. c. h. m. a. g. a. d. h. e. r. z. p. o. vō m. a. g. a. d. h. e. r. z. b. o. n. o.
pe. et t. h. o. vñ b. o. n. o. d. i. c. q. l3 s. c. d. m. o. d. v. i. d. e. a. t.
eē p. b. a. b. i. l. i. o. z. p. t. a. e. s. t. s. e. c. u. r. i. o. z. et s. a. n. i. o. z. q. z. ē
s. t. a. d. u. p. m. i. t. o. m. o. **¶** Et vñ valde d. u. z. q. viro in
s. t. a. t. e. r. p. e. t. e. t. m. l. i. e. r. n. r. o. d. a. t. d. b. i. t. u. qñ n. apparz
ifirmitas gnis. et timeat viro f. o. r. n. i. c. a. t. o. n. i. s. v. e. l
o. d. i. j. p. i. c. u. l. u. **¶** l3 l. a. c. e. ē p. m. u. m. o. d. vñ s. e. n. t. i. r. e. m. g. r.
s. e. n. v. t. b. i. t. u. ē s. e. t. h. u. d. i. v. a. d. e. **¶** **¶** **A** d. h. n. o. z.
ta q. leui. xv. xvij. et. xx. agit d. eo q. d. o. g. n. o. s. c. i. t.
vāstruatā. d. i. u. s. i. m. o. d. e. tñ s. m. a. l. e. x. a. n. i. 2. q. z. i.
xv. agit d. eo q. d. o. g. n. o. s. c. i. t. i. g. n. o. r. a. t. p. o. t. e. r. a. t. e. i.
t. a. l. i. s. e. x. p. i. a. r. i. p. s. a. c. i. f. i. c. i. u. v. e. l. p. l. o. t. o. z. v. e. s. t. i. u. **¶** In
xv. agit d. accedēte s. a. c. i. t. v. b. i. p. h. i. b. e. t. p. p. t.
p. i. c. u. l. u. p. e. t. **¶** In. xx. v. b. i. l. o. q. t. d. p. e. n. a. m. o. r. i. s. l. o.
q. t. d. o. g. n. o. s. c. i. t. e. t. p. e. c. c. m. s. u. u. p. u. b. l. i. c. a. t. e. **¶** Vñ d. z.
i. b. i. et r. u. e. l. a. u. e. r. i. t. i. b. i. t. u. r. p. i. t. u. d. i. e. z. e. i. z. **¶** Et s. i. l. r. d. z.
d. m. l. i. e. r. e. i. b. i. i. p. a. q. u. o. q. z. a. p. e. r. u. e. r. i. t. f. o. t. e. s. a. g. n. i. s.
s. u. i. **¶** **S** q. d. d. m. l. i. e. r. e. q. p. e. p. i. t. **¶** l3 si ē purgata
ab illis corruptōib⁹ et d. m. o. r. t. o. i. b⁹ q. s. u. t. i. m. u.
l. i. e. r. i. b⁹ aliqñ p. t. u. r. e. d. d. e. n. d. u. ē d. b. i. t. u. si p. e.
t. a. t. l3 nōdū aduenit purificatōis sue ab ec
c. l. e. s. i. a. t. p. o. d. t. e. r. m. i. a. t. u. s. i. a. n. i. d. t. p. o. a. b. s. t. i. n. e. d. e. b. z.
ab exigēdo saltē d. b. i. t. o. d. g. r. u. i. t. a. n. s. **¶** Qd autē d. z.
d. i. v. a. d. e. z. q. vir n. accedat ad mlierē anteq.
puer ablactet. abrogatū ē l. m. a. g. e. s. t. m. o. i. t. o. q.
p. c. e. p. t. u. **¶** Nō at d. c. e. m. o. i. t. o. i. s. ē v. t. s. u. b. d. i. c. i. t. i. b. i. d. e. z.
q. m. i. e. s. p. u. e. r. o. s. n. u. t. r. i. r. e. dñt qd facē n. possēt si
a. v. i. r. i. s. d. g. n. o. s. c. e. r. e. n. t. et imp. gnarēt. q. tūc l. a.
e. t. e. c. a. r. e. r. e. t. **¶** Si at p. n. a. d. s. u. e. t. u. d. i. n. e. f. i. l. i. o. s. s. u. o. s.
ad nutriendū tradiderit alijs. admisceri n. dñe
v. x. o. r. i. b⁹ suis nisi post t. p. p. a. r. i. f. i. c. a. t. o. i. s. d. m. a.
t. e. r. i. a. h. u. i. a. r. t. i. c. u. l. i. p. l. e. n. i. u. s. t. r. a. c. t. a. t. a. l. e. x. a. n. i.
i. n. s. e. c. u. n. d. o. l. i. b. e. o.

¶ De bono sacri. xi. 2.

Postea d. sideradū ē d. bono sacri i spēa
li. Et ad h. p. a. e. r. i. s. o. l. u. b. i. l. i. t. a. s. m. i. t. o. n. i. j. q.
ē signū p. p. e. t. u. e. d. i. u. i. c. t. o. n. i. s. x. p. i. et eccie
Vñ d. siderandum est de i. s. o. l. a. b. i. l. i. t. a. t. e. m. i. t. o. n. i. j.

Ep̃mo de ip̃a i se. 2° p respectu ad ingressum religionis. 3° p respectu ad pccm fornicatōis. Circa p̃mū q̃nt^o ṽt^o m̃ioniu sit idissolubile. **¶** Et q̃ sic. ex d̃ d̃uer. diu. ṽt^o. sic em̃ d̃cm ē su p̃ m̃ioniu diuētō ē maris et feie. indiuiduam vite reāgēs d̃suetudiez. n̄ p̃t ergo solui n̄ per m̃itē. **¶** Sciendū tñ q̃ duplex est diuētō ma. trimonij. et duplex mors coērdēs illi. Est ei diuētō sp̃ualis p̃ d̃sensu animozū que inītiat m̃ioniu. Et ē diuētō carnal̃ p̃ diuētōz sexū q̃ d̃sumat m̃ioniu. q̃l̃ at ē diuētō p̃ t̃lez mortez soluit. vñ q̃diu diuētō ē sp̃ual̃ soluit p̃ mortē sp̃uale q̃ morit̃ hō m̃ado p̃ ingressū religiois. Et b̃ phat̃ ex d̃ d̃u. diu. ex p̃te tua. et c. ṽt^o. post p̃ ṽo fca ē diuētō carnal̃ soluit p̃ mortē carnalē de q̃ plenū ifra dicit̃. Rō at̃ effectiua h̃z idissolubilitatis ē p̃ncipalit̃ istitucō diuina. ordinauit em̃ deus vt post mutuum d̃s sū maneat illō viculū idissolubile p̃ totā vitā ip̃oz sibi mutuo d̃sentientiu. vñ. **¶** r̃ix. q̃ de^o diuēt̃ hō n̄ sepet. **¶** Sedaria ṽo rō ē d̃i. etamē legis nature m̃ioniu ei ex icētōe legis nature ordiat̃ ad educatōz p̃l̃. nō tñ p̃ aliq̃d t̃z p̃ totā vitā p̃lis. Vñ d̃ lege nature ē q̃ p̃ntes filijs thesaurisēt et filij sūt p̃ntū hēdes. Et iō cū p̃les sit cōe bonū viri et vxoris opt̃ eoz societate idiuifā p̃petuo p̃manē s̃m d̃cā mē lez nature. Rātō ṽo dispositiua ē sigtō e^o quia signat ṽionē idissolubilem x̃pi et eccie s̃m d̃formitatē nature. **¶** S̃z obicit̃ quia n̄ videt̃ solui m̃ioniu d̃sumatū p̃ carnalē mortez q̃ dicit̃ ad heb̃. xj. acceperūt mulieres d̃ f̃sur rectōe mortuos suos. **¶** Et i. filios s̃m glo. **¶** Vñ si d̃ viris itelligat̃ tūc eos receperūt d̃ nouo cōsensu. licet em̃ hō resuscitat̃ sit idē hō non tñ p̃ naturam sed p̃ miraculum.

¶ Et q̃ videre de sc̃do. s. de dissolubilitate m̃ionij p̃ respectu ad ingressū religionis. Et ēca h̃ q̃runt̃ p̃l̃a. s. ṽt^o. m̃ioniu inīatū q̃d sez est tñ i diuētōe aionz soluat̃ p̃ religionis ingressū. **¶** Et duplex ē religiois ingressus vnus ad p̃bād̃ q̃ fit p̃ vestiu assūptōz. **¶** Al̃ ad p̃manēdū qui fit i p̃fessione tacita vel exp̃ssa. **¶** Et p̃m^o soluit m̃ioniu. q̃ i 2° morit̃ p̃mo hō m̃ado. ex d̃ d̃uer. diu. nullū. vnde relic̃t̃ i sc̃lo t̃z eū expectare vsq̃ ad t̃p̃ p̃fessionis sue. et si vsq̃ ad ānū expectare nolit ep̃s ad req̃sitōz ei^o alteri s̃m canones t̃p̃ duoz mēsiū p̃figē possit ifra q̃d aut p̃fiteat̃ aut m̃ioniu d̃sumaret. ex d̃ d̃uer. diu. ex publico. alioq̃n eū ex cōmunicet. vt dicit̃ glo. ibidem. In casu tam cōmittatur arbitrio iudicis vt temporis plus vel minus indulgeat ad profitendum. vt etiā habetur ibidem in glo. sc̃dum bern. inno. et hos. **¶** Secundū tamen aliquos si professio fiat ante tempus determinatum a iure. scilicet ante annum pro nulla reputatur sc̃dm nouam d̃cretalem. ex d̃ regularibus. non solum. et iō tunc est idem iudicium quod de voto simpli. ci. vnde sicut post votum simplex vir tenetur mulieri debitum reddere cum alia tamen nō potest cōtrahere. ita et hic. **¶** Et hec est opinio tho. et etiam ho. qui dicit̃ q̃ ante p̃fessionē nō soluit̃ viculū et ingressus habet a canone

annū. vñ si iudex min^o t̃pus decedat supplet̃ a lege. ff. d̃ re. iu. l. iij. **¶** Expectet ergo mulier n̄ obstāte q̃ de lapsu carnis timeat̃. vt ex. vt lice n̄ d̃testa. q̃m frequēt̃. s. si at̃ d̃ carnali. **¶** Si enim tenetur expectare viram cruce signatū q̃nq̃z ānis. ex d̃ spon. i p̃ntia. et ex d̃ voto. ex multa. m̃l̃ tofozē t̃z expectare p̃ annū igre. d̃ientem religionez cū h̃ votū vincat p̃mū vt p̃z ex d̃ voto scripture. h̃ ho. i sū. ti. d̃ d̃uer. cō iu. **¶** Ex p̃dictis p̃z q̃ si remanēs in seculo āte p̃fessioz alteri^o d̃trahat cū alio n̄ t̃z m̃ioniu. et altero ān p̃fessione redeūte t̃z ad eū redire n̄ ip̃a velit s̃l̃r religioz intrare. h̃ p̃e. **¶** Sciendū ē q̃ q̃n ṽterq̃z d̃anēt̃ ā pari voto vouet tunc neut̃ renūciat ṽicō d̃iugali. et iō adhuc manet. **¶** S̃z q̃n al̃r t̃m vouet tūc q̃ntū ē i se renūciat. iō iliq̃z soluit̃ a ṽicō illo. h̃ tho. et iō potest cū alia d̃trahē siue al̃r intratit eo d̃sentire siue eo d̃tradicēte. hu. tñ d̃ic̃ q̃si d̃f̃s̃it h̃ ip̃o ṽi^o d̃anentiā vouisse. p̃ tñ n̄ credo. **¶** S̃z obicit̃ cōtra p̃d̃cā illō m̃l̃. xj. q̃d de^o cōiūxit hō n̄ sepet. **¶** Et d̃ns loq̃t̃ de m̃io^o cōsumato vñ p̃mitit̃ et ēre duo i carne vna. **¶** Vel dicendū q̃ illō m̃ioniu ē idissolubile suo mō cū sit sac̃m nec sepat̃ ab hoie s̃z a d̃eo p̃mitit̃ solēne d̃i nētie votū. c̃z sepatōis exemplū dedit iobez vocādo d̃ nup̃ijs. vt d̃ic̃ hiero. d̃ q̃b̃z legit̃ jo. ij. h̃ h̃cō. et p̃e. **¶** Quid si trāseat ad hemū l̃ reclusioz. hu. no. xxvij. q. ij. d̃sp̃s̃atā. q̃ ec̃ h̃ p̃t iūto viro dū tñ votū emittat cōtinētie. q̃z ibi ē vt ip̃e d̃ic̃ artoz religio q̃ i eccia r̃gu lari. s̃z rōd̃. n̄ credit̃ q̃ h̃ possit n̄ solēnit̃ renūciat sc̃lo ita p̃ teneat̃ ad d̃anentiā obiam et p̃p̃oz renūciatōz. **¶** B̃n. ṽo notat̃ ex d̃ d̃uer. cō iu. ex p̃te tua. in glo. vlti. q̃ vita heremitica s̃m aliq̃s solū m̃ioniu. ar. xxvij. q. ij. s̃. ecce **¶** Sc̃dz vero alios n̄ soluit̃ q̃z heremita p̃t habere p̃p̃iū. xj. q. ij. s̃. d̃tra. **¶** Quid si n̄ vult religioz intrare s̃z q̃si h̃uatura p̃positū castitatis i sc̃lo. remanē vult i p̃a domo suscepto aliq̃ religionis velo. **¶** Et n̄ suffic̃ s̃z nichilomin^o est m̃ioniu d̃tractū d̃sumād̃ ān h̃mōi p̃positū n̄ voto se al̃t̃xerit ad obsuātiā reglarē. **¶** In q̃ cān cogi p̃t vt relcō sc̃lo religiois p̃positū ex eq̃t̃. ex d̃ d̃uer. diu. ex p̃te tua. i fi. ec̃. **¶** Si tamē votū castitatis denoueret alicui religioni i p̃p̃ia domo remanēdo bene solēnifaret̃ votū p̃. q. j. vidua. et ex qui c̃li. l. vo. i s̃nuāte. et in d̃. c. ex p̃te. et glo. vlti. **¶** Quid si ānq̃ cogat̃ l̃ ereq̃t̃ h̃mōi p̃positū siue votū volūtate cognoscat̃ a viro. nūq̃d m̃ioniu erit d̃sumatū. **¶** Et credit̃ rōd̃. p̃ sic n̄ pus al̃t̃xerit se ita ad regularē obsuātiā p̃ fecerit p̃fessionem tacitam vel exp̃ssā s̃m aliq̃ religionis formā. **¶** Nō em̃ votū q̃d cūq̃ castitatis quocūq̃ mō solēnifātū dirimit m̃ioniu iā d̃tractū n̄ sit solēnifātū p̃ ordis susceptōz l̃ regularē p̃fessionem tacitā vel exp̃ssā. h̃ rōd̃. **¶** Ṽt^o p̃z inītiatūz m̃ioniu statim teneat̃ diuē exact^o rōd̃ē d̃bitū siue ṽtrum vnus coniugum ante copulaz carnis altero nolente continere possit. et ṽtrum si inuita cognoscatur a viro infra tempus indultum a iure. scilicet duorum mensium n̄ nichilominus intrare possit monasteriū. habet

sup. ti. de bono fidei. ar. ij. **¶** **U**trū mīmoniu
iūratū soluat^r ec p ordīs sacri rēptōz esto q
rēpiat^r epō ignozāte et vxore nesciēte. **¶** Et vī
q sic. qz idē ē ac si intrasset religionē qz h duo
eqpant^r. ex d vi. et ho. clī. cleric⁹ si tōsuraz.
et. xxx. q. ij. c. ij. **¶** Nec vī mīmonij violator q
omutat illd i meli⁹. ex d voto sēpture. **¶** S; cō
tra n iuenit^r exp̄sū i iure q i h cāa mīmoniu
soluat^r. ergo n dīz dici. ar. ex de ouer. diu. ex
te. ij. **¶** **B**ertrād⁹ dic q nullo mō soluit^r ibi
vicolū. imo si h fieret nec al^r religionē intraz
te^r mīmoniu dūmare. **¶** Et id videt^r sētre hu.
xxvij. q. ij. dīponlatā. **¶** Nec videt^r cogend⁹ in
trare cū ad h nūq intēderit se obligare. cū h
ec sit fort⁹ et art⁹ q votū dīnētie. et ad h
pla adducit. **¶** S; opioz istā tenēdo difficile es
set iurib⁹ dīrarijs mīdē. **¶** Ideo ho. dic q talem
cogēt religionē intrare qz ipe te^r eligē viā illā
p quā possit licite votū dīnētie sūare qd ē ā
nexū ordī sacro. qlibz em vouēs te^r facē illd
qd pē ad h q sūet votū. p. intrare religionē
cogit^r aliqz ppter suū delictū. di. xxxij. f. f. nī
tate. **¶** S; esto q iurauit n intrare. tale iuramētū n
tenz. ut legit^r. xxij. q. iij. f. fi. **¶** Et adhuc cred^r
ipm cogēdū ēē. qz vī auctoritas supioris esse
excepta maxie ne clī p̄textu penā euitet et h
mō vīclm ē solutū sū oēs. **¶** Aliq tñ dicit vin
culū mīmonij solui idistīcte et sine dubio p
his sūt potiora iura. **¶** Nec obstat i⁹ qd obicit^r
i dīrariū. f. p n iuenit^r zē. qz d sūlib⁹ ad sūlia
pcedē dēm⁹. ex d rescrip. iter ceteras. mīto
fort⁹ d his d qbz min⁹ vī ad ea d qbz mag⁹
videt^r. dūlas at papā si te dīgerit dubitare.
sūm ho. **¶** **S** esto q dīugat^r vxore dīnētie
et dīnētiā ppetuā p̄fiteute p̄moneat^r ad or
dīes sacros. nūqd h suffīciet^r l̄ rēqret^r q vxor
ec religionē itret. **¶** Et vī q h suffīciet. ar. ex d
ouer. diu. dīugat^r. et d clī. diu. sane. qd vīz
ē sūm glo. ibid qñ ē sēnex et sterilis. ita q nul
la suspitio habet^r de iconitētia eius. ex de
diu. diu. cū sis. al^r sec⁹ ē. **¶** Vel sūm glo. ibidem
dic cū alano q i cāu p̄posito suffīciet q dñi d
fēsa vterqz dīnētiā p̄mittat ut dīct p̄ma iura
qz ec h possit facē sine rēptōe ordīnū i seclō
remanēdo. xxxij. q. v. q dō. qñ vō dīugat^r i
trat rīgionē locū hz. c. illd cū sis. et illd. c.
ad aplicā. ex d ouer. diu. h glo. p̄mū dēm ma
gis placz michi. **¶** **U**trū mīmoniu dūmatuz
solui possit p religiōis īgressū. **¶** **D**uplex est
diuisio dīuctōis mīmonial. f. q⁹ ad vīclm et
quo ad thozum. **¶** Similiter duplex est indiuisi
bilitas. p̄ma dependet ex signatione qdīu
enim signat coniūctionem diuisibilem cōzī
sti ad fidelem animā. scilicet dūm est tantum
in coniūctione animozum tādū est diuisibi
le etiam quo ad vīculum per religionis ī
gressū tanq̄ per mortem spiritūalem. postq̄
vero signat coniūctionem indiuisibilem xpi
ad naturam humanam siue etiam ecclesiā iaz
inter fideles non est diuisibile quo ad vīcu
lum per religionis īgressū tanq̄ per mor
tem spiritūalem. **¶** Est tamen diuisibile qno ad
thozum dupliciter. aut culpa alterius coniu
gis. scilicet p̄pter fornicationē. aut ex mu

tuo consensu per ordinis susceptionē. siue p
religiōis īgressū. sine vero dīnsu dīugis nō.
qz p dūmatōz scā ē d̄pleta et effīcar p̄tāz
cōzīis trāslatō. **¶** Nec fieri p̄t obligā⁹ sū donū
de aliena re n dīnētie dñō. **¶** Si at i trauerit
ad dīugē redire te^r n i duob⁹ caib⁹ sūm rap.
vñ⁹ est si illa fuerit publice fornicata et īgre
diens vixit caste. si em fornicat^r fuiss^r ante ī
gressū l̄ p⁹. f. āte p̄fessionē eā r̄pellere n pos
set. si etiaz illa fornicata fuiss^r occulte nichil
omin⁹ sibi restitui debet^r si illa dīctē^r se inui
te fornicatā fuisse an īgressū vel post. **¶** S; qd
si vir nolit excipe. **¶** **B**n. et ino. ex d ouer. cō
iu. veniēs. dīcūt q mōasteriū eo iūto p̄t exci
pe et eū dēfēdere ne trahat^r i malū statū. ff.
d liberali cā. l. j. et. ij. **¶** Licet ei p̄mo n tenuerit
votū tenuit cū q⁹ ad vouētē et illa p̄tito for
nicata fuit ius p̄tēdi p̄didit et monasteriū i
eo ius plenū hūit et exceptō d̄petēs viro mō
est acq̄sita monasterio. **¶** **Q**uid si exiret et ex
cipe nollet. cred^r bñ. ibid. q potest eā recipere
qz p̄t ei r̄mittē n obstatē mōasterij dīradictōe
qz votū ex toto n tenuit n vxor religionem in
trare voluiss^r. l̄ n vir p̄fessionē feciss^r postq̄
vxor fornicata fuiss^r. **¶** **A**lter cas⁹ est si fuit in
ter eos lata snia dīuortij ad sepatōz thozī. xx
vij. q. vj. mītoz. **¶** **D** sniaz ei i hac cā lata nō
p̄t d mōasterio reuocari. ar. ex e. c. fi. **¶** **A**n aut
sniaz n p̄t irreuocabiler īgredi. qz si al^r p̄t
tēt restitūtōz n obstatet sibi exceptō adulterij
omissi an spoliatōz. ar. ex d resti. spo. **¶** Itē cū qz
Licet obstatet sibi adulterij omittū p⁹ spolia
tione. sic itelligit illd ex d ouer. diu. dīstut^r
et ex d diuoz. sūgnīcāstī. qd rap. itelligit p p⁹
cāu. i. adl^rterio notorio. et sic q⁹ ad casū p̄mū
gof. n dūit cū rap. qz sūm gof. h n hz vīta
tē i p̄mo cāu. f. p n teneat^r r̄dire ad dīugē. s;
tū i cāu scdō. **¶** **E**to. vō videt^r id sētre qd rap.
ti. d diuoz. ar. xxij. q. j. dīc dñs. et p to tū et
ex d diuoz. ex l̄ris. et d adulterio. c. h. d h vīd
īfra ti. xxxvj. ar. j. q. esto q snia zē. **¶** **S**ed obi
cit^r dīra p̄dicta qz sūm legē humanā p religi
onīs īgressū soluit^r mīmoniu dūmatū. ut dicit
gō. et habet^r. iij. sen. di. xxvij. g⁹ multomag
sūm legē dīnā q spūalib⁹ boīs mag⁹ fauet. **¶** **E**
lex dīna mag⁹ fauet spūalib⁹ boīs q hūana tñ
sine p̄iudicō alieno. puta lex hūana dīderat
mīmoniu tñ inq̄ntū ē in officiū et carnale. sed
lex dīna inq̄ntū est spūale et sacrm in q⁹ hz in
diuisibilitatē oīmodā et iō nō est sūle. **¶** **S**ed
nūquid vir qñ vxor est publice adulterata sic
licite p̄t īgredi ordīnē. ita ec in seclō r̄manēs
possit ad sacros ordīes p̄moueri. **¶** **E** q sic
sūm bñ. ex d ouer. diu. dīstut^r. qz vxor ius a
mīsit qd hēbat in eo. ex d diuoz. sūgnīcāstī. **¶** In
no. vero dīc ibid q n n mōasteriū itret. vñde
sūm ino. et ho. ex de ouer. diu. veniēs. **¶** In tali
cāu remanēs i seculo dīrabere p̄t post mortē
itrantis quia nichil vouit. **¶** **S**ed sec⁹ est de or
dīb⁹ quia non p̄t vir remanēs i seculo ordī
nari vxore iūta. **¶** **E**t rō ē qz vxor cuiuslibz i sa
cris dīstutū te^r dīnē p⁹ ei⁹ mortē. di. xx. qz
sūt. et di. xxij. seriatī. s; ad h iūta cogi n p̄t.
¶ **E**sto q aliqz p⁹ dūmatōz mīmonij i trauerit

inuiri cōiuge et postea reddit? sit illi. nūc dō
post ei? mortē ad mōasteriū dōire tene? . **¶** Et cū
vir vult ingredi religiōis aut vxor desinat aut
nō . **S**i nō . nō debz . **N**ec ingressas tenet **E**t tūc
ab ea reuocat? ipā mortua nō tenet? ad mona
steriū redire . s; p; trahere qz nō potuit votū
solēnsare . **N**ā si solēnsacō teneret tūc ius dō
dedit et exigēdi debitū tolleret? e? de sta . mo .
cū ad mōasteriū i fi . vñ e? de ouer . diu . placz .
d; p tal? nō ē cogend? ad mōasteriū . s; potius
ē monend? b; ho . **I**nno . vñ ibid d; in glo . p ad
sacros ordies p;mor? sine vxoris cōsensu et et
restitut? . si post mortē vxoris traxerit mīmo
niū nō tenebit . **S**i āt cōsentit aut n ē suspecta
de incōtinēcia et tūc p; in secl'o remanere cūz
voto cōtinēcie ppetue . et postea vir su? p; vo
tū solēnsare religiōis e? de ouer . cōiu . cū sis
q? scō nō p; ad secl'm redire **N**ec e? vxor ei? i
secl'o remanēs eo mortuo p; mīmoniiū trahē
et si traxerit nō tenebit ar . xxij . di . seriatim .
et di . xxvii . qz sūt culpe b; host . **R**od . vñ dicit
ti . de voto . p vxor i tali casu nō p; trahē . et si
traxerit mīmoniiū nō tenet si votū solēnsar
f . emittēdo i? votū in manu epi l alteri? d mā
dato ei? al' sec? ē . **V**otū em simplex emissuz so
lēnsar i p;fessioe vl' ordin cōe absoluti . qz a
iuges sibiinuicē cōicāt actōes xxx . q . iiii . si qz
vñ? scōz gof . **E**t b; ē verz b; iō . qñ mulier cer
tificata fuit q sibi ppetuo p iudicabat . alias s;
simplex et ignara iuris nō intēdebat sic se per
petuo obligare . mīmoniiū ab ea tractū tene
ret viro mortuo ar . e? de cōuer . diu . veniens
sic intelllige illud c . xxvij . q . ij . sūt q . et si l' a .
Si vñ inuita licēciat nō nocet xxxij . q . v . no
tificasti . nisi tract? tpiis ratificz e? q cū . rurs?
Nō tñ sufficit qdlibz ius . e? q cū . insinuante
b; host . **¶** At ē suspecta qz iuuecula . et tūc etiā
d cōsensu ei? vir nō debz intrare nisi et ipā in
tres vt e? de cōuer . diu . cū sis . **E**t si intrauerit
nō solēnsat efficacit oīno votū . vñ adhuc co
gi p; ad vxorē redire . l' ipā cogat? ingredi vl'
p;fiteri e? de cōuer . diu . significauit . q tñ mor
tua qz de cōsensu ei? itrauerat sublato oī ipe
dimēto tenet? redire ad mōasteriū nec p; mī
moniiū cōtrahē . **E**t in tali casu s . qñ qz itraue
de cōsensu cōiugis d; e? de cōuer . diu . ex pte
q tal? debz cogi p exercitacōz vt scda vxorē di
missa ad monasteriū reuertat? . b; gof . p . e . et ho .
Inno . āt e? de cōuer . cōiu . sup c . j . dicit q licz
mulier iuueis et suspecta cogat? monasteriū in
trare . nō tñ cogat? monaca fieri s; ibi custodie
ne possit vagari et luxuriari . **E**t e . ti . sup . c . ex
pte tua . dicit q talis mlier debz cogi facē p
fessionē alicui d regul' approbatus . vt e? e . ti .
cū sis . **I**te dicit inno? sup c . qdam . q qdā dicūt
et bñ . q votū qd sit vxore inuita vl' e? qd pl?
ē volēte s; nō vouēte nec ordinē intrāte ē vo
tū simplex . et ideo ipedit mīmoniiū cōtrahendū
s; nō dirimit cōtractū vt in c . placz . **S**i tñ post
ingressū ratū habuerit votū ad peticōez riri
tenet ingressas . et ipā cogat? intrare . **I**dē ē cū
ipe vir post mortē vxoris pōrez igressuz q n te
nuit ratificat tacite vl' expse . e? de his q vi
c . pmo . **R**atificat e? si p momentū i religione

Aterit post mortē vxoris. qz votū ei⁹ sit solē
 ne etiā si ignorauit mortē vxoris. **I**d dē sup c.
 cōsuluit. Et intelligit⁹ h̄ ratificacō qñ ē pmissa
 p̄fessio tacita vl̄ exp̄ssa licet illa p̄fessio viuē
 te vxore nō teneret vt dic⁹ ibidē inno. sup idē
 c. Quidā tñ dicūt q̄ eē qñ q̄s intrat sine cōsen
 su diugis illa mortua nō p̄t cōtrahere cū alia
 qz quantū ē in se potuit cōtinere nō tñ tenet⁹
 intrare qz potuit nō exigere h̄ tenebat⁹ reddē
 Et h̄ op̄i. sūt boni. et rich. bñ. etiā de conuer
 diu. quidā in glo. iij. dicūt q̄ h̄ op̄i. verior vī
 qz tñ ad continenciā seruandā votū p̄fessio
 nez solēnsauit. vñ si cōtraxit debz separi. ar. ex
 d̄ duer. diu. ex pre et c. cōsuluit. **S**cōz vō hu
 talis ēc tenet⁹ ad monasteriū redire qz qñ p̄o
 fessioz fecit q̄tū in eo fuit ad viuendū p̄petuo
 in religiōe se obligauit. cū g⁹ sublatā sit ill⁹
 qd̄ ip̄diebat votū exequi debet ip̄m. Et qñ dē
 in c. placz. p̄ nō ē cogend⁹ redire. h̄ ē v̄ez. s̄
 cundū eū ad peticōz eoz ad quos intrauit q̄b⁹
 se subicere nō potuit. ep̄s tñ de officō suo euz
 ad h̄ cogere poterit. **Q**uid si vir cui mulier
 dedit licenciā fornicet⁹ in monasterio. nunq̄
 eū repetere p̄t. **R**ñdet bñ. et inno. ex de cōuer
 diu. veniēs. q̄ nō. qz p̄didit om̄e ius in eo. Et
 p̄ sequēs delictū seruit⁹ amissa nō recupa⁹ de
 d̄se. di. iij. q̄ris. s̄z sec⁹ essz si essent ābo in secu
 lo et p̄pter fornicacōez essent diuisi. ex. de di
 uoz. ex l̄is. Et h̄ ideo qz ius qd̄ monasteriū h̄z
 in eo p̄pter delictū ei⁹ p̄dere nō p̄t. **Q**uid si
 q̄s de licenciā vxoris solēnter p̄fiteat⁹ in reli
 gione. vxor āt nec ad religiōe trāseat nec cō
 tinenciā p̄mittat. nunq̄o tenet monacat⁹ cuz
 forma solita sup nō sit seruata. q̄ habet⁹ ex de
 cōuer. cōiu. ex pre puta vxorat⁹ cū sis. ad apo
 stolicā. **R**ñdet bñ. sup c. vxorat⁹. et sup c. ex p
 re. q̄ cred⁹ q̄ talis sit mōacus et votū oimode
 solēnsauit quo ad se ita q̄ nō posset monaste
 riū exire nec vxor eū repetere qz licenciāz sibi
 dedit. Ep̄s tñ ex officō suo p̄t eū d̄ monasterio
 reuocare et vxori reddere ne ipsa fornicet⁹ et
 sit suspecta. et ea mortua tenet⁹ ad monasteriū
 redire. Et licet in p̄dictis c. dicat⁹ q̄ alter
 diugū nō recipiat nisi alter ad religiōz trāseat
 vel continenciā p̄mittat. Nō tñ dē ibi q̄ mōa
 catus nō teneat si nō seruet⁹ mod⁹ ibi p̄fixus
 qz m̄lta fieri nō debēt q̄ tñ fctā tenēt. **Q**uid
 si vxor q̄ relinq̄tur continenciā p̄mittat tñ ad
 ep̄s vice viri. **S**c̄ si post h̄mōi votū fctū vir e
 ius fuerit recept⁹ de fctō. qz de iure nō debz.
 mortuo viro potuit m̄mōniū cōtrahere si sic
 stetit vsqz ad mortē viri. qd̄ ideo dico qz sic no
 tat hu. xxxij. q. v. vxorez. viuēte viro d̄z cogi
 monasteriū intrare vl̄ saltē cōtinenciā p̄petuaz
 vouē qd̄ satis credit rod. si ip̄a fuit iuris igna
 ra aliter nō esset cogēda s̄z postea vir reuoca
 ri debz si ip̄a nō possit induci ad intrādū qñ ē
 suspecta. l̄ ad p̄petuā cōtinenciāz qñ n̄ ē suspecta
Viz inuito eo q̄ itrauit dimissus itrare po
 ter⁹. **S**c̄ a ruocat⁹ ille a diuge rōijt iā ad secu
 lū et tūc nō p̄t ar. xxxij. q. v. q̄ deo. ā n̄ et tunc
 p̄t xvi. q. ij. agathosa. et xxxij. q. v. q̄ vxorez
 h̄ innoet rap. bñ. pe. et ho. **S**z vidē q̄ n̄ obstā
 te q̄ recōciliatus ē ip̄a religiōz possit intrare

eo inuito. qz ipa ia nō p̄t ab eo debitū exigere
Et sicut ille ea inuita renuciavit exactor. ubi
ti diugal. ita et ipa eo inuito renuciare p̄t ser
uituti quā habet i ipm. et h̄ ē v̄r̄. quantu ad
ei⁹ seruicū qz ip̄e debet ad monastriū redire
re ubi fuit p̄fessus. ex de duer. diu. placz. **T**n
quo ad alia q̄ debet vir vxori et ec̄uerso. nō
videt⁹ qz eo inuito ad religiōz trāfire possit post
q̄ eū de monasterio eduxit et ē ei recōciliatus
qz diuges nō t̄m ad reddendū sibi debitū car
nale tenent⁹. s̄z ec̄ ad mutuū auxiliū et obsequiū
qz i q̄busdā m̄rimoniū ē legū auxiliū. xxvij. q.
j. nupciar. h̄ notat⁹ ex de cōuer. diu. qdaz itra
uit i glo. e. Sc̄d̄z at̄ h̄o. si ipa educat eū d̄ mo
nasterio et statū peniteat et velit itrare videt⁹
qz h̄ facē possit an̄ copulā carnalē. ar. ex d̄ cō
ra. ser. p̄posuit. Inno. at̄ d̄ sup c. itrauit. qz ali
q̄ dicūt et v̄r̄ videt⁹ meli⁹ qz mulier q̄ nō vou
t qn̄ vir ē monasteriū ingressus nō p̄t ingredi vi
ro inuito religiōz et ingredi s̄z p̄t educe ar. xxvij.
q. v. qz deo. qz nō tenuit i⁹ ressus ei⁹ v̄r̄ h̄ sec⁹
at̄ essz si m̄ ingressu viri vouit⁹ qz tūc ei⁹ ingress⁹
teneret. et sic loq̄tur c. agathosa. **D**e resuturo
aut̄ dicit idē cū p̄dictis. **Q**uid si vterqz nō pe
tita licēcia ab altero monasteriū itret. nūq̄d
possūt se repetere. B̄ndet rōd. qz nō. qz neuter p̄t
dicere se ab alio spoliatū et vterqz renuciā
turi qd̄ habebat in altero. **V**n̄ v̄r̄ v̄r̄usqz te
nuit qd̄ ad debiti redditiōz et petitiōz. **Q**uid
si vterqz credēs alterz esse mortuū intret mōa
steriū nūquid op̄ta veritate possit ab eo l̄ alter
exigere et seinuicē repetere. **H**u. nō. xxvij.
q. ij. agathosa. p̄ sic qz neut⁹ itradō voluit mo
nasteriū nisi alter mortu⁹ essz sic mulier credēs
suū v̄r̄z eē mortuū nub̄t alij et op̄ta veritate
licite redit ad p̄mū. **S**z inno. ex de duer. diu.
sup c. qdaz. dicit qz ābo diuges siue ignozātes
siue sciētēs alterz viuere mōasteriū sat ingressi
v̄r̄z ambōz videt⁹ ratificatū et solēnsatū p̄
p̄fessioz volūtariē ingrediētis. **V**terz resutur⁹
diugi debitu⁹ petere possit. **H**u. qz nō. reddē t̄n
p̄t et tenet⁹ qz p̄t renuciare iuri suo ea t̄n mor
tua d̄tinere c. **N**ō t̄n cogit⁹ ab eccl̄ia ad mō
nasteriū redire. Ip̄e t̄n peccat si nō p̄ficiat qd̄
vouit ex qd̄ ipedimentu⁹ cessauit ex de cō. et. d̄
iu. qdaz itrauit. i glo. a. b. **S**i ec̄ ea mortua cū
alia m̄rimoniū d̄traxerit tenebit v̄r̄ dictū est
sup nō t̄n poterit s̄m hu. debitū petere sic nec
poterat a p̄ma. et h̄ op̄io ē sanice. v̄r̄ d̄ rap. li
c. 30. et p̄les alij d̄trariū dixerint v̄r̄ patuit s̄
in si. solucōis illi⁹ q̄stōis. **E**st qz aliq̄s rē. **V**
Vterz iā rōsurat⁹ vxori reddidit t̄nea⁹ insignia
religiōis v̄l ordis deferre. **H**u. rōsurā v̄l habi
tū religiōis deferre nō debet p̄pter vitandū i
gionis d̄ceptū et vxoris scandalū. **T**ensuram
nō et habitū ordis cl̄icalis suscepti aut p̄t de
ferre sine ludibrio et scādalo vxoris. et tūc d̄z
aut nō. et tūc debet dimittere. hec p̄.

Sequit⁹ vidē de t̄rcō s̄. de idissolubilitate
m̄rimoniij p̄ respectū ad p̄ctm̄ fornicacōis
seu adulterij. et c̄ca h̄ d̄tingit duo cōsiderare.
p̄mū ē. **V**terz licitū sit l̄ debitū dimittere diugē
p̄p̄t adulteriū. sc̄d̄z ē q̄lit⁹ d̄z separi m̄rimoniū
siue fieri m̄rimoniij diuorciū p̄p̄t i⁹ p̄ctm̄. p̄mūz

respicit diuisiōis substāciaz. sc̄d̄z q̄litatem sine
mōdū. de p̄o at̄ cōsiderab̄z h̄. de sc̄o inferius
ubi tractabit⁹ quō sit p̄cedendū in causis m̄ri
monialib⁹. **C**irca p̄mū igit⁹ q̄runt⁹ p̄l̄a. p̄mo
v̄r̄z liceat viro dimitte vxorē causa fornicacō
nis. **H**u. qz sic. h̄ac ei⁹ causaz excipit⁹ x̄ps. **M̄. x̄x.**
n̄ licz inq̄t viro dimitte vxorē n̄ ex cā fornicac
ionis. h̄ at̄ d̄cessit in penā fidē frangēti⁹ et i
fauorē fidē seruātis. et iō i casib⁹ i q̄bus l̄ nō
ē culpa adulterātis l̄ adiūgi⁹ culpa alteri⁹ cō
iugis n̄ licz dimitte. **P̄t̄ at̄ cā⁹ sūt septē d̄ q̄bus
habet⁹ infra ubi agi⁹ quō h̄z fieri diuorciū p̄p̄t
fornicacōz. **V**terz vxor possit dimitte v̄r̄z for
nicacōz. **H**u. qz sic. qz in cā diuorciij. ad eq̄lia iu
dicat⁹ vir et vxor. xxvij. q. j. si q̄s vxorē i cōiū
gio et q. v. p̄cepit d̄ns. n̄ t̄n iudicat⁹ ex eq̄li cā
qz p̄l⁹ peccat vxor d̄tra iura m̄rimoniij. vno mō
s̄. qd̄ ad bonū p̄lis. altero mō eq̄lit⁹ s̄. qd̄ ad bo
nū fidē. et qz h̄ ē cā p̄ se sufficiens cōuisiōis iō
iuste licz vterqz dimitte. **Q**uā ḡm⁹ peccat ad
ulterādō s̄. vir l̄ m̄lier. **H**u. i adulterādō iuei.
de rōe p̄cti i⁹ qd̄ i fornicacōe simplici et v̄lce
ri⁹ qd̄ maḡ ḡuat lesio m̄rimoniij. si ḡo cōsideretur
i⁹ qd̄ ē cōe vterqz p̄ctm̄ viri et m̄lieris. h̄nt se
sic excedēcia et excessa qz i m̄liere p̄l⁹ ē d̄ h̄u
re et iō m̄lieres sūt maḡ ductiles a d̄cupiscen
cijs. **V**n̄ c̄lo⁹. d̄ qz p̄p̄a passio m̄liere ē luxuria
et p̄h̄. vij. ethico. d̄ qz m̄lieres dicūt⁹ icōtinē
tes p̄p̄e loq̄ndo p̄p̄t facile inclinat⁹ i d̄cupias
qz nec bruta aialia p̄nt d̄tinē qz n̄ h̄nt aliquid
qd̄ possint d̄cupiscēcijs ebiuare. s̄z in viro est
p̄l⁹ de calore qd̄ d̄cupiscēciaz excitat. **V**terz sex⁹
muliebri⁹ ē m̄i⁹ stabl̄ p̄ naturā. viril̄ v̄o m̄io
rez h̄z p̄ naturā verēcūdiā et m̄iore h̄z d̄cupi
scēcia. **S**impl̄r t̄n loq̄ndo i simplici fornicac
iōe vir peccat p̄l⁹ ceteris p̄ib⁹. qz p̄l⁹ h̄z de
rōis bono qd̄ p̄ualet q̄buslibz mōtib⁹ corpa
liū passionū. **S**z qd̄ ad s̄m s̄. lesiōz m̄rimoniij quā
addit adulteriū fornicacōi ex q̄ diuorciū cau
sat⁹ m̄lier p̄l⁹ peccat q̄ vir. et ec̄ qz maicez oī⁹
ex p̄ctō m̄lieris ifaia tā viro q̄ m̄lieri. **V**terz
vir tenea⁹ vxorēz dimitte p̄p̄t adulteriū. **H**u.
vxorē dimitte p̄p̄t adulteriū ordiat⁹ ad corze
ctōz adulterē a ḡo m̄lier q̄ ē adultera ē corzēctā
et tūc n̄ tē eā dimitte. qz n̄ ē nēcia pena corzi
gēs ubi corzēctō iā p̄cessit. **S**ilr si pata ē corzi
gere i s̄ v̄t iustū ē. n̄ tē eā dimitte qz n̄ ē nēcm
penā apponē ḡuiozē ad corzēgendū delictū qd̄
miciōz p̄t expiari mō. **A**ut p̄babilic⁹ p̄sumit⁹ i
corzēgibil̄. et tūc credo p̄ tenea⁹ eā dimittere
ne suo c̄mi videat⁹ d̄sentire dū corzēctōz debi
tū n̄ apponit. **T**ūc at̄ p̄sumit⁹ icorzēgibil̄ qn̄ p̄
tinaciā iō se corzēgē r̄cusat a qn̄ corzēctōz pro
mittēs ex d̄suetudie relabit⁹ v̄n d̄ m̄gr sen. li.
iij. di. xxxv. c. v. vir d̄z peccatrice r̄cipē qz pe
nitēcia eḡt s̄z n̄ sepe. i. n̄ nimis frequēt s̄. v̄lce
ri⁹ qd̄ sapiēs determinaret eā eē recipiendā. **I**n h̄
eē cāu qn̄ vxor p̄babilic⁹ p̄sumit⁹ icorzēgibil̄
d̄ c̄riso⁹. sup m̄. et habet⁹ xxvij. q. j. sic i⁹ cru
delia et iniqu⁹ ē q̄ castā dimitte. ita stult⁹ et i
iust⁹ q̄ retinet meretricē. **S**ed obicit⁹ qz. j. cor.
vij. dicit glo. p̄ d̄ns p̄misit causa fornicacōis
vxorē dimitte. ḡo nō p̄cepit. **H**u. p̄missio illa i
telligit⁹ p̄ p̄uacōz p̄hibicōis et sic nō diuidit⁹**

contra pceptū. qz etiā qd cadit sub pcepto nō
e phibitū. **O**biectū itē q n debz reddi malū
p malo. 8° vir nō debz dimittere vxorē forni-
cātē. **S**i h liuore vindicte faciat peccat. Si
aut ad cauēdā ppaz infamiā ne videat pcept
crimis. vel ad corrigend viciū vxoris vel ad
vitādaz incertitudine plis nō peccat. **V**ir
ppt pūpcoz fornicacōis liceat vxorē dimitte
Si triplex ē pūpco nē suspicō. qdam leuis vt
cū qz videt mlierē loquentē cū viro suspecto
qdaz pphabilis vt cū videt loco l tpe suspectis
loquentē cū viro suspecto. qdā violenta vt qn
inuenit nudū cū nuda. solū cū sola in eodē le-
cto iacentē loco et hora secretis et ad h cōmo-
dis q suspicō tal ē q ea pbara fornicacō pba-
ta videt qz semp solet adherere fornicacōni
p hac sola suspicōe licet coniugē dimittere licz
nō p alijs duabz xxxij. q. i. c. j. scōz host. **N**ā
ec vt habet ex de spō. inter opa. In vxorē du-
cere meretricē publicā vt a meretricō desistat
ad remissōz pficit. **V**ir vxor possit dimitte
vix et ecōuerso ppt peccatū dtra naturaz. **S**i
q sic xxi. q. vij. oēs accusacōes. et c. adulterij
mñonij. h nō tñ ita fit mencō de ipō tū quia ē
passio innoiabil. tū qz rari9 accidit. tū qz non
ita causat incertitudiez plis. **Q**uid si vir cūz
ppria vxore faciat tale opus. **S**i hu. no. xxiij.
q. ij. meretrices q ppter quālibz pollucōez eē
ordinariā pt vir vxorē dimittere et ecōuerso si
alter agat cū altero in mēbro innaturali vlt
posteriori ar. xxi. q. vij. oēs accusacōes. et c.
adulterij. **Q**uid si polluat aliam q vxorē ex
claustrā pudoris. l si aliq vlt aliq polluat se
manibz ppijs. nunqd ppter h poterit vir ois
mītē vxorē l ecōuerso. **A**rgui q sic. xxxij. q.
iij. meretrices. vbi dē noie mechie ois illicet
de cubic9 atqz illoz mēbroz illegit9 vlt i
telligi debz. **T**ñ d^r hu. p nō cred^r q ppt hoc
dimittere possit. Io. ec notat sup c. oēs accu-
sacōes. **E**t id dicit jnno. q ppter sodomia n p
vxorē vix dimitte siue polluat eā ex vasa siue
polluat se maibz ppijs ar. xxx. q. iij. c. cordia-
riā. **V**ir ppt voluntatē fornicadi sñ actu pos-
sit diu9 dimitte cū hmoi voluntas fornicacō di-
cat^r xxxij. q. v. nō solū. **S**i cū dē q ppter forni-
cacōz vxorē l vir pt dimitte. vbum fornicacōis
dz accipi cū effectu. ar. d. pe. di. iij. q. h at ver-
ba. **V**ir ppt fornicacōz spūalē s. ppter inf-
idelitatē diu9 possit dimitte. **S**i q sic. xxviij.
q. j. pdolatia. et ex de diuoz. qsiuit. **E**t h iō qe
ē dtra mñonij bonū eo q ples n poss; bñ eda-
cari ad dei cultū. **S**i tñ aliter q ppter fornica-
cōnez carnalē. qz ppter vnū actū fornicacōis
carnaliter pcedi dz ad diuorciū. n at ppt vnū
actū ifidelitatis. h ppter dsuetudiez q pñaci-
am oñdit in q ifidelitas pficit^r. de h require
ifra ti. xxi. de disparitate cul. ar. ij. **V**ir ec
ppt alia pctā mortalitā saltē q fornicacōe sūt
guioza diu9 dimitte possit. **S**i fornicacō ē dire-
cte dtra bona mñonij. qz p eā certitudo plis
tollit^r. fides frangit^r. et signacō nō saluat^r dū
alter diuidit carnē suā plibz. et iō alia crimia
licz sint fornicacōne maiora nō tñ causant di-
uorciū ex de diuoz. qsi. d. l infra ti. xxi. ar. ij.

Vir vxor adulterās d viri licēcia nō tñ ab
eo coacta dimitte possit qtu ad thoz. et coha-
bitacōz. **S**i a viro n opellit^r. nec p metū nec
alio mō ppter tale adulterij pt ab eo dimitte
qtu ad thoz. et cohābitacōz p ecclie iudiciū
ar. ex d eo q dñan. vbi dē q vir vxori nō pt ad-
ulteriū obicere qz eā adulterandā tradidit p-
ferti inuitā. **P**er h em q dic^r pferi inuitā vlt
dare intelligi qsi ad h nō fuissz tradita inuita
vir illud adulteriū sibi posset obicere qz vt dē
ibidē in glo. mandatū nō obligat i his q sine
peccato mortali n pnt dimitte. vñ d^r eadē glo.
q p h q d^r pferi inuitaz videt^r rñdere tacite
qstōni. et sm eandē sumit^r ibi pferi p tm. hec
rich. **V**ir vxorē suā quā nondū agnouit
tradēs adulteradaz iuitā dñangneo ppo possit
postea dtra illi9 voluntatē ingredi religionē
is tal^r sm aliquos religiōz poss; dtra vxoris
voluntatē ingredi qz nondū vna caro sūt effe-
cti. **A**lij at magis aspiciētes ad iuris naturalē
equitā. ē et ad viri iniquitatē et ad vxoris dñu-
sionē quā ē passa inuita. et dñderatē q corru-
pōis vxoris vir ē cā pñcipal^r q coegit ad pa-
ciend illā corrupcōz. dicūt q p illā corrupcō
nez acqsiuit vxor i corp9 viri tantā ptatē vt cō-
tra voluntatē ei9 ingredi nō possit religiōz vñ
ex de eo q cog. dñan. discrecōi. dē de qdaz mu-
liere q nondū a viro cognita ab eo dñangneo
viri fuit inuita tradita q cōcubuit cū ea iuita
et qñcō fuit tradita libertati ab eo fugit et se
pōzi viro restitui postulauit. q i moita vt con-
tinenciā seruet ad h induci nō potnerit vir pzi
oz cogat^r ad ipaz redire et eā affectōe marita-
li ptractare. h rich. **V**ir possit a tali vx-
ore debitū petere. **S**i q nō ppter dtractā af-
finitatē inter ipm vix et vxorē suā de volūta-
te sua et pcepto et ipō ad id eā cogēte. vñ nō
minus sibi pñdicare videt^r affinitas illa q si
iacuisset cū vxoris sue dñangnea qz nec h faci-
endo tm pñdiciū fecisset vxori qtu fecit sibi
ipam inuitā adulterandā tradēdo ppo dñang-
neo. h rich. **V**ir possit vxor a viro dñitū pe-
tere si fuit ab eo tradita adulterada dñangui-
neo viri sui. **S**i illa mlier aut fuit a dñangneo
agnita p coactōz absolutā a p coactōez q ē p
metū cadentē in constantē vix. aut p illam q
est p leuē metū q nec coactō debet dici. **S**i pzi
mō mō nullū pñdiciū fctm est mlieri. ec si sic
fuissz oppressa nō de volūtatē viri qz vt dē ex-
de eo q cog. dñan. discrecōi. affinitas q post d-
tractū mñonij iniq dtrahit^r ei nō debz obesse
q hmoi iniquitatis pñcips n existit. **S**i scdo mō
mlier mortaliter peccauit pmittēdo se a dñan-
guineo viri sui agnosci. et incestū dñisit. cre-
do tñ q in detestacōz iniquitatis viri q eā ad ta-
le crimē sic coegit nō sit interdctm mlieri des-
bitū a viro petere et vir petēti tene^r reddere.
Si tercō mō credo q sibi nō licet debitū petē
ecsi petat vir nō tener^r reddere qz pt ei adulte-
riū illud obicere ar. i glo. sup pñdictū c. discre-
cioni vbi dē qsi vir occasiōz adulteradi dedit
set vxori nihilō9 iputaret^r ei scilicet vxor. i. h
rich. **V**ir dñubz solui cū coniugata a viro
nondū cognita sit adulteriū. **S**i q sic. qz licet

nondū vna caro sine effectū. sūt tñ diuget rei
et inter ipos ē mñoniū ratū. vñ in glo. sup. c.
dēt m. discrecōi. dicit q̄ adulteriū cōmittit cū
spōsa a viro nondū dñgita. **V**ñ vir p̄pō ius
dicō possit dimittere vxorē adulterantem. **E**
vñ dimitte vxorē p̄pō adulteriū intelligi pōt
dupl'r. aut q̄tū ad thoz. tñ. ā q̄tū ad thoz. et
cōhabitacōz sū. p̄mo p̄t vir vxorēz p̄pō arbi
dimitte statū cū scit adulteriū cā dñmisse. nec
debitū tenet exigēti reddē n̄ p̄ eccl'iaz cōpul
sas. s; sic reddēdo nō i iudicaret sibi qñ agē
possit ad diuorciū maxie si p̄ testacōz p̄misit q̄
ad illā copulā accedat nō vt velit iuri suo ce
dere. s; tñ ne sit incediēs eccl'ie videt tñ a
liq̄bus q̄ ex q̄o p̄ponit dēra vxoris crimē ad di
uorciū agē. q̄ eccl'ia sibi nō d; p̄cipe vt carna
liter cū ea copulet donec dñgnerit et d. f. i.
merit de cā. **S**cdo vñ mō loquēdo de sepacōe
ā int' vñ et mulierē ē mñoniū clād estinū tñ
ā dēra. ctū i facie eccl'ie l' saltē corā testibz. p̄
mō p̄t vxorē p̄pō arbitrio dimitte. qz licēciā
deduci n̄ op̄t ad iudiciū eccl'ie n̄ i foro p̄nie.
scdo mō n̄ licet sibi eā dimitte sine iudicio ec
cl'ie. et si aliter dimittat cōp̄ el. i d; p̄ eccl'iaz
ad cōhabitacōz n̄ vir icōtinēti possit dēra v
xore adulteriū p̄bare. cū em dñs cōcessit vx
orē p̄pō fornicacōz posse dimitte ius p̄mulz
uit scd; qd sūa d; in iudicio ferri. **E**t qz sūa ē
applicacō iuris ad p̄ncular. fctm iō nō bene
dicūt dicētis q̄ sine iudicio eccl'ie possit vxorē
dimitte eo q̄ dñs cā possit dimitte sūauit. **R**
sūe ē rich. et cū cōuenit bon. tho. p̄. gof.
et hu. **M**est. vñ et p̄. et p̄les alij sūt dēraie o
pionis dicētis q̄ p̄t dimitte auctoritate p̄pā qñ
fornicacō ē i dēra. s; d; h̄ vñoe ifra ti. xxxij.
ar. ij. i p̄n. **S**i obiciat q̄ m. ij. ioseph occul
te voluit dimitte mariā qz videt eā gūidaz. **E**
q̄ ioseph nolebat eā dimitte tanq̄ suspectā d
fornicacōe. s; qz se p̄purabat indignū ipā. **N**ec
tñ ē sūe qz in iudicio sinagoge agēbat ad la
pidacōz adultere. n̄ iudicio vñ eccl'ie ad cor
rectōz l' thoz. sepacōz. **V**ñ post diuorciū
vir alij nubere p̄ssit. **E**t dupl'r est sepacio
mñoniū vt cēt m. ē. s. ā quo ad vñclm ā q̄ ad
thoz. et cōhabitacōz. p̄mā p̄t facē ipedimētuz
ātecedēs. et tūc licz vterqz alteri nubē. scd; az
vñ n̄ p̄mā p̄t facere ipedimētuz supueniēs for
nicacō ḡo sup. eniēs sepat quo ad thoz. n̄ q̄
ad vñclm. vñ n̄ licet nubē alteri vt cēt dicit
aug. li. de bēno diuagali. manet iter viuētes
diuagale vñclm qd nec sepacō nec cū alio cō
iunctō p̄t auferre. et ap̄ l. 9. j. c. 22. x. i. p̄cipio i
quit nō ego s; dñs vxorē a viro n̄ discēt ere q̄
si discesserit mancat in lita. **S**i obiciat dēra p̄
dicta qz null' p̄petuo dñnere tenet. cū ergo
vir vxorē i adulterio p̄seuerantē teneat dimit
tere p̄petuo videt q̄ possit alij nubē. **E**t p̄ se
null' tē ad dñnenciaz n̄ velit p̄ accidēs tñ et
idirecte teneri i. vt si vxor talē egitudinez in
curabilē incurat q̄ copulā carnis n̄ sustineat
et sūr eē ē si icorrigibiliter sūali ifimūte et
fornicacōe laboret. **V**ñ adulc iterare possit
religōz iūto inocēte. **E**t q̄ n̄ ne p̄pō suū deli
ctū a seruitutis diuagali vñclō liberet ar. x. d

cōsue. ex p̄re. **E**t si diuorciū sūa fuerit lata. qz
adhuc p̄t velit nolit recōciliari xxxij. q. j. non
erit. et c. q̄ at h̄ bc. i. sū. et id d' gof. n. d. vñ
Si tñ tūc inocēs sepi' admoit' adulteriū recō
ciliare noluerit n̄ audit' si ipm post p̄fessōz r
cōciliare velit. **S**i vñ sūiaz latā p̄t ifra biēniū
eū recōciliare h̄ bo. i. glo. et d' p̄cur. tue et d
ouer. diu. gaudeam'. et idē d' rap.

De dñs mñoniū. n. xij.

Deinde dñorand' ē de diuisiōe mñoniū
in suas sp̄s siue differēcias. **C**irca qd
scitend' q̄ mñoniū ali' est legitmū ali'
clād estinū. **M**ñoniū legitmū est qñ puella a
p̄ntibz seu vicē p̄ntū gerentibz in vxorē ab a
liquo peti'. des. ofat'. dotat'. a p̄l' b̄ro vt moris
ē bñdē. ac sel. m' accipit'. si alit' p̄sumit nō ē
diuigiū. s; adulteriū l' fornicacō dē. vt. xxx. q.
v. alit' et tūc dē clād estinū sūm ray. **C**lād estinū
vñ dē tripl'r. vt dēt m. ē sup. c. de dñsensu dñ
derato i. se. q. vñ dñsens' clād estinū faciat ma
trimoniū vbi cē dē qūo. c. i. aliter itelligi d;.
vñ dñsulend' ē ill' s. i. cōtrahēt clād estine mño
niū i foro p̄nie p̄ de nouo cōsenciāt l' rēcogno
scāt et approbēt publice i facie eccl'ie qd se
cerūt occulte et faciāt p̄niaz qz scādalisauerit
eccl'iaz dñ s. sūl' manserūt vt fornicarij. qz n̄ re
putabant' diuagati. et ex p̄fessōe se mag' p̄cu
lo et dñsensū. possit em alit' alit' de scdō dimit
tere et cū alio dētrabē et sic i adule nō p̄pter
p̄bacōis defectū ipone remanere h̄ ray. **D**ebz
āt mñoniū talū q̄ clād estine dētraherāt et po
stea i facie eccl'ie volūt publicare n̄ cā rōna
bilis obstat. vt d' angustas l' al. dñs. ab ec
clesia approbari tanq̄ a p̄. fuisz dñtractū i d
focētū eccl'ie. et d' clād. de. c. n. et sic itelligit
illud xxx. q. v. g. h̄is ita. et ill' c. adulter i si.
Et h̄ vñ ē quo ad mñoniū firmitatē qz cē añ
approbacōz firmum erat. et quo ad eccl'ie ap
probacōz. n̄ tñ oino q̄ ad filicm legitmū cōez
sūm ho. licz aliq̄ cōtrariū scenciāt et de clādē.
de. cūmbibicō. q. sūg. vñ b̄. de h̄ ifra. e. t. i.
notabili qd incipit. **I**te pena rē. et ifra ti. xxx.
vbi tractat' de filiis. **Q**d si alit' eoz neget i
cūbit p̄bacō viro. vt et de clādē. des. p̄. c.
q̄ si dicat si mñoniū p̄ testes p̄tari nō p̄t. et tñ
cōiuges sp̄s. l' a dñsent'. si vir dicat mñoniū
firmatū p̄ copulā carnis et mulier neget vñ e
cōuerso. standū ē vñ o vir. q. ē caput mñier.
vt dē xxxij. q. v. cū caput. et i. q. j. s. q̄s acce
pit vñ. **N**ā si iuret se dñgnasse eā credit' sibi
vt et de dñspō. ipu. cōtinebat'. responso. j. qd. ē
vñ nisi mñier p̄bet se dñginem p̄ aspectū. **E**t
idē ē si vir iuret se n̄ cognouisse. vt ibid. c. duo
pueri. qd intelligas qñ vir p̄bat eā virginē p̄
aspectū alias crederet mñieri p̄ mñonio stan
ti. vt et iā d' cet' infra ti. de diuor. p̄pter impo
tenciā coeūdi. **E**t sic clād estina mñonia p̄cedē
cia iudicāt mñonijs publicis cōtrahendis. **E**t
h̄ vbi abo h̄ cōfitem' eē si secūda sint firmata
iuramēto l' fide data licet scdōs fiat elusio oc
cultā. qz in dubijs via tucior est eligēda. **A**lij
cōtradiciūt. ar. et d' cōsan. sup. eo. s; h̄ c. poci'
fac' p̄ via p̄ma q̄ dēra eā qz cē dñprobat' et d'
spō. iuuenis. et ē tucior qz mñ malū ē dēierae

q̄ adulterari impetū nec p̄sumo p̄ deieret.
ar. j. q. vij. sancim⁹. vñ tñ d̄rabienciū nō cre-
dit in p̄iudiciū scdōz sp̄saliūz dūmō essent
iurata s̄m quosdā. vt ex de sp̄s. p̄terea. ij. Ma-
trimonia at̄ scdō d̄tracta publice i facie ecclē
s̄e p̄iudicat in foro iudiciali m̄ioni s̄ p̄cedē-
tibus clādestinis. s̄. q̄ p̄ testes legatōs p̄bati
nō p̄nt. qz ecclēa diuine nō p̄t ex vt b̄nficia.
vt veltz. sec⁹ at̄ e in foro p̄niali. Nec ec̄ vn. p̄
ē credendū sponis si ec̄ abo d̄fiter⁹ p̄ p̄mo clā-
destino ex quo aq̄ scdōz d̄trahere⁹ nō fuit sc̄tā
fides ecclēie p̄ testes l̄ d̄fessōz. et h̄ apt̄ p̄ictz
collusiōis. ex detestib⁹. sup̄ eo. ij. h̄ bo. **S**z
nunq̄d ē d̄filiū l̄ p̄ceptū p̄ s̄. h̄mōi solēnificō
fiat in d̄trahēdo m̄ioniū. R̄ndet rod. q̄ b̄ana
et solēnitates p̄dictē d̄suete. dimittit nō debet
sine cā. et q̄ h̄ facit peccat mortaliter. h̄ scdōm
pe. ē veltz qñ illi nō sunt ignari iur̄ maxie vbi
ecclēie p̄hibicō cōiter seruatur. sec⁹ at̄ e si sunt
ignari iur̄. h̄ pe. seq̄tur ec̄ rod. Ex cā at̄ possunt
dimitti sic notat. hu. xxx. q. v. in p̄nō. puta qz
forte vir ē senex et erubescit d̄trahē cū tāta so-
lēnitate aut accipit ignobilē cū ip̄e sit nobil̄.
ā nobilē cū ip̄e sit ignobil̄. et timet ei⁹ pentes
l̄ forte diu manserit sic vir et vxor et erubescit
mō adhibē solēnitates b̄anōz et b̄ndictōis nu-
pcialis. credit⁹ at̄ q̄ i t̄lib⁹ possit ex cā p̄ ep̄m
dispensari nec sufficit dispensacō mioris p̄lati. **S**
sz nunq̄d sufficit sola dissolacō ep̄i. R̄nz rod.
q̄ sic si fiat aio dispensandi alit̄ n̄. **N**unquid
mortaliter peccat q̄ aq̄ b̄ndictōz nupcialē p̄
d̄sensū de p̄nti d̄gnoscat vxorē. R̄ndz rod. q̄ sic
si sine dispensacōe ecclēie et sine cā iusta faciat
h̄. vbi d̄sueu⁹ h̄mōi b̄ndictō adhiberi. **D**icit ec̄
ho. p̄ vterqz peccat qz vult d̄tra ḡnālē d̄suetu-
dinē ecclēie et d̄reptor ecclēiastice cōsuetudis
punit⁹ sic p̄uicator legis diuine. vt d̄z di. xj.
his. ij. licz em̄ vxor m̄ionio cōtracto de p̄nti
statū teneat⁹ reddē debitū viro et ecōuerso. nō
tñ tē reddere statū ita q̄ l̄ statū determinat infir-
mit̄. vñ xxx. q. v. n̄races in fi. d̄z q̄ d̄trahētes
pus debet i ecclēia b̄ndicti q̄ carnalit̄ diungi.
In h̄ tñ s̄m glo. ibid̄ seruatur d̄suetudo regiōis.
et de h̄ sup̄ ti. d̄ d̄sensu. ar. j. in fi. et ar. ij. i. fi.
Idē d̄ si omittant b̄anices et alie d̄sueve so-
lēnitates. tñ hu. norauit. xxvij. q. ij. cū inciat⁹
q̄ siq̄s sp̄saliūz d̄gnoscat aq̄ eā traducat vni⁹
anni ē ei penitēcia indicēda s̄m quosdā cano-
nes p̄niales q̄ tñ in canonis corpe n̄ habētur
habēt tñ in brocardo. l. xj. c. d̄gines. **N**un-
q̄d peccat reges p̄ncipes et milites q̄ d̄trahūt
hodie sine b̄anis. **E** credit rod. q̄ n̄ peccent
mortalit̄ vbi n̄ ē d̄suetū eoz m̄ionia banniri.
Et q̄d d̄z ex de clāde. cū inhibicō. nō extēdit⁹
ad m̄ionia nobiliū q̄ i ecclēia n̄ d̄sueuerit b̄ani-
ri. **S**cdz ec̄ h̄. n̄ ē necesse b̄ana p̄poni qñ qz v-
xorē vocat a remotis et publice mittit nūcios
sic em̄ in facie ecclēie d̄trahi poterit m̄ioniū
inter eos. nec erit d̄tra mentē ip̄i⁹ cōstōis. tu-
ci⁹ tñ ē vt in ecclēia p̄ponat⁹ publice hodie in
h̄ casu. et assignet⁹ termi⁹ vsqz in diē crastinū
in qua desponsat⁹. vt sic mēs et verba ei⁹ suēt.
Et iō ec̄ ibi d̄z d̄petēti termio. de quo vide in-
fra ti. de interdicto ec̄. **Q**uid de eo q̄ postq̄

cōtrahit cū vna p̄ vba de p̄nti occulte postea
cōtrahit cū alia in facie ecclēie. **N**unq̄d ad pe-
tionez p̄me tenet⁹ ip̄az cognoscē saltē occul-
te. **R̄ndet rod.** q̄ nō tenet⁹ si sit in loco vbi cō-
suevit aq̄ carnis copulā et traductōz adhibe-
ri b̄ndictō nupcialis. **Q**uid faciet iste talis si
non possit ab ecclēia b̄ndictōz obtinē cū p̄ma
h̄ s̄m rod. cū eo ip̄o q̄ d̄trahit cū p̄ma. teneat⁹
ei cohabitare et nēcia exhibere et debitū red-
dē l̄ religionē intrare. n̄ potuit se obligare se-
cūde. vñ tenet⁹ scdaz dimittere et cū p̄ma esse
s̄u ad p̄mā redire. **I**udicō tñ ecclēie et habita-
b̄ndictōe si fieri possit. **S**i at̄ nō possit qz forte
veritas p̄bati nō p̄t. dicendū ē sine p̄iudicō q̄
h̄ auctē p̄p̄a facere posset et ec̄ tenet⁹. ec̄ si ec-
clesia p̄hibeat p̄ferti si p̄ma nō fuit in culpa.
vel si ignorauit ius q̄d p̄hibet clādestina m̄i-
monia. ar. ex d̄ sen. ex. in q̄licōi. **N**ō. ec̄ hu. xxx.
q. v. aliter. q̄ qñ aliq̄s clādestine d̄trahit cum
p̄ma. et postea manifeste cū scdā si excōicetur
ab ecclēia p̄ eo q̄ vult ad p̄mā redire dimissa
scdā. potit⁹ debz obedire d̄scie q̄ excōicacōni
ecclēie. et hoc ec̄ ē p̄habitū. q. vñ consensus
clādestin⁹ zc. **N**ec obuiat p̄dictis illud q̄d so-
let notari. xxxij. q. ij. in p̄n. et c. seculares. cū
suis d̄cordacijs. q̄ vir nō d̄z vxorē dimittē s̄n
iudicō ecclēie. h̄ em̄ intelligit⁹ qñ ē inter eos
aliud impedimentū q̄ sit p̄cedēs m̄ioniū vel
solēne votū p̄pter q̄d vterqz d̄miseri nō p̄t s̄n
p̄ctō mortali cū scdā. Itē pena clādestine. i. n̄
p̄missis b̄anis l̄ d̄tra interdictū ecclēie cōtra-
henciū ē q̄si d̄traxerūt m̄ioniū q̄d de iure sta-
re nō p̄t qz voluerūt forte seruare formā statu-
tā. ex de clādes. cū inhibicō. vident⁹ ignoran-
ciā affectasse. et iō eos ignorancia nō excusat
sz filij q̄ nascunt⁹ ip̄edim̄o detecto quo ad ec-
clesiā illegitimi censent⁹ de ignorācia pentuz
subsidiū nullū habituri vt in p̄dicta decretali
cū inhibicō. q. si q̄s. vbi d̄ h̄ in glo. clādestinū
Cōcepti tñ de clādestino m̄ionio post tñ d̄ce-
pcōz approbato p̄ ecclēiaz. sz demū apt̄ ip̄edi-
mentū canonicū sepato. licet post sepacōz na-
ti. debet legitimi reputari. s̄m ho. ex q̄ si. sine
le. p̄ nobis. **A**liqui vñ intelligūt dictā decre-
talē sic l̄ra iacet et male. vt vult ho. ibidē. di-
cētes q̄ nō debet legitimi r̄putari n̄ ḡnati p̄
approbacōz. Itē de hac materia vide infra. ti.
xxij. ar. ij. q. vñ filij succedāt zc. **V**terius
sciendū q̄ s̄m host. m̄ioniu inciat⁹ p̄ verba d̄
futuro vel p̄ sp̄salia. ff. de sp̄s. l. j. et. xxx. q.
v. n̄races. **C**ōtrahit⁹ p̄ vba de p̄nti. ex de spon.
cū locū. **R**atificat⁹ in fide. i. in fidei sacram̄to
s̄. baptismo q̄ ē fundamētuz oim sacram̄toz. vt
p̄bat⁹ ex de p̄sbrō nō bap. veniens. r̄nso. j. et d̄
diuoz. q̄to. q. si vñ alter fidē. **C**ōsumat⁹ p̄ car-
nis copulā. ex de d̄uer. diu. ex publico ad fi.
et c. ex p̄te ij. ad fi. **S**z et d̄sumatū sumit⁹ qñqz
p̄ d̄tracto tñ ex de diu. le. l̄ras. **S**cdz tñ rap-
m̄ioniu inciat⁹ p̄ sp̄salia de futuro. ratificat⁹
p̄ d̄sensū d̄ p̄nti. d̄sumat⁹ p̄ carnis copulam. et
scdaz h̄ ratū et d̄tractū ē idē. **S**z h̄ distinctō nō
placet host. qz m̄ioniu p̄ cōsensuz de p̄nti con-
trahit⁹ et nō ratificat⁹ p̄p̄e qz pus habet cōtra-
ctus fieri p̄ ratificari. **S**ciendū tamen q̄ tria

ultima eorum q̄ ponit host. in dēta distinctione
sua de curat ad opletu esse m̄ionij q̄m et in
m̄ionio deficit aliqd̄ illorū triū e solubile eē
sine morte q̄ i p̄fctm̄. Nā si et tractū et ratū
nō tñ cōsumatū soluit p̄ religionis ingressū. si
ē tractū et cōsumatū nō tñ ratū ē solubile p̄
querlioz ad fidē. m̄ionij rō hīs b̄ oia nō sūt
solubile n̄ p̄ mortē q̄ p̄fctm̄. **U**te m̄ionij ali
ē legitimū et nō ratū s. qd̄ legali intūcōe v̄l
p̄uincie moribz nō tra p̄ceptū dñi tractabit.
Et b̄ ē eē inter infideles inter quos nō ē m̄io
nū ratū q̄ sit sine fide. s. articuloz. et sic itel
ligit qd̄ d̄ aug⁹. xvij. q. i. s. nō ē ratū cōiū
gū qd̄ sine d. o. ē. **I**ud ē m̄ionij ratū et non
legitū s. qd̄ inter fideles et legitimas p̄sonas
s. sine legitima solēnitare tractabit. de quo di
cta ē in p̄n̄ b̄ q. i. p̄mōi em̄ m̄ionij ē ratū et
indissolubile. **I**ud ē legitimū et ratū. qd̄ s. i
ter p̄sonas legitimas et fideles cū debita so
lēnitare ē tractū. b̄ distinctō p̄ba. xvij. q. i.
s. itē ali⁹. et ex de duoz. q̄to. et c. gaudem⁹.
Ute m̄ionij aliud v̄x ali⁹ p̄sū. tūz v̄x ē
qñ inter p̄sonas legitimas ad tractandū m̄io
nū. interuenit cōsens⁹ legitim⁹ de p̄n̄. p̄sump
tu rō aliud ē p̄ carnis copulā verbis condi
cionalibus vel inirectis v̄l coactis p̄cedens
tibz. **A**liud p̄ tractatōz volūtanā. **A**li⁹ p̄ sub
aracōz v̄l alias p̄supcōes. **A**liud b̄m quoscūq̄
v̄l b̄m rap. v̄l diuturnitate seu cursu t̄pis v̄l i
eo q̄ nō reclamāt qñ p̄uenit ad legitimā etatē
v̄l ex de dēspō. ipa. de ill. **Q**uidē indistincte
dētū non placet ali s. v̄l b̄. v̄l dētū ē sup̄ ti.
iij. ar. ij. s. de etate apta sp̄salibz. et ti. d. ef
fectu sp̄salij. q. qd̄ si pubes. **C**ū at dētū ē p̄
carnis copulā causari m̄ionij s. sup̄tū. **I**ntelli
git qñ cōsensit in copulā carnis. sec⁹ ē si puel
la inuita et renitēs defloraret. **R**ex si de re
clamacōe nō appareat m̄ionij. p̄sumit cōsensisse.
ex de dē. ap. de ill. et ff. de cubitis. i. d
cubitu. de b̄ ē habitū ē sup̄ ti. viij. ar. iij. s. d
cōsensu coacto. q. v̄x tale ē. **S**cdz at gōf. qñ
interuenit tractat⁹ d̄ m̄ionio tractandū et fidei
dei dacō vel subaracō vel iuramentū l. p̄mis
sio si postea copula sētur m̄ionij ē p̄sup̄tū.
Predictis aut d̄r̄is explan. nō insisto. q̄
parent ex sup̄ dictis de modis tractandū m̄io
nium et sponsalia.

**Quis p̄t tractare m̄ionij et d̄
ipediunt ei⁹ i cōi. ti. xij.**

Consequēt cōsiderandū ē qñ p̄t tractare
m̄ionij et qñ nō. **C**irca qd̄ sciendū q̄
tr. b̄ m̄ionij p̄t quilibz q̄ nō p̄hibet.
Edictū em̄ de m̄ionio ē p̄hibitorij ex d̄ spō.
et ma. cū apud. **Q**ui aut p̄hibeant v̄l d̄. b̄tur
agēdo de impedim̄tis m̄ionij. **E**t iō agēdo ē
de ip̄is. et p̄mo i cōi. scdō i sp̄ali. **C**irca p̄mū
sciendū p̄ m̄ionij habet p̄la ipediunt. s. qd̄
ipediunt ex cōgruitate. et b̄ dicunt impedire
m̄ionij tractandū s. nō dirimūt tractatū. **E**t
ista sūt duo s. eccl̄ie interdictū et t̄ps feriaz.
q̄ talia respiciūt solēnitates m̄ionij. quedam
v̄o ipediunt de necessitate q̄ nō d̄stat cum eis
m̄ionij. v̄n ipediunt tractandū et dirimūt iā
tractū. q̄ licet esset de fctō cōtractū nō tamē

erat in veritate m̄ionij. et b̄ sunt xij. que hīs
v̄sibz cōtinent. **E**roz. condicō. votū. agnacō.
crimē. **C**ul⁹ disparitas. ius. ordo. ligamē. bo
nestas. **S**i sis affis si forte coire neq̄bis. **N**ec
faciēda vetāt. cōnubia iūcta retractāt. **M**o. tñ
addit v̄nū ipedimentū s. defectū sens⁹. v̄l i fu
rioso. v̄n v̄bi d̄ in t̄rcō v̄su. si sis ip̄e dicit sen
sus et affinis. et exponit sens⁹ s. deficiēs.

De ipediunt eroz. ti. xij.

Prolea cōsiderandū ē d̄ ipediunt m̄ionij
in sp̄ali. **E**t p̄mo de ill q̄ ipediunt m̄io
nū tractandū et dirimūt iā tractatū et
b̄ in eo ordie q̄ in sup̄dictis b̄sibz ordinantur
Vn p̄mo cōsiderandū ē de ipediunt eroz. **E**t
cū b̄ de furia q̄ sub ip̄o cōtinet q̄ dēt v̄tobi
q̄ v̄sus rōnis ad cōsciendū. **D**efect⁹ ē etat⁹
ad ip̄m reducīt q̄ tūc plen⁹ v̄s⁹ rōis n̄ habet
s. de b̄ hitū ē sup̄ v̄bi determinat de etate apta
ad tractandū sp̄salia. **C**irca at b̄ ipedimentū
p̄mo de ip̄o eroze. scdō de furia. **C**irca eroz
rē v̄o q̄runt p̄la. s. v̄x. eroz ipediat m̄ionij
Et q̄ sic. **E**t b̄ triplici iure. p̄mo iure naturali
q̄ quid ipedit cāz de sui natura ipedit effe
ctū. d̄fct⁹ at ē cā m̄ionij v̄l sup̄ dētū ē. **E**t iō
qd̄ euacuat cōsensū euacuat m̄ionij. **C**ōsens⁹ at ē
act⁹ volūtat⁹ q̄ p̄supponit actū intellēctus.
ois em̄ cōsens⁹ et ois volūtas sequit⁹ aliquā d̄
gnicōz. **I**nuisa em̄ v̄l d̄ aug⁹. diligē possum⁹.
incognita at neq̄quaz. deficiēt at p̄mo neces
se ē defectū d̄ngē i scdō. q̄ g⁹ eroz d̄gnicōz
ipedit. sequit⁹ ē in ip̄o cōsensu defect⁹. et per
cōsequēs in m̄ionio. et sic eroz d̄ iure natura
li b̄z p̄ euacuet. **S**cdō ipedit eroz de iure ci
uili. scd⁹ qd̄ ius qui erat nō cōsentit. ff. d̄ iur.
oim iudi. l. si p̄ eroze. **E**t erātis nulla volūtas
ē. **C**ū iur. et fac. igno. cū p̄ t̄l iusticiā. et l. n̄
iōccō. **E**t q̄ sequit⁹ q̄ q̄ erat in m̄ionio cōtra
b̄. dō m̄ionij nō tractabit. **T**ercō iure canoico
b̄m qd̄ ius eroz p̄sone l̄ d̄dicōis nō admittit
cōsensū et p̄ cōsequēs nec m̄ionij. **X**ix. q. i. h̄
ira. **E**t nōne m̄i l̄ia et iacob. fuit n̄ m̄ionij
v̄x cū tñ eroz fuerit ibi. **E**t m̄ionij aliud n̄
fuit p̄fctm̄ ex cōitu q̄ d̄ngit ex eroze s. ex cōfē
su q̄ postea accessit v̄terq̄ tñ excusatur a p̄cō
v̄l p̄t. iij. sen. di. xxx. **V**ter omis eroz ip̄e
diat m̄ionij. **E**t i tractatibz et sacram̄tis qd̄
sūt substantiaalia. qd̄ v̄o accidētia. **D**efect⁹
at i substantiaalibz facit defectū tractatū et sac̄m̄
defect⁹ v̄o i accidētalibz nō. v̄n op̄t q̄ eroz
q̄ ipedit m̄ionij sit ali⁹ eroz q̄ sūt d̄ esse m̄io
nij. **D**uo at icludūt m̄ionij s. duas p̄sonas
q̄ cōiungunt. et mutuā corp̄is p̄tātē i inuicē i q̄
m̄ionij cōsistit. **P**rimū tollit p̄ erozez p̄sone.
scd⁹ p̄ eroze d̄dicōis q̄ seru⁹ n̄ p̄t libere p̄tātē
sui corp̄is tradē alteri sine cōfēsu dñi sui. et
iō b̄i duo erozes m̄ionij ipediunt. et nō alij
erozes scz qñ q̄s credit⁹ esse diues et ē paup̄.
et eroz q̄litanis s. qñ q̄s credit⁹ nobilis virgo
et s̄l̄ia. et nō ē. cū sint circa accidētia m̄io
nij nō ipediunt ip̄m xix. q. ij. his itaq̄. **E**roz
nōq̄ nobilitatis dup̄ d̄ngē p̄t. a q̄ erāt cir
ca subiectū nobilitatis et b̄ est eroz p̄sone et
ipedit m̄ionij v̄l si cui p̄mittat filia reḡ q̄
nō d̄gnoscit et supponat filia rustici. **A**ut ecā

nobilitate subiecti et h̄ ē error q̄litas nec im-
pedit m̄ioniu ut si q̄s d̄sciat in p̄sona notā si
bi quā cred̄ esse nobilē cū sit ignobil̄ h̄ pe.
Ad h̄oīz at̄ maiore euidenciā notand̄ q̄ ad h̄
q̄ aliq̄s v̄l aliq̄ erret d̄sciendo in v̄nū quē pu-
tat esse aliū. necesse ē q̄ p̄ v̄sū v̄l auditū v̄l fa-
mā habeat noticiā aliquā illi⁹ absentis quem
credit istū esse p̄ntez. q̄ in p̄ntē ignotū nec af-
fectū nec d̄sensū dirige possunt. ut d̄ctm̄ ē s̄.
ar. ff. de d̄trahē. emp. l. cū ab eo. s̄. m̄aīz s̄m
aliā l̄rāz. v̄n cū d̄sciat in p̄sonā absentē aliq̄
liter ut d̄ctm̄ ē sibi notā quā putat esse p̄ntem
d̄scat q̄ nō d̄sentit in p̄ntem. s̄ in eā quā p̄ntez
esse credit et sic n̄ ē m̄ioniu q̄ i p̄sona erret.
Si v̄o nullā noticiā habeat mulier d̄ p̄sona ab-
sente nō erret i ea s̄ decipit i p̄ntē. verbigrā
scōz rap. si aliq̄s rustic⁹ veniat d̄ āglia ad ali-
quā nobilē mulierē dicēs se esse filiū regis. c⁹
regis v̄l c⁹ filij vel ip̄i⁹ loquētis noticiā n̄ h̄z
illa mulier et illa d̄trahat cū eo credēs eū esse
filiū regis n̄ ipedit m̄ioniu. q̄ nō fuit error
p̄sonē. s̄ poci⁹ q̄litas scōz rap. Sciend̄ at̄ se-
cundū rap. q̄ cū d̄t aliq̄s in h̄ casu. ego sū fili-
us regis. distinguend̄ ē. q̄ si fili⁹ teneat sub-
stātiue sub h̄ sensu ego sū tal̄ et talis fili⁹ reḡ
v̄l sū ille q̄ ē fili⁹ regis distinguend̄ ē ut sup̄.
s̄. v̄rā. sic not⁹ aliq̄ mō mulieri v̄l nō. si at̄ te-
neat adiectiue sub h̄ sensu. ego sū gñat⁹ a re-
ge. i. rex genuit me. et p̄t h̄ illa cū eo d̄trahit
nō ē error p̄sonē. s̄ filiacoīs t̄m. v̄nō nō ipedit
m̄ioniu siue rex filiū habeat siue n̄. Dred̄ctm̄
tū exemplū de rustico anglico q̄ dicit se esse fi-
liū regis āglie. h̄o. reprobat. q̄ cū v̄biq̄z ter-
raz habeat noticiā regis āglie saltē p̄ famā
videt⁹ q̄ ille sit error p̄sonē. nō em̄ in p̄ntez p̄-
sonā s̄ in p̄sonā filij regis āglie videt⁹ d̄senti-
re. nec em̄ refert v̄rā petat⁹ seru⁹ p̄p̄o noīe ex-
p̄sso. l. q̄ nat⁹ ē de illa ancilla. ff. de rei ven. si
in rē. ar. ex de d̄sang. tua. Ibi noībz p̄p̄iis vel
cōpollentib⁹ idiciis ē. Dicend̄ g⁹ q̄ h̄ qd̄ d̄t
rap. scōz h̄o. locū h̄z q̄n nō exp̄mit aliquā cir-
cūlocutiōz p̄ quā habeat noticiā p̄ris et p̄ d̄se
quēs filij. puta q̄ dicit se filiū regis l̄ comit̄
in q̄ne nō at̄ d̄t c⁹. v̄l si specificat et nulla ha-
bet noticiā p̄ris l̄ filij. Quid si iohes dicat
se esse petrū q̄ petr⁹ est mortu⁹ et illa d̄trahit
cū illo. s̄ nō ē m̄ioniu q̄ error ē in p̄sona. h̄
rōd̄. Quid si aliqua mulier sciat aliquē mul-
tos filios habere quoz t̄n null⁹ ē not⁹ sibi et
v̄n⁹ eoz menciāt se p̄mogenitū esse et illa cō-
senciat in eū p̄t sp̄e successiōis p̄mox bono-
rum. s̄ n̄ ē error p̄sonē s̄ fortune siue religio-
nis. s̄ p̄mogeniture et iō m̄ioniu nō ipeditur.
sicut notat hu. xxix. q. j. in p̄n̄. h̄ rōd̄. Quid
si frater viri in quē se d̄sentire credit offerat
mulieri et cū eo carnaliter d̄miscea. nunquid
poterit redire ad illū in quē d̄sentire se credit
vel cū ei⁹ fratre stare debet. s̄ si añ nō d̄se-
ferat in fratrē ei⁹ p̄t eū quē p̄ errorē accepit re-
tinere p̄cipue si d̄gnita sit carnalit̄ ab eo quē
accepit. si aut̄ d̄senserat in p̄mū p̄ v̄ba de p̄nti
nō p̄t habere scōz. s̄ p̄t v̄l scōz relinq̄re v̄l ad
p̄mū redire. Et ignorācia facti p̄ctm̄ excusat
sicut excusaret si post d̄sumatuz m̄ioniu a cō-

sangneo viri sui fraudulenti d̄gnosceret quia
fraus alten⁹ sibi p̄iudicare nō debz. h̄ tho. Quid
si q̄s despōsat p̄ v̄ba de futuro corruptā
quā credit esse v̄ginē. nunq̄d postea cōpto añ
carnalē copulā q̄ sit corrupta d̄pellend⁹ ē cū
ea m̄ioniu d̄sumare. s̄ q̄ non. sicut ne. hu.
xxvij. q. ij. raptor. q̄ p̄ h̄ ipediret ei⁹ p̄mocio
ad ordies sacros. Quare error ponit⁹ magis
ipeditentuz m̄ionij q̄ ignorācia. s̄ q̄ igno-
rācia de sui rōne nō p̄t habere aliquē d̄gnicio-
nis actuz. s̄ error p̄t h̄re iudiciū rōis p̄uersum
de aliquo t̄n quantū ad ipeditentuz volunta-
riuz nō d̄rnt. q̄ nulla ignorācia p̄t m̄ioniu i-
pedire. nisi q̄ h̄z errorē adiunctuz. eo q̄ actus
volūtat̄is p̄suppoit estiacōz siue iudiciuz d̄ ali-
quo in qd̄ fert⁹. v̄n si ē ibi ignorācia optz esse
errorē. et iō error ponit⁹ ipeditentū q̄si causa
p̄ria nō autē ignorācia. h̄ thomas.

Equit⁹ vide de scōp s̄. de furia. et ēca h̄ q̄-
runt pla. p̄mo v̄rā furia m̄ioniu ipedi-
at. s̄ aut furia seq̄tur m̄ioniu siue ratuz siue
d̄sumatuz et sic nō dirimit ip̄m. xxij. q. vij. il-
li q̄ m̄ioniu. aut p̄cedit et tūc aut furiosus h̄z
lucida interualla et tūc licz dū ē in illo inter-
uallo nō sit ratuz q̄ d̄trahat m̄ioniu q̄ p̄lez
nescit educare t̄n si d̄trahit ē m̄ioniu. p̄t em̄
tūc oīa facē q̄ illi possunt. vij. q. j. p̄uis triste.
et. C. de codicillis. nec codicillos. At nō h̄z
lucida interualla. et tūc si d̄trahat l̄ ec̄ q̄n nō
habet nō erit v̄rā m̄ioniu. q̄ nō p̄t esse d̄sen-
sus v̄bi deest rōis vsus. xxij. q. vij. nec furio-
sus. et xxij. q. ix. iudicab. Quid si mulier cū
furioso scienter d̄trahat. s̄ in nullo sibi p̄iu-
dicat. nisi in amissiōe arāz. nisi forte habuit
set lucida interualla. C. de spō. l. vl. Quid
si furiosus d̄trahat tpe furie et postea in luci-
do interuallo ratificat. nunq̄d ē m̄ioniu. s̄
q̄ nō q̄ tpe d̄tract⁹ n̄ fuit m̄ioniu et q̄ nihil
ē ratificari n̄ p̄t scōz jo. qd̄ v̄rā ē nisi mulier i
p̄mo d̄sensu p̄seueret. s̄m h̄o. ex de spō. intelle-
ct⁹. Quid de ebri⁹. s̄ ebri⁹ q̄ rōis vsū p̄-
didit q̄ nō p̄t d̄sentire nō p̄t cōtrahē. q̄si cum
aliq̄ cōtraxerit. et eā carnalit̄ cognouerit nō
ē m̄ioniu nisi postea ratuz habuerit. si v̄o rō-
is vsū nō p̄didit tūc m̄ionium tenet.

De ipeditio cōdicōis ti. xv.

Deinde cōsiderand̄ ē de ipeditio cōdi-
cionis. i. seruitutis. et p̄mo r̄spectu ip̄o-
rū diuiz adiuicē. scōo r̄spectu d̄noz.
tercō v̄rā seruit⁹ possit supuenire m̄ionio.
quarto de ple seruo. Circa p̄mū q̄runtur
pla s̄. v̄rā error cōdicōis ipediat m̄ioniu. s̄
error cōdicōis ē triplex. a melioris. ut cū quis
cōtrahit cū libera quā credit ancillā. a parif.
ut cū seru⁹ cōtrahit cū ancilla quā credit li-
berā. At deterioris. ut cū liber cōtrahit cū
ancilla quā credit liberā. Prim⁹ error nō ipē-
dit m̄ioniu q̄ nō ledit i aliquo sic cōtrahēs
Sic nec scōus q̄ eā ledit v̄terq̄z v̄n i neutro
errorē decipitur. Nec h̄z qd̄ obiciat alteri. ar.
xxix. q. ij. p̄ totum. et ex de diuoz. significasti
Preterea edictuz d̄ m̄ionio ē p̄hibitoriū. v̄n
ad ip̄m cōtrahend̄ admittit q̄cunq̄z nō p̄hibe-
tur. ex de spon. cum apud. Tercius vero error

impedit mōniū. **xxix. q. ij. si q̄s igenu?** **R**acō
hō ē q̄ alter tñ ledit sine sua culpa. et hō gui
ter. q̄ ledit in bono plis quā nō habebit in
ptate. **E**t in bono fidei q̄ nō poterit ei debitū
reddē libere et i bono sacri s. i. colubitatōis i
sepabilitate. et iō ex eq̄tate naturali p̄uisū ē
ut error dīcōis deterioris ipediat mōniū
dtrahēd et dirimat iā dtrahū. et hō ē opio cōis
eē scōz hō. s. p̄ p̄mus nec scōz error ipedit ma
trimoniū quā tenet bon. dho. pe. hu. gof. et in
no. eē e. p̄posuit licet quidā aliter dixerint ut
referūt i sua sūma. gof. et hō. **S**i tñ postq̄ ei
dīcōz agnouit in eā tacite vel exp̄sse vbo v̄l
fctō s. p̄ copulā carnis d̄senserit nō poterit se
pari ex de diu. ser. p̄posuit et c. ad n̄az. i glo.
b. ubi notat. bñ. p̄ mōniū dtrahit aliqñ ip̄o
fctō sine v̄bis s. tūc qñ aliq̄ vba p̄cesserūt ad cō
trahēd mōniū v̄l sp̄salia licz tūc nō habet
rēt effectū **S**i tñ a p̄nō dīcōz ei sciuit extūc
vex mōniū fuit. **xxix. q. ij. si q̄s liber.** **S**cōm
tñ aliquos eē error dīcōis deterioris nō ipe
dit mōniū ex sui natura sed ex cōstōne eccle
sie q̄ nisi hō d̄sistūssz mōniū nō ipeditet sicut
non ipedit error q̄litas aut fortune. **E**t hō est
opio rōz. videt etia esse bon. **S**z nunq̄d pos
set ecclesia hō idē d̄sistūere de errore q̄litas et
fortune. **E**t q̄ sic. sic nōt hu. **xxix. q. ij. in p̄nō.**
Erro at p̄sōe d̄ sui natura sine d̄sistūcōe eccle
sie ipedit mōniū adeo q̄ ecclesia nō posset sta
tuere q̄ tal error mōniū nō ipeditet. **S**ciēd at
q̄si p̄pter dīcōez seruitutis mōniū ipeditet
vir vxori reddet quidq̄d accipit noie dotis ex
de diu. ser. p̄posuit **V**ex error libertine dī
cōis l. asēpticie l. originarie ipediat mōniū
Et q̄ nō sic nōt hu. **xxix. q. ij. in p̄nō.** q̄z em̄s
tales sūt liberi licet ad quāsdā opas pl̄ ceter
is teneant. h. host. **S**ciēd eē q̄ si q̄s dtrah
bat cū filia libera nō soluit mōniū p̄pter p̄
teritā seruitutē m̄is. si possit ostendē q̄ aū ma
trimoniū mater fuerit manumissa. ar. ex de na
tis et libero v̄tre. indecēs. **N**otand eē q̄ rōe
seruitutis mōniū solui nō debet ad p̄tīcōnē
mulieris. si vir possit ostendē q̄ pater suus cō
dīcōz sequebat scōz legē p̄uincie seu dīcō
nez patrie. licet olim fuerit seru. tpe tam sue
mortis p̄ libero se gerebat et tanq̄ liber dī
dit testam̄tum. et fili. ipe postea p̄ decē ānos
nec noie suo nec noie p̄ris ē passus d̄trouersā
stat. vñ rōe t̄pis et in fauorē libertatis v̄r ē
liber et mōniū stabit ex de diu. ser. licet vbi
de hō in glo. decennio. **S**ufficeret tñ qñquēni
um ut d̄r ibidē. vñ scōz host. cū dicit. x. annos
subaudi. maxie. **V**el dic scōz hō. eē q̄ sufficit
qñquēniū q̄ ad hō s. ne noie p̄ris sui q̄stīcōne pa
ciat. s. decenniu requirit si suo noie q̄stīcōnez
motā voluerit vitare. ar. **C.** de p̄sēp. lon. tē. q̄
p̄ libertate. l. j. dum mō bonā fidez habuerit.
et hō inter p̄ntes. **N**ā inter absentes. xx annū d̄
siderat. ut d̄r ibidē. l. fi. **C**nsup nota q̄ puel
la habēs liberū aū et p̄rez seruū debz sequi i
nupcijs dtrahēdis poti⁹ volūtate aui q̄ p̄ris.
xxij. q. ij. c. j. et hō intelligit de honestate.
Quid de illo q̄ dtraxit ignorat cū acilla quā
dñs manumisit. nunq̄d ibi ē mōniū cum iam

ambo sūt liberi. **E**t a manumissioz ignorat cre
des tñ eā esse liberā sicut tpe cōtracti mōniij
credebat. aut scit eā manumissaz post dtrahū
mōniū. et eā fuisse seruā tpe dtrahū mōniij
Si p̄mo mō copula carnalis sequēs manumis
sioz p̄dctm mōniū nō ratificat scōz aliquos
q̄ adhuc liber d̄misce ei ex p̄mo d̄sensu q̄ n̄
lus fuit et sibi nō p̄iudicat. **E**t hō sūie sūt t̄ac.
gof. hō. in sūma sua. j̄nno. et bñ. ex d̄ diu. ser.
ad n̄az. **A**lij dicūt q̄ ip̄a manumissa statū ē ma
trimoniū vex. q̄ sublatū ē impedimentū. **E**t
hāc sūiaz credit esse veriorē ipe rōd. **S**i scōdō
aut d̄misce affectu mōniāli aut fornicario
si p̄mo mō efficit mōniū ratū nō p̄pter d̄sen
sū q̄ p̄cessit q̄ null⁹ fuit. s. p̄pter nouū d̄sensū
tacitū q̄ cū v̄bis de p̄nti q̄ p̄cesserāt mōniū
fac. **S**i scōdō mō tūc licet nō sit mōniū in cō
spectu dei esset tñ s̄m iudiciū eccleie eo q̄ p̄re
sumeret interiorē d̄sensū affuisse. **Q**uid si q̄s
liber dtrahat ignorat cū filia serui et libe.
vbi scōz d̄suetudinē terre p̄les seq̄tur p̄rez ex
de diu. ser. licz. nunq̄d mōniūz dirimet. **E**t
videt q̄ sic. si d̄suetudo terre sit p̄sēpta. ar. ex
de d̄gno. sp̄uali. sup eo. s̄m hō. **Q**uid si li
ber cū ancilla dtrahat ignorat et illa durā
te ignorācia ei⁹ dtrahat cū alio sciēte dīcōez
ei⁹. nunq̄d valet ill⁹ mōniū scōz. **E**t q̄ sic
cū mōniū p̄mū nullū fuerit **V**ex liber vo
lēs cū acilla manere quā credebat esse liberā
tpe dtrahū. possit ab ancilla dimiti. **E**t iter
liber et ancillā quā tpe dtrahū credebat eē
liberā nullū fuit mōniū i rei veritate q̄ licz
valuerit d̄sensus ex p̄te acille nō valuit tñ ex
p̄te liberi. **A**d hō ut valeat mōniij dtrahū
requirit d̄sensus mutus et iō d̄gnita dīcōe
seruitutis in ea. ip̄a nō cogit stare cum libero
q̄tū ē ex vi mōniij. **xxix. q. ij. si q̄s ingenu?** in
glo. **V**ñ si dtraheret mōniū cum alio teneret
mōniū. rōne tñ fidei p̄misit bñ teneret ei q̄ q̄
libet tenet seruare qd p̄mittit liber. maxie si
fidē firmet iuram̄to. et si seruari p̄t sine saluaf
detrimēto. **V**ñ apellēda ē talis de nouo in eū
d̄sentire et cū eo remanere ar. ex de eo q̄ duxit
in mōniū c. j. et d̄ diu. ser. ad n̄az in glo. **S**i
tñ pendēte apulsiōne cū alio dtraheret mō
niū scōz teneret. ut eē dicit hō. i sū. et gof. **C**
Vex mōniū liberi cū acilla quā credebat li
berā ratificet p̄ sequentē copulā carnalē. **E**t a
copula carnis seq̄t certā d̄gnicōz seruilit dī
cōis alteri⁹ d̄ugis. aut p̄babilē p̄supcōz. a
leuē suspicōz. aut aūcedit. **S**i oia illa antecē
dit nō ratificat mōniū p̄dctm. q̄ adhuc liber
d̄misce ei ex p̄ori d̄sensu q̄ fuit null⁹. **S**i aut
seq̄tur leuē suspicōz tñ eē nō ratificat mōniū
p̄dictū. t̄tubāf em̄ p̄ ignoratē habend⁹ ē ex d̄
diu. ser. p̄posuit in glo. **S**i at seq̄tur p̄babilem
p̄supcōz et discretaz tūc d̄stīguo. q̄ a illa car
nalis d̄mixtio fctā ē ad p̄ceptū eccleie aut nō.
si nō. tūc aut fctā ē affectu mōniāli. a forni
cario. si p̄mo mō. tūc dico q̄ ratificat mōniū
p̄pter p̄ntez d̄sensū de nouo. q̄ eē sine carnali co
pula cū v̄bis de p̄nti q̄ p̄cesserūt mōniū rati
ficasset n̄ alt⁹ d̄iux q̄ ē seruil cōdīcōis p̄ a suo
consensu p̄stino recessisset **S**i at fctā ē affectu

fornicatio mōnitiū nō ratificatur in cōspectu
dei p̄uis ratū p̄sumaret iudicō eccl̄ie eo q̄ p̄
sumeret interiorē cōsensū d̄ nouo affuisse. Si aut
liber cū ancilla carnalit̄ copulat̄ ē p̄ opulsiō
nem eccl̄ie dicūt aliq̄ q̄ illa copula sibi nō p̄
iudicaret. S3 nō videt̄ q̄ v̄erz dīcāt q̄ si car
naliter cōmiseret cū ea affectu mōniali rati
ficaret̄ p̄pter nouū cōsensum. ex de diu. ser. p̄
posuit. si at affectu fornicario mortaliter pec
caret. Si aut copula illa seqtur certā cōgnicōz
in libero de seruitute alteri. tūc scd̄z oēs siue
cōmiseret cū ea p̄ cōpulsioz eccl̄ie siue n̄ sep
mōnitiū ratificat in cōspectu dei. si illa cōm
itio fiat affectu mōniali. si at affectu forni
cario p̄uis nō ratificaret in cōspectu dei. rati
ficaret tū scd̄z iudiciū eccl̄ie p̄pter causam su
pius dictā. h̄ rich. **¶** V̄erz liber q̄ d̄traxit cū
ancilla quā credebat liberā possit ab ea separ
ri licite aliter q̄ p̄ iudiciū eccl̄ie. h̄ aut cōtra
xerūt in facie eccl̄ie. aut nō. tū cōtraxerūt co
rā testibus p̄ quos cōtract̄ p̄t p̄bari. aut ita
secrete q̄ n̄lo mō p̄t p̄bari. Si p̄mo mō d̄traxe
rūt p̄ iudiciū eccl̄ie sepandi sunt q̄z q̄uis i rei
veritate mōnitiū fuerit nullū tū eccl̄ie debet
cōstare de impedim̄to quo in forma iudicij cō
gnito sn̄iabit mōnitiū nullum fuisse. V̄n nemo
p̄ quacūq̄ causa publica pōt ab vxore sua se
pari sine iudicō eccl̄ie. ex de diuoz. porro h̄m
rich. S3 scd̄z h̄o. h̄ nō ē v̄erz. de quo vide sup̄
ei. xj. ar. iij. q. v̄erz. vir p̄p̄o iudicō zc. et ifra ti.
xxxij. ar. ij. in p̄n̄o. Si aut contraxerūt scd̄o mō
ē p̄ iudiciū eccl̄ie sepandi sūt. q̄z cause contra
ctū mōnialiū q̄ p̄bari possūt i iudicō eccl̄ie
siue ad iudiciū eccl̄ie debet referri. alias m̄lti
possent fraudes cōmittere in dimittendo vxores
suas falso eis obiciendo notā seruili cōdicō
nis. Si aut contraxerūt t̄rco mō. tūc distingo
q̄z aut fama ē eos d̄traxisse aut nō. si fama est
adhuc videt̄ p̄babile posse dici q̄ nō nisi p̄
iudiciū eccl̄ie debet separi ad vitandū scandal
um. Si at de h̄ nulla ē penit̄ fama nō videt̄
q̄re nō possit eā p̄pria auctate dimittē si certus
est de ei⁹ seruili cōdicōe. h̄ rich. **¶** Quid si q̄s
occasione diuozij se faciat seruū vt p̄ h̄ diri
mat̄ mōnitiū. h̄ scd̄z legē secularē q̄ dicit q̄
seruit̄ supueniēs mōnitiō dirimit ip̄m mōniti
um dirimeret̄. S3 scd̄z canones talis vxorem
dimittē nō p̄t nec vxor fit seruā. si sine cōsensu
suo seruū se fecit xxi. q. ij. relatum. **¶** Quid
de eo qui mouet cōdicōis q̄stōz d̄tra vxorē. et
illa pendente lite petit sibi debitū ab eo reddi
h̄ nō debz cōmiseri sp̄ore ei ne p̄iudicet sibi
scd̄z aliquos tū tenet̄ reddere debitū exactus
ab vxore. et ad h̄ ē p̄ eccl̄iam opellend⁹. nec
ideo p̄iudicat̄ sibi. exigē aut nō debet. Tan̄c.
v̄o notauit ex de diu. ser. p̄posuit et ec̄ gōf. in
sū. sua. q̄ nec exigere debet nec reddere etiam
ad mandatū eccl̄ie. licet p̄pter h̄ excōicet̄. q̄z
si eā affectu mōniali cōnosceret iā vxor essz
et ei p̄iudiciū fieret. si at affectu fornicario
tūc mortaliter peccaret. et iō obedire nō debz
Scd̄z v̄o aliquos vt jo. xx. q. ij. c⁹. ad mandatū
eccl̄ie reddere p̄t sine p̄iudicō suo q̄n nō ē cer
tus de seruili cōdicōe ei⁹. licet habeat inde

aliquas p̄supcōes. Et cōnoscat eā in h̄ cau ex
p̄mo cōsensu quo cōsensit in eā ab initio non
ex nouo. scd̄z ē si d̄stet de seruitute vxoris. q̄a
tūc reddere nō debet. h̄ s̄n̄e ē b̄n̄. ex de diu.
ser. p̄posuit. in glo. audiuit. eiusdē ec̄ sentēcie
videt̄ esse tho. **¶** Ho. v̄o dicit in sū. p̄ liber red
dere et exigē p̄t q̄tūcūq̄ sit certus de seruili
cōdicōe alteri⁹ diuigiā p̄pter dubiū euentū iu
dicij. ar. ff. de adul. denūciasse. q̄z nunquā in
uenit̄ q̄ debeat poci⁹ excōicacōz sustinere q̄
debitū reddē nisi vbi si redderet mortalit̄ pec
caret. Si querat̄ quo affectu cōnosceret eaz.
dicendū q̄ cōiugali nō tanq̄ liberā nec tanq̄ s̄
uaz s̄ tanq̄ illa cui seruit̄ obicit̄. Et sic euen
tus iudicij declarabit. v̄erz cogat̄ eā retinere
v̄l nō. ar. C. de iudi. rē nō nouā. an̄ em̄ n̄ debz
eā relinquere p̄pria temeritate. h̄ opio ē m̄ltū
p̄babil̄. S3 ec̄ p̄limū p̄babilis ad casū p̄posi
tū habe⁹ ex dictis rich. in illa. q. v̄erz. liber zc.
q̄ penit̄ aliquantulū sup̄ vt patet intueri. Idē
tū h̄o. sup̄ c. p̄posuit. dic̄ cauci⁹ s̄. q̄si d̄scia si
bi dicit̄ q̄ nō sit ei⁹ vxor nullo mō eaz cōno
scere debz. et sic videt̄ corrigē p̄us d̄ctm̄.

Sequit̄ vidē de scd̄o s̄. de impedim̄to mōi
ni seruoꝝ respectu dñoz. Et cca h̄ q̄zun
tur pla. s̄. v̄erz. serui et ancille possint mōnitiū
d̄trahere sine cōsensu dñoz suoz. h̄ scd̄m le
ges. seru⁹ nō p̄t d̄trahere mōnitiū v̄nd lex co
pulas seruoꝝ d̄cubinat̄ l̄ cōtubernia vocat
nō nupcias. C. de inces. et inuti. nup. cū ancill
Scd̄z nō canones vt p̄t ex de diu. ser. c. j. ser
uus cōtrahere p̄t mōnitiū ec̄ inuito et cōtradi
cēte dñc dando scd̄z scotū cōiugi tantā p̄tācē
in corpe suo quantāz p̄t scz saluo iure dñi sui.
v̄n nō min⁹ debet debita et consueta seruicia
dño p̄stare. **¶** Quid si q̄s ducat ancillā suā in
vxorē. h̄ ancilla fit libera. C. de latina liber
tate tollēda. autēti. ad h̄. Nota tū q̄ q̄ contra
bit cū ancilla fit irreglaris. scd̄z jo. xxi. q. ij.
et c. ij. di. xxiij. si q̄s viduaz. et h̄ iō q̄z talis p̄
sumit̄ esse vilis. vt d̄z in glo. **¶** Quid si eadem
epe dñs seruiciū aliq̄ imponit. et vxor debitū
petit cui poci⁹ satisfaciēt. h̄ si seru⁹ dño scis
ente et volēte. vel saltē p̄mittēte mōnitiū con
traxit. debet poci⁹ vxori satisfacē. q̄z q̄ d̄ced⁹
p̄ncipale cōcedē intelligit̄ et accessorium. ar.
di. viij. quo iure. et xvj. q. j. si monac⁹. Si aut
dño ignorante v̄l cōtradicēte dicūt quidāz. p̄
debet dño magis obedire nisi p̄babiliter vxor
i fornicacōis piculū imineat vel magnū p̄iu
diciū fiat. q̄z vir cum onere suo ad vxorē trans
iuit. **¶** Decretalis ec̄ sup̄d̄ctā dicit q̄ debita et
cōsueta seruicia nō min⁹ debet p̄p̄is dñis p̄
stare. **¶** ij. v̄o dicit q̄ vxori p̄us debitū reddē
debet cū p̄ h̄ nullū p̄iudiciū vel saltē modi
cū dño fiat p̄t̄ hora modicā nisi forte dñs i
p̄sone auxiliū seruū petat vel pateret̄ ḡue p̄e
iudiciū et in mora esset piculū. h̄ opionis est
b̄n̄. in glo. p̄d̄ctē decretal̄ et ec̄ ho. **¶** Alii dicit
p̄t q̄ in his m̄lta picula cōsiderari debet sic et
in omib⁹ actib⁹ humanis. s̄. picl̄m castitatis
imminens vxori. **¶** Impedim̄tum qd̄ ex debitu red
dicōz ḡnaret̄ seruicō dñi. Et alia h̄mōi quib⁹
rite et discrete pensatis iudicari poterit. cui

magis debeat obedire s. dño vñ vxori. hñ sñie
sūt bon. et tho. michi ec videt rñabilis. **C**
Nota ec qñ dñs ancillā tan p liberam tradat
alicui libero i vxore ei dedisse intelligitur li
bertatē. vñ stabit mñmoniu inter eos ec si vir
ignorasset eā fuisse ancillā. in autenti. d nup.
qñ si vñ ab inicō. coll. iij. et scdm bñ. et gof.
ex de diu. ser. ad nñaz. Idē ec ē scdm ho. si dñs
ancillā tradat viro in vxore dñscribēdo dotem
qd i libe. is fñs tñ fieri solet. **S**ciend etiaz qñ
si dñs videat seruū cū libera vñ ancillā suam
cū libero dñtrahentē et dissil et seruū eripit in
libertatē sñl r et ancillā. vt patz l. pñdicta scdm
gof. et ho. i sñ. **Q**uid si vir sit seruū dñi vñ
us et vxor sua alteri dñi. **N**ihilōñ debet
dñi illi debitis ipñz. sñuicis defraudari. ex.
de diu. ser. c. j. et xxix. q. ij. dñtm. **N**ec tñ tales
diuges sūt ita dñstrahēdi qñ sepentur. **C**. cōia
vñtusqz iudiciij l. possessionū hñ gof. **Q**uid si
sint dñi diuersorū regionum ita qñ diuges illi
mutuo agnosce carnaliter se nō possint. **N**ec
euitet materia fornicacōis cogat alter dñs
rū p eccliaz vendē alteri volēti emere. **C**. d d
iu. ser. l. j. q. et gñaliter. hñ gof. **Q**uid si neu
ter dñorū emere velit. **N**ec cogat alicui vendē
i pñcia cōserui vñ venalem exponat. et si nñ
lñ emptor appareat ecclia emat. di. liij. fñni
tatē. diuges enim nō sūt sepandi. xxxij. q. ij.
quos de. et xxix. q. ij. c. vl. hñ gof. **Q**uid si
dñs vendē velit seruū suū alicui dñcturo in p
tes extraneas et remotas. **N**ec notat alan. **E**x
de diu. ser. pñsunt. qñ hñ facē posset. et vxor eū
sequi tenet ec si libera sit. et scdm ho. hñ glo.
ibidē. hñ opio ē vera. qñ seruū dñtrahit cū libe
ra sciēte. **A**lij dicūt qñ vendicō talis ē pñhibē
da. ar. **C**. cōia vñtusqz iudi. possessionū. et ar.
di. liij. fñnitatē. et ex de iudeis. c. vl. **I**nterest
eū sine expedit reipublice ne quis re sua mar
le vtat. insti. de hñs qñ alieni l. sui iuris sūt. qñ
pñl. hñ sñie ē bñ. ex de diu. ser. c. j. et tho. et
pe. et inno. ibidē. et ho. ec in sñ. **V**ñ iudex ec
clēstic⁹ ad dñnūciacōz serui dñm ex officio
suo cogere pñt. ar. ex dñ offi. pñfec. vñ. l. j. qñ at
scdm at ho. in glo. hñ locū habet qñ ambo sūt
serui. **A**lij vñ dñs dñstrahāt qñ seruū et ancillā
dñtrahāt dñis dñtrahentib⁹ sibi pñiudicant nō
dñis. et iō si dñs indigeat pñt eos vendē et si nñ
pñt eos vendē i terza sua siue si nō iueniat iustū
emptorē in terza sua. pñt vendē in aliena. **S**i tñ
pñt eos vendere in terza sua tenet. alioqñ ma
nifeste iniuriat diugi ei⁹. et abutit re sua i pñ
iudiciū alienū. **S**i vñ dñtrahāt dñis dñscienti⁹
bus nō pñt vñdi aliquos eorū a dño in pñiudici
um diugis. et si alter vñdat alter debet dñpelli
qñ redimat. l. nō eū emere vñ ancille licenciaz
dare qñ vñz sequat. **E**t hñ sñie ē bon. et etiam
scdm. nñ qñ scdm dñt qñ dñs iniuriat dñtraherūt
licet eos mittē vel vendē vñbi volūt sic pñius
eis licebat. qñ illi sic dñtrahendo nō potuerūt
in aliquo diminuere seruitutē. **S**i nñqd vxor
debz seq vñz si gentilib⁹ venundet. **N**ec dñs
su⁹ nō debet eū vendē gentilib⁹ qñ ē ibi picu
lū fidei. si tñ de scdm vñdat. si vxor nō timeat
piclū pñti qñ sit in dñmeliā dei l. alicui⁹ alte

rius fornicacōis pñt et debet sequi vñz. hñ non
video quō possit eū sequi sine fidei piclō. aut
aliq⁹ alio mō sine pñtō hñ bon. **Q**uid si non
sequatur eum nunqd diuidit mñmonium. **N**ec
licet cohabitacō de scdm diuidatur nō tamen
diuidit mñmoniu quo ad vincelm. sibi at ipñz
qñ cū tali sciēte dñtrahit. pñt tñ dñs cogi vt ven
dat emptori bonas dñdicōes afferēt nō gñes
et onerosas mñmonio hñ pe.

Sequit⁹ vidē dñt scdm. vñz. sñit mñmonio
supuenire possit. et cca hñ qñruntur pla. s.
vñz. vir in seruū se vendē possit alij. vxore no
lēte. **N**ec vir in vxoris ē pñtē in hñs qñ pñnent
ad reddicōez debiti carnalis. In oibus alijs ē
sui iuris. **N**ec ē qñ saluo iure vxoris ec si dis
fenciat dare se pñt in seruitutē alteri⁹. **N**ec pñ
pter hñ mñmoniu debet solui nec quantū ad vin
culū qñ erat legit. me dñtractū. nec qñ ad tho. qñ
seruit⁹ sequet⁹ ē acqñsita saluo iure mñmonij.

Vñ dñs aliquid pñcipiēte et vxore debitu⁹ pe
tente eadē hora magis debet obedire vxori qñ
dño. si vñ vxor dñfenciat tñc pleno iure transi
it in dominiū alteri⁹ et sibi pñiudicat. hñ bon.
Si nñqd qñ vñdicōi vñi vxor dñfenciat sit ecipō
ancilla. **N**ec qñ nō hñ ius ei dñmittitur i vñz. vt
iā dñs ei⁹ possit eum occupare qñ vxor vellet
debitū sibi reddi nñ fornicacōis pñabile picu
lū immineret. **N**ec ec in terza aliena possit ven
dere. hñ pe. **V**ñ vxor possit se vñdē viro no
lēte. **N**ec qñ nñ qñ licet vir et vxor quo ad carna
le debitū ad paria iudicent⁹. tñ quo ad regim
dom⁹ et familie. et alia hñmōi supaddita. vir ē
caput vxoris non econuerso. et ideo eam cor
rigere debet non econuerso hñ tho.

Sequitur videre de quarto s. de pñle seruo
tum. et circa hñ querunt⁹ pla. s. cui⁹ pñtis
cōdicōnem debet pñtus sequi. **N**ec qñ debet seq
cōdicōnem mñs de iure cōi qñtrum ad libertatē
et seruitutem. **E**t hñc concordat lex diuina.
vt pñt exo. xxi. et ex de natia de libero ventre
c. vl. **H**ñ hñ est vt dñcit pñs. ix. ethi. c. viij. qñ
mñres sūt magis amatrices filiorū et pñs labor
rauerūt in generacōe eorū et cerciores sūt qñ
sunt filij eorū qñ pñres. **E**t vt habet. xv. de ania
libus in generacōe amministrat toci⁹ substan
cie corpis materiā. **S**eruit⁹ at et libertas sūt
dñdicōes que maxie respiciūt corp⁹. **M**agis ec
innitend est certo qñ incerto. **C**onuenienti⁹
ec ē vt iura attribuat pñli dñdicōes pñtis ipñz
magis diligentis et qñ in ei⁹ generacōe pñs la
borauit. **D**e dñuetudie tñ spāli aliqñ terzaz
pñtus sequit⁹ pñtē dñterioris dñdicōis siue sit
pater siue mñ. **N**ō tñ si post pactū mñmoniu pñ
se vendidit in seruū vxore nolēte. xxxij. q. iij.
liberi. **I**bi dñt qñ pñs sep sequit⁹ dñteriorē dñdicōz
hñ hñ intelligit⁹ scdm dñuetudiez lombardā hñ lex
romana aliud tenet. **C**. dñ rei ven. pñtus l. glo.
dñteriorē s. feminā ex de ser. nō ordi. dilectul
in glo. **E**t hñ adeo vñz. ē qñ si fuerit aliq⁹ mo
mento in ventre libero liber nascet⁹. ff. dñ sta
ho. l. seruo. **S**i at vñterqz parēs ē seruilis cō
dicōis et sūt diuersorū dñorū sit diuisio libero
rū sñm numez si pñles sūt. **E**t si vñs ē tñ dñs il
le penes quē pñles remāeb⁹ recōpensab⁹ alteri

dñō p̄ciū iustū. h̄ rich. et dñeniunt cū eo alij.
In honorib⁹ ac munerib⁹ et nuicijs p̄t⁹ seq̄
 t⁹ p̄em. **C.** de decurio. l. eos. Et h̄ intm̄ est v̄m
 q̄ de decurione ocept⁹ licz n̄ nat⁹ dñicōz seq̄
 t⁹ p̄is ibid. l. ij. **V**ox p̄r v̄dere possit plem
 vxore inita. **S** filij nō p̄nt nec debēt vendi si
 ne culpa nisi sit paupertatis v̄l famis necessitas
 in quo cau⁹ vxor debz dñentire. **Q**uā i alio casu
 vendere velit nō potest qm̄ vxor dñentit. sicut
 em̄ vir nō p̄t v̄dere nec alienare dotē vxoris
 qm̄ sit dñs dom⁹. sic et i p̄posito. **Q**uā autē tpe
 necessitatis et famis v̄di possint pbat⁹ p̄ illd
 qd̄ scribit⁹ nec. v. h̄ bon. **D**ot autē pater v̄dere
 filiū in necessitate vt cū p̄cio a filio v̄dito v̄l
 quocūqz filio em̄p̄ori reddito sit ingenu⁹. **C.**
 de p̄ib⁹ q̄ fi. di. l. ij. et multo forcius pignori
 obligare. ff. de re. iu. nō debz qd̄ pl⁹ est rē.
Sed nūquid sit h̄z? **S** q̄ sic h̄m̄ azo. **A**lij con
 tra tñ seruare debz ar. **C.** cōia de maū. l. i. **N**ec
 in alio cau⁹ pater filiū v̄dere p̄t qz lex p̄hibz
 h̄ generaliter nisi in cau⁹ p̄dicto. mater autē h̄
 nō p̄t qz nec lex ei dedit nec h̄z filiū i p̄tate si
 cut pater. h̄ bo. **V**ox aliq̄s possit sc̄ipm̄ ven
 dere. **S** q̄ ē em̄p̄o l̄ v̄dicō ad obsequiū hūa
 nū. **E**t ad hūiciū dñm̄. dñno autē officio n̄ repu
 gnat obsequiū hōis siue seruit⁹ corp̄alis. h̄ h̄z
 v̄t spūalis q̄ ē seruit⁹ peccati. dicēdum g⁹ q̄
 qz fideles redēpti sunt et tēplū dei facti sunt
 nō p̄nt se v̄dere vt faciāt mala. p̄nt tñ se v̄de
 re ad obsequia h̄c bon.

De impedimēto voti dñicēie ti. xvij.

Deinde cōsiderādū ē de impedimēto voti
 dñicēie. Et circa h̄ q̄rūt⁹ plura. scz v̄t
 m̄rimoniū impediāt⁹ p̄ cōtinēcie votum
S duplex ē votū scz simplex et solēne. Et per
 v̄tūqz impedit⁹ m̄rimoniū dñicēdū. n̄ autem
 dirimit⁹ iā cōtractū p̄ votū simplex h̄z p̄ solēne
 vt ex. q̄ cle. v̄l vo. dñuluit. et c. rursus. et c. in
 nuāte. et disputat⁹ h̄ questio. xxvij. q. i. vbi p̄i
 mo ostēdit⁹ q̄ m̄rimoniū dñicēdū post votū nō
 tenet v̄sqz ad. q̄. h̄is autēoritātib⁹ vbi v̄o allega
 t⁹ cōtrariū v̄sqz ad. q̄. v̄l. et dimittit⁹ questio i
 soluta. tñ soluit⁹ di. xxvij. q. v̄l. **I**ta scz q̄ p̄ma
 c. intelligit⁹ de voto solēni alia d̄ simplici. et ē
 opio p̄dicta q̄si cōis theologoz et canonista
 rū. vñ i ea fuerūt jo. et grān⁹. di. xxvij. q. v̄l.
 et c. v̄l. **T**enerūt etiā ea bon. rich. tho. et pe.
Ali. v̄o cōtrariū sensit. vñ h̄m̄ eū in nullo casu
 est m̄rimoniū post p̄petue cōtinēcie votū quo
 ad deū vt recitat bern. ex. q̄ cle. rursus. et h̄m̄
 bern. dictū hū. tuci⁹ videt⁹. cui tñ bern. nō est
 assentiēdū in hac p̄e. rō autē q̄re votū solēne n̄
 simplex dirimit m̄rimoniū dñicēdū ē h̄m̄ scotuz
 q̄cqd̄ dicāt alij. qz ecclesia illegit̄i aut v̄uen
 te solēnter nō aut v̄uentē simpliciter. et h̄o
 rōnabiliter. h̄m̄ sco. qz ille se posuit in p̄tatez
 ecclesie quātū ad dñicēdū. ille v̄o nō. qz ergo
 se posuit in maū di ecclesie dñulit sibi q̄ nō cō
 trahat ne dñra votū veiat. q̄si dñra veniat re
 linq̄t eū iudicō dei. nō em̄ ecclesia om̄ia mala
 punit nec etiā p̄hibēdo semp̄ penas iniungit
 eo q̄ forte mai⁹ malū sequerēt⁹ ex illegit̄imati
 one taliū q̄ seq̄t⁹ ex cōtrario. **D**ze. h̄m̄ bo. vi
 det⁹ excepta autoritas pape in voto sicut i iur

ramēto ex d̄ iureiur. veniēs. q̄. fi. **V**ñ papa red
 dit aliq̄s p̄sonas inhabiles p̄ dñicēdū ad vo
 uendū. puta pupill⁹ maior infāte nō p̄t vouere
 p̄hibēte dñicēdū ecclesie q̄ tñ p̄t mortaliter
 peccare. ex de delic. pu. ergo multo forcius p̄t
 inter vouētes distinguere et diffinire q̄si so
 leniter vouēs dñicēdū m̄rimoniū n̄ teneat. et q̄
 si simpliciter vouēs dñicēdū teneat. **N**ā statu
 ta circa h̄ac materiā in multis sunt vere poiti
 ua et depēdēt ex voluntate sola. **S**i em̄ veraz et
 naturalē rōz ecclesia dñiderare vellet potius
 statueret q̄ votū simplex dirimeret m̄rimoniū
 q̄ dñicēdū legalis v̄l spūalis. h̄ et plura alia
 de hac materia poit h̄ost. ti. q̄ cle. v̄l vo. **S**z
 obicit⁹ qz dicit clemēs papa ex q̄ cle. rursus. a
 pud deū nō min⁹ obligat votū simplex q̄ solē
 ne. si ergo illd nō dirimit m̄rimoniū iā contra
 ctū nec solēne dirimet. **S**z v̄bū illd v̄m ē i h̄is
 que spectāt ad deū vt ē sepacō a deo p̄ pecca
 tū mortale. qz mortaliter peccat frāgēs votū
 simplex sicut solēne. licet iste gūi⁹ vt sic fiat
 cōpacō in genere nō in determinata reat⁹ q̄li
 tate. h̄z quo ad m̄rimoniū quo h̄o h̄oi obligat⁹
 nō oportet q̄ sit eq̄lis obligacōis etiā in gene
 re qz ad quedā obligat votū solēne ad que nō
 obligat voto simplex. h̄z tho. **V**l intelligas q̄
 nō min⁹ obligat rē. qz ab inicō eq̄liter sunt h̄z
 uāda. **V**ñ glo. exponit illd nec min⁹. i. minor
 tpe. qz v̄tūqz ip̄perpetuū obligat. **Q**uid si sim
 plex votū vouit et postea de cōtrahendo iura
 uit. **S**z votū seruabit p̄nia im̄p̄ta de temera
 rio iuramēto ex q̄ cle. pel. vo. rursus. h̄z gof. et
 h̄ost. **Q**uid si q̄s iurauit aliquā ducere i vxorē
 rez et postea vouit dñicēdū. **S**z h̄m̄ gof. et bo.
 p̄ualet iuramentū quod p̄cessit votum. **A**cced⁹
 ad h̄ illd ex de spon. commissuz. sicut coniungit
 de duob⁹ iuramentis contrarijs valet em̄ p̄i
 mum quādo v̄tūqz est licitū. vñ si post fidem
 datā de cōtrahendo. votū emittat⁹ a muliere.
 qz votū ei⁹ nō est omnimode obligatoriu⁹. vi
 ro cui fidē dederat m̄rimonium dñicēdū da
 t⁹ mulieri licēcia cōtrahendi ex q̄ cleri. v̄l vo.
 veniēs. potest tamē et aliter hoc. c. veniēs i
 telligi scz de cōp̄atua p̄missione. q̄ scz si cōti
 nere nō potest mulier illa ne deterius inde cō
 tingat dat⁹ ei licēcia nubendi in domio ab ec
 clesia. i. ostendit⁹ nō negata. et q̄si contraxerit
 m̄rimoniū tenebit et imponit⁹ ei peniten
 cia de fide mentita. **V**l potest dici q̄ ibi disp̄s
 fat papa ex certa sciencia. tum p̄pter animi tur
 bacōz. qz quodāmo p̄terita mulier illa votū
 emisit tñ quā h̄ nō fecit ex inspiracōe h̄z i frau
 dem spōsi vt scz ab eo diuertere possz. tñ p̄pter
 mai⁹ piculū vitādū qz forsan apte dicebat q̄
 p̄ci⁹ se interimeret ar. ad h̄ ex de spō. iuueis
Potest etiā intelligi q̄ mulier illa iā dñicēdū
 rat cum innuit⁹ ibi de fide m̄tita. et expone il
 lud m̄rimoniū dñicēdū. i. m̄rimoniū dñicēdū
 teneat. cui vult. i. voluit. licēcia. subaudi. in
 ecclesia solēnisandi et publice despōsandi. ex
 de clā. despō. c. ij. et sic plana est decretalis.
 qz cū votū simplex fuerit m̄rimoniū dñicēdū
 tenuit. licz dñicēdū nō debuerit. et itellec⁹
 iste maḡ placet bo. h̄ oia bo. de h̄ vide sup̄ ti.

qualiter sponsalia possint dissolui in primo cau
Vtrahēs post simplex cōtinēcie votum
 peccet mortaliter semp quando reddit debitū
 hē non obligat quis efficaciter p mīmoniu
 ad reddēdū carnalē debitū pma vice an matri
 moniu cōsummatū. qz pē eligere mōasteriū. et
 iō pma vice mortaliter peccat reddēdo q con
 trahit p simplex cōtinēcie votū. s alijs vici
 b9 qz ē mīmoniu iā cōsummatū tenet reddere
 nec peccat qz qd erat i volūtatē fctm ē sub iu
 ris necessitate. h tñ d3 facere cuz dolore qz p
 culpā suā venit i nēcitatē istā. d3 aut reddere
 siue vxor exp̄sse petat siue interpretatē siue taci
 te et p̄cipue si timet ei de piclō castitatis. hec
 pe. **V**trahēs debitū petere possit sine
 peccato. hē q nō qz ex viculo mīmonij n ob
 ligat ad debitū petēdū h̄m rich. et tho. **Q**ui
 dā tñ dicūt q pē petere ne nimis onerosuz red
 dat mīmoniu vxori sp petēti s3 si recte ispici
 at h ē reddere vxori dbitū petēti interpretatiue.
 h de ho. **V**trahēs vxore mortua cō
 trahere poterit cū alia. hē q ad ea i qb9 n est
 fact9 ipotēs suare cōtinēcie votuz. ordinatur
 adhuc p mīmoniu cōtractū ad suādū. ppter
 qd mortua vxore tē totaliter cōtinere. h tho.
Quid si duo q pmo vouerūt simpliciter cōti
 nēciā postea sil cōtrahāt mīmoniu. hē jo. xxvij
 q. i. d viduis dīc q mīmoniu n t3 qz neuter d
 bitū petere pē Aliq vō dicūt q tenet ita qsi v
 n9 eoz. altero viuere scdo cōtraher3. mīmonis
 uz scdm n teneret maebūt igit diuges tñ cum
 cubiculo seqstrato. Itē si vir cōtinēciā voneat
 et mulier h nesciat nubit ei sine culpa. xvij. q.
 ij. nos nouim9. Et ex h arguit a cōtrario sensu
 qsi mulier votū ei9 sciret cōtrahēdo secū mor
 taliter peccaret **Q**uid si is q simplex votū e
 misit me cōsiliū vtrahere possit rñdebo
 secure q n **Q**uid si dicat si cōtrahero nunqd
 tenebit nō rñdebo. qz si rñdeā n. mēciar. si rñ
 debo sic. occasionem do ei cōtrahēdi et p dñs
 mortaliter peccādi. gō ē tacēdū. xxij. q. ij. ne
 qis arbitret h̄m quosdā s3 certe h̄m h videtur
 q papa statuēdo qsi talis cōtrahat mīmoniu
 teneat mortaliter peccauerit qñ n tñ asserit h
 autoritatē et firmitatē p̄buit s3 dicūt q papa
 i talib9 pē dispēsare. n tñ itēdit i h cau ab im
 cō dispēsare et iō ē tacēdū **V**trahēs si videā q n
 pē cōtinere ppter mai9 piculū vitādū possit sic
 rñdere tenebit. hē q nō. s3 sic de cōsilio meo
 cōtinēbis qz si cōtraheris mortaliter peccabis.
 ex q clerici veniēs. p9 tñ dētū ē tuci9. h ho. **Q**
 uid si igressus cui de iure licz ingredi assūptā
 religionē sed habet necesse ingredi laxiorem
 p9 egressū pme et an igressuz scde cōtrahat mī
 moniu. nūqd tenebit. hē gof. dīc q nō. qz et si
 habit9 sol9 nō solēnisat votū qntū ad religio
 nē assūptā. solēnisat votū qntuz ad religionē
 in quā cōsensit intēdēs absolute mutare vitam
 et iō habitū assūpsit **S**i qras c9 monasterij
 sit monac9. hē nulli9. Nā et i appia domo pōt
 qis esse p̄fessus et erit religiosus. xxvij. q. i. de
 viduis. sic ille q renūciat ep̄atu nulli9 eccle
 sie ē ep̄s. est tñ ep̄s s3m h pē itelligi illd ex d
 regularib9. n solū vt scz q̄uis p̄fessio facta in

fra anū n astringat p̄fessus religiōi alicui spā
 li cōstitucōe phibēte i penā recipiēciū cōtra p
 ceptū pape. astringit tñ religiōi i genere. dū
 qis exp̄sse seculo et bñficō renūciat ipi9 c. ex d
 regularib9. statuim9. et c. nō solū. et habitum
 induit religionis. hec host.

De cōsanguinitate ti. xvij.

Prolea cōsiderādū ē de cōgnacōe Est autē
 triplex cognacō scz carnal. spūalis. et
 legalis. Est at pmo cōsiderādū d cōgna
 cōne carnali q reliq̄s duas naturaliter p̄cedit
 Nec aut d3 cōsanguinitas. et cca hāc plura sunt
 narāda et querēda **S**ciēdū igit q cōsanguini
 tas ē viculū psonarū ab eod stipite descēdēci
 uz carnali p̄pagacōe cōtractū. stipēs at voca
 psona a q plures descēdūt **D**istinguit aut cō
 sanguinitas p lineas. linea at ē ordinata colle
 ctio psonarū cōsanguinitate diūctā ab eodem
 stipite dñtiū diuersos gō9 hñs Est aut qdaz li
 nea ascēdēciū. quedā descēdēciū. qdā trāsuersa
 saliu. xxv. q. v. pmo gdu **Q**uelib9 vō hāz li
 nearū distinguit p gō9 In qlib9 em earū sunt
 plures et diuersē psonē a seinnicē distātes di
 nersimode. qz vni9 ab altera distācia deter
 minat9 gō9 d3. q sic describi solet. **G**rad9 ē ha
 bitudo distāciū psonarū q cōgnoscit quora ge
 neracōnis distācia due partes distānt inter
 se. et colligit h diffiniciō ex d cōsanguinitate. ex
 lris. et c. q dilecto. s3m pma lineā ita cōputā
 t9 gō9 scz p̄ et mī. au9 et auia. pau9 et pauia
 attau9 et attauia. s3m scdaz sic. fili9 et filia
 nepos et neptis. p̄nepos et p̄neptis. abne
 pos et abneptis s3m terciā sic. duo f̄res. filij
 duoz. frat9 q dicūt9 patrueles. aut filij dua
 9. sczoz. q dicūt9 cōsobrini qsi cōsobrini. nepotē
 duoz. frat9. Et sic due lineē dñdēciū vnā faci
 ūt trāsuersaliū. et filij duoz. f̄z attinēt sibi li
 nea trāsuersali et qlib9 eoz dñdit ab auo cōi
 et filiter itelligēd ē d alijs **E**t nota q triplex
 ē differēcia f̄m scz germani q ex eodē patre et
 eadē m̄re sunt nati. cōsanguinei q tñ ex eodē p̄re
 et vterini. q tñ de eadē matre. hec bern. ex de
 cōsan. tua nos. s. q aut Ita sunt gdu cōputan
 di et distinguēdi colligit9 in dētō. c. tua nos.
Recte at collectō psonarū ordinata h̄m eāde3
 differēciā habitudinis linea dicit9. qz a patre
 fili9 et ab illo ali9 fili9 et sic deinceps **S**ciē
 dū at q p̄dicta diffiniciō gō9 est h̄m ius cano
 nicū n ciuile. sic em h̄m canones frater et so
 roz faciūt vnū gdu. sic h̄m leges faciunt duos
 qz illa habitudo q ē fratris ad sorozē nō est il
 la eadē q est sororis ad fratrem **V**n h̄m auic. iij.
 meth. c. x. f̄rinitas q est in vno fratre respectu
 alteri9 n est fraternitas q est in alio respectu
 hui9 **C**anones aut istas duas h̄tūdines acci
 piūt sub vno gdu. et iō n est realis cōtradictio
 inter canones et leges **S**ūt etiā hic quedaz
 regule notāde viles ad sciēdū quoto gdu qis
 attinēt alicui **P**rima est q persona addita per
 sone p carnis p̄pagacōz addit gdu **S**eda est q
 quot sunt psonē de quibus queritur computa
 tus iter medijs vna minus tot sunt grad9 **V**n
 si sunt quinqz persone quatuor sunt gradus
 vt persona vna subducatur. et ille due regule

locū hñt i linea descēdēti. **Tercia** regula ē. q̄
toto gdu p̄sone dñdētes a stipite distāt inter
se. quoto distāt a stipite. vñde nepos ex vno
filio et p̄nepos ex altero filio distāt a se in se
cūdo gdu ex vna p̄te. et i tēcō ex altera. gdu
tñ idē vñdētiō ē i linea descēdēte q̄ i trāsuēr-
sali vt fili⁹ a p̄te distāt i p̄mo gdu. duo fratres
iter se attinēt sibi in p̄mo gdu et tñ pl⁹ attinēt
fili⁹ p̄ri q̄ fī fī. **Sic** fili⁹ filij attinēt auo in
gdu scdo. filij at duorū fīm attinēt sibi etiā in
gdu scdo. tñ fili⁹ filij magis attinēt auo q̄ fi-
lij duorū fīm iter se. **Vide** g⁹ q̄ id gdu cōsang-
nitatis i linea descēdēte ē forci⁹ viculū q̄ in
trāsuēruali. **Quarta** regula ē q̄ qñ p̄sone distāt
ieqliter a stipite. vñgrā vna i q̄to gdu et al-
tera i scdo gdu cōsangnitatis. d3 op̄tari sīm g
dū magis remotū a stipite ex de cōsang. c. vlt.
¶ At rō ē. qz rō cōsangnitatis iter aliquos i li-
nea trāsuēruali. ortū h3 ab illa q̄ ē ad stipitem.
Vñ pl⁹. viij. ethi. c. xij. dic. oīno agnata ami-
cicia depēdere videt⁹ ex p̄na et iō i linea tran-
suēruali vñ n̄ p̄t esse p̄p̄quior alij q̄ stipiti. **Et**
h regula et p̄cedēs locū hñt i linea collatera-
li. d3 tñ ex de cōsang. q̄ dilectō. q̄ licz gdu con-
sangnitatis op̄tari debeat a remotōi tñ si cō-
suetudo ē alicui op̄tari a p̄p̄quiori stādū est
cōsuetudini p̄pter scādālū emādū. **Quinta** regu-
la ē q̄ quoto gdu distāt aliq̄ p̄sōa a cōi stipite
toto gdu distāt a quolibz descēdēte ab eo. et
h ē vñ solū vsqz ad eq̄lē gdu. **Vñ** p̄nepos ali-
c⁹ sic tēcō gdu distāt ab eo ita ab oibz descē-
dētibz ab eod vsqz ad terciū gdu. s3 pl⁹ distāt
ab illis q̄ trāscēdūt terciū gdu. ex de cōsang. c.
vlt. **Et** has regulas pōit gōf. in sum. **Nota** ē
ciā q̄ dñeientius dicūt q̄ p̄ez et m̄ez assignāt
trūcū q̄ p̄sid⁹ q̄ f̄ez et sororē pōt trūcū vt hēc
li. ix. ethi. viij. c. vñ q̄ sīm assignacōz p̄sidi sūt i
gdu tēcō sīm alia sūt i quarto. **¶** Vñ cōsang-
nitas p̄stet ipedimētū m̄imoio. **¶** Cōsangnitas
m̄imoniū ipedit. In aliq⁹ gdu p̄pter dictam le-
gis nature. In aliq⁹ gdu ex dictamine legis di-
ne. In aliq⁹ vñ p̄pter statutū ecclie. p̄pter dicta-
mē legis nature ipedit⁹ m̄imoniū filie cū p̄e
et filij cū m̄re. **Vñ** et i lege nature dētū ē gen-
ij. reliquit hō p̄ez et m̄ez et adherēbit vroz
sue. **Vñ** apud oēs et oī tpe obsuātū ē vt filius
m̄i l filia p̄i n̄ iūgat⁹. **Ius** ei naturale dictat
maiorē reuerēciā deberi p̄tibz q̄ coniugibus.
Et dictat n̄ sic debere tractari turpiter p̄tes
sic se cōtractāt coniuges. mag tñ ē cōtra ius natu-
rale m̄imoniū filij cum m̄re q̄ filie cū p̄e qz
vroz d3 eē viro subiecta. cōtra at ius naturale
ē vt fili⁹ m̄ez teneat subiectā. **Vñ** et qdā aima-
lia beata abhorēt coitū cū m̄re sua q̄diu co-
gnoscut eā eē m̄ez suā. qd p̄t p̄ illd qd narzat
pl⁹. viij. d aialibz d camelo q̄ cū saltassz sup
m̄ez suā coop̄tā postq̄ recognouit eē m̄ez suā
ā interfecit seipm. **Narzat** eē d quodā eq⁹ q̄ cum
saltassz sup m̄ez suā et eā recognouissz postq̄
discoopiebat⁹ fugit et p̄iecit se de alto et mor-
tu⁹ ē. **Ex** dictamine legis dñe p̄hibet⁹ m̄imo-
nialiter copulari cōsangnei i p̄mo gdu et scdo
vt p3 leui. xvij. **¶** Rō ē qz si possent m̄imonia-
liter copulari daret⁹ icētū luxurie. eo q̄ ta-

les p̄sone solēt frequēter i eadē domo hñare
¶ Per statutū ecclie p̄hibet⁹ m̄imoialiter co-
pulari eē i. iij. et. iij. gdu cōsangnei. qz vsqz tē
cōsuevit iter hōies satis durare amicitia p̄pter
cōsangnitatis naturale viculū. s3 p3 illū gdu
cōcedit eos posse copulari ad aīciciā q̄si fugi-
ētē reuocāda vt sic caritas iter hōies dilatat⁹.
eo q̄ dñx ad cōsangneos sui cōiugis multū af-
ficiat⁹. **¶** Si q̄ vñ sine disp̄sacōe cōtraxerit i gdu
p̄hibito nulla lōgicāte defēdūt anox. qz di-
uturnitas t̄pis n̄ minuit p̄ctm s3 augz. ex de cō-
sang. n̄ d3. **¶** Vñ aliq̄s tñ distare possz a stipi-
te q̄ licite possz cū eo cōtrahere. **¶** q̄ nō qz rō
naturalis dictat q̄ ordo naturalis generacōis
d3 p̄cedere n̄ retrocedere q̄ aliquo mō fierz si
aliq̄s l aliq̄ cōiugere suo stipiti i carnali ope
generacōis. Naturaliter eē maiorē reuerēciā
d3 hō illi a q⁹ essendi coniugi sumpsit incitū ge-
neracōe naturali licz mediate q̄ debeat coniugi
ar. isti. d nup. q. iter eas. et. xxx. q. iij. p̄geniē
Et h ē op̄io nich. pe. hu. ho. et. azo. s3m legē q̄
habet⁹. **¶** C. d nupcijs. nemi. **¶** Gof. tñ dic q̄ neqz i
linea descēdēti ipedit⁹ m̄imoniū cōsangnitas n̄
vsqz ad illū gdu vsqz ad quotū ipedit⁹ i linea trā-
suēruali. **¶** Sciēdū etiā q̄ licz cōsangnitas q⁹ ad
ius ipediēdi m̄imoniū n̄ p̄cedat nūc vltra q̄r
tū gdu nec oliz p̄cedebat⁹ vltra septimū. q̄ntū
tñ ad ius succedēdi i hereditate p̄redit⁹ vsqz
ad. x. gdu legalē. xxx. q. v. ad sedē. h. **¶** Gof. **¶**
Quid si cōtrahāt duo quorū vñ distāt a stipi-
te i. v. gdu alter i. iij. **¶** m̄imoniū t3 eo q̄
tales attinēt sibi i q̄nto gdu. vt p3 p̄ terciā re-
gulā sup̄positā. **¶** Et idē dicēdū ē i q̄nto et tēcō
vñ scdo. **¶** S3 nūqd id erit de q̄nto et p̄mo. **¶** h
ho. dicit q̄ n̄. et sic ille q̄ distāt a stipite i q̄nto
gdu cōtrahere n̄ p̄t cū filia stipitis. sic nec pos-
set cū stipite. vt dictū ē sup. **¶** Id dī. d. vi. et viij
gdu. et sic de alijs i infinitū. **¶** Et sic cū q̄b⁹ n̄ p̄t
cōtrahere stip es nec fili⁹ ei⁹. et ē rō sīm eū q̄a
filia et stipes vna caro esse p̄bat⁹ adeo q̄ s3m
aliquos iter eos null⁹ ē gdu. **¶** Ego at credē cō-
trariū. qz null⁹ ali⁹ doctor iuenit⁹ excipe p3
mū gdu nec h p̄ tex. h3i p̄t. **¶** Ad h nota q̄ bñ.
dicit ex d cognacōe sp̄uali. sup eo. q̄ forte di-
ci possz q̄si i aliquo loco p̄pter consuetudinez
ecclie illi⁹ estz magnū scādālū et horroz q̄ ali-
q̄ cōtraherēt i q̄nto gdu. **¶** Illd n̄ toleraret⁹ non
obstāte cōtōe illa. ex d cōsang. n̄ d3 qz p̄pter scā-
dalū multa cōtra ius admittūt⁹. g⁹ multo forci-
us vbi aliq̄ alia rō subeē videt⁹ ar. i dētō c. su-
p eo. **¶** Host. vñ dicit sup id c. sup eo. q̄ cōsuetu-
do n̄ p̄iudicat m̄imono nisi sic approbata per
papā et i corp⁹ iuris redacta. **¶** Itē dicit in sum-
ma q̄ cōsuetudo p̄ papā approbata p̄t ipedi-
mē iudicare et remouē i his q̄ papa possz vt i g-
dibz iustitucōe canonica p̄hibet⁹ et filibz ar. ex
de cōsang. qz cca. sec⁹ ē de p̄hibitis lege diuina
i q̄b⁹ loquūt⁹ iura cōtraria cōsuetudo vñ exq⁹ p̄
papā p̄p̄obat⁹ nō excusat ex d cōsang. p̄ sup h3
d h eē vide i se. u. i fi. illi⁹ q̄onis. s. iter q̄s p̄-
sonas zc. et dic vt ibi. **¶** Vñ papa dispensare
possit in gradibz p̄hibitis. **¶** h q̄ non potest
i gdu p̄hibitis lege diuina. **¶** In gdu vñ p̄hi-
bitis lege hūana p̄t. ex d resti. spo. lras. i glo.

i. et sol⁹ papa b⁹ p⁹ e⁹ de ofang. q⁹ circa. **C** S⁹ nūq⁹ poss⁹ ecclia dispēlare i scdo gdu et videt⁹ q⁹ n⁹ q⁹ leuitic. xviij. de turpitudiez sororis tue et filie ei⁹ n⁹ reuelabis. filiā filij ei⁹ et filiā filie n⁹ fumes. et sic scd⁹ gdu i ofangnitate et afinitate phibit⁹ esse videt⁹. **C** S⁹ tra e⁹ de duoz. gaudem⁹. de q⁹si pagai dtraxerit i scdo gdu p⁹ fidē receptā debet isiml remanere. **C** S⁹ i leuitico phibet⁹ scd⁹ gdu i descēdētib⁹ et n⁹ i collateralib⁹. vñ i scdo gdu collateralib⁹ poss⁹ ecclia dispēlare. vt habet⁹ i glo. p⁹ dēctā. **C** Nota q⁹ sic dē i glo. sup dēctm c. gaudem⁹. i lege p⁹ phibit⁹ erat scd⁹ gdu n⁹ tñ ois. Erāt ei phibite iste p⁹one vt leuit. xviij. s. m⁹ nouerca. soror. neptis. amita. i. matertera. vxor patris. vxor fr̄is. nur⁹. soror vxoris. filia pūigna. et filia pūigni. et filia pūigne. **C** Vñ dmittat⁹ icest⁹ in qnto gdu. **C** S⁹ q⁹ n⁹ q⁹ icest⁹ dmittat⁹ b⁹ n⁹ p⁹cedit ex natura coit⁹ s⁹ ex oflōne ecclie q⁹ statu it icestuosuz fore coitū eoz. q⁹ attunēt sibi vsq⁹ ad qrtū gdu. b⁹ g⁹of. **C** Vñ ifideles q⁹ dtrahūt i gdu phibito snt sepandi postq⁹ sunt ad fidē couerli. **C** S⁹ si cōtraxerūt i gdu phibito a iure nature l⁹ dmo mīmoniu nullū ē nec fuit inter eos. oēs em̄ subfunt dīne legi et legi nature et iō postq⁹ couertūt⁹ ad fidē sunt sepādi. Si āt dtraxerūt i gdu phibito ab ecclia tñ cū statuta ecclie n⁹ extēdāt se ad ifideles q⁹ nūq⁹ baptisati fuerūt legitimū fuit mīmoniu iter eos contra ctū. et iō p⁹ conuersionē eoz. ad fidē non sunt sepandi. e⁹ de cōfāg. de infidelib⁹.

De cognacōe spūali ti. xviij.

C S⁹ inde considerādū ē de cognacōe spūali. et ēca hāc q⁹ruē p⁹ a scz vñ cognacō spūalis sit et qd sit. **C** S⁹ sic p⁹ carnalē cognacōz accipit hō esse nature. vñ contrahit qdā viculū ad dātes illd eē. Ita i rēgeneracōe sacramtū accipit eē grē. vñ contrahit qdā vinculū ad ipos dātes. Sic āt q⁹ ad eē nature dātes sunt p⁹ et mī sic quo ad eē grē dē q⁹ cui⁹ p⁹sonā gerit o⁹ sacmētū rēgeneracōis tribuit et ecclesia c⁹ p⁹sonā gerit q⁹ puerz tenet ad recipiend⁹ sacm. Vñ sic i generacōe carnali cōtrahit⁹ cognacō carnalis ex pte p⁹is et mīis. Ita i rēgeneracōe spūali cognacō spūalis ex pte dātis sacm et tenentis puerz. xxx. q. i. oēs. et e⁹ c. vlt. Vñ spūalis cognacō est qdā p⁹ritas p⁹sonaz. pueniēs ex sacri dacōe vñ ad illd tēcōne. **C** Vñ cognacō spūalis ipediat mīmoniu. **C** S⁹ aut pcedit mīmoniu et tūc iped⁹ ipz q⁹ ad eēnciā. vñ iped⁹ mīmoniu dtrahēd⁹ et dirim⁹ tractū. xxx. q. i. c. i. i. si. et e⁹ c. vniēs. **C** Aut scz q⁹ et sic nō iped⁹ quo ad essenciā. ipedit tñ qñ qz quo ad exactōz dbitū carnal. **C** Aut em̄ cōtrahit⁹ ex necessitate vt qñ vir suscipit vñ baptisat i articlo necessitatis filiū p⁹pū l⁹ filiū n⁹ suū sed sui cōiugis. et tūc nō ipedit⁹ exigere et reddere dbitū. xxx. q. i. ad legitimam. **C** Aut sine ncēte. aut g⁹ p⁹ errozē siue p⁹ ignoraciā et tūc eē nō impedit⁹ si adhibuit diligēciā e⁹ c. si vir. **C** Aut per fraudē siue maliciā qz scz mīmonio insidiat⁹ et tūc qz fraus nemī p⁹ocinari d⁹. vt ptz i dēctō c. si vir fraudulēt⁹ ipedit⁹ exigere nō reddere. b⁹ bon⁹. pe. tho. rich. et jo. xxx. q. i. nōsse bern.

vñ e⁹ c. si vir. et rod. dicūt q⁹ cū nō inueniāt⁹ p⁹hibitū q⁹ tal⁹ fraudulēt⁹ nō exigat dbitū nō ē p⁹hibēd⁹ petere debitū ab vxore si nō p⁹t induci q⁹ cōtineat a debiti peticōe. **C** Mo. āt dīc⁹ e⁹ d⁹ eo q⁹ cogno. ofan. trāsmisse. p⁹si nō p⁹t cōtinere d⁹ l⁹ cēcia ecclie p⁹t petere cuz eē poss⁹ dtrahere. **C** Dīc⁹ eē idē hō. e⁹ c. si vir. q⁹si vterq⁹ fraudulēt⁹ fuit et malā fidē hūit s⁹m eū neuter d⁹ dbitū exigere l⁹ neuter subtrahere licz vterq⁹ meli⁹ facerz si cōtinēciā voueret et huarz. et b⁹ l⁹ra dīcti c. sonare videt⁹. **C** Alex. eē an. i scdo dīc⁹. q⁹si vterq⁹ sciēter suscepit cōez filiū d⁹ sacro fōre vterq⁹ iure suo puat⁹. vñ neuter petere p⁹t. et si petat alter. alter reddere nō tenet⁹. **C** Ex q⁹b⁹ cāis cōtrahit⁹ cognacō spūalis. **C** S⁹ q⁹ cōtrahit⁹ ex trib⁹ tñ vt vult m⁹gr sen. li. iij. di. xliij. scz baptismo. cōfirmacōe et cathecismo. vt habet⁹ li. vj. e. q⁹uis. **C** Nā i carnali generacōe p⁹ quā dtrahit⁹ cognacō carnal sunt tria scz ad genera cōz dispoicō. q⁹ ē i seminū dmixitōe. et ipa generacō q⁹ ē i fer⁹ aiacōe. Et h⁹ generacōis mai festacō q⁹ ē p⁹ natitatē ex vtero. Sic i rēgeneracōe spūali tria sunt cōsiderāda scz dispoicō ad rēgeneracōz q⁹ ē p⁹ cathecismū. et ipa rēgeneracō spūalis q⁹ ē p⁹ baptisū. et e⁹ manifestacō q⁹ ē p⁹ cōfirmacōis sacm p⁹ qd hō fidel⁹ ad publicā fidei cōfessōz exponit⁹. **C** In baptismo āt et cōfirmacōe dtrahit⁹ ita forte viculū cognacōis spūalis q⁹ ipedit mīmoniu dtrahēd⁹ et dirimē iā dtractū s⁹ qz i cathecismo nō ē nisi qdā dispoicō ad rēgeneracōz. et videt⁹ ad eaz se hāc sic spōsalia ad mīmoniu iō cōtrahit⁹ cognacō spūalis ita debilis q⁹ vix ipedit mīmoniu dtrahēdū. et si post cōtrahat⁹ nullo⁹ ē ppter b⁹ dīnmēdū e⁹ cōtracto. et. xx. q. i. si q⁹s filias. et c. de his q⁹. et. q. e. si q⁹s. **C** S⁹ p⁹dictē snie sunt laur. tācre. g⁹of. rap. et doctores theologi. **C** S⁹ autē forte principalis h⁹ ē qz cognacō spūalis non cōtrahit⁹ vere i cathecismo sed ei⁹ aliq⁹ debil⁹ similitudo. sicut em̄ an baptisū nulluz aliud sacm suscipi p⁹t ita nec vā cognacō spūal. **C** Flu. aut et bñ. i dēctō c. dtracto. dicūt q⁹ cathecism⁹ impedit et dirimit matrimonium siquis teneat i toto cathecismo. **C** Mo. vñ dīc⁹ q⁹ pma opio videt⁹ sibi rōnabilior. **C** P⁹dictā āt dissensionē postea papa boifaci⁹ remouit dū p⁹mam opioz approbavit e⁹. li. vj. e. p⁹ cathecismū. **C** Inter q⁹s p⁹sonas cognacō spūalis dtrahit⁹. **C** S⁹ cognicōis spūalis tres sunt spēs scz pēnitās. cōpēnitās. et fīnitās. pēnitās contrahit⁹ inter regnatū et rēgeneratē. rēgeneratē dīc⁹ siue i mīstrādo sacm siue i tenēdo sacm. si tñ mīnistrās l⁹ tenēs sunt baptisati aliter nō. qz oīm sacmētōz. et cognacōz spūaliū q⁹ p⁹ sacm cōtrahit⁹. baptisū ē fūdamētū e⁹ de p⁹bitero non bap. c. i. **C** Cōpēnitās āt cōtrahat⁹ inter rēgeneratē et generatē. tā em̄ sacm mīstrās q⁹ tenēs illū q⁹ rēgenerat⁹. e⁹ ficiūt cōp⁹res l⁹ om̄res pētū carnaliū illi⁹ q⁹ rēgenerat⁹. **C** Et qñqz trāsīt spēs cognacōis ad vñ cōiugū mediante alio aliqñ nō. Si ei alter cōiugū iter quos ē ofumatuz mīmoniu suscipit filiū d⁹ sacro fōre. l⁹ tenet i cōfirmacōe. alter dīur efficit⁹ cōp⁹ pētū carnaliū illius qui rēgenerat⁹. e⁹ c. martinus.

et li. vi. e. ne dum. et. xxx. q. iij. si quis vnus
¶ rō est qz vt ibi dicit. vir et mulier effecti
sunt vna caro p mñmoniū dsummatū. Si tñ al
ter diuix n̄ esset baptisat⁹ n̄ trāfret ad eū dñas
cō spiritualis. qz n̄ esset capax ei⁹. vt patz ex su
pradictis. Si aut aliq efficiūt vna caro p for
nicariā copulā nō ppter h̄ trāfret cōpñitās ab
vno in aliū. qz p rē pure carnalē n̄ dtrahit spi
ritualis dñacō s̄m rich. et rod. Quidā tō di
cūt vt dñs. qz dñacō spūalis trāfret etiā a viro
i vrozē p modū cū iudā affinitatis et ecōuerso
Vñ etiā pari rōe videt⁹ trāfret ad mulierē car
naliter dñacō. licz n̄ sit vroz. Inno. vō vtrāqz
opioez ifert h̄ neutri pferē sup c. martin⁹. pā
ma opio mag placz mibi. Si tñ aliqz suscipit d
sacro fōte filiū alteri⁹ diuigū inter quos dñu
matū est mñmoniū siue fuerit nat⁹ an dñu. i
cōz mñmoniū siue post de alia psona q̄ de diu
ge n̄ efficit⁹ opz nisi illi⁹ diuig c⁹ ē fili⁹. xxx.
q. iij. q̄ spūalē i glo. ¶ rō ē qz et si qñtū ad d
trahēdū opñitātē diuiges iter quos dsumma
tū ē mñmoniū cōicēt sibi suas actōnes. nō tñ
suas passiōes. qz h̄ induceret nimīū on⁹ et pe
riculosū mñmonio. Et dic vt dicit glo. ibidez
qz ille diuix q̄ n̄ est p̄ pueri carnalis nec spūal
pse nec p actū vrozis p̄t p regeneracōz illius
fieri cōp̄ regenerat⁹. Si aut vir vñ vroz an d
tractū mñmoniū vñ an dñu. i. mñmoniū d
tractū leuauit filiū alic⁹ de sacro fōte vñ tenu
it in cōfirmacōe n̄ ppter h̄ ad alteri⁹ diuigē trā
fic opñitātē vñ in h̄ cau possz vñ vir duas cō
mñes habere i vrozēs. vñā post mortē alteri
us. xxx. q. iij. post vrozis. et h̄ siue inter pōi
ctos cōiuges seq̄t carnalis copula siue n̄. qā
p vniōē carnis ad vniōē spirit⁹ pcedētē nō
trāfret. vt habet⁹ e. ti. Et h̄ his vñb⁹ continet⁹
q̄ michi l. c⁹ mea natū fōte leuauit. h̄ mea cō
mater fieri mea n̄ valet vroz. Si q̄ mee natū n̄
ex me fōte leuauit. Et sic p̄t distōz gēiani quā
poit e. c. i. notādū ē. quā etiā poit mgt sen.
li. iij. c. xli. nullā esse. vt etiā glo. dicit ibidē
dicit em sic scz qz ille phibet⁹ om̄i vrozis co
pulari q̄ reddidit debitū sue vrozī postq̄ eius
vroz extitit. Ille vō pmitit⁹ mñmonio copula
ri scz om̄i vrozis sue. vroz alic⁹ cōmater
efficit⁹ et post h̄ a viro suo nō cognoscat⁹. qd
est falsū. Nō em refert an post cōpñitātē co
gnouerit vrozē vñ nō cognouerit dñmō ātea n̄
cognouerit. ¶ Ernitās vō dtrahit iter regenera
tū et filios carnales regenerat⁹. xxx. q. iij. pi
taciū. et c. se. et ex l. s. et h̄ siue carnales
filij nati sint an cōtractā cōpñitātē iter suos
pentes carnales regenerātes et pentes carna
les regenerati siue p̄ ex e. c. tua nos. Elij ac
p quos neuter ad cōpñitātē est puētū pnt in
ter se libere copulari mñmonialiter. Bern. tam
dicit ex e. vñ. p cognacō spūalis impedit mñ
moniū cōtractēdū ē iter duoz cōp̄m filios il
los p quos n̄ ē spūal dñacō dtrahit si h̄ ha
beat illi⁹ ecclesie dñuetudo. et h̄ si sit talis cō
fuetudo q̄ si fiat contrariū ei⁹ generet⁹ ex hoc
scādālū. n̄ tñ dñmet⁹ ppter h̄ mñmoniū iā cō
tractū. Vñ n̄ dicit dñm c. sepanē cōiūcti. sed
qz n̄ debet ppter scādālū diuigi. mulu em n̄ fie

ri phibet⁹ que tñ facta sustinet⁹. ex de iuriur.
queadmodū. et hūc snie cōsentit hū. et gōf. in
sum. Idē tñ bern. e. ti. c. sup eo. dicit q̄ si sit scā
dalū magnū alicubi qz tales diuigāt vñ rema
neāt cōiūcti. n̄ solū ipediet⁹ iter eos contrahi
mñmoniū. s̄ etiā dirimet⁹ iā cōtractū s̄m ius
ātiqū qd̄ hēt. xxx. q. iij. p̄ susceptū. n̄ obsta
te dñuetudōe q̄ postea manauit i contrariū q̄ ibidē
habet⁹. Et sic bñ. ibidē apte cōtradicit sibi iij. i
vt p̄t iuētū duas p̄dictās glo. tñ magis cōsen
ciēdū ē pme glo. Nā s̄m hō. tolerabilius est a
liquos cōtra statuta hoim copulatos dimitte
re simul. q̄ sic diuictos cōtra statuta dei separe
ex d̄ testib⁹. licz. vñ vñcūqz mgt p suas glo.
mñmoniū soluūt. Nec ius exp̄ssam adducit. Si
inueneris aliquē doctozē scribētē dtrariū seq̄
ris eū. ar. ex d̄ reglarib⁹. licz ex qdā. h̄ hō. ex
e. si vir. Dicit ex ibidē e. ti. c. i. qz sola dñuetudo
approbata p papā iducit ipedimētū ne mñmo
niū dtrahat⁹ et vt mñmoniū cōtractū sepetur
et h̄ i q̄buscūqz casib⁹ h̄ canonica dñuetudō fa
cere possz vt patz c. sup eo. approbacō cñ pa
pe vim dñuetudōis h̄z. cōcordat ex inno. ibidez
¶ Pater etiā spūalis licite p̄t ducere i vrozem
carnalē sorore filij sui spūalis. et etiā filiā ei⁹
et etiā filiā spūalē filij sui carnalis. qz licet d
gnacō spūalis a p̄e i fil. ū trāseat n̄ tñ ecōuer
so. nō em egredit⁹ psonas cū q̄b⁹ est dtrahit.
vñ nō h̄z ramos cū h̄ n̄ inueniat⁹ cantū. et edi
ctū de mñmonio sit phibitōriū. ex de sp̄d. cū
apud. et. xxx. q. iij. p̄ susceptū. s̄. si q̄s. et c. se.
Ex p̄dictis p̄t abrogatū esse illd qd̄ dicit⁹ i di
cto c. p̄ susceptū vsqz ibi. qz leges dicit⁹ em i
bi qz q̄ ex op̄e et p̄m̄e fuerint nati mñmonio
nō pnt diuigi. qd̄ p̄t ex dictis eē falsū. canō
em ille corrigi⁹ p alios canones postēd⁹ edi
tos. ¶ Vñ vroz et vir simul leuare possint pu
erz de sacro fōte. Et iter p̄ez et m̄em spūalez
nulla cognacō spūalis cōtrahit⁹. sec⁹ ē de car
nali generacōe qz ad eā vterqz vñt⁹ qz vñus
qz cōmixtio necessario req̄rit⁹. ad generacōez
vō spūalē alter sufficeret vñ n̄ vñus. Ino ē qz
vterqz diuix puez s̄l tenere n̄ ipedit⁹ d̄ nccica
te s̄ ex qdā honestate vt dicit mgt sen. li. iij.
di. xli. c. solet ex. Qñ vō vterqz diuix s̄l tenet
duplex cognacō spūalis cōtrahit⁹ i vterqz. vñ
na directā p fctm suū. altera idirectā p fctm a
lienū. Nec ē h̄ dñentēs sic nec qz vna mulier a
licū dñngneā s̄l et affinis iueiat. ¶ Vñ ius
de⁹ licite possit cōtrahere cū sua om̄e l. filia
spūali. Et hū. notant. xxx. q. i. puenit. qz iude
us cū iudea om̄e sua licite dtrahit et ex cū fi
lia spūali quā i cathecismo suscep⁹ si nō ē ba
ptisat⁹ qz n̄ astrigit⁹ cōstitutōi ecclie. Dic ex qz
h̄mōi dñnacō spūal dtrahit⁹ iter iudeos qñ vñ
n̄ tenz l. suscipit⁹ filiū alteri⁹ i baptismo l. dñr
macōe. S̄z ipe erant i h̄ qd̄ dix⁹ qz dñnacō spi
ritual dtrahit⁹ iter iudeos. qz n̄ baptisat⁹ n̄ p̄
dtrahere aliquā dñnacōz spūalē. n̄ ei ē capax
ei⁹ dū caret baptismo q̄ sic dñm ē sup ē fūda
mētū oim sacroz et dñnacōnū spūaliū que per
sacramēta contrahuntur. ¶ Quid si quis pueliā
baptisat⁹ in tēpore necessitatis scilicet laic⁹ l
i. miorib⁹ ordib⁹ constitut⁹. nunquid postea

poterit contrahere cum ea. **¶** Si errauit secundum hominem tacite et rap. sequitur in eum dicere ipse oia munimonia contrahere cum ea. **¶** Si si quas vix munimonia contrahit iter eos sic dirimendum consulas papa cum sit nouus causa. dicendum 8º sine dubio quod dirimi debet. quia si suscipiens sine dubio separet. multo magis baptizans qui est principalis. **¶** Satis probatur et. xxx. q. 1. omnes. **¶** Quid si filius presbiteri qui puellam baptizauit cum illa contrahat. nunquid tenebit munimonia. **¶** Tacite dicitur quod sic. **¶** Si ipse in hac questione secundum hominem sic in precedenti errauit. vnde errari debet. **¶** Vix filius carnalis episcopi possit in uxore ducere eam quam episcopus confirmauit. **¶** Cum edictum de munimonia sit prohibitorium et iste casus sit nouus. si contraheret munimonia inter tales esset papa consul. de secundum Rod. **¶** Mihi autem videtur dicendum indubitater quod eam habere non possit. si ut nec illam quam episcopus baptizasset. quia eadem ratio est de baptismo et confirmatione. **¶** Quid si quis non taceat sed tagere se silet baptizatum respondens sileto cum alijs pœnitis ad interrogacionem et cum alijs nominatim eum respondet Rod. non efficitur pœnitentia nisi taceat eum vel tenendo dum baptizatur vel leuando de sacro fonte vel tenendo ad confirmationem licet oia respondeat verum dictum est. **¶** Quid si teneat et non respondeat cum alijs pœnitis intendens per hoc facere ne copula efficiatur. et sic possit cum minori peccato postea cognoscere pueri matrem vel eam ducere in uxorem. Respondet Rod. quod si ne peiudicio credatur quod efficitur opus ex quo ipse et puerum vel tagit et eum tenere vel tagere intendit hoc enim est agere quod agunt veri patres. **¶** Nec creditur quod responsio patrinorum sit de substantia quo ad contrahendam.

dūmō actio sit apud eū scz q̄ hz merū imperiū
 et mixtū et iuridicōz. ff. e. l. ij. et iō ap^o dlega
 tū n̄ v^r posse fieri. Quarto arzogat⁹ hz necessa
 rio legitimā pte i bonis arzogat⁹ vñ siue eū
 emāciet siue dcedat dz ei q̄rā pte bōz suo
 rū reliquere. i. legitimā suā. Adoptat⁹ vñ n̄ hz
 in bōis adoptātis legitimā. vñ aliqd ei relinq
 re nō tenet^r si tñ ab itestato dcedat adoptat⁹
 ei succedit. h. pbāt^r. ff. e. l. ij. et. l. si p^r. et. C.
 e. ci. l. i. et pen^l. Ex p̄dictis ptz q̄ sicut genera
 cō naturalis qdā est impfcta q̄ non dat filio
 ius i p̄na hereditate nec p̄i ius p̄ie ptātis
 in filiū vt generacō illegitima. qdā est pfecta
 q̄ dat vtrūqz vt generacō legitima ex mūmonio
 Ita duplex ē generacō legalis qdaz impfcta
 ex q̄ nō trāsfert^r adoptat⁹ in ptātē optātis nec
 acq̄r^r necessario ius i hereditate adoptātis. et
 h̄ general i noie dz adoptacō. qdā pfecta q̄ p̄
 dicta dcedit. et h̄ speciali noie dicit^r arzoga⁹
 qñqz tñ arzogacō dz adoptcō. vt insti. de ado
 pcoibz vbi dicit^r in p̄cipio. q̄ nō tñ natura
 les liberi s̄m ea q̄ dixim⁹ i ptātē n̄ra sunt. sed
 etiā bi quos adoptam⁹ Dicit^r aut arzogacō qz
 adoptās rogat^r. i. interzogat^r an velit eū quez
 est adoptatur⁹ suū esse filiū. et is q̄ adoptatur
 interzogat^r an id fieri patiat^r. ff. e. l. i. vñ ifās
 nō p̄t arzogari s̄ tñ adoptari qz re rit^r ibi ver
 bū exp̄ssuz. ff. e. l. ij. ¶ Quis est effect⁹ adop
 cōis. ¶ q̄ multiplex. p̄mo vt acq̄rat^r filiatio
 et patria ptās intm̄ q̄ p̄ necessitate famis isā
 te filiū vendere possit. C. de p̄ibz q̄ filios dis
 tra. l. vl. licet videat^r cōtradidere vñ ibi po
 sitū scz sangnolētos. s̄ exponit^r. i. sangne puni
 endos. sc̄do vt ipediat mūmoniu vt dicit^r in
 fra. tercō vt talis fili⁹ p̄i succedat. s̄ h̄ omia
 intelligi debēt sane intelligēdo s̄m ea q̄ dētā
 sunt et dicēt^r infra ¶ Quis p̄t adoptare. ¶ nō
 quilibz p̄t adoptare s̄ tñ ille cui p̄mittit^r a le
 ge. sicut n̄ q̄libz p̄t generare. Vñ nota q̄ vir
 p̄t adoptare nō mulier nisi ei in solaciū libero
 ruz i acie amissoz a p̄icire dcedat^r. ff. e. nam
 et femie in fi. et. C. e. muliere ¶ Itē p̄familias
 q̄ sui iuris est nō filiūsfailias Itē q̄ p̄t generā
 re naturaliter. nō q̄ nō p̄t generare p̄pter dcfē
 ctū nature. sec⁹ effz si nō possz generare p̄pter
 aliqd accñs supueniēs Vñ castrat⁹. i. caste na
 t⁹. i. naturaliter frigid⁹ nō p̄t adoptare s̄ sp̄a
 do q̄ cū gladio vl̄ sp̄a testiculcs amisit pōt.
 vt dicit ho. e. l. ij. §. illd ¶ Itē arzogare p̄t ma
 ior. lx. ānis nō minor nisi ex aliq̄ cā necessaria
 vt est morbz aut valitudo aut alia iusta cā. vt
 si p̄sonā sibi diuctā velit arzogare. qz añ t̄p. s
 illd dz itēdere generacōi natural i. micz tñ lx
 ānis p̄t adoptare. vt dicit hosti. optet ār vt ad
 optās adoptatū plena pubertate p̄cedat. i. ā
 nis. xvij. ita q̄ possz eū naturaliter genuisse.
 ff. e. si pater. §. vlt. et. c. arzogato ¶ Quis pōt
 adoptari. ¶ q̄libz cā mascul⁹ q̄ femia siue sit
 sui iuris siue alieni dummō sit etatis minoris
 adoptante patre ita q̄ possz naturalis fili⁹ ei⁹
 esse. ff. e. adoptatus. ij. nec aliquis potest ado
 prari nisi p̄sens et voluntarius. ff. e. nec ab
 sens ¶ Sunt etiam quedam alia p̄ter predi
 cta specialiter consideranda i arzogacione

scz an arrogas velit arrogare ples q n pmitu
t. An libertu alienu vl maiore se vl diuitie cu
ipe arrogans sit pauper vel in honestate vite
vl eu c9 tutelā vl curā gessit si sit mior. xxv. a
nis Ne forte iō arroget vt rōz n reddat. ff. e.
l. ij. et ex de cognat. le. c. i. In his em omnibus
denegat

Seqt de scdo articulo scz de cognacōe le
gali. Circa quā qrit p la scz qd est agna
cō legalis s; b dictū ē sup in pncipio articuli
pcedentis. Quot et q sunt species ei9. **S** tres
vna est qsi descēdēciū que est inter adoptatēz
et adoptatū. scda qsi collateralū q est inter li
beros adoptiuos naturales. b eciā extēditur
ad nepotes adoptatis. i. ad filios filiorū. ter
cia q affinitas legal q ē inter adoptatē et vx
orē filij adoptiu vl ecōuerso iter adoptiuum
et vxorē adoptatis. **S** qre nō ē eciā vna spēs
ascēdēciū. **S** qz humos venit ad ramos a radi
ce et n ecōuerso. qz igit filij sunt rami pīs iō
cognacō legal cōicat a pē filijs et n ecōuer
so. **S** Notadu at q ille q adoptat efficit cog
t9 illis solis q sunt i pte pīs adoptatis. ff.
de adop. q i adopcōe. **V**tz cognacō legalis
dicat hū veritatē aliqd viculū. **S** q sic vnde
nicola9 papa dicit inter eos nō dtrahit diugi
um quos adoptacō iūgit. b aut viciū ē trāsu
ptū et bz originē a cognacōe carnali. sic et co
gnacō spūalis. pīs em carnalis est filiū edu
care possessorem dimittere. hinc est q est ibi
pīs affect9 et officiū ac p b aliqd viculū. b9
aut a legib9 statutū est in solaciū filiorū qd ē
inter cetera ipis diugatis maximū. et sic patz
quō cognacō legalis ē viculū. **V**tz adopcō
siue legal cognacō ipediat mrimoniū. **S** sic
cōsanguinei et affines ita et adoptiuū siml in ea
dē familia solēt cohabitare. lex at pncipue pso
nas illas excludit a cōiugio rōe honestatis qā
necesse est cohabitare et ita sicut cōsanguineos
et affines ita et adoptiuos excludit a diugio
pari. **S** vt iā dicit quosdā sp. quosdā ad tp9
scz durate adopcōe. **L**icz aut mrimoniū n sub
iaceat legi adopcōis inqntū est lex seculi. sub
iacz tñ ei inqntū ē ab ecclesia suscepta et app
bata ex e. c. vno. **Q**uā et gliter impedit. **S** q
cū sit triplex spēs cognacōis legalis vt dictū
est sup pma et tertia mrimoniū impedit. scda
vō ad tp9. s. qdū durat adopcō. i. qdū sūt i
eiusō pīs pte Ea quoqz soluta morte l emā
cipacōe filij adoptiu vel naturalis l alio mō
quo adopcō bz solui postea n impedit. qz b p
hibicō tñ introducta ē rōe cohabitacōis. **S**z pbi
bicō respectu adoptatis et vxoris ei9 introdu
cta est rōe reuerēcie quā eis sp debet. b cōfir
mat insti. de nup. §. i. scdo et tercō. et ex. e. si q
in tex. et glo. et. xxx. q. iij. ita diligere. et c. p9
susceptū. **V**tz agnacō legal trāseat ad nepo
tē. i. filij filij adoptiu. **S** q sic scz ppter co
habitacōz. nec tñ ppter b hmoi cognacō habz
q9 qz i eodē gdu atinet p filio et nepoti
Vtz adoptiu q n trāsit i pte adoptatis cō
trahere possit cū filia naturali legitima pīs
adoptiu. **S**nderi p hū. q notat b. xxx. q.
iij. in pncipio p adopcō q nō est arrogacō nō

impedit mrimoniū iter filios. b eciā vult ho.
In b eciā jmo. magis videt osenare Arrogas
cō vō ipedit dū durat b ea soluta nō impedit
Scdm alios vō non pē adopcōe durate. qz et
si nō trāseat talis i pte adoptatis acqrit tñ
ei iura qdā ex adopcō. q dissoluūt p emācipa
cōz. **C**. de adopcōe. l. penl. §. sup at. Iura eciā
canonica indistincte loquūt de adopcōe nō di
stinguēdo scz iter arrogatū et adoptatū. vnde
idē ius innuit quo ad b esse i vtroqz cau ex. e.
c. vnico. i. glo. et. xxx. q. iij. c. i. b eciā veri9 re
putat ho. **V**tz filij alic9 naturalis et legi
tim9 dtrahere possit cū filia mulieris arrogat
te a suo pē. **S** q sic. cū ei mulier nemiez ha
beat i pte sua. filia filie arrogate trāsire nō
pē i pte arrogatis. et iō nulla agnacō orta ē
inter ipm et illā ex arrogacōe mris sue. ff. de
adopcōe. si pē. **N**ō possz tñ talis cōtrahere cū
filia viri arrogati a suo tpe si habebat eam in
pate sua qn fuit arrogat9. b ho. **V**tz filij
adoptiu possint cōtrahere iter se. **S** q sic. sic
notat hu. xxx. q. iij. ita sic. **E**t spūales filij ali
c9 iter se dtrahere pnt et ec spūales cū adopti
uis. ex. e. c. si q i glo. qz b n iueni9 phibitū. **S**z
cū vō ho. distiguēd ē iter arrogatos et ado
ptatos ppe dēctōs nā iter oēs illos q sūt i pte
adoptatis phibet nupcie celebrari vsqz ad g
dū p legē phibitū. et iō iter duos arrogatos
ab eodē nō pē dtrahi mrimoniū. b iter duos
adoptiuos filios eiusdē pīs adoptatis pē cō
trahi. **Q**uid si adoptiu9 durate adopcōe con
trahat mrimoniū cū filia legitima adoptatis.
nūqd mrimoniū soluet. **S** qdā dixerūt q nō
eo q ipeditū ē tpale. vt refert glo. e. c. vni
co. et si q. **S**z b n ē vū qz licz illd impedimētum
sit tpale hū se. **I**nducit tñ ppetuū effectū. **E**t
ponit9 exēplū i glo. illa scz q iste nō pē mrimo
niū dtrahere cū hac diugata c9 viro mortuo
poterit dtrahē cū ea. et b9 snie fu9 hu. rich. et
rod. **V**tz filij adoptiu9 dtrahere possit cū
filia illegitima pīs adoptiu. **S** credo sme p
iudicō q sic. qz sicut notat hu. iij. q. iij. in pnc
ipio cū dicit q filij adoptiu9 dtrahere n pē
cū filia naturali. **N**aturalis filij et filia q9 ad
b legitim9 filij vl legitia filia scz de legitio
mrimonio nati. **E**t cū eo dueniūt ho. jmo. bñ.
e. c. vno. **N**ā filij illegitim9 n est i pte pīs
vt p9z insti. d nup. c. vl. et iō pē copulari filie
adoptiue pīs. n tamē copulari possz filie spi
rituali. xxx. q. iij. c. i. in glo. **A**.

De impedimēto cōmuni ti. xx.

Postea cōsiderādū ē de impedimēto cōm
unis. vbi vidēdū est pmo ppter q crimia
impedit mrimoniū dtrahēdū. scdo p
ter q crimia dirimit mrimoniū iā dtractū. tercō
de ipeditmēto incest9 i spāli. qrtō de ipeditmē
to vxoricidij. **C**irca pncipū notādū q qdā cri
mina ipediūt mrimoniū dtrahēdū ppter ipor
enozimitatē b nō dirimūt iā dtractū quorū pnc
ipū est incest9. vt cū q9 scitēter agnoscat suā cō
sanguineā vl affine vsqz ad qrtū gdu inclusi
ue. xxxij. q. vij. siquis viduam. et c. qui dormie
rit et ex de eo qui cognō. consang. c. i. et. ij.
Scdū ē interfectō p9z ie vxoris. xxxij. q. ij

admonere. et c. interfectores. terciū est rā-
ptor sponse alteri. xxvij. q. ij. statutū. q̄rtum
ē leuacō p̄p̄ij filij d̄ fōre sacro maliciose. s. ut
possit vxorē suā d̄bito carnali puare. xxx. q. i.
d̄ eo at. q̄ntū ē iterfctō p̄sb̄i ex de pe. et re. q̄
p̄sb̄iterū. sextū mōial sciēter i vxore accepco.
xxvij. q. i. hu. igit. q̄. Et isti sex cāz ponūt i il-
la glo. illi. c. q̄ p̄sb̄iterū. septimū ē solēnis pe-
nitēcia h̄m aliquos. et ē rō h̄m eos. q̄a solēni-
ter penitētes intelligūt vouere. vñ sub hac r̄-
gula ecclesie debēt viuere. d̄. pe. di. v. d̄trariū
Et cēsen. p̄sone ecclesiastice. xj. q. i. aliud hu.
vñ dicit q̄ q̄libz peitēs potest m̄rimoniū d̄tra-
here nisi sit alicui iniunctū noie p̄nie ne d̄tra-
bat. h̄ tñ fallit ut dicit i tribz casibz. s. i vxori
cidio. i raptu spōse alteri. Et in incestu. In q̄bz
d̄trahere p̄hibet. et rō ē q̄z i his m̄rimoniū d̄-
tamina. Ab his tñ casibz iuuenes excipit Am-
bas has ep̄icnes pōit ho. Et isti. vij. casus p̄-
dicti his vñbz d̄tinet. D̄res b̄m vxorē necans
natiqz patrū. Incest. raptor solēnis nō sociā
t. Addūt etiā q̄dā de illo q̄ occidit p̄p̄ij filiu
ex de his q̄ p̄p̄ij filios c. i. Cof. etiā addit d̄
eo q̄ violat iusticiā publice honestatis. xxvij.
q. ij. si q̄s spōsaz. Licz at c̄mia p̄dicta et forte q̄
dā alia m̄rimoniū ipediāt d̄trahēdū. Adolesee
tibz tñ de q̄bz t̄met de icōtinēcia p̄t ep̄s licē
ciā dare d̄trahēdi. xxxij. q. ij. antiq̄ et c. in a.
dolescēcia. et ex d̄ eo q̄ d̄gno. d̄san. ex l̄ns. Vñ
forte sufficit disp̄sacō q̄ a. h̄ p̄sb̄iteri p̄p̄ij.
p̄mo de d̄suetudie hodie n̄ seruatur rigor iste.
scz ut petat disp̄sacō in h̄ cau. h̄ rap. et rōd.
Sēq̄t̄ videre de sc̄do Circa q̄d sciēdū q̄ cri-
mia q̄ ē m̄rimoniū dirimūt iā d̄tractū sūt
tria. p̄mū ē cū q̄s adultera cū aliq̄ diugata. et
ip̄a l̄ ip̄e machinat. fuit i mortē vxoris adul-
ter l̄ vir adultere cū effectū ita scz q̄ mors sub
secuta fuerit. machinat. in quā eo aio ut d̄tra-
hāt postea simul. tūc em̄ tales i d̄ p̄nt d̄trahere
re simul et si d̄traxerint sunt sepandi. xxxj. q. i.
si q̄s. et ex. de eo q̄ dux. i m̄rimoniū quā pol. p̄
adul. sup eo. Sec̄d̄ ē si alia decā iterfecit. tūc
em̄ nō essent sepandi. ut notat. hu. in d̄cto c. si.
q̄s. et bern. et ho. i d̄cto c. sup eo. Et idē dicē
dū ē si mādant vñ p̄cepit vñ cōsuluic iterfici.
et factū ē ita. Idē em̄ ē ac si iterfecit. sic etiā
notat id hu. i d̄cto c. si q̄s. Si aut i ei9 mortē
nō opat. sit h̄ tñ cū interficeret. ratū habuit
n̄ p̄pter h̄ m̄rimoniū dirimet. q̄z d̄ictū de m̄ri-
monio est p̄hibitoriu. Et ille cāz nō iuenit p̄-
hibet. et sic notat laur. et bern. ex de d̄uer. ifi.
de. laudabilē. i glo. vl. Qñ vñ q̄s interficit vi-
rū alic9 mulieris ut cū ea postea d̄trahat n̄ tñ
eā polln. viro viuēte t̄ si tales p̄ea d̄trahāt
fil h̄m aliquos. s. hu. ho. et juno. ex e. sup eo.
m̄rimoniū dirime. ar. ex d̄ d̄uer. ifi. laudabilē
vbi nulla mēcō fit de adulterio. et tñ dicit i.
bi q̄ nec etiā p̄pter fidei fauorē sustineat m̄ri-
moniu d̄tractū inter saraceni d̄uersuz et xp̄ia.
nā q̄ virū suū fecit iterfici p̄ illū adhuc i capti-
uitate viri d̄stitutū. Cū p̄dictis etiā d̄uenire vi-
dē bern. i p̄ma glo. sup d̄ctm̄ c. q̄z n̄ d̄z ibi nec
etiā alibi q̄ requat cū machinatōe adulteriu
S̄m vñ alios scz gof. m̄rimoniū nō dirimetur

xxxj. q. i. relatū. et c. se. vbi fit exp̄sse mēcō de
adulterio. ex d̄ eo q̄ dux. c. vl. Vnde s̄m gof.
tria sunt necessaria ad h̄ q̄ m̄rimoniū dirimat
p̄textu machinatōis. s. adulteriu occisio actus
alis. et q̄ eo aio fiat ut d̄trahāt siml. S̄z dicen-
dū q̄ iura q̄ gof. adducit nō p̄bāt intētū eius
q̄z nullū ius iuenit dicēs ad h̄ requi machina-
cōnē et adulteriu. Intelligēdū ē q̄si añ bapti-
smū machinat. ess. i mortē cū effectu nichilo-
min9 p̄ baptismū eā ducere n̄ possz. ar. ex de
d̄uer. ifi. c. i. q̄. ad fi. Ad h̄ nota. p̄ si q̄ mulier
in mortē viri sui cū ali9 fuerit machinata. et
ip̄e aliq̄e eoz se defēdēdo occiderit p̄ mortē
vxoris aliā ducere possit si voluerit. Ip̄a vñ
insidiatrix p̄nie sine spe diugij d̄z esse subiecta
si tñ ip̄a d̄traxerit m̄rimoniū teneb. ex d̄ d̄uor.
si q̄ in tex. et glo. S̄m c̄mē est cū q̄s p̄stat fi-
de adultere. p̄ eā ducet p̄ mortē viri ei9 legi-
timū. vl post mortē vxor ip̄i9 adulteri. xxxj. q.
i. relatū et ex d̄ eo q̄ dux. sup h̄. et c. si significasti
et c. venies. Et idē intellige si p̄missio firmata
fuerit iuramēto siue fidei dacōe. q̄z quo ad h̄ ē
qualēt interpositio fidei et p̄stacō iuramēti. ex
de his q̄ vi. ad aures. Si q̄rat q̄re l̄mōi fides
data adultere dirimit m̄rimoniū. dicēdū q̄ de
re nō vacāt p̄missio fidei fieri n̄ d̄z. ut de p̄bē
da l̄ hereditatē viuētis ne q̄s desiderz. p̄rimi
mortē et h̄ ē rō statuti ecclesie i h̄ cau. S̄z po-
ne q̄ adulter p̄missioz nudā faciat adultere d̄-
cōtrahēdo p̄ mortē viri ei9. nūq̄ mortuo. co-
si d̄trahāt tenebit m̄rimoniū iter eos d̄tractuz
q̄dā dicūt q̄ sic. q̄z ut dicit ex de spō. cum
apud. cū p̄hibitoriu sit edictū de m̄rimonio
d̄trahēdo q̄cūqz n̄ p̄hibet. admitt. non inue-
nit aut in iure p̄hibitu nūq̄ d̄trahere cū adul-
tera p̄ mortē viri ei9 nisi viuēte viro ei9 fidē
dederit vl iurauerit vl nisi alter eoz i mari-
mortē p̄pter h̄ fuerit machinat. Alij dicūt cō-
trariū. q̄z spōsalia nuda p̄missione d̄trahi p̄nt
nec soluit p̄ spōsalia fide vl iuramēto firma-
ta Vñ cū adultero nuda p̄missio de d̄trahēdo
cāre videt. illd̄ idē periculū de quo fuit facta
p̄hibicō Vñ volūt q̄ in p̄dicto casu sc̄do nōie
fidei intelligat. quelibz p̄missio nuda l̄ n̄ nu-
da q̄ p̄missio est q̄si q̄dā disp̄sacō de futuro.
et hui9 snie fuit hu. sicut apparet. xxxj. q. i. re-
latū. d̄senciūt etiā ei rap. et rōd. **E**sto q̄ pe-
tr9 sollicitet berthā at illa d̄senciat sibi tali pa-
cto q̄ ip̄e p̄ fidē p̄mittat martine ip̄i9 berthe
cōsangneē. p̄ p̄ mortē viri ei9 accip. et i vro-
rem illā de q̄ d̄salit ei i martina Intēdēs et p̄ba-
biliter credēs q̄ martina ei cōsulat de ip̄amet.
scz bertha. cui petr9 d̄sencit. et postea p̄ficiens
i9 q̄d p̄misit berthā d̄ cōsilio martine p̄ mortē
viri berthe i vxorē accip. mō q̄nt. vñ i9 m̄ri-
moniu teneat. **E**x q̄ n̄ q̄z bertha sciēs q̄ ille si
dāe sibi fidē postea n̄ possz eā h̄re i vxorē frau-
dulēter fecit illā p̄suasione et fraus nemi d̄bz
p̄ocinari. Si tñ bertha p̄dictā p̄missione p̄cu-
rassz n̄ itendēs sup̄dictā fraudē h̄z poci9 q̄ pe-
tiliorē et honorabiliorē vxorē h̄ret. si de cō-
silio martine vxorem accipet et q̄ accipiēdo
vxorem de cōsilio martine post mortē viri sui
sibi solaciofior esset. m̄rimoniū iter eā et petr9

cōtractū tenerz. **T**erciu cū ē cū q̄s adulterā
p̄ncialiter ducit et cū ea cōtrahit. q̄d ē p̄l^o q̄ r̄i
de dūcedo dare eē d̄ eo q̄ duxit. cū h̄et. et c.
erulare. facit ei p̄mū m̄moniu p̄ n̄ valz scd̄z
q̄n p̄mū m̄moniu fuit legitimū et v̄m. nā si n̄
fuit v̄m s̄z t̄m putatiū n̄ ipedit scd̄m m̄moniu
uz. eē de sp̄o. venies. et de m̄monio cōtra iterz
dictū ex l̄is i fi. **S**i t̄m p̄mū m̄moniu fuit i fa
cie eccl̄ie cōtractū et alter aū diuorciū p̄ eccl̄ie
fiā celebratū et cōtra eccl̄ie iterdictūz cū a
lia cōtrahat peccat et p̄niaz agere d̄z. **S**i n̄ h̄l
omin⁹ m̄moniu tenet vt d̄z i decretali p̄rio
allegata. **Q**uid si q̄s cōtrahat cū aliq̄ de p̄nū
et eā n̄ cognoscat q̄ p̄uenit morte v̄l religiōe
sed anteq̄ illa moriatur vel religionem intret
cū alia cōtrahat v̄l aliq̄ fidem det eāq̄z d̄gno
scat. nūq̄ illā poterit ducere in vxore. **S**i h̄m
p̄mo. p̄ sic. h̄m ac ho. p̄ n̄. eē d̄ eo q̄ duxit i ma
trimoniū si q̄s. **S**i v̄o null⁹ sup̄dictoz. t̄m
caūz iteruenerit et adulter mortua vxore sua
vel viro adultere cōtraxerit cū ea quā p̄ adul
teriū polluit tenet m̄moniu eē de eo q̄ duxit.
sup̄ h̄ significasti. venies. **Q**d̄ at dictū ē sup̄ q̄
q̄n adulter fidē dederit adultere l̄ cōtrahit cūz
ea viuētē viro adultere l̄ vxore adulteri d̄z se
pari. **I**ntelligēdū ē v̄roq̄z sciētē ipediūcūz q̄n
hic cōtraxerit. **S**i ei alter ignoraret credēs eum
cū quo cōtrahit esse solutū possz cū eo esse legiti
mū si v̄llz et h̄ i odiū. alen⁹ et fauorem isci
q̄ adulteriū n̄ d̄mittit p̄pter bonā fidē quā ha
buit eē de eo q̄ duxit. p̄p̄itū. et c. venies. et d̄
sp̄o. cū i ap̄lica. **N**ūq̄ mortua vxore legiti
mā cōfirmat eōip̄o m̄moniu iter isciā et adulter
rū. **S**i q̄ n̄ s̄z p̄m⁹ d̄sensas h̄m iura fuit adulter
rū et iō nou⁹ d̄sensas r̄ḡrit ad h̄ vt m̄mo
niū d̄firmet. **E**t valebit nō a tpe p̄mū s̄z noui
d̄sensas. **E**st igit̄ in p̄tate mulieris isciā a viro
putatiuo separi. l̄ ip̄lozare op̄elli ip̄m publice
d̄sentire si v̄oat. sp̄ote vt i d̄ctō c. venies. et eē
de diu. ser. p̄posuit. **S**i t̄m illa q̄ p̄ isciā fuit p̄
mortē vxoris certificata de morte ei⁹ semel co
pale carnali d̄sentit postea reclamare n̄ pote
rit h̄m ho. ar. i dictis c. **Q**uid si q̄s vxore p̄i
ma viuētē cū plurib⁹ cōtrahat eis iscijs. **S**i
h̄m ho. loc⁹ erit ḡficatō. q̄z quacūq̄ certifi
cata de morte p̄me vxoris d̄gnouerit p̄. vxore
ei⁹ erit. ar. i dictis c. **D**e h̄ ec infra vide ti. de
ipediūto ligamis i q̄stioib⁹ v̄l̄is. **Q**uid si q̄s
h̄m adulter nouū d̄sensas cū scd̄a p̄ueniēs cō
trahit cū alia de p̄nū. **S**i illd̄ scd̄m m̄moniu
tenet. ar. i illo c. veniens h̄m gof. **Q**uid si q̄s
mulieri diugate cū q̄ nōdū adulteriū d̄misit d̄
dit fidē dūcedo eā p̄ mortē viri sui legitimi
et vxoris sue si ip̄a ē diugate l̄ cōtrahit cū ea d̄
facto. nūq̄ si cōtraxerit p̄ mortē vxoris sue l̄
viri adultere sūt sepandi. **S**i determinatū est in
nouo iure. p̄ siue aū siue p̄ fidē datā l̄ m̄mo
niū d̄ factō cōtractū sup̄stite t̄m legitiā d̄gnouet
r̄ eā oīno separi d̄bet. **S**i v̄o nec aū nec p̄ iter
uenerit carnalē copula. licz v̄riq̄z eoz. q̄z ḡu
ter d̄liq̄rūt sic p̄nia iniūgēda. m̄moniu t̄m q̄d
cū ea cōtrahit p̄ vxoris obitū n̄ ē dirimēdum
Cū t̄m cōtrariū hu. notauit. xxxj. q. i. relatū. **S**i
ius ē exp̄ite cōtra eū. eē d̄ eo q̄ dux. si q̄s vxore

et h̄mōi snie sunt rap. host. et gof. q̄ dicunt q̄
forte opinio hu. saluari p̄t de m̄monio inter
tales cōtrahēdo n̄ at d̄ m̄monio dirimēdo.
Si q̄t̄ videre de terco scz d̄ c̄mie icest⁹ quo
q̄s cognouit cōsangneā vxoris v̄r̄z ipedi
at m̄moniu. **S**i talē icestū dup⁹ itelligi p̄t q̄s
cōmittere scz aut aū m̄monij cōtractōz. et eē
p̄ sp̄salia d̄ futuro. et tūc nullū ē m̄moniu
cōtractū p̄pter affinitatē. v̄n sunt iudicō eccl̄ie
sepandi et m̄lir nubere p̄t. vir at q̄nū ē d̄ iur
rigore n̄ p̄t nubere. **A**ut p̄ cōtractōz m̄. monij
et h̄ ecia d̄ p̄t itelligi scz aut d̄ m̄mo⁹ iā cō
tracto. aut d̄ cōtrahēdo p̄ mortē vxoris. p̄mo
mō n̄ solu⁹ viculū m̄monij. t̄m icestuos⁹ amic
tit ius petēdi debitū ab vxore attinētē illi cūz
q̄ cōmisit icestū. eē d̄ eo q̄ cōg. cōsan. c. i. **E**t es
cia ab vxore n̄ attinētē ei cū q̄ cōmisit icestūz
e. n. trāsmisse. tenet t̄m reddere debitū vxori
petēti. vt habet. e. c. quia p̄t̄m eius p̄iudiz
care vxori nō potuit nisi sceleris cōscia fuerit
Si t̄m ignorat sorore vxoris d̄gnouerit nō puz
tās eā esse vxore suā iurabit q̄ h̄ insci⁹ fecerit
et reddet et exiget. **I**lla at sine cōiugio manere
d̄z. xxxij. q. i. in lectū. **S**i scd̄o⁹ sic n̄ licz sibi
p̄ mortē vxoris m̄moniu cōtrahē. vt habet.
eē d̄ eo q̄ cōg. cōsan. c. i. et c. trāsmisse. q̄d ē in
telligēdū nisi cūz eo fuerit disp̄latū. disp̄laret
ei cū iuuenē. e. ti. c. i. i glo. et ar. ad h̄. xxxij.
q. ij. i adolefcēcia q̄z talī t̄me⁹ d̄ icōtinēcia. **S**i
t̄m sine disp̄lacōe cōtraxerit m̄moniu tenebit
q̄z n̄ est phibicō cū statuto irzitate si cōtrariū
factū fuerit. t̄m ab illa vxore sibi debitū petet
n̄ licebit tenebit t̄m reddere. vt i c. trāsmisse.
Si t̄m ho. secū disp̄lari p̄t si sit iuuenis d̄ de
bitū peticōe. cū ecia d̄ licēcia eccl̄ie possit cō
trahere. et sic h̄m eū si n̄ possit cōtinere petere
p̄t obitū d̄ licēcia eccl̄ie. **V**olūt eē q̄dā q̄ ta
les ad t̄p⁹ separi d̄beāt ad p̄niaz faciēdā. pec
cāt ei sine licēcia eccl̄ie cōtrahēdo. jo. t̄m no
tat. xxxij. q. ij. i adolefcēcia q̄ iuuenis sine di
sp̄lacōe p̄t cōtrahere s̄z senex idigz disp̄lacōe
Si q̄t̄ videre d̄ q̄rco. l̄. d̄ crimie vxoricidij
et circa h̄ q̄rūt plura. l̄. v̄r̄z in aliq̄ cāsa
liceat vxore occidere. **S**i v̄r̄z interficere vxore
cōtingit dup⁹. v̄no⁹ p̄ iudiciū ciuile et sic nō ē
dubiu q̄ sine p̄ctō p̄t vir zelo iusticie n̄ luore
vidicte v̄l odi. mor⁹ vxore adulterā i iudicō
seculari de adulterio c̄mialiter accusare et pe
nā mortis a lege statutā petere. n̄ at in iudicō
ecclesiastico. q̄z eccl̄ia n̄ h̄z gladiū materia
lē scz q̄ntū ad execucōz. xxxij. q. ij. inter h̄. **S**i
l̄io⁹ p̄t ip̄az p̄ seip̄m i iudicō cōuictam et sic eē
actū adulterij q̄ntūcumq̄z sciat eā adulteraz.
nec h̄m legē ciuile. nec h̄m legē cōscie licz. s̄z
lex ciuilis q̄ si licitū reputat q̄ i ip̄o actu iue
niēs eā interficiat. xxxij. q. ij. inter h̄ i glo. ar. es
cia ad h̄. **C**. ad. l̄. nuliā d̄ adulterio. l̄. gē. **S**ed
illa lex loq̄t̄ q̄ntū ad pene interficiētis mitiga
cōnem. nō quasi nō phibens sed quasi h̄mōi
homicidij penā nō infligēs p̄pter maximū in
citamentū. sed eccl̄ia ad h̄ nō est astricta le
gib⁹ humanis vt iudicet eum sine reatu pene
eterne vel pene ecclesiastico iudicō infligēde
et iō i nullo cāu licz vxore occidere viro p̄a

Verū mōniū esse possit int' infideles diuersos ritū. puta iudei cū pagana. **H**u. nōt. xxvij. q. i. §. v. **E**t q. disparitas cultus nō impedit mōniū nisi int' fidelē et infidelem. **E**t q. phibicō iuris gē. de q. dē di. i. ius gēciū nō ē adeo efficac' qn' otrahi possit mōniū inter tales. **A**lij dicūt q. licet mōniū sit de iure naturali pfectū. recipit tñ determinacōz a iure sc̄pto l' diuio l' hūano vñ licz tal' nō ipediā otrahere p ius naturale nec p ius diuinū nec p ius canonicū. qz eccl'ia nō iudicat de his q. foris sūt. i. cor. vj. possūt tñ ipediri p p̄ria et sp̄alia statuta ipōz. qz et si nihil statue possūt cca mōniū inq̄tū ē sacramētum possūt tñ inq̄tū ē ibi fed' hūanū. et h' ē posicō p̄. **C**ello p m mōniū infidelīū iterueniret pactū hō. s. q. qn' vellēt dato libello repudiij abinuicē separerent. nunq̄d mōniū esset int' eos. **H**u. q. n. qz talis odictō ē otra substāciāz mōniij. si vō iteruenit. licet h' postea otingat de fctō. est gō mōniū inter eos. ex de diuoz. q̄to. h' i glo. ex de oīan. de infidelib'. **V**erū mōniū infidelīū excuset actū diugalē a p̄tō. **H**u. tria bona matrimonij scd' q. sūt in mōniū excusant actum diugalē a p̄tō. qz igit' i diugio fidelīū sūt cōplete. excusant oplete. qz vō in diugio infidelīū sūt incōplete excusant incōplete. **I**n mōiō em fidelīū ē bonū p̄lis in gnacōe et educacōe ad cultū dei. bonūz fidei nō tñ hūane s; ec diuine qz diuges seruāt adinuicē sibi fidem et ad deū. bonū sac̄mentū q̄ ad signacōz verā. et nō tñ verā s; ec pfectā qz ppetuā. qz illud matrimonij ē idissolubile. **E**st ec ibi signacō actū nō aptitudie tñ. **I**n infidelib' aut dēst educacō p̄olis ad cultum dei et fides diuina. si sit ec ibi fides ad hoīez nō refert' ordiate ad deū. **D**est ec ibi ppetuitas actualitas signacōis. **I**deo tñ mōniū ē ipfectū et ipfctē excusat diugalē actū. **V**n nota q. fideles in illo actu vitare possūt penā et acquirē gl'am. quia ip̄is tñ p̄t meritū fidei. tñ p̄pter bñdictōz eccl'ie nō tñ dat' remediū qd p̄seruat a cl'pa s; ec dat' grā q. remittit oīcupiaz. **I**n fideles vō q. dem qz diūgun' scd'z instōez diuinā vitāt culpā et p oīs penā nō affectō libidinosa iteueniat q. ec apud xp̄ianos actū diugalē fedat. non tñ acq̄rit culpā. qz nulla dat' eis grā p̄t de fctm fidei sine q. ipossibile ē placē dō. h' bon'. **E**q̄tur vide de scdō s. de diuozio mōniij infidelīū. **E**t cca h' q̄zunt' p̄la s. v. fideis liis ouers' teneat' discedē ab infideli. **H**u. d. discessu fidelis diugis ab infideli alit' ē iudicād p tpe p̄mitiue eccl'ie aliter p tpe oīlatini impatoris et epib' illi p̄pinq̄s. alit' p moderno tpe **O**rio em tpe passim ouertebant' ad fidem iudei et gētiles. et iō diūx fidelis poterat h̄re sp̄e p̄babile d. ouersioe diugis infidel' ec si cōuersioez nō pmitteret. **E**t iō tūc erat cōsiliuz nō p̄ceptū cōmanē infideli cohabitare volēte siue iudeo siue gētili. p q̄ tpe d' apl's. j. cor. vij. sanctificat' ē vir infidel' p mulierē fidelez. et sanctificata ē mulier infidel' p virū fidelē. **S**e cūdo vō tpe erat obliati iudei. gētiles vō satis defacili ouertebant' ad fidē. et iō tūc non

erat tutū fideli cū infideli iudeo cohabitare nec spes erat de ouersioe ei' sic de ouersione gētil'. et iō tūc ec cōsiliū erat cōmanē infideli gētili nō tñ iudeo nō pmitteret ouerti. **V**n p his duob' debz itelligi cōsule apl's. j. cor. vij. si q. fr hz vrozē infidelē et h' oīentit habitare cum illo nō dimittat eā. **N**ūc vō vterqz p maiori pte obliati vident'. **E**t iō vbi infidel' diligēter et sufficient' mōit' oīti noluerit nō pmitteret fidel' cohabitare ei siue sit gētilis siue iude' ppter corrupcōis picl'm euitandū. qz semp p̄sumit' vbi nolūt cōueri q. nolint cohabitare sñ otumelia creatoris. **E**t p illo tpe intelligit' iō xxvij. q. i. iudei. nō p̄t inq̄t infidel' i ei' diuctōe manere q. iā in xp̄ianā trāslata ē fidē. **S**i ac vō luerit ouerti. a h' vult et pmittit l' offert anq̄ p' ouersioz sui diug' exercuerit aliquē actū fidei otrariū. a p'. p' oīūx ouers' nō tē ab eod' discedē. s; tē suū diugē maritali affectōe tractare. **N**ō em sibi p̄t obicē sp̄ualē fornicacōez quā abo piter exercuerit. **S**cdo mō ē i p̄tate fidelis ab infideli discedere q̄tū ad cohabitacionē et thoz. nō tñ q̄tū ad vincl' mōnial' solucōz h' rich'. **Q**uid si infidelis ouers' habeat p̄les vrozēs. **H**u. cū h̄re p̄les vrozēs sit contra legē nature cui ec infideles sūt astricti nō ē vērū mōniū infidelis nō cū illa cū q. p̄mo otraxit. **V**n si ip̄e cū oībus vrozib' suis ouertatur. d; manē cū p̄ma et abicere alias. **S**i ac p̄ma ouerti noluerit. et aliq. eoz ouertat'. idēz ius hz otrahēdi de nouo cū illa qd h̄ret cum alia. d. q̄ post dice'. h' tho. **I**d d' hō. d. diuoz. gaudem'. i casu q̄ p̄ma ē mortua. **Q**uid si eo dē mōito infidel' otraxit cū duab' dicēs. accipio vos abas i vrozēs. q. erit vroz ex istis. **R**h'z rod'. q. neutra. nō forte altera illaz sit talis q. cū illa otrahere nō posset in q̄ casu mōniūz cū reliq. teneret. sic hu. notauit. **V**erū mōniū infidelīū in gdu phibito otractū qn' conuertunt' sit sepand'. **H**u. vt sup. e. ti. d. oīangnitate. **V**erū ouers' ad fidē possit otrahere cūz alia psona infideli viuētē. **H**u. diūx infidel'. a vult habitae cū conuerso ad fidē sine otuelia creatoris et scādalo ip̄i ouersi. a nō. p̄mo nō licet ouerso otrahē cū alia psona viuētē cōiuge infideli licz nō sit cogend' cohabitare sibi xxvij. q. ij. si infidel' §. h. distinguend'. c' rō ē qz in h' casu nō ē solutū inter eos vincl'm mōniale. qz q̄ ad h' infidel' diūx nō iniuriat' matrimonio nec mōniij odictōni nec marito. **S**i vō nō vult cohabitare soluit' vincl'm mōniale inter eos. qz iniuriat' mōiō. et tūc ouersus aliā ducē p̄t. **E**t sic p̄t intelligi iō. j. cor. vij. si infidelis discedit. discedat. nō ei seruituti subiect' ē fr a soroz in h̄mōi. **D**icit' ec i dētō. §. q. discedentē nō optet seq̄ et ea viuētē aliā ducē licet. vērū h' nō ē intelligend' nō de his q. i infidelitate sibi copulati sūt. **S**i ac vult cohabitare nō tñ sine blasfemia xp̄iane fidei adhuc i h' casu soluit' vincl'm mōniale inter eos. qz di recte iniuriat' mōniij odictōi. **I**n quo casu intelligit' ill' qd dē in c. sup̄dictō s. q. otumelia creatoris soluit ius mōniij. et tūc fidelis pōt aliud mōniū otrahere. **S**i ac vult cohabitae

sine blasfemia xpiane fidei nō tñ sine scādalo
diugis fidelis. qz conat ipm pueritē adhuc in
h casu ouers⁹ p̄t aliud m̄ioniu cōtrahē qz so-
lutū ē vinclm m̄ionij p̄mi p h q infidelis iu-
riat⁹ enozmter fideli diugi. Et sic p̄t qz vicu-
lū m̄ionij fidelis cū infideli soluit⁹ in tribus
casib⁹. vñ v. Desere sp̄nētē l. blasfemae vo-
lentē. Vel decredentē scel⁹ ad mortale trahē-
tē. Nā sūt absqz mora tūc vincla rupta p̄ora.
Propter tñ causas p̄dictas nō soluet⁹ m̄ionia
le vinclm qz essz ratū. s; int⁹ infideles nō ē ma-
trimoniū ratū vt dētū est sup. et habet⁹ xvij.
q. j. cca p̄ncipiū h rich. Ex p̄dictis p̄t qz eoip̄o
qz alter infideliū diugū cōuertit⁹ ad fidē altēc
i infidelitate remanētē. nō soluit⁹ iter eos vi-
clm diugale s; qz nō ē ratū ē dissolubile et p̄
dictā ouersacōz disponit⁹ ad dissoluendū. S; in
fidelē nolle cohabitare cū infideli. ā nō sū blas-
femia fidei xpiane. ā nō sine scādalo diugis fi-
delis. vinclm p̄dictū dissolut⁹. h rich. Nec opz
illā solucōz fieri p̄ iudiciū ecclie. cū ecclia nō
iudicet d infideli. xxviii. q. ij. si infidel i glo.
Alij at dicūt qz debz fieri p̄ iudiciū ecclie. qz
infidel nō vult opare ecclia p̄t et d; sniae. Alij
aut dicūt qz nō soluit⁹ vinclm m̄ionij iter eos
donec cōuersus otrahat aliud m̄ioniu. qz si i
fidelis post illas blasfemias ouerteret⁹ ad fi-
dē anq̄ ouersus ali⁹ m̄ioniu otraxissz. p̄mo o-
uers⁹ aliud m̄ioniu otrahē nō possz. Et hui⁹
snie videt⁹ esse ray. et ho. et scd; rich. difficile
ē vidē si p̄mi m̄ionij vinclū nō ē p̄mo solutū
quō sequēs m̄ioniu sit legitimū. vñ scdm ipm
anq̄ otrahat⁹ m̄ioniu sm. soluit⁹ p̄m vt d; i
glo. illi⁹ c. si infidel. Et tñ si an otractuz scd;
m̄ionij ali⁹ diux ouerteret⁹. nō liceret p̄mo cō-
uerso sm m̄ioniu otrahē viuētē alio nō qz p
cōuersiōz alteri⁹ restitueret⁹ vinclm p̄mi m̄io-
nij qz iure p̄liminij vt qdā dicūt. qz ad cau-
sandū vinclm m̄ionij requirit⁹ consens⁹ mutu⁹
s; qz impedimentū causeret⁹ quo ali⁹ alio viuē-
te cū alia p̄sōa m̄ioniu otrahē phibet⁹ xxviii.
q. ij. si infidelis in glo. Ibi tñ d; qz restituit⁹
vinclm m̄ionij. s; exponendū ē vt dētū ē. hec
rich. Rod. at notat qz aliqz sup̄dictōz trium
casuū sit notoz⁹ poterit fidelē otrahē cū alia
nō expectato iudicō ecclie nō ad habendū solē-
nitates institutas ab ecclia. si at dubitet⁹ d il-
lo casu. dicendū ē sic hu. notat. xxviii. q. ij. si i-
fidelis. s. p̄ ep̄s siue ecclia debet ad eā mit-
tere aliquos qz volūtātē ei⁹ requirant sup illo
casu l. recipe pbacōez sup h si possit haberi et
illa voluerit r̄pōdere Aut si forte nō iueniat⁹
ali⁹ aliā ducere nō debet. si tñ ducat m̄ioniu
erit ver⁹. dū tñ ibi sit aliqz illoz triū casuum
Laudat at gof. qz fidelis testes adhibeat cū
infidelis requisit⁹ cohabitare recusat vel co-
h bitat blasfemat. l. cū eū trahē nit⁹ ad mor-
tale peccatū. alias si dubitaret⁹ de scdō m̄io-
nio nō ius s; pbacō deficeret et ecclia sm al-
legata iudicaret. Quid si fidelis p̄s s. dum
essz infidel scd; ritū suū repudiavit legitimam
vxoze. h cū tale repudiū otra legē nature sit
et dñs reprobauerit. At. xviii. nunq̄ ea viuen-
te accipe aliā poterit nō i trib⁹ casib⁹ sup̄dictis

et de diuoz. gaudet. s. q̄ at. h ray. S; nūq̄d
vir iā ouers⁹ ad fidē vxozi r̄stitui debz iuste
p hmoi repudiū spoliare si h petat. h qz nō si
adhuc remaneat infidel. qz scd; aplm. j. cor.
vij. ff a soroz nō ē in hmoi seruitute subiect⁹. s;
si vix cōuersū et ipa cōuersa seq̄tur anq̄ p̄t
aliquē triū casuū suppositoz ille aliā legitiā
ducat vxoze eā recipe opellet⁹ vt p̄t i dētō. s.
et ibidē. s. qz cōuers⁹. Donat⁹ qz p̄o credat
vn⁹ et alter discredat et nolit cohabitare et
fornicet⁹ et postea ouertat⁹. nūq̄d postea r̄d-
dend⁹ ē ei vir su⁹. an ille p̄t excipe iniuriā di-
missiōis vel fornicacōis. h si diuges veniant
successiue ad fidem si neut⁹ alterz dimisit nec
fornicacōz cōmisit cogēdi sūt i fil cohabitare
et se affectōe m̄ioniali adinuicē tractare. Si
at alter ab altero discesserit. aut fidelis disces-
sit ab infideli. et h libere potuit et sine culpa
vñ in nullo sibi p̄iudicat⁹. Aut infidelis discessit
a fideli. et tūc p̄t fidelē ec postq̄ venit ad fidē
excipe etsi vult post eā accipe tñ cogi nō debet
qz statū ē ab ea absolut⁹. s. q̄ ad cohabitacōz
nō p̄t tñ ea viuētē cū alia cōtrahē. S; de for-
nicacōe intelligendū ē. qz p̄mo ouersus aut d;
dit ei occasiōz fornicacōi vt qz repudiavit eaz
vel noluit cohabitare ei volēt cohabitare sū
cōtumelia creatoris. ā nō si dedit nō p̄t p̄pter
fornicacōez excipe. si nō dedit p̄t excipe. hec
rich. Vt vir p̄s cōuers⁹ ad fidē vxozi a
se r̄pudiat postea ad fidē cōuersē fornicacōz
obicere poterit p eo qz ali⁹ p̄t repudiū nupse-
rit. h qz nō. ex. de diuoz. gaudet. in fi. qz ibi
d; in glo. Intelligit⁹ otraxisse legitie qz legis
sue contraxit auctate. et xxiij. q. iij. q̄ peccat.
ar. ex de sta. fr̄nitatis. Nunq̄d ei fornicacōez
obicere poterit quā alias an baptismū cōmisit
h baptism⁹ omne crimē atea cōmissū tollit q̄
ad deū. nō tñ tollit fornicacōz illā q̄tin⁹ r̄spi-
cit vi⁹ qz crimē i⁹ cōmaculat nō tā vxoze q̄
maritū. xxij. q. j. i cōiugio. Et sic ius quod ex
illo p̄ctō opetit viro remanet ei saluū et sic p̄t
excipe otra illā. h nota⁹ ex de diuoz. gaudet.
in glo. vl. Hu. vñ d; qz p̄t. xxviii. q. ij. s; male
zē. Quid si talis talē recipiat et eā cognoscat
nunq̄d postea p̄t ad sacros ordines pmoueri
R̄ndz rod. qz sic scd; hu. xxviii. q. ij. s; certe di-
cendū ē qz nō. qz vt habitū ē sup baptism⁹ irze-
gularitate nō tollit vide de h sup li. iij. ar. j.
q. iij. Vt cōuersus ad fidē possit ingredi
religiōz vel subdiacon⁹ fieri inuita vxoze rez-
manētē in infidelitate volētē tñ cohabitare.
h opi. hu. e. xxviii. q. ij. si infidel. qz infidel
moneri debet vt conuertat⁹. etsi dicat se velle
cōuerti tūc ē expectāda. si vñ dicat se nolle o-
uerti nō expectabit⁹ si cōtradicat Alij at dicūt
qz ea inuita p̄t monach⁹ vel subdiacon⁹ fieri
et iputet sibi qz nō cōuertit⁹ h opionis esse vi-
det⁹ ho. ar. ex p ea. de ouer. cōiu. c. vl. Tho.
vñ notat in quarto qz p̄ cōuersiōez viri sit
aliq̄ spes pbabilis de vxozi cōuersiōe nō d; vir
emittere votū cōtinēcie vel ad aliud m̄io-
niu trāsire qz difficilis⁹ vxoze cōuertēt⁹ scis se
viro suo priuatam esse. si autem non sit spes
potest ad sacros ordines vel ad religionem

accedere prius requisita uxore q̄ duertat. Et si postq̄ aliqd̄ p̄dictō fecerit. cōuertat̄ vxor nō ē vir ei⁹ sibi reddēd⁹. s; iputare sibi debet i penā tarde dūerfiois q̄ viro suo p̄ua. **¶** Vt dūx infidel̄ dimissus possit illo viuere cū alia p̄sona d̄trahē. **¶** s; si fuerūt opiones diuerse ut accipi p̄t ex d̄ctis. xxviii. q. i. si infidel̄ i glo. q̄daz em̄ opinati sūt infidelē posse d̄trahē ali⁹ m̄ioniu nō tñ an̄ p̄ fidelis aliud m̄ioniu. contrahat l̄ solēne votū d̄tinēcie faciat. s; p̄. qz postq̄ fidel̄ cōtraxit l̄ solēniter vouit sibi non remanet aliqd̄ ius i diuge infideli. Vñ vir ifi d̄el nullo iure obligat̄ ad nō d̄trahēdō. qz ex q̄ m̄ioniale vincūm ē inter ip̄m et fidelē solu tū ius nature nō p̄hibet infidelē cōtrahē nec ius diuinū. qd̄ ego sciā. nec statutū eccl̄ie qz statuta eccl̄ie nō ligāt infideles nō baptisatos. Alij dicūt q̄ infidelis manēs infidel̄ i uita al teri⁹ nō p̄t d̄trahē n̄ p̄ vitā. qz licet int̄ ip̄m et fidelē sit solutū diugale vinculū p̄tū ad ef fenciā. remanet tñ p̄tū ad obligaciōis effica cia i infideli p̄pter culpā suā. Nec ex h̄ sequit̄ q̄ obliget̄ ad p̄petuā d̄tinēciā. qz si cōuerta tur ad fidē d̄trahere p̄t postq̄ alter cōtraxit vñ solēnit̄ vouit. Et h̄ videt̄ esse opio tho. et pe. h̄ rich. d. **¶** Gof. vō cca h̄ notat q̄ m̄ioniu solui d̄ cca fidelem. qz ip̄e i trib⁹ casib⁹ sup̄dictis sine p̄ctō d̄traxit. Infidel̄ vō q̄ in m̄ionalib⁹ peccat odio nois xp̄iani sine p̄ctō n̄ cōtraxit. l̄ eccl̄esia nō curauit dicere de infidelib⁹. qd̄ ei ad nos de his q̄ foris sūt. et iō dicit tñ de fi deli. **¶** Vt soluat̄ m̄ioniu si fiat infidelis al ter diugū sp̄aliter q̄ ad fidelē. **¶** s; q̄ n̄. ex de diuoz. q̄siuit. Et h̄ duplici rōe. vna ē ut p̄cluda tur malis via s̄lacōis et depepeōis. q̄ q̄qz he resim fingerēt. et ab ea postq̄ relict⁹ nup̄sset resiliēt. et nuberēt cui vellēt. Secda rō est qz m̄ioniu fidelis oīno ē indissolubile. tū qz p̄fectā h̄z signacōez et signat̄ unionē diuine na ture et hūane ut indissolubile. tū qz ē fūdat⁹ sup̄ baptisū q̄ ip̄mit̄ caracterē indelibile. Vñ j̄nno. ex de diuoz. p̄to. dicit q̄ sac̄m̄ fidelis. i. ba ptisū qd̄ semel admissū nunq̄ amittit̄ ratū ef ficat̄ diugij sacram̄tum. **¶** Vt cōiunx fidelis teneat̄ discedē ab alio diuge i heresim lapsō. **¶** s; q̄ sic. si obliate p̄seueret i h̄esi. et h̄ p̄pter subuersiōis p̄iclm̄ ne p̄ron⁹ turpitudis ei⁹ eē videat̄. Si at̄ redeat ad fidē tūc distingue ut cōtinet̄ r̄sio sequētis q̄stōis. de h̄ eē vide sup̄ e. li. ti. xj. ar. iij. q. v. p̄pter fornicaciōis sp̄uas lē rē. **¶** Cito q̄ diugū fidelis alē labat̄ i infidelitatē et p̄pter h̄ fidelis sepet̄ ab infideli. nunq̄ infideli ad fidē reuertētī d̄z alter diux fidelis resitui. et nunq̄ religiōez intrare po terit inuito infideli ad fidē redeūtī. **¶** s; a sepa ti sūt iudicō eccl̄ie a n̄. si sic tūc fidelis reli gione intrare poterit altero inuito. licz red̄eat ad fidē. si nō s; fidelis ab infideli p̄p̄a auctē r̄ cessit. sine cōsensu alteri⁹ religiōez intrare n̄ po terit. ex d̄ diuoz. de illa. In vtroqz tñ casu s̄m bñ. et ho. in sū. ti. de diuoz. siue fuerint sepati iudicō eccl̄ie siue sine iudicō eccl̄ie si no. licz fidelis religiōez intrare. cogi debz ad alterz redire. ex de diuoz. p̄to. nō obliate sp̄uali for

nicaōe ei⁹. cū iā sit emendat⁹ et incipiat esse qd̄ nō fuit. di. l. ferzū. laur. tñ dixit q̄ qñ sepa ti fuerit iudicō eccl̄ie fidelis nō ē cogend⁹ r̄ cipe infidelē. **¶** Sec⁹ at̄ ē de fornicaciōe carna li p̄pter quā siue sepati fuerint iudicō eccl̄ie siue sine iudicō eccl̄ie. dūmō illa fornicaciō sit publica nō tenet̄ innocēs nocentē recipe nisi velit. licet se cor̄p̄erit ex de ouer. diug. gaudē. Et h̄ sepacō sit tñ q̄ ad mutuā seruiri tū qz vincūm m̄ionij nō dissoluit̄ cū alē si deliū infidel̄ efficit̄. ut patz in d̄ctō c. p̄to. h̄ bñ. ex de ouer. diu. m̄lier. et in c. p̄to. **¶** Sed quare tenet̄ siue cogit̄ vxorē recipe emenda tā de fornicaciōe sp̄uali nō tñ d̄ carnali. **¶** s; qz si vir vxorē post ei⁹ fornicaciōis carnalē cōgno scret ea mortua p̄pter defectū sac̄ri p̄moueri nō posset. et sic ei p̄iudiciū fieret. xxviii. di. si laici. qd̄ nō d̄igit in fornicaciōe sp̄uali qz per p̄nias ē purgata. Itē i fornicaciōe carnali pol luit̄ cor̄p̄ et aia s; i sp̄uali solū aia. Et i carna li fornicaciōe nō tñ fit i aia qd̄ displiceat viro s; eē in cor̄p̄e. qd̄ n̄ fit in sp̄uali. Et vir maḡ scā dalizat̄ et offendit̄ ex eo qd̄ fit in cor̄p̄e q̄ ex eo qd̄ fit in aia. et ita ē ei maioris scandali cā h̄ bñ. in d̄ctō c. mulier. **¶** Quid si q̄s n̄ excōica tus d̄trahat cū excōicato. **¶** s; qd̄am dicunt q̄ nō tenet̄ m̄ioniu. p̄ q̄bus facit q̄ talis ē a sa cramentis eccl̄ie sepa. ex de c̄li. ex. m̄. si ce lebraz. t̄lib⁹ eē sūt oīs act⁹ legitimi interdi cti ut hitū ē s. de effectu excōicaciōis. **¶** Hu. tñ sc̄psit q̄ licet n̄ debeat d̄trahi cū t̄li m̄ioniu tñ d̄tractū tenet̄. ar. xviii. q. j. caue. et ex d̄ di uoz. p̄to. qd̄ ē veri⁹ scd̄z iura q̄ nūc curzūt. ut d̄t̄ eē h̄os. **¶** Vt p̄pter qd̄cunqz p̄ctm̄ possit vxor dimitti. **¶** s; dñs vxorēz dimitte p̄hibuit p̄ter cām fornicaciōis. s; triplex ē fornicaciō et p̄ dñs triplex dimissio. Est em̄ fornicaciō p̄p̄e di cta scz p̄ctm̄ carnis. Et d̄ctā cōiter scz p̄ctm̄ in fidelitatis p̄ quē modū p̄p̄be ydolatrias meret rici b⁹ fornicatib⁹ d̄parat. h̄iere. ij. Et dicta cōissime. s. qd̄cunqz p̄ctm̄ q̄ de⁹ relinquit̄. Di missio vō ē triplex. s. vel q̄ ad vincūm m̄imo nij. vel q̄ ad cohabitaciōis p̄petuā. vel q̄ ad co habitaciōis t̄palez. p̄pter fornicaciōis p̄p̄e dictā p̄ vxorē dimitti. nō q̄ ad vincūm. s; quo ad coha bitaciōis p̄petuā. p̄pter infidelitatē vō si infida litas p̄cedat dimitte p̄t quo ad vincūm. si seq̄ tur dimitti p̄t quo ad cohabitaciōis t̄pale s. q̄ usqz corrigat̄. Vñ ip̄o reuerso ad fidē d̄pellit̄ cohabitare is q̄ in fide remāsit n̄ an̄ d̄uersionē fuisset p̄ s̄nias eccl̄ie sepati ex d̄ diuoz. gau dem⁹. in fi. **¶** s; p̄pter aliud p̄ctm̄ si ē p̄ctm̄ tñ vxoris. dimitti nō p̄t ex de diuoz. q̄siuit. Si vō ē scandalū viri. ut qz n̄ vult cū eo quiete viuē n̄ cōsenciat malefacere. et sic ē sibi magis occa sio ruine. et vehementer timet̄ de lapsu ut si p̄trahē ad mōle nitat̄ l̄ in mortē viri cū effe ctu machinet̄ ut e. c. j. et i glo. p̄t dimitte quo ad cohabitaciōis t̄pale s. quousqz corrigat̄ ut ha bet̄. xxviii. q. j. ydolatria. et **¶** v. si ocul⁹ tu us scandal⁹. te rē. p̄ oclm̄ dextrū. s̄m glo. itel ligunt̄ sp̄uales amici et p̄pinq̄. p̄ et mat̄ fili⁹ et soroz et h̄mōi. et tūc dimitte ut scandaluz n̄ ut scortū et cessante scādalo d̄z recōiliari.

Equur videtur de tercio s. de ple infidelium et
cca h querit que pntē debeat seq ples i
fidelium. **E** ples a puenit ad etatē adultā. aut
n. si sic cū i ei volūtate ppa dpedear sua sal
ei ē requirendū dñs et quē vult libere seq
ē pmittendū pntē s. fidelē l infidelē. **S**i at est
minor cū sal ei dpedeat a pntib pcurāda
seq debet fidelē i fauorē fidei et salutis puuli
et boni mñonij. n obstatē q idigeat ad educa
cōnem obsequio mñs. et h totū pbat. ex de
ccuer. infideli. ex lris.

De impedimto ordīs. ti. xxiij.

Postea considerandū ē d impedimto violēcie
sue mei. s. d h vide s. ti. viij. h. libi
ar. iij. de dñs coactō. **E**t iō restat d
siderare de impedimto ordīs. **E**t cca h pmo dñ
derād ē. vñz ordo ipediat mñoniū. scdo vñz
mñoniū ipediat ordīez. **C**irca pñū sciendū q
ptās sacri ordīs pñcipaliter ordinat ad mini
steriū altarīs. **A**d iō duo pñcipales actū re
grantur s. dñficere sacm et dispōne popl m ad
cōicād. **E**t pmo deseruiūt tres ordīs supiores
Vn in ipo sacro deseruiūt imediate. qz subdia
con ptenā et calicē qñ a poplo acceptaz of
fert diacono. diacon pñbro. pñbr dco. **E**t hi
tāgūt sacra. iō sacri dicunt. pñt h ē ec eis spe
cialiter dñficia annexa. qz maria mñdicia rñ
ritur ad tractādū digne sac. **E**t iō ipediūt ma
trimoniū dñtrahēd. et dirimūt iā dñtractūz. di.
xxij. si qñs eoz. et c. lētozes et c. placuit. et ex
q cleri. l. vo. dñtrahē pñt c. j. et. ij. **I**n scdo vñ
actu deseruiūt qñuoz minores ordīs vt dñtm
ē sup iō nō dicunt sacri. **H**inc ē ec q n ē eis i
sepabiliter ānexa dñficia. vñ nō ipediūt mñ
moniū dñtrahē. di. xxij. si qñs. et c. seriat. et
di. xxvij. de his. et ex de clī. diu. c. j. ij. et. ij.
In h tñ ē dñia inter clīcos oriētales et occide
tales. qz clīci oriētales in minorib ordib d
stutū dñtrahūt et i officijs suor ordmū mini
strāt. vñ et bñficia ecclāstica obsequūt. **O**ccī
dētales vñ dñtrahūt qñez. s. in officijs ordmū
suor nō ministrāt. **V**n bñficia ecclāstica q pñt
officiā sunt data retinēt nec assequūt. h pe. q
vñterqz dñtrahē possint di. xxij. si qñs eoz. lēto
res. placuit. **Q**uid si clīc in sacris dñstitut
dñtrahat de scō mñoniū. **E**t a dñtrahit cum vi
dua vel corrupta. et tñc cū eo tanq cū vidue
marito nō licet dispēsare n pñter sacm dñfctm
s. pñter intēcōis affectū cū ope subsecuto. ex
de big. a nobis. **A**ut dñtrahit cū vñgine et tñc
illa dimissa et opleta iniūcta pñia si vita lau
dabil apparcat et correcta poterit cū eo epō
dispēsare iure suo vt in susceptis ordib mini
stret ex de clī. diu. sane. et ec vt ad ordīs su
piores ascēdat ex q clī. c. j. **E**t h vñd velle te
xxij. ibidē ex pñsse. **H**o. vñ d q ad h vt ad supio
res ordīs ascēdat necia ē auctas pape si i se
culo remaneat. si vñ religioz itret epō suo iur
re dispēsare possz ex q clī. l. vo. c. j. et. ij. **S**i tñ
apparcat incorrigibil epō cū eo nō dispēsab
n in minorib ordib si in seculo rmaneb. si vñ
ad religioz trāseat pñ laudabile dñersacōz ec
in maiorib poterit dispēsare ex q clī. c. ij. et
ex de apōsta. c. ij. **E**t fm aliquos ex q clī. c. ij.

papa loqur dñsulēdo si iure suo dispēsare pos
set cū ipo. vt videt e. ti. c. j. h d occidētalib
clīcis. **O**riētales at clīci ec in sacris vñt ma
trimonio dñtracto i minorib ordib vt ex d vi.
et ho. clī. mores. in fi. et de clī. diu. cū olim.
Oriētal em ecclia votū dñficie n admisit qz
p oib pñbanucī dñfessor dñtradixit cui merito
credend fuit cū nūq copulā nupciāz. exptus
fuerit vt pñz di. xxxj. aliter. et c. nicena. h ho.
Pot at h queri vñz clīc dñugat gaudeat
pñuilegio clīcali. **E**t ois clīc viuēs i statu ec
mō clīcali dñz gaudē pñuilegio clīcali aliter n.
vñ dñ li. vñ. de clī. diu. clērici. q clēricū q cūz
vñica dñtrax vñgine si tonsurā et vestes dñferat
clīcales pñuilegiū retinet illius c. si qñs. xvij. q.
iij. qd ē dñtra pñcullozes clēricor dñ ec ibid q
hmōi clēricū dñugat p dñmissis ab eo excessi
bus vel delictis nō pñt er. mialiter a ciuilit ad
seculare iudiciū trahi nec vñllatē pñsonalit a
pecunialit a seclārib iudicib dñdēnari. et
sic ec retinet pñuilegiū illi c. nullū. ex d fo. d
pe. **I**n ceteris at n gaudet pñuilegio clēricali.
Sz nec ec i pñmissis gaudet pñuilegio clēricali.
n vt pñdctm ē tonsurā et vestes dñferat clērica
les. **I**n ceteris inq n gaudz. vt pñz in pñuilegio
qd hñt clērici ne vñter exactōib et collectis
ex de vi. et ho. c. vlt. **N**ec obstat illd c. iohes
ex de clī. diu. qd videt ee dñtrariū dñctō c. clē
rici. qz vt dñ jo. an. ex delacōe tōsure siue hñt
nō retinet clēricū pñuilegiū illud vt pñz ibidēz
Vel loqur de alio pñuilegio s. d pñuilegio emu
nitatis ab exactōib et collectis. **V**ñ vñ bi
gamū gaudeat aliq pñuilegio clēricali qñstuz
e s. e. vñ. li. ti. vij. **S**z vñ hñz sacer ordo q ma
trimoniū ipediat. **E**t ordo sacer n ipedit mñ
moniū inqñtū ordo s. inqñtū sacer. **P**ñmōi at rō
nē aliq dicūt ee pñpter statutū ecclie. s. auctas
gg. di. xxvij. c. nullū. dñ ex pñsse i ordinis susce
pcōe pñmissōz fieri debē. **A**lij dicūt h ee pñpter
votū s. p h n differret impedimto ordīs ab ipes
dimto votū. **I**ō dicend q ordo sacer impedit et
dirimit mñoniū apñ nos et apñ grecos. s. apñ
grecos pñt statutū in dñlto niceno editū. d q
habet di. xxxj. c. nicena. **A**pñ nos vñ pñt sta
tutū et pñpter votū tacitū ānexū. ar. ex de clī.
diu. cū olim et h ec vult i glo. **I**ō greci i sacris
dñstitutū n dñtrahūt de nouo mñoniū qz obuiat
statutū tñ pus cōtracto mñō vñt. ex de vi.
et ho. clī. vt vñ clīcor. qz votū dñficie n re
pugnat. n em dñfensere in obligacōz dñficie
mñstroz sacroz vt dñz i dñctō c. oli. et di. xxxj.
aliter. **L**atini vñ nō dñtrahūt qz statutū obuiat
nec vñt mñō dñtracto. qz votū obstat. **S**edz
at scotū dñstitutū i sacris dñtrahē n pñt. qz ecclē
sia fecit talē pñsonā simplr illegitimā apñ rōez
ē assignatā. **S**z nunqd clēricū ad sacros ordi
nes pñmot et postea deposit mñoniū cōtra
here pñt. **R**ñdet ho. q n qz tal retinet caracte
rez cui ē ānexū dñficie votū. di. lxxxv. cū i pñ
tento. caracter em p depositōez tolli n pñt. qz
anime idelibilis impñit. talis em clēricalit
viuē debet di. lxxxj. dñctū. **Q**uid si qñs clīcus
fuit p simoniā ordinat cū caracterez habeat
violatū. j. q. j. quib nanzatibus. **R**ñdet host.

q̄ delictū omissū nō dabit ei dtrahēdi p̄uilegiū. ff. ad. l. fal. p̄cida. et. xvj. q. i. legi.

Sequit̄ vidē de sc̄do s. vtr̄ m̄ionū ipedi at ordinē siue vtr̄ sacer ordo m̄io^o d̄sū mato supuenire possit. **I**n ordinis suscepō ne sūt duo sc̄z p̄t̄s ord̄is et executō p̄t̄is. ā g^o ordiat̄ diugat̄ d̄sentiēte vxore et tūc reci pit vtrūq̄. et vxor cū eo intelligat̄ d̄nenciāz p̄fiteri dī. lxxvij. ep̄s. ā vxore nesciēte l̄ nō cō senciēte et tūc recipit p̄t̄ē ord̄is. i. carat̄erā s̄z nō executōz vt p̄t̄ in c. p̄dētō. **E**t h̄ dico de eccl̄ia occidētali. sec^o ē d̄ oziētali in q̄ p̄ ordi nē nō p̄iudicat̄ diugio dī. xxvij. diaconus. et dī. xxxj. nicena. **N**ō tñ q̄ sic p̄babil̄ vidē licz q̄daz dtrariū dixerit vt hu. **G**reci ec̄ nō debēt ad sacros ord̄ies accedē sine d̄sensu vxor̄. qz admiñ^o tpe sui m̄sterij fraudarent̄ reddicōz debiti. dī. xxxj. qm̄. q^o fraudari nō possēt sc̄dm ord̄iez iuris si iuri suscipēt ordinē dtradicēti: bus ā ignorantib⁹ ip̄is. h̄z s̄nt sūt hos. laur. jo. et rap. **S**ciēd̄ ec̄ p̄ ec̄ip̄o s̄m p̄dētōl q̄ mu lier d̄senti ap̄ grecos q̄ vir su⁹ ord̄iez r̄cipiat ad h̄ se obligat q̄ ip̄petuū alteri n̄ nubat. vt i dētō c. qm̄. **A**lias sigcō m̄ionij n̄ seruaret̄ qd̄ maxie i m̄ionio p̄sbi requiritur. **S**i vō sine d̄se su ec̄ ordinet̄ ad h̄ teneri n̄ videt̄. **N**ō ē ec̄ p̄ termittend̄ q̄ ap̄ latinos ordo sacer m̄ionio supueniēs soluit vincūm eius ex p̄te viri quo ad p̄t̄icōz debiti. qz n̄ p̄t̄ debiti p̄t̄ē nec vxor tenet̄ ei reddere. s̄z n̄ soluit ex p̄te alteri⁹ si n̄ d̄senti vel nesciuit qz tūc tene^r vxori reddē de bi tū si n̄ possit eā inducē ad d̄tinēd̄. dī. xxvij. diaconi. et xxvij. q. ij. m̄ltoz. **E**tā si sit factus ep̄s vel papa. vt nōt. hu. xxxvij. q. ij. agatho. **E**t repetet̄ eū vxor corā d̄silio vel cardina lib⁹ l̄ ec̄ corā ip̄o papa. qz ius debet facere d̄ seip̄o. h̄ rod. **S**z esto q̄ aliq̄s i inferioribus ordib⁹ d̄sicutus vxore tacēte et sciente p̄mo: uea^r ad sacros ord̄ies. nūq̄d qñ reclamab^r de bi tū sibi reddet. **E**x q^o habuit tps et locū r̄ clamādū p̄sumit̄ d̄sēssē et ampli⁹ nō p̄t̄ recla mare et ex d̄sensu suo indicit̄ sibi lex d̄nēcie nec p̄t̄ vix requē h̄ bon. In h̄ casu taciturnitas habet̄ p̄ d̄sensu. et h̄ p̄pter dignatē ord̄is sacri sec^o āt ē de m̄dachatu vbi n̄ ē dignas tāta. **S**e cund̄ tñ. hu. idē ē ius i vtroq̄ casu. h̄ rod. **S**z nunq̄d tal̄ mulier mortuo viro tenet̄ p̄pe tuo d̄tinere vel p̄t̄ dtrahē. **I**n sic d̄z dī. xxxj. c. feriat̄ q̄ post viri mortē tenet̄ p̄petuo d̄tinere **S**z q̄uo h̄ sit intelligend̄ diuersi diuersimode senciūt. **Q**uidā em̄ dicūt q̄ si vxor viro d̄sēciat q̄ ordinē sac̄z suscipiat l̄ q̄ religiōz intret in d̄spectu p̄sone p̄ quā sc̄d̄z eccl̄ie formā diuoz: ciū fieri possit ip̄a obligat̄ ad p̄petuā d̄tinē: ciā cū viro q̄ ē ead̄ caro cū ip̄a. nec excusat̄ p̄ ignoranciā iuris s̄m bon. nō tñ religiōz intra re tenet̄ n̄ timeat de piclō castitatis. sec^o aut̄ ess̄ si vir simplex votū emisissit s̄m tho. et ho. **N**ec ē diuersimode iudicand̄ de clericis et re ligiosis p̄t̄u ad h̄ eo q̄ vtrobiq̄ corp⁹ viri p̄ petuo d̄no dedicet̄. et h̄ exp̄sse dicit in c. seria tim. **E**t iō p̄babil̄ d̄z p̄ viro vouēte et votū solēnsante ip̄a intelligit̄ vouisse. ar. ij. q. iiii. c. j. et vl. et ex de agna. sp̄uali. marinus. et h̄

opi. ē sanior s̄m bon. et tho. **A**lij dicūt q̄ n̄ p̄t̄ dtrahē voto simplici ipediēte. et si dtraxerit n̄ valet vi d̄stōis d̄tinēte. **E**t inter hos est rap. dī. xxvij. qz sūt culpe. vtrāq̄ istaz opionum ponit ho. **S**z nunq̄d cogit̄ itrare religiōnē **R**ap. d̄t q̄ nō nisi sit vxor i ep̄m p̄mouēdi. ex d̄ ouer. diu. diugat̄. sane. **E**t inno. idem dicit e. ti. sup c. ex p̄te tua. **S**z dicend̄ vt ē ti. de bono sac̄i. ar. de idissolubilitate m̄ionij p̄ respectū ad ingressū religiōis. q. esto q̄ aliq̄s. 2c. qz iō est melius dēt̄m vt dicit hostie.

De ipedimto ligaminis. ti. xxij.

Deinde d̄siderand̄ ē d̄ ipedimto ligami nis s. cū q̄s alteri diugi ē obligat̄. qd̄ ipedimtus sep̄ valid̄ fuit ec̄ anq̄ aliq̄d sup h̄ ab eccl̄esia statueret̄. nunq̄ em̄ obligat̄ **E**x vxori aliā ducē p̄t̄ vel potuit. nec vnq̄ licu it. et q̄ h̄ fecit adulteriū d̄misit. n̄ cū eo a deo dispensatū fuerit vt cū p̄iarchis. ex d̄ diuoz. gaude^r. s. j. **C**irca h̄ aut̄ ipedimtū q̄runtur p̄la s. vtr̄ alligat̄ alicui p̄ sp̄salia d̄ futuro dtrahere possit m̄ionū cū alia p̄sone. **I**n vt ē ti. q̄uo habeat̄ sp̄salia solui casu. viij. **V**tr̄ alligat̄ m̄ionialit̄ alicui dtrahē possit m̄io: mū cū alia p̄sone. **E**t tales si nō sūt p̄ carnis copulā vna caro effecti p̄t̄ alter altero inuito ad religiōz trāsire. **E**t q̄ remanet p̄t̄ cū alio cō trahere. ex de ouer. diu. nllū. et c. ex publico et de sp̄o. du. licet p̄ solutū. **S**i aut̄ secuta sit copula carnalis iter eos. nunq̄ n̄ p̄pter forni cacōz p̄t̄ alter alterz dimitte. et si p̄pter forni: cacōz dimiserit nō p̄t̄ cū alio dtrahere et si cō trahat mechat̄. **V**n̄ ā reconciliat̄ diugi aut re maneat s̄n diuge xxxij. q. vij. c. j. ij. et iij. **Q**ui aut̄ noie suo nō iussu ei⁹ in c̄ est p̄t̄e. l̄ eius noie quē vel quā habet in p̄t̄e bina sp̄salia l̄ binas nupcias dtraxerit sit infamis ip̄o iu: re. ff. de his q̄ no. infā. l. j. in fi. **E**xculant̄ aut̄ ab hac infamia filij si iussu p̄ris in c̄ sūt p̄t̄e dtrahat̄ et p̄res infamia denotant̄ vt p̄t̄z ibid̄ l. bib. **S**z hodie forte ē dtrariū cū filij n̄ teneā tur seq̄ voluntatē pentū i m̄ionijs dtrahēdis vt dēt̄m est s̄. **I**ncurrit ec̄ talis aliq̄n bigamiā de qua dēt̄m ē sup̄ tractatu de ord̄ie. et p̄ d̄ns irregularitatē. **I**tē q̄ sciēter ducit alteri despō satā agere debet septē annoz p̄niaz. ieiunan do carenā sic dictā quia caret cibis s. p̄ q̄dra gesimā quolibet anno i pane et aq̄. ex de sp̄o. du. accepisti h̄ ho. **V**tr̄ mulier credēs vix mortuū licite dtrahere possit. **E**t vt habet̄ ex vt lite nō d̄tes. qm̄ frequēt̄. s. si aut̄ de carna li. qñ alter diugū ē absēs tādū a relicto expe ctet̄ donec de ei⁹ obitu venisilr p̄suarur. glo. p̄suarur sc̄z p̄ famā. l̄ qz senex erat vl̄ qz i acie fuit nec redijt. qz p̄suarur ex his casibus q̄ sit mortu⁹. **E**t si dtrahat credēs ita esse ec̄ si viuat p̄p̄t̄ ignoranciā ab adulterio excusat̄. xxxij. q. ij. cū p̄ bellicā. qz adulteriū sine dolo non omittitur. ff. de adult. l. p̄nl. vel si l̄ras eoz. recepit cū quib⁹ militauit. **C** de repudijs. au tēti. hodie. h̄ bñ. **Q**uidā aut̄ vt ec̄ dicit eadem glo. dicūt q̄ nō debet dtrahere m̄ionium do nec certa sit de morte viri quātūcūq̄ de icō: tinēcia timeat et ec̄ q̄tūcūq̄ manserit sine eo

Nā cli scd3 legē. **C.** d. d. i. r. r. r. p. c. d. i. r. i. u. scd3 vō legē. h. v. e. t. e. s. e. t. i. v. r. o. z. e. s. p. q. n. q. u. e. m. i. u. s. h. m. o. d. o. s. m. l. e. g. e. z. p. o. i. c. t. a. m. h. o. d. i. e. t. e. n. e. t. u. r. v. r. o. z. e. x. p. e. c. t. a. r. e. v. i. z. q. u. i. s. c. u. q. z. a. n. n. i. s. m. a. l. e. r. i. t. s. i. n. e. o. **V.** n. n. o. s. u. f. f. i. c. i. t. c. r. e. d. u. l. i. t. a. s. h. z. r. e. q. u. i. r. i. t. c. e. r. t. i. t. u. d. o. e. x. d. e. s. p. o. i. n. p. n. c. i. a. e. t. d. e. s. c. d. i. s. n. u. p. d. n. s. **E.** t. h. m. o. i. s. n. i. e. s. u. t. r. a. p. h. o. e. t. p. e. b. n. i. v. o. m. d. z. a. d. d. e. t. a. c. q. s. a. t. i. s. c. e. r. t. u. e. i. s. i. p. h. m. o. i. v. i. o. l. e. r. a. l. p. s. u. p. c. o. s. p. o. s. t. q. a. l. i. q. u. a. r. o. t. p. e. d. u. x. e. r. i. t. e. x. p. e. c. t. a. d. **S.** z. e. s. t. o. q. p. p. c. e. r. t. i. f. i. c. a. n. i. d. e. m. o. r. t. e. v. i. r. i. d. e. b. e. a. t. a. n. q. c. u. m. a. l. i. o. d. e. r. a. b. a. t. q. u. o. c. e. r. t. i. f. i. c. a. b. i. t. d. e. m. o. r. t. e. v. i. r. i. s. u. i. q. i. u. i. t. i. e. x. e. r. c. i. t. u. d. e. r. a. s. e. r. a. c. e. s. t. i. n. r. e. g. i. o. z. l. o. n. g. i. n. q. u. i. **H.** z. p. i. u. r. a. m. e. n. t. u. z. s. o. c. i. o. z. e. i. s. q. m. o. r. t. e. c. i. s. s. i. u. e. r. i. t. v. l. p. i. u. r. a. m. e. n. t. u. e. i. s. s. u. b. q. o. m. i. l. i. t. a. u. i. t. e. t. p. h. m. o. i. i. u. r. a. m. e. n. t. u. s. t. a. t. i. s. c. d. z. c. a. n. o. n. e. s. e. i. n. f. r. a. t. p. s. e. l. u. c. t. u. s. s. i. n. e. n. o. t. a. i. n. f. a. m. i. e. p. t. n. u. b. e. r. e. e. x. d. e. s. c. d. i. s. n. u. p. s. u. p. i. l. l. a. h. r. a. p. **Q.** u. i. d. s. i. n. o. s. i. t. n. v. n. t. e. s. u. s. **H.** z. h. u. n. o. t. a. t. x. x. i. i. j. q. i. i. p. n. o. p. s. u. f. f. i. c. i. t. s. i. c. o. a. d. i. u. n. a. t. p. a. b. l. i. c. a. f. a. m. a. q. u. a. e. c. s. o. l. a. s. u. f. f. i. c. i. e. d. i. c. i. t. s. i. n. e. t. e. s. t. e. s. i. e. x. p. s. u. p. c. i. o. n. i. b. z. m. o. r. t. u. u. e. s. s. e. v. e. r. i. f. i. l. e. s. i. t. v. t. s. i. m. u. l. t. u. m. d. i. u. s. t. e. t. i. t. **L.** s. i. s. e. n. e. x. s. i. t. v. e. l. e. g. r. o. i. s. r. e. c. e. s. s. i. t. e. t. s. i. l. i. b. z. **S.** c. d. z. v. o. h. o. r. e. q. u. i. r. i. t. u. r. e. t. s. u. f. f. i. c. i. t. v. n. z. t. e. s. u. s. **D.** i. c. i. t. e. m. i. n. s. i. n. g. l. a. r. i. i. n. c. i. n. p. n. c. i. a. p. t. a. l. i. s. c. o. t. r. a. h. e. r. e. n. o. p. o. t. e. r. i. t. d. o. n. e. c. d. e. m. o. r. t. e. v. i. r. i. n. u. n. c. i. u. m. c. e. r. t. u. r. e. c. e. p. i. t. **D.** i. c. e. t. a. t. c. e. r. t. n. u. n. c. i. s. i. s. s. u. b. q. o. m. i. l. i. t. a. u. i. t. v. e. l. s. o. c. i. s. e. i. s. b. o. n. z. e. t. h. o. n. e. s. t. z. q. m. o. r. t. e. c. i. s. b. e. n. e. n. o. u. i. t. s. i. e. m. t. a. l. i. s. v. i. z. e. s. s. e. m. o. r. t. u. u. z. c. o. r. a. e. p. o. i. u. r. a. u. e. r. i. t. s. t. a. t. i. n. u. b. e. r. e. p. o. t. e. r. i. t. **Q.** u. i. s. i. d. e. t. e. r. a. u. e. r. i. t. e. i. q. u. e. m. o. r. t. u. u. e. s. s. e. m. e. n. t. i. t. i. x. l. i. b. r. a. i. u. r. e. t. e. n. e. b. i. t. o. b. n. o. x. i. z. **C.** d. e. d. i. u. e. t. r. e. p. u. r. x. e. t. i. a. u. t. e. r. i. h. o. d. i. e. **N.** o. g. o. r. e. q. u. i. t. p. b. a. c. o. s. z. v. e. r. i. s. i. l. i. s. p. s. u. p. c. o. q. z. v. n. z. t. e. s. t. i. s. n. f. a. c. i. t. p. b. a. c. o. z. s. z. p. s. u. p. c. o. z. s. i. c. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. h. o. i. d. c. q. m. f. r. e. q. u. e. r. i. t. i. b. i. p. s. u. a. t. **S.** z. e. s. t. o. q. a. l. i. q. i. s. i. t. s. i. t. r. e. u. e. r. s. i. s. n. e. c. c. i. t. i. f. i. c. a. n. i. p. o. s. s. i. t. p. m. e. i. m. m. a. l. i. t. u. n. e. c. p. a. l. i. u. **H.** z. t. u. c. m. i. e. t. a. t. a. d. l. o. c. u. i. l. l. u. s. i. p. t. v. e. l. a. d. l. o. c. a. v. i. c. i. n. a. e. t. r. e. q. r. a. t. s. i. p. t. a. l. i. s. e. x. p. e. c. t. e. t. d. o. n. e. c. c. e. r. t. i. f. i. c. e. t. d. m. o. r. t. e. e. x. d. e. s. p. o. i. n. p. n. c. i. a. i. n. g. l. o. **Q.** u. i. d. s. i. n. o. s. i. t. c. e. r. t. a. s. z. t. m. c. u. m. m. o. r. t. u. u. c. r. e. d. a. t. e. t. t. m. c. u. a. l. i. o. c. o. t. r. a. b. a. t. **H.** z. v. t. d. e. t. m. e. s. u. p. q. v. n. z. v. r. o. z. e. t. c. q. d. i. u. i. r. a. p. b. b. i. l. i. t. e. r. c. r. e. d. i. t. n. e. c. i. l. l. e. r. e. d. i. t. e. x. c. u. s. a. t. a. b. a. d. u. l. t. e. r. i. o. p. p. i. g. n. o. r. a. n. c. i. a. z. f. e. t. i. e. t. s. i. l. i. j. e. x. s. c. d. o. v. i. r. o. s. u. s. c. e. p. t. i. c. e. s. e. n. t. l. e. g. i. t. i. m. i. s. c. d. z. r. a. p. **Q.** u. i. d. a. t. m. v. t. p. e. i. c. i. u. t. q. d. e. b. i. t. u. p. t. e. t. d. e. b. z. r. e. d. d. e. t. m. n. p. t. p. e. t. e. r. e. e. x. d. e. s. c. d. i. s. n. u. p. d. n. s. **I.** n. d. u. b. i. o. e. n. i. m. s. t. a. t. p. m. i. c. o. s. i. c. e. c. v. o. u. e. r. i. s. i. m. p. l. r. o. n. n. e. n. c. i. a. n. l. i. c. e. t. m. i. o. n. i. u. d. e. r. a. b. e. t. m. s. i. d. e. r. a. x. e. r. i. t. t. e. n. e. t. d. e. b. i. t. u. r. e. d. d. e. r. e. n. t. m. p. t. p. e. t. e. r. e. e. t. q. l. i. i. d. e. d. i. c. i. t. h. o. e. x. d. e. s. p. o. i. n. p. n. c. i. a. **Q.** u. i. d. f. a. c. e. r. e. d. e. b. e. t. q. n. r. e. d. i. t. v. i. r. p. m. z. **H.** z. s. t. a. t. i. r. e. l. i. c. t. o. s. c. d. o. r. e. d. i. r. e. d. e. b. z. a. d. p. m. u. q. d. s. i. n. f. a. c. i. t. a. d. u. l. t. e. r. a. i. u. d. i. c. a. t. x. x. i. i. j. q. i. i. c. u. p. b. e. l. l. i. c. a. **S.** z. c. a. u. c. t. e. r. e. l. i. n. q. u. e. t. s. c. d. z. e. t. r. e. d. i. b. i. t. a. d. p. m. u. **H.** z. h. u. n. o. t. a. t. s. u. p. t. e. t. m. c. c. u. p. b. e. l. l. i. c. a. p. a. u. c. t. e. e. c. c. l. i. e. **Q.** u. i. d. s. i. p. m. z. r. e. d. e. a. t. d. e. n. o. c. t. e. n. e. c. e. t. p. s. a. d. e. u. d. i. a. d. i. u. d. i. c. i. u. e. c. c. l. i. e. **R.** n. d. z. h. u. i. b. i. d. q. i. l. l. a. n. o. c. t. e. s. i. n. e. p. e. t. o. d. b. i. t. u. n. e. g. a. r. e. p. t. v. e. r. o. z. **S.** c. d. z. t. m. r. o. d. a. u. c. t. e. p. p. a. r. e. d. i. r. e. p. t. a. d. p. m. u. **E.** t. s. i. e. c. c. l. i. a. e. a. s. e. p. a. r. e. n. o. l. l. e. t. a. s. c. d. o. d. b. e. r. e. t. p. o. c. i. s. p. a. t. i. e. x. c. o. i. c. a. c. o. z. q. c. u. s. c. d. o. m. a. n. e. r. e. s. a. l. t. e. q. u. o. a. d. o. m. i. x. t. i. o. z. **Q.** u. i. d. s. i. p. m. o. r. e. u. e. r. s. o. p. m. i. t. t. a. t. s. e. s. c. i. e. t. a. s. c. d. o. c. o. g. n. o. s. c. i. n. u. q. d. p. m. z. e. a. r. e. c. i. p. e. r. e. c. o. g. e. t. **H.** z. h. u. d. i. c. i. t. q. n. s. i. u. e. h. f. a. c. i. a. t. e. x. i. u. r. i. s. i. g. n. o. r. a. c. i. a. c. r. e. d. e. s. b. o. s. i. b. i. l. i. c. e.

sive sciēter et in dēptū pmi viri. h. em ē igno-
rancia iuris naturalis et iō nō excusat eā. **C.**
Quid si nō reuerit? credit tñ eū vinere. qd fa-
ciet. **H.** z. si h. p. b. a. b. i. l. i. t. e. r. c. r. e. d. i. t. a. s. c. d. o. v. i. r. o. d. e. b. i. t. u. n. o. n. e. x. i. g. a. t. s. z. e. i. p. e. t. e. r. i. r. e. d. d. a. t. e. x. d. e. s. c. d. i. s. n. u. p. d. n. s. h. r. a. p. **S.** e. c. z. a. t. ē. s. i. c. r. e. d. a. t. e. x. l. e. u. i. e. t. t. e. m. e. r. a. r. i. a. p. s. u. p. c. o. e. **S.** i. a. t. p. o. s. t. q. i. n. t. e. l. l. e. x. i. t. d. e. v. i. t. a. p. m. i. v. i. r. i. p. c. e. r. t. o. s. t. e. t. c. u. s. c. d. o. s. t. a. t. i. ē. a. d. u. l. t. e. r. a. e. t. n. a. n. x. x. i. i. j. q. i. i. c. u. p. b. e. l. l. i. c. a. h. e. c. b. n. i. s. u. p. d. e. t. m. c. d. n. s. **H.** z. e. c. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. z. p. o. n. i. t. d. e. r. e. t. a. l. i. s. e. x. d. e. s. e. n. e. x. i. n. q. i. s. c. i. o. i. e. t. p. o. n. i. t. e. c. i. q. s. e. **Q.** u. i. d. d. e. e. o. q. u. i. v. r. o. z. e. s. u. a. r. e. l. i. n. q. u. i. t. e. t. a. b. i. e. n. s. i. n. r. e. g. i. o. z. l. o. n. g. i. n. q. u. a. v. r. o. z. e. a. l. i. a. a. c. c. i. p. i. t. n. u. n. z. q. d. t. a. l. i. s. m. o. r. t. u. a. v. r. o. z. e. p. m. a. p. t. d. e. r. a. b. e. c. u. s. c. d. a. **H.** z. i. a. l. t. e. r. o. l. v. t. r. o. z. i. p. e. d. i. m. e. n. t. u. z. i. g. n. o. r. a. t. e. s. i. t. d. e. r. a. c. t. u. s. c. d. z. m. i. o. n. i. u. c. e. d. i. t. i. f. a. u. o. r. e. i. g. n. o. r. a. t. i. s. q. n. o. d. e. b. e. t. p. u. n. i. r. i. q. z. n. o. p. e. c. c. a. u. i. t. **V.** n. s. i. s. o. l. u. a. t. p. m. i. m. i. o. n. i. j. v. i. n. c. l. m. p. o. t. e. r. i. t. s. t. a. r. e. s. e. c. u. d. **S.** i. v. o. v. t. r. o. z. s. c. i. e. t. e. s. i. t. d. e. r. a. c. t. u. m. m. o. r. t. u. o. l. e. g. i. t. i. o. c. o. i. u. z. g. e. n. o. p. n. t. i. n. a. i. c. e. d. e. r. a. b. e. **S.** i. v. o. q. p. u. s. i. g. n. o. r. a. t. u. i. t. p. o. s. t. e. a. c. e. r. t. i. f. i. c. e. t. s. t. a. t. i. d. e. b. e. t. d. i. s. c. e. d. e. r. e. n. e. c. p. t. p. o. s. t. e. a. d. b. i. t. u. p. e. t. e. r. e. n. e. c. r. e. d. d. e. e. c. s. i. a. b. e. c. c. l. e. s. i. a. p. e. x. c. o. i. c. a. c. o. z. c. o. g. a. t. l. i. c. e. t. m. g. i. s. e. n. l. i. i. i. i. j. d. i. x. x. i. j. d. e. r. a. n. u. d. i. c. a. t. s. z. c. i. s. o. p. i. o. i. n. h. o. d. i. e. n. o. t. e. n. e. t. q. z. e. x. c. o. i. c. a. c. o. e. c. c. l. i. a. s. t. i. c. a. a. d. f. o. r. n. i. c. a. n. d. u. n. o. o. b. l. i. g. a. t. n. e. c. e. x. c. u. s. a. t. v. n. t. a. l. i. s. n. d. e. b. z. i. n. h. o. e. c. c. l. i. e. o. b. e. d. i. r. e. **S.** i. v. o. n. o. s. i. t. c. e. r. t. s. c. d. t. m. c. r. e. d. a. t. a. c. r. e. d. i. t. l. e. u. i. c. r. e. d. u. l. i. t. a. t. e. e. t. t. e. m. e. r. a. r. i. a. q. e. x. p. a. l. s. a. s. i. b. i. d. e. b. i. t. u. r. e. d. d. e. e. t. p. e. t. e. p. r. a. p. b. a. b. i. l. i. e. t. d. i. s. c. r. e. t. a. e. t. t. u. c. d. z. r. e. d. d. e. s. z. n. p. e. t. e. s. i. c. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. d. e. c. r. e. t. a. l. i. s. e. x. d. e. s. e. n. e. x. i. n. q. i. s. c. i. o. i. **Q.** u. i. d. s. i. q. s. h. n. s. v. r. o. z. e. e. t. e. a. v. i. n. e. r. e. e. t. l. i. t. e. e. c. p. e. d. e. n. t. e. d. e. d. i. u. o. z. d. e. r. a. b. a. t. c. u. a. l. i. a. **H.** z. s. o. l. u. t. o. p. o. m. i. o. t. e. n. e. t. s. c. d. z. e. t. h. a. b. e. t. l. o. c. u. c. u. n. u. l. l. u. z. s. u. e. p. m. u. m. i. o. n. i. u. e. c. s. i. s. c. d. a. s. c. i. e. b. a. t. d. e. p. m. a. **S.** i. v. o. p. m. u. f. u. i. t. v. e. z. a. n. t. s. c. d. a. v. r. o. z. i. g. n. o. r. a. b. a. t. d. p. m. a. a. u. t. n. o. **S.** i. i. g. n. o. r. a. b. a. t. t. u. c. p. m. a. m. o. r. t. u. a. p. r. e. c. u. m. s. c. d. a. r. e. m. a. n. e. s. i. i. p. a. v. o. l. u. e. r. i. t. e. t. v. i. r. c. o. g. e. t. r. e. i. p. e. e. a. p. p. t. d. o. l. a. s. u. u. e. s. i. p. o. s. t. m. o. r. t. e. p. m. e. d. e. n. c. i. a. t. s. c. i. e. t. e. r. i. n. e. u. t. u. c. p. m. o. i. n. d. u. c. i. t. m. i. c. n. i. u. **S.** i. v. o. s. c. d. a. s. c. i. e. b. a. t. d. e. p. m. a. t. u. n. c. n. u. l. l. u. ē. m. i. c. n. i. u. s. s. e. d. n. e. c. e. s. s. e. p. t. e. t. i. a. p. o. s. t. m. o. r. t. e. p. m. e. e. x. d. e. s. p. o. c. u. z. i. n. a. p. l. i. c. a. i. g. l. o. v. l. **Q.** u. i. d. s. i. p. e. t. a. f. i. e. r. i. d. i. u. c. z. c. i. u. i. n. t. e. r. m. e. e. t. v. r. o. z. e. m. e. a. h. a. c. r. o. e. q. z. d. c. o. m. e. a. l. i. a. h. a. b. e. r. e. v. r. o. z. e. v. i. u. a. n. o. t. m. p. b. o. n. u. n. q. d. i. l. l. a. m. o. r. t. u. a. d. e. r. a. q. u. a. a. g. o. d. e. r. a. b. e. p. o. t. e. r. o. **Q.** u. i. d. e. c. s. i. i. u. r. e. d. e. a. l. i. q. q. u. a. p. e. t. o. q. e. s. t. v. r. o. z. m. e. a. i. p. a. v. o. p. p. t. e. r. d. e. f. e. c. t. u. p. b. a. c. o. i. s. n. i. b. i. l. o. z. a. b. s. o. l. u. i. t. n. u. n. q. d. e. a. v. i. u. e. n. t. e. p. o. s. s. u. c. u. a. l. i. a. d. e. r. a. b. e. r. e. **H.** z. s. c. d. z. h. o. s. t. i. n. t. l. i. b. z. s. u. m. e. e. d. s. c. i. e. r. e. l. i. n. q. u. e. d. z. e. c. d. i. u. i. u. r. i. t. m. l. i. e. n. **S.** z. p. o. n. e. q. v. e. n. i. a. a. d. e. p. m. d. i. c. e. s. d. n. e. e. g. o. v. o. l. o. s. c. d. e. d. e. r. a. b. e. c. u. t. l. i. e. x. q. u. o. p. m. a. a. b. s. o. l. u. i. s. t. u. s. n. o. t. m. d. e. b. o. c. o. t. r. a. b. e. r. e. c. u. t. l. i. n. p. m. i. s. s. i. s. b. a. n. n. i. s. e. x. d. e. c. l. a. d. e. s. d. e. s. t. o. c. u. i. b. i. b. i. o. i. o. p. e. t. o. q. m. a. n. d. e. t. i. s. p. s. b. r. o. m. e. o. q. h. p. u. b. l. i. c. e. t. i. e. c. c. l. e. s. i. a. s. i. c. d. e. b. e. t. q. d. e. p. o. d. s. u. l. e. s. i. n. h. c. a. s. u. **H.** z. s. c. d. z. h. o. e. p. s. e. i. d. i. c. e. t. c. a. r. i. s. s. i. m. e. t. u. i. u. r. a. s. t. i. q. c. u. z. t. a. l. i. q. u. a. i. a. a. b. s. o. l. u. i. m. z. d. e. r. a. x. e. r. a. s. p. r. i. b. a. d. p. n. t. i. l. i. c. e. n. c. i. a. p. u. b. l. i. c. a. n. d. i. n. e. g. a. r. e. t. i. b. i. n. o. p. o. s. s. u. m. u. s. c. u. t. e. t. u. e. d. s. c. i. e. i. l. i. n. q. r. e. t. e. n. e. a. m. u. r. a. r. d. i. x. x. v. i. i. i. e. t. e. b. i. s. p. l. a. c. e. t. e. r. g. o. n. o. b. i. s. e. t. s. u. s. t. i. n. e. m. z. q. p. s. t. i. b. b. a. n. n. a. p. p. o. n. a. t. **N.** o. t. m. i. n. t. e. n. d. i. m. z. t. a. b. i. d. a. r. e. l. i. c. e. n. c. i. a. d. e. r. a. b. e. n. d. i. i. m. o. c. h. e. t. e. s. t. a. m. u. r. t. e. p. a. s. t. e. s. z. l. a. n. g. u. i. n. i. s. i. b. a. e. b. r. i. s. t. i. p. s. i. s. c. i. s. t. e. p. e. r. u. m. i. u. r. a. s. s. e.

nullatenus scdō dtrahat nec dtra iuramentuz
tū venias qd si feceris mādū sum a sanguine
tuo di. xliij. emphiteosif. **Q**uid si aliq mlier
putas vix suū viuere q tū mortuū ē de dtraxit
cū alio nunqō ē vix mīonū illud. **H**ug.
sup i. c. cū p bellicā. distix. p si illa credebac
sibi licere viuere pmo cū alio dtrahē mīonū
ē. si nō mīonū nō ē. qz nō maritali affectu s
adulterino cū scdō dtraxit. Idē ec nota d eo q
dtraxit cū aliq quā putabat esse dsanguinea sua
et nō erat. **A** ij. credūt q in h casu sine pīudi:
cio ē mīonū. nō distincto vix dtrahentes
h sibi licere credāt. vel nō. h rod.

**De iusticia publice
honestatis. tit. xliij.**

Potea considerand ē de publice honesta:
tis iusticia. Et ēca hāc qruē pla scz qd
sit et vñ causet et qre sic noiet. **H**ic sic
spōsalia nō hnt pfectā rōez mīonij. s sūt qdā
pparacō ad mīonū. ita ex spōsalibz n causā
affinitas sic ex mīo. s qd affinitati sile qd
de publice honestatis iusticia. Que sic descri:
bit. publice honestatis iusticia ē ppinquitas
ex spōsalibz puenies. roboz ex insōne ecclie
trahēs ppter ei. s. ecclie honestatē. Et sic ptez
rō nois et cā. qz s. talis affinitas ē instituta p
pter ecclie honestatē. **V**ix publice honesta:
tis iusticia mīonū ipediat. et scdō quos gō
ipediat. **H**ic p ipa ipedit et ec dirimit tā mīo
nia p ec spōsalia sequēcia nō aut pcedēcia im
pedit. Impedit inq ex statuto ecclie. li. vj. de
spō. ex spōsalibz. Et ecclia statuit h ppter ho:
nestatē vt pdictū ē. Et cū sit quedā sile affini:
tati ipedit scdō illos gōus scdō quos ipedit af
finitas s. vsqz ad quartū gradum inclusiue. **C**
Sciend tñ q antiquitus fuerunt ei spēs due.
vna que dtrahēbat ex scdōis nup. vbi gā. pe:
trō vrozē habēbat quo mortuo ei relicta cūz
alio dtraxit ples nata de scdō viro oli nulli
psanguineo pmi viri poterat diūgi. Et h spēs ē
hodie sublata de medio. ex de dsang. et affi:
nō debet. **A**lia ē q dtrahit ex spōsalibz de fu
turo. vt si qis aliquā despōsavit licz eā nō gno
uerit. nullū tñ ei dsanguineū vrozē illā et nē
la ei dsanguinea vix eū habere poterit. ex de
spō. iuuenis. et c. ad audiēciā. Et h si tpe dsō
facōis septē l ples annos habēbat. ex d spō.
spōsam. in tex. et in glo. a. **Q**uid si nō tene
rūt spōsalia. puta qz nō de iure s de fctō con:
tracta fuerūt. puta aliqz despōsat dsanguinea
suā vel aliqz monachū vel clie in sacris or:
dinibz vel frigidū vl pperuo maleficiat. vl
sectū scz vrozēz testicō despōsat aliquā de fa
cto. nunqō ex hmoi spōsalibz ipedit mīonū
dtrahendū et dirimit iā dtractū inter spōsam
et dsanguineū spōs. **H**ic d hū. et ples alij cūz
eo senciūt q sic. de pmo casu habet ex d spō.
ad audiēciā. Et videt expssum de oibz. xxxij.
q. ii. si qis vrozē. et c. qdaz despōsavit Et nunc
habet expssus li. vj. de spō. ex spōsalibz. **E**xi
pit tñ casus in quo spōsalia nō tenēt ppter eti:
tis defectū. qz deficit ibi dsens. li. vj. d spō.
si infātes. qz si añ septennū spōsalia sūt dtra:
cta nō ipediūt n post septennū q añ dtraxerūt

approbaverit ex de spō. ipu. lras. et c. accessit
Vel n post septennū eos in eadē voluntate p
durare manifeste appareat p matuā cobabita
ciōez vel alias vbo vel facto eoz. puta qz vo
cāt se spōsos. l sil iacēt. se inuicē osculāt tā:
q spōsus et spōsa et silia. li. vj. de spō. si in fā
tes. qz forte ē spēale in illo casu. qz in pueris
añ septennū tā corpis q animi ē defectū qz n
dū dsueuerūt discrecōz habē. Idē vide si ille
q dtraxit sit ppxi septennio et capax doli. ex
de spō. iuuenis. qz tūc malicia supplet etatem

Quid si spōsalia fuerūt dtracta sub cōdicōne
vt si dicat accipiā te i vrozē si dederis michi
centū libras. vel si possū de iure te hēre i vrozē
nunqō hmoi spōsalia publice honestatis iusti
ciā introducūt. **H**ic q nō añ ddicōis euentum
Vnd q dtrahit cū aliq spōsalia sub ddicōne et
postea cū alia ei dsanguinea dtrahit añ ddi
cionis euentū p vba de pñci cūz scdā remanē
debet. scdō esset si dtraheret post ddicōis eue
tū. qz tūc nō deesset dsensus. Vñ idez esset acli
a pñ dtraxisset pure li. vj. de spō. ex spōsalibz
Et idē est iudicand de spōsalibus in ceteris vt
ptez ibi oē. vt qn pmissit ducere vñā de filiabz
petri. **Q**uid si qis dtrahat sic spōsalia cū aliq
pmitto tbi q te ducā in vrozē si placuerit dō
et postea inueniat dsanguinitas inter eos. nun
qō pte postea dtrahere cūz sorore sue spōse na:
ta ex matre nihil sibi actinēre. **H**ic p sic. qz s. d
salia fuerūt ddicōnalia. **S**z nōne dētā cōdis
cio intelligit ec si nō apponat. **H**ic q sic tam
qn ddicō nō ex mīo manet pur dsensus Idō
ex hmoi spōsalibz honestatis publice iusticia
gñat. h ho. ex de spō. ad audiēciā. Idē etiāz
d. jo. an. li. vj. de spō. ex spōsalibz. **A** h tñ
nota qsi apponeret ddicō clis q habet p nō
adiecta idem esset acli essent pure dtracta
Et ex eis surgeret honestas publica. vt ptez ex
d ddi. ap. c. vl. **Q**uid si spōsalia nēla fuerūt
dsesu deficiēte. **H**ic n generāt h ipediētuz. li.
vj. de spō. ex spōsalibz. Et sm h dsanguineū fuz
ricli dūe spōsaz ei ducē pte cū dsens dsecerit
ex d spō. dilect. et xxxij. q. vij. neqz furiosus.

De affinitate. titulus xlv.

Deinde considerand ē de affinitate d qua
pla qrunctur. qd sit affinitas. **H**ic vt di
cūt iurispici. **A**ffinitas ē pproximitas per
sonaz ex copula carnali puenies omni carēs
pentela. **A**o c9 euidenciā sciend ē q natural
amicicia sup naturali cōicacōe fundat. h aut
cōicacō duplr fit sm plm. viij. et h. vno mō
p carnis pparacōz siue pcreacōz. Et h dē con
sanguinitas. **A**lio p diuinctōz ordiatā ad car
nis pparacōz. Et hec dē affinitas. vñ affinitas
mediātē dsanguinitate et carnali dmixtiōe p:
pagat. **I**ō dsanguinitatē imitat. **S**z in hō dte
qz psona diuēta siue addita alicui pscne p p
pagacōz fit pnceps eiusdē nature licz i dnti
gradu vñ nō mutat gen9 actinēcie s tñ gdu.
s psona addita siue diuēta alicui psonē p co:
pulā carnalē nō fit pnceps eiusdē nature. sed
qsi diuēgit ab extrinseco. Vñ diuēgit alio gñe
coniunctionis. sed in eodē gradu mutat cū
genus actinēcie sed non gradum. vnde v.

Mutat nuptia gen⁹ s³ generata s³ d⁹ m. **P**ec at
meti⁹ p³ p³ exemplū. **E**cce petr⁹ et soror eius
bertha actinet sibi actinēcia cōsanguinitatis in
p³mo g³du. siq³ aut bertha agnouerit carnal^r
erit p³sona addita cōsanguinitati petri p³ copulā
carnis. et actinebit petro et petr⁹ ecōuerso si
bi. nō q³de³ eod³ g³ne actinēcie quo actinet ber
tha ipi petro s³ alio g³ne tñ in eod³ g³du. q³ sic
bertha est cōsanguinea petri in p³mo g³u. ita et
ille erit affinis petro et ecōuerso in p³mo g³du
Et idē intelligend⁹ est de alijs cōsanguineis petri
Dicti sūt aut affines q³si ad fines. alteri⁹ acce
dentes. l^r affines q³si p³pinqui. ex e. sup^r eo. imo
dicti sūt affines ex eo q³ vna agnatio ad fines
alteri⁹ cognacōis accedat. ff. de gradib⁹. nō
facile. s³ affines. l^r ho. **N**otād⁹ ec⁹ q³ antiq⁹
scl^r bāt cē tñ g³na affinitatis. s³ sublat^r scdō
et tēcō de medio. p³p^r q³ d⁹ ec⁹ ea notificare nō
curo. remāsit scl^r p³mū gen⁹. s³ q³ d⁹ surgit ex
cōsanguinitate et p³ma carnis cōmixtiōe. **V**tr⁹
affinitas remaneat post mortē viri vel vxoris
inter sup^rstite et cōsanguineos defuncti. **E**t q³ sic.
Est em⁹ vincl^m p³petuū q³diu p³sonē viuūt in^r
quas ē cōtracta sic et cōsanguinitas ex q³ causa⁹
Vtr⁹ coitus illicit⁹ causet affinitatem. **E**t
affinitas mediāte cōsanguinitate cōtrahit^r et eā
imitat^r ut dētm ē sup^r. **E**t hinc ē q³ p³ oēs actūz
sufficiēti ad carnis p³pagacōē cōdiatū p³ quā
cōsanguinitas cōtrahit^r possit affinitas cōtrahit^r
tur et nō p³ aliū vñ cōtrahit^r p³ oēs actū in quo
ē cōmixtiō seminū nō at cōtrahit^r p³ pollucōē ex
ordinariā. i. q³ sit ex ordinem nature. i. ex l^r cir
ca vas debitū xxv. q. iij. ex ordinariā. et ex d⁹
eo q³ d⁹ cōsanguinitatis. talis em⁹ pollucō non
facit sanguinis cōmixtiōē nec carnis unitatem
p³ quā affinitas cōtrahit^r. xxv. q. x. f^rmitati
Quid si videat^r dici cōtrariū. ex de eo q³ d⁹ cō
sanguinitatis. Dicend⁹ p³ illa legacō nō fuit p³
p³ affinitatē. s³ p³ publice boni status iusti
ciā q³ cōtrahit^r ex spōsalib⁹ p³uris. **I**lla ec⁹ decre
talio ex de spō. iuu. nis. non cōstat p³dictis q³
loquit^r d⁹ illo q³ acceptauit i naturalib⁹ et m³is
moniali affectu. ut d⁹ glo. ibidē. et inno⁹. et
ho. sup^r c. f^rmitatis. **E**t ec⁹ q³ v³q³q³ n³ lene
fuit certū vtr⁹ ex vas naturale seminaffet l^r ius
ut ec⁹ l^ria sonare videt^r. **N**ō tñ q³ ex affinitate
q³ cōtrahit^r ex coitu fornicario deferri nō p³ h³
reditas vel tutela. ff. de gradib⁹. nō facile. s³
sciend⁹. **N**ec p³ excipi cōtra testē. s³ ex illa sola
q³ ex nuptijs surgit h³ ho. in sū. et ex de eo qui
d⁹ discrecōz. **Q**uidā tñ ut d⁹ glo. reputat ab
surdū q³ affinitas q³ ē vincl^m legitimū ex dam
nato coitu oriat^r et id⁹ d⁹ q³ p³ babiliter dici p³
q³ affinitas ex tali coitu nō oriat^r. q³ affinitas
ē quedā p³imitas p³ueniēs ex nuptijs ut pat^r
in dētm. s³ sciend⁹. **O**rit^r tñ inde publice bone
status iusticia. **C**ōtrariū tñ cōmuniter tenet^r q³
affinitas naturalis et illegitima bñ cōtrahit^r tur
ex coitu tali s³ nō cōtrahit^r ciuilib⁹ et naturalis
legitima n³ nuptijs interuenientib⁹ ut d⁹ glo.
Quid si claustr⁹ pudoris inuasit nō tñ semē
emissit. **E**t rod. q³ nō cōtrahit^r affinitas. sic nec
p³ pollucōē ex ordinariā. et p³pter eandē causāz
Quid si vas nō intret in eo tñ semiet. nūq³

p³ h³ affinitas cōtraheret^r. **E**t q³ sic. q³ p³ h³ sit
cōmixtiō carnis sic cū dā in frācia d⁹igit q³ cūz
nō posset vxorē suā p³ nīmā aratūdinē cor
rūpe eā i vase debito polluit et ip³gnau^r quāz
incidi tpe p³us optuit. **H** abbas **Q**uid si mu
lier n³ tñ vir semē emittat. **E**t p³ h³ nō causa⁹ af
finitas. q³ p³ q³ frigid⁹ p³uocare p³ mulierē
palpitādo ad semis effusioz. tñ p³ h³ mōi copu
lā spōsalia p³mo fctā ratificāt^r. ec⁹ si neut^r emit
tat. dūmō sint ap^r l^r p³xi m³io. ex d⁹ dēspō.
ipu. d⁹nebat^r. **Q**uid si in vase debito vir se
mē emittat n³ tñ m³ier emittat. nūq³ ex h³ affi
nitas cōtraheret^r. **E**t p³ n³ scdōz inno. sup^r c. f^rni
tatis. et t³ho. et ho. in sū. et ec⁹ bu. q³ notat sup^r
i⁹ c. ex ordinariā. p³ nō ē ibi seminū cōmixtiō nec
fuit vna caro vñ cōsanguine⁹ h³ illā posset h³ e
vxorē si de fctō posset d⁹stare. n³ em⁹ est credēd⁹
iuramēta eorū ut d⁹. **N**ec vir secure iurare pos
set illā n³ emisisse. et q³ i dubijs via cercior est
tenēda copula ipi⁹ m³ieris ē cōsanguineis illi⁹
viri ex toto p³hibēda. **R**od. rō credit q³ sine p³
iudicō sine m³ier emittat siue nō affinitas ex
tali coitu cōsurgit. ex q³ vir emittat. h³ ec⁹ sūne
sūt inno. et ho. in apparatu ex de eo q³ d⁹ fra
ternitatis. **V**tr⁹ affinitas cōtrahit^r p³ m³imo
niū n³ cōsuatū. **E**t affinitas p³ accipi p³pe et cō
muni^r. p³mo nō cōtrahit^r n³ mediāte carnali cō
mixtiōe. scdō mō cōtrahit^r ec⁹ p³ m³ionū n³ cōsu
atū. et ec⁹ p³ spōsalia ut habitū ē sup^r. p³ m³ionū
em⁹ n³ cōsuatū cōtrahit^r aliq³ p³pinq³tas cū cōsang
neis diuigiis ipediēs m³ionū. vñ i effectu ipe
diēdi m³ionū d⁹uenit cū. f^rmitate p³pe dicta.
et q³dem de aff^r nitate p³pe dētm de xxv. q. vlt.
f^rmitati. **D**e cōit^r rō dētm habet^r e. cā. iij. de p³
pinq³tas. et ex de cōsan. c. i. h³ nich³. **V**tr⁹ affi
nitas p³ seipam habeat grad⁹. **E**t carnis p³pa
gacō p³ se opat^r ad cōsanguinitatē. q³ ex ea ime
diāte vincl^m cōsanguinitatis cōtrahit^r. et ad affi
nitatē n³ opat^r n³ mediāte cōsanguinitate q³ ē cau
sa ei⁹. vñ cū g³du actinēcie p³ carnis p³pa
gacōē distinguat^r. distinctō g³du p³ se et ime
diāte opetit cōsanguinitati et mediāte cōsang^r
tate a⁹ finitati. **V**tr⁹ g³d⁹ affinitatis exten
dant^r sic g³du cōsanguinitatis. **E**t q³ sic q³ ex q³
g³du affinitatis sumit^r scdōz g³du cōsanguinita
tis opet^r p³ tot sine g³d⁹ ei⁹ quot sūt g³d⁹ illi⁹.
tñ q³ affinitas ē vincl^m m³im⁹ q³ cōsanguinitas.
facilius olim et nūc dispensat^r in remotis g³
dibus aff^r nitatis q³ in remotis gradibus cō
sanguinitatis. **V**tr⁹ affinitas impediāt n³ f^r
mionū. **E**t q³ affinitas ipedit m³ionū i aliq³
g³du de iure diuino. p³hibet^r em⁹ leui. xviij. fi
lius cōtrahere cū vxore p³ris. et nepos cū vxorē
patru. et p³ cū vxore filij. **I**n aliq³ rō g³du
de iure posituo. vñ ex de cōsan. et affi. n³ debz
p³hibet^r ne q³ cōtrahat cū affine ifra quantū m
g³du. **A**d hāc ec⁹ questionem plenius dissoluen
dam valent aliqua que dicta sunt supra ti. de
impedimento criminis in solucōe quēstōis d⁹
incestu. **V**tr⁹ linea recta descendēs intelli
gat^r p³hibita in infinitū sic dētm ē sup^r de con
sanguinitate. **E**t q³ sic ar. i. bis n³ dētm sūt d⁹ de
cōsanguinitate. ff. de nup. s³ affinitatis. l^r m³ ho.
De frigiditate. a. xxvj.

Postea considerand est de impotencia coeū
 di q̄ obtinet maximū locū inter impedi-
 mēta m̄ionij. q̄ m̄ionij ipedit potē-
 ex natura sua q̄ ex constitucōe eccl̄ie. cū ei cō-
 m̄ionij fiat cā plis suscipiēde vel incōtinen-
 cie. ipotēcia coeūdi utrūq̄ tollit. et iō merito
 m̄ionij ipedit. Est at impotēcia coeūdi viciū
 animi v̄l corpis vel utrūq̄ quo q̄s ipeditur
 alij carnaliter omisceri. s̄m rap. Spēs aut ei⁹
 sūt due. vna impotēcia naturalis vt frigiditas
 in viro. artacō in m̄liere. et defect⁹ etatis in
 utroq̄. De h̄ at tercō dictū ē s̄. s̄. d̄ etate apta
 ad otrahend m̄ionij et sp̄salia. Altera tñ ē i-
 potēcia accidētalis que puenit ex causa extri-
 seca et accidētali. vt castracō et maleficiū. Di-
 ceud igit̄ p̄mo de frigidityte. sc̄do de artacōe.
 tercō de castracōe. quarto d̄ maleficiū. Circa
 at frigiditatem querunt̄ p̄la s̄. v̄t. frigiditas ex
 p̄te viri impedit m̄ionij. s̄. frigiditas viri
 a supuenit m̄ionio iā legitime otracto siue o-
 sumato. et sic nō ipedit m̄ionij sc̄d̄ omanez
 opionem. licet aliqui dicant q̄si sit p̄petua et
 aūcedat m̄ionij osumacōez poterit p̄pter eam si
 poterit p̄bari m̄ionij dirimi. Aut p̄cedit m̄i-
 monij otractōez. et tūc si ē tp̄alis cui p̄t adhi-
 beri remediū p̄ naturā l̄ p̄ artē nō dirimit m̄i-
 monij si otrahat̄. tñ male facit homo otrahē-
 do dū ē i statu illo n̄ maḡ necessitas l̄ vtilitas
 h̄ requirit. Si at sit p̄petua sc̄z cui nō p̄t subue-
 niri p̄ medicine b̄nificiū nec p̄ etatis p̄cessū. q̄z
 ē a p̄ma oplexione naturali vt ē in his qui sūt
 infesibiles p̄ naturam. tunc ipedit et dirimit.
 xxxij. q. j. c. j. et ij. et ex de frigidis. c. j. et ij.
 et c. laudabile. c. 9 rō ē. q̄ i otractu m̄ionij
 otrahētes obligāt se implicite ad reddendūz
 debitū sibi mutuo si petat̄. null⁹ at se p̄t ad i-
 possibile obligare. Et intellige q̄ n̄ p̄t esse per-
 petuū impedimētum naturale frigiditatis r̄spe-
 ctu vni⁹ p̄ sone et nō respectu alteri⁹. S̄z si n̄
 possit actū carnis exercere cuz v̄gine et possit
 cū corrupta tūc medicinalit̄ possit aliq̄ instru-
 mento frangere claustrū pudoris et ei diungi
 h̄ rich. et tho. **S̄z** obicit̄ q̄ si frigiditas im-
 pedit m̄ionij tūc videt̄ q̄ senes n̄ possint cō-
 trahere cū sint naturaliter frigidi. s̄. q̄ p̄nt o-
 trahere. xvij. q. j. nupcialz. et ex de frigidis. q̄
 sedem. in glo. q̄z senes habēt caliditatē suffi-
 cientē ad copulā carnis. Preterea frigiditas
 senū iuuari p̄t aliquo b̄nificō s̄z nō quelibz fri-
 giditas natural. p̄t ēē in eis defectus iuuari.
 vñ otrahēs cū eis non decipit̄ sic cū alijs. Di-
 cūt tñ aliqui q̄si esset frigiditas tal̄ rōne senes-
 ctutis q̄ nullo iuuari possit. dicend̄ esset sic
 de naturali frigiditate q̄z talis cōtrahendo se
 obligaret ad impossibile. h̄ rich. **V̄t** cali-
 ditas impedit sic frigiditas. s̄. caliditas su-
 p̄flua viri p̄t esse impedimētū p̄petuū si tñ in-
 ueniret̄ q̄ p̄ triennij copulā impediret carnis
 iudicare p̄petuū. q̄z tñ frigiditas maḡ et sepi-
 us impedit. tollit ei nō em̄ omixtionē seminū
 s̄z ēē rigore mēbzoz quo fit omixtio corporz.
 ideo frigiditas magis ponit̄ impedimētū q̄
 caliditas. ois tñ defectus reducit̄ ad frigidi-
 tatem. h̄ tho. **Quid** si m̄lier dicat q̄ vir eaz

agnoscere nō p̄t sup h̄ allegās mēbzī defectū
 Rndet host. v̄t. esse inspiciend p̄ viros exper-
 tos et honestos. sic ēē dicitur de muliere arta
 q̄z eadē est racō ibi et idē ius. ex de oīan. tua
 nos. **Quid** si mulier alleget magnitudinē mē-
 bzī viri dicēs q̄ nō p̄t eū sustinere. Dicūt aliq̄
 eā audiendā dicit ec̄ auic. q̄ mulier q̄nq̄z nō ē
 arta s̄z vir ei⁹ nō ouenit ei. vñ vterq̄ indiget
 p̄mutacōe. Dicit aut̄ ho. se audiuisse a femina
 expta q̄ h̄ vix aut nunq̄ accidere p̄t. quidaz
 aut dicūt talia esse relinquēda iudicō exptoz.
 Ho. v̄o dicit q̄ ipe ofuleret papā in h̄ casu.
 Quid si vir habeat mēbzī multū carnosū. Re-
 spōdet hosti. se audiuisse ab exptis q̄ hec p̄t
 esse iusta causa dirimendi m̄ionij. Nam infir-
 mitas elephācie occasio posset esse que reddit
 ec̄ nasum grossū. Et h̄ ipe host. de fctō fuit
 exptus vt ipe dicit ad hanc questōz p̄cedētes
 facit illud ex de frigidis. fraternitati. ibi cui⁹
 fili i zc. et c. q̄ sedem

De artacōe. ti. xxvij

Deinde considerand est de artacōe. Et de
 hac querunt̄ p̄la s̄. v̄t. artacō ex p̄te
 mulieris impedit m̄ionij. s̄. artacio
 aut nō est tanta q̄n ei subueiri possit sine piclo
 p̄ naturā siue p̄ artē chirurgie vel p̄ oīozūz vi-
 ri oueniētis nature et statui ipi⁹ mulieris. Et
 sic nō impedit licet male faciat mulier cōtra-
 hendo dū ē in tali statu. Aut est tanta q̄ nō p̄t
 ei aliquo mō subueniri sine piculo corpis. et
 tūc aut talis artacō supuenit m̄io legitime
 otracto siue osumato vel non osumato. et sic
 m̄ionij nō dirimit sc̄d̄ opi. oīunem licz aliq̄
 dicāt q̄si sit p̄petua et aūcedat m̄ionij osuma-
 tionē poterit p̄pter illam m̄ionij dirimi si po-
 tuerit legitime p̄bari. Aut aūcedit m̄ionij cō-
 tractōz. et sic impedit m̄ionij otrahendū. Et
 si de facto otrahat̄ poterit impedimento legi-
 time p̄bato dirimi p̄ eccl̄ie iudiciū. vñ illud
 q̄d habetur ex. de frigidis. ofulacō. vbi d̄z q̄
 ecclesia romana oīueit in oīlibz iudicare
 vt que tanq̄ v̄ozes haberi nō possunt. vt foro-
 res habeant̄ oīliū est nō p̄ceptū sc̄d̄ glo. ibi
 dem. matrimonij tñ nō est inter tales. Sepa-
 ciōe aut̄ facta dab̄ licenciā otrahēdi. cū alia
 Mulier v̄o debet sine diungio remanere. ex. e.
 ti. ex l̄ris. et c. f̄nitatis. h̄ rich. **Ad** h̄ nota
 sc̄d̄ host. q̄ sicut impeditur m̄ionij p̄ hoc q̄
 mulier est ita arta q̄ nō potest a viro agnosci
 ita etiā impeditur si sit ita lata q̄ nō posset cō-
 gnosci sicut accidit de facto in puincia apud
 grassam. Et breuiter qualitercūq̄ sit impotens
 reddere debitū impeditur m̄ionij. q̄z non di-
 stinguatur. ex de frigidis. q̄ sedem. Secus est si
 sit agnoscibilis quoquomō licet oīcipere non
 possit vel in lecto migat vel mortuū pariat l̄
 alias viciosa existat. q̄z h̄ edictū est p̄hibito-
 rium. ex de spon. cum apud. nisi forte papa cō-
 trarium responderet. **Quid** si mulier p̄pter
 aritudinem sepetur et postea ab alio cogno-
 scatur. s̄. aut cognoscitur fornicarie. et tunc
 p̄mo viro nō reddet̄ si oītra eā excepit de for-
 nicacōe. Aut legitime q̄z cuz eo contraxit. Et
 tūc secundum gos. et plures alios distingue.

quia aut secundus vir est in statura filius primo viro et tunc redditur primo viro. quod apparet ecclesiam fuisse deceptam in iudicando impedimentum perpetuum. quod si fuit cognoscibilis a secundo ita et a primo. Aut est dissilis. et tunc aut per usum secundi non est facta apta primo quod accidit propter inequalitatem membrorum vel propter aliquid aliud. et sic stabit cum secundo. aut facta est apta et sic secundus quodammodo est reddenda primo. Sed bene. rap. gof. tan. inno. hu. et io. distinguunt. Aut enim a primo nullo modo cognosci potuisset siue periculo. debet enim violenter am sustinere modicam. sed quem cum periculo mortis non tenet. Et tunc non redibit ad primum licet sibi facta sit apta quod non fuit matrimonium inter ipsos et primum. Aut potuisset sine periculo cognosci. et tunc reddet primo. Et si inuitur ex de frig. firmitatis. i. f. secundus bene. et gof. ibidem. Hic. vero dicit in summa. papam esse consulendum. sed in apparatu super dictum c. firmitatis. notat cum inno. quod quando cognoscitur a secundo viro debet reddi primo. quod quod est cognoscibilis uni est cognoscibilis alii. procedens opinio. f. bene. magis placet michi. Sed cum dictum sit quod per unum usum secundi viri facta sit idonea primo. debet ei reddi saltem in aliquo casu. quod stabit quod sit idonea. i. cognoscibilis primo. Et forte ostendit per iuramentum matronarum a quibus inspicitur tam vir quam mulier vel administratio ipsa habet reddere. **Q**uid si primo reddita fuerit et ea apta non inuenerit. Et restituetur secundo. si tamen ea primum repperierit restituetur ei et secundo et tertio et sic usque ad infinitum. secundus io. Tan. aut dicit quod restituenda est primo viro bis non tertio. quod nec licet tertio appellare ex de appell. sua. Sed vero host. si secundus cognoscitur eam est restituenda primo. cum quo per triennium remanebit quasi presumpta maleficiat fuisse. Et si interim ea cognoscere potuerit cum eo remanebit aliam elapso triennio restituatur. secundo sine spe restitutionis faciendo primo. Et si est casus in quo prout quis iure suo sine culpa sua sed non sine causa. et hoc opinio magis placet michi. **U**trum matrimonium contrahi possit ante incisionem cum arta. quando per incisionem potest fieri apta. Et hu. dicit quod non credit sed post incisionem credit quod possit. Ego autem credo sine iudicio quod cum tali possit esse ante incisionem contrahi si sine periculo potest apta fieri. **Q**uid si ante incisionem de facto ea duxerit. nunquid facta incisione ab ea recedere poterit. Et hu. dixit quod est opinio nouo consensu ad hoc ut sit matrimonium quod tamen consensum intelligit interuenire si postea carnaliter copuletur. Vnde inuitur quod nisi interueniat nouus consensus post incisionem potest ab ea recedere et aliam ducere. Alii dicunt ut red. si ne iudicio quod si daret adhuc primum consensum factam incisione non est opus nouo consensu. sed sublato impedimento per quod consensum primum inefficax erat ad efficiendum matrimonium iam efficax est ad illud efficiendum. **D**onec per sit arta uni et apta alteri. nunquid est persona legitima ad contrahendum matrimonium. Et hu. dicit quod sic respectu eius cui potest sine periculo committere reddere. **Q**uid si quis de facto contrahat cum arta quam per incisionem potest fieri apta. nunquid cogi potest ad sustinendam incisionem. Respondet hu. quod non cum tamen metur de periculo mortis. et hec omnia notat hu. xxij. q. vii. per propositum.

De castracoe. ti. xxviij.

Distenda consideranda est de castracoe. Et circa hanc queruntur plura. s. v. castracio impediatur matrimonium. Et castratio secundum aliquos dicitur qui habet virilia secta ita quod uterque testiculorum est abscisus. Secundum vero gof. et ho. castratio dicitur quasi caste natura. i. naturaliter frigidus. unde de tali castrato idem est dicendum quod super dictum est de naturaliter frigido. Spado vero dicitur is qui spata vel aliquo gladio virilia amisit. Eunuchus autem se habet contra utrumque. Et accipitur ex utroque nomine. dicitur quod frequenter. sed si vero aliter. videtur tamen ut dicit idem host. predictis tribus nominibus promiscue. sed vera significatio eorum se habet predicto modo. Si ergo loquimur de eo qui amisit virilia apprehendendo testiculos et virgam talis cum non possit reddere debitum non potest contrahere matrimonium sic nec puer. ex de frig. quod sedem. et ff. de iure do. si serua. sed si spadoni. Et si contraxerit est sepandus cum nullum sit matrimonium. si tamen matrimonium precesserit sectio non separatur. licet vir sit factus impotens ad reddendum debitum. xxij. q. vii. illi qui habet intelligunt gratia. et io. de matrimonio consummato. Et per eis est ar. xxij. q. i. coniugium inter confirmatum officio. carnalis secundum glo. sed ut dicit ibidem par. post anque confirmatum impossibilitatem officij soluit vinculum coniugij. Gof. vero et ho. habet intelligere videtur de matrimonio contracto non tamen de matrimonio consummato sed de non consummato. Vnde dicunt in summis suis quod ex quo matrimonium semel tenuit nullo impedimento superveniente tollitur. sic intelligitur id. c. quod sedem. et illud qui nulli. et filia. non religio preueniente copula carnalis ex de iur. diu. ex publico. Et hoc opinio est tucior secundum rich. i. quarto suo di. xxvij. q. vii. Si tamen saltem unum testiculum haberet contrahere posset. sic potest intelligi id. ff. de lib. et post. sed est questio. Si vero loquimur de eo qui testiculos ambos amisit. v. ga tamen ei remanet talis secundus aliquos contrahere potest dummodo virginem erigere possit. unde. xxij. q. vii. habet qui matrimonium dicitur in glo. de spacio one quod virginem habet erectam siue sperma resoluatur siue non sit ibi matrimonium quod talis satisfacit mulieri sic mulier viro siue sperma resoluatur siue non. Nec requiritur semper i. matrimonio per sit spes filiorum. sed sufficit quod plures non euitent. Vnde et secundus legistas spado potest contrahere et adoptare. licet non possit generare sic notat hug. Sed cum spadonia erigatur virga. et semel emittat ut vult. auic. licet sit invalidus ad gerendum quod hu. v. p. talis contra affinitas contrahatur. Et rindus quod tucior est dicit quod sic. licet forte ibi non sit omnino si minus sine qua contrahitur affinitas aliquando videtur licet videatur notasse contrarium. xxv. q. iij. et hoc dimaria ut dictum est de affinitate. **A**d hoc nota quod omnia super dicta de impedimento impotentie coeundi debent intelligi quando matrimonium inter potestem et impotentem est ignoranter contractum. si enim ambo impotentia sciunt et sic contrahere vel post contractum si remanere voluit possunt. non tamen inter eos est matrimonium. ex de frig. laudabile. **Q**uid si scilicet potest sciuit. Et idem est quod in promisso casu. ar. ex de iur. lepro. propositum. Tho. vero dixit i. quarto suo quod si potest cum qui contrahitur impotentia reddendi debitum cum factum sciatur esse in altero et contrahat matrimonium erit nec separari poterit. Sed si non possit reddere de iure ut

si solēnizassz votū dīnēcie. tūc em̄ siue h̄ sciret siue nō. nullū essz mīmoniu3. **Q**uid si vterq3 ignorat. **H** locū h3 diuorciū. **Q**uid si solus potēs ignorat. **H** i p̄tate ei3 est vt diuorcium celebret. ar. ex de eo q̄ dux. c. i. potens tamen semp̄ p̄sumit̄ ignorās. ff. de p̄bac. veni3. **N**ec est em̄ credibile q̄ potēs sciēter d̄trahat cū i3 potētē ex de frig. d̄sultacōi. si tñ sciēcia p̄bet̄ coget̄ eam vt sororē retinere. vt dicit̄ in d. c. laudabilē. qz ecclesia romana sic d̄sueuit iudi care. sic illa d̄cretal. d̄sultacōi. p̄t̄ itelligi p̄ci p̄ies q̄ h̄m alios cōiter ē d̄sules ar. ex d̄ sen. et re iu. in causis. **N**ec obstat illd. xxxij. q. i. inter ḡritas. vbi dicit̄ q̄ castitas nec suaderi nec i3 pari p̄t. qz illd̄ ē v̄x ab initio. s3 sec3 ē exp̄st factō. ex q̄ cle. vl. vo. c. vl. **P**ot̄ ec̄ dici q̄ ista d̄cretalis debz intelligi qñ tale mīmoniu3 d̄trahit̄ publice in facie ecclesie. **N**ec illd̄ p̄sbi ter d3 omittēre nisi potēs voueat publice q̄ a li3 nō adhibere ea viuēte. **E**t iō postea coget̄ p̄cise ar. ex de frig. frigiditas. **P**ot̄ etiā dici q̄ licz mīmoniu3 n̄ rescindat̄ ad p̄tēd3 sciētis q̄ l̄ votū emisit exp̄stuz vl̄ saltē p̄sumit̄ emisisse ta cū. tñ si talis cū secūda muliere d̄trahit̄ mīo niū tenebit. qz licz votū simplex impediat mī moniu3 d̄trahēdum tamē non dirimit iam d̄tra ctum vt dictum est supra. **N**ullum tamen ius dicit̄ q̄ aliq3 cogat̄ talē retinere. sed q̄si con senciūt simul morari. h̄ p̄nt facere. mulier tñ nō p̄t v̄x esse. s3 p̄t retineri tāq̄ soror. sic ei ex p̄sse loq̄t̄ ex de frig. d̄sultacōi. et c. laudabilē. **R**ūso. i. ad fi. q. d. siml̄ morātes caste p̄nt viue re s3 nō cogēt̄ votū emittere. xxxij. q. i. integri tas. **I**ntellige igit̄ q̄ q̄diu eis placebit sic mo rabūt̄. **E**t ecclesia virū licz peccātē cū alia cor rigere poterit de occultis. xxxij. q. v. c̄stiana. sed nec vir nisi p̄mo ex cā puor3 ad diuorciuz cū effectū ipetrabit ab ecclesia licēcia cū alia d̄trahēdi. **E**t h̄ ē h̄m host. tenēdū et tota h̄ solu cō accepta ē ab host. **N**ota ec̄ h̄m bern. q̄ ad h̄ q̄ possint sil̄ esse ōpter ābos d̄sentire. vj. q. iij. scriptū ē qz cū nullū sit mīmoniu3 alter alteri nō tenet̄. ex de frig. laudabilē.

De maleficio ti. xxix.

Deinde d̄siderādū est de maleficio. **E**t cir ca h̄ q̄rit̄ v̄x maleficiū ipediat mīo niū. **H** qdā dixerūt q̄ maleficiū nichil erat in mūdo nisi in op̄ione hoim qz naturales effect3 quor3 cause sunt occulte maleficijs i3 putabāt. **S**3 h̄ ē d̄tra sctōs q̄ dicūt q̄ d̄moēs h̄nt p̄tātē sup̄ corpa et sup̄ imaginacōes hoim qñ d̄s p̄mittit. vñ p̄ eos malefici aliq̄ signa fa cere p̄nt. tñ illi q̄ ipos iducūt ad talia facien da malefici dicūt̄. **E**t iō alij dicūt q̄ p̄ malefi cia copule carnali p̄ran p̄t impedimētū s3 nul lū tale est p̄petuū. vñ n̄ dirimūt mīmoniu3 iam d̄tractū. **S**3 h̄ ē d̄tra exp̄imētū et d̄tra iura an tiq̄ et noua. **E**t ideo h̄m cōem op̄ionē doctoz. distinguēdū est q̄ impotēcia coeūdi ex malefi cio aut est t̄p̄alis aut p̄petua. si t̄p̄alis nō ip̄e dit. tūc aut̄ p̄sumit̄ esse t̄p̄alis. qñ infra spaciū triū ānoz cohabitātes. et qñtū p̄nt opam dā tes siue p̄ ecclesiastica sacra siue p̄ alia r̄media sanari possunt. **S**i vero nō sanētur aliquo reme

dio extūc p̄sumitur esse p̄petua. **A**ut precedit matrimonij cōtractōnē et cōsummacōnē et sic impedit matrimoniu3 cōtrahēdū et dirimit iaz cōtractū. aut sequit̄ matrimonij cōtractionē sed nō cōsummacōnem. et sic etiā vt dicūt ali qui dirimit matrimoniu3 iam cōtractū. **D**icitur em̄. xxxij. q. i. c. i. p̄ cōiugiū confirmatur offi cio salic3 carnis vt dicit glo. **E**t parum post dicit̄ q̄ anteq̄ cōfirmet̄ impossibilitas officij soluit vinculū cōiugij. **A**ut sequit̄ matrimoni um cōsummatū et tūc vinculuz matrimoniale non dirimit. **C**ōmunis etiā opinio tenet q̄si c̄ tum esset q̄ esset secutū matrimoniu3 cōtractum nō tamē cōsummatuz non p̄pter h̄ dirimeretur vinculum matrimonij. **E**t hui3 sentencie vidē esse bern. ex de frig. d̄. fraternitati. in glo. **S**3 quomō potest sciri q̄ p̄cedat vl̄ sequatur. **H** li cet vir possit sciri v̄x p̄cedat cōsummacōnez matrimonij vel sequat̄. facile tamē potest sciri v̄x p̄cedat cōs. m̄macōz matrimonij. **E**t h̄ susi ficit̄ h̄m aliquos. quia tūc dirimit ip̄m secūdū eos. **V**el potest dici q̄ in fauorem alterius ma trimonij v̄tilioris p̄sumitur. **E**t si p̄cedit matris monij d̄summacōnem p̄cessit et d̄tractōz. **H** de rich. **S**ecūdū etiā gcf. et hostien. si dubitat̄ utrū impedimētū p̄cessit matrimoniu3 l̄ ecō uerfo p̄sumet̄ q̄ impedimētuz p̄cessit ar. **C.** de edili. edic. l. iij. **A**d h̄ nota q̄ maleficiuz p̄petuum vel est respectu omnis mulieris. et sic reddit inhabilē ad omēs. vel respectu vxo ris et sic reddit inhabilē ad illam sed nō ad al ias. vñ tales sepati secūdū iura possunt alijs copulari. hec bon. **S**ciendū etiā q̄si mala ficiū fuerit generaliter respectu omniū tunc si nupserit alteri ostendit̄ maleficiū nō fuisse perpetuū vñ redire debz ad p̄mum matrimo niū. **S**i vero fuerit respectu specialis p̄sone cū detur vterq3 licēcia nubendi alteri. non pōt reddita potencia coeūdi redire ad p̄mū ma trimoniuz qz scdm̄ matrimoniu3 n̄ lū fuit. **I**nsup nota q̄ h̄m ho. qñ v̄ga n̄ laren3 mouet̄. h̄ ē si gnū frigiditatis. s3 qñ mouet̄ et erigit̄ p̄ficere ac n̄ p̄t ē signū malefici. **D**icūt ac̄ aliq̄ q̄ nō so lū fit maleficiū ne q̄s cor̄re valeat s3 ec̄ aliqñ fit ne m̄lir d̄cipiat l̄ vt aborsū faciat. **Q**uicūq3 ac̄ p̄p̄ vidit̄ libidīez explēdā l̄ p̄p̄ odiū ali qd̄ fecerit viro l̄ m̄lir p̄p̄ qd̄ n̄ possz generare l̄ d̄cipe r̄puta3 hoicida ex d̄ hoicidio si aliq3 itē sup̄ iō. c. si p̄ forciarias. xxxij. q. i. d̄t glo. q̄si m̄lir p̄curauit maleficiū n̄ p̄t p̄tē diuorciū qz ad h̄ sua culpa dueit vt p̄t3 d̄. l. si euāgelica. **S**ed videtur contra p̄dicta q̄ nullum ma leficiū sit p̄petuum quia omne maleficiuz videtur posse remoueri. vel per aliud malefici um vel per exorcismos ecclesie qui sunt ordi nati ad rep̄mēd̄ vñ d̄monū vl̄ p̄ verā p̄nīaz cuz dyabol3 n̄ h̄eat p̄tātē n̄ sup̄ p̄tōres. **H** maleficiū ē ita p̄petuū q̄ n̄ p̄t h̄re h̄uanū remediuz qz si h3 remediū n̄ ē h̄oi notū l̄ licitū. licz d̄us p̄stare possit r̄mediū d̄monē cogēdo et d̄mō d̄e sistendo non enīz semper op̄tet vt id quod est per maleficiū factum destrui possit p̄ aliud maleficiū vt ip̄i malefici cōfiter̄. **E**t tñ si possz p̄ maleficiū adhiberi remediū nichilominus

reputaretur perpetuum. quia nullo modo potest homo per malefici-
cium inuocare demonis auxilium. Similiter exorci-
smi ecclesie non valent ad reprimendum demonem
sed quo ad omnes molestias corporales. hoc dei iudi-
cio exigente. Sed tamen valent contra illas demonum
infestaciones contra quas sunt principaliter instituti. Si-
militer non oportet propter peccatum dyabolo sic
peccatis in aliquo data cessante peccato cesset peccatus. quia
interdum transiente culpa remanet pena. hoc bene. et
clero. De maleficio secundum glossam. non potest solui sed per il-
lum qui fecit. et quia est mortuum. et quia nescit delere ipsum
vel quia maleficio est peccatum. Si ei sciret dicit scotus.
quia liceret illud destruere. primo etiam est mentio-
rum opera dyaboli delere. Nec in hoc est infidelitas as-
sumptio quia destrues non assentit operibus dyaboli. sed cre-
dit cum posse et velle fatigare dum durat tale si-
gnum. quia ex pacto non assentit ad hoc nisi dum illud du-
rat. Et sic destructio illius signi imponit finem tali
veracitati. hoc scilicet. Verumtamen summum remedium contra
maleficiu est penitus facere. unde ex de frigido. dicitur. diu-
ges qui non penitus diuigi propter impedimentum maleficii
de commissis penitentiam agant. Et sic forte deo place-
bit qui matrimonium instituit ut opus matrimonii perfici-
antur quia ut ibi dicitur in glossa. infirmitas corporalis
aliquando puenit ex peccato. Et sic cum cessante forte
cessabit effectus. et de peccato cum infirmitas. Sed qua-
re magis hoc dyabolus possit super actum generationis quam
alterius virtutis. hoc quod sic dyabolo magis est permis-
sa peccata super spirituales. quam super omnia animalia in peccatis fa-
cta memoria. Unde serpentes magis quam aues per incan-
taciones capiuntur. Sic etiam quod actus ille est viciosus
et quodammodo fetidus. et homines in actu illo libidino-
se iunguntur ut in pluribus. Ideo actus illi magis impedi-
re permittit dyabolus. Et hoc probatur exemplo quod be-
atus de theobria scilicet quod demonis nomine asmodeus dicitur iter
fecisse viros in lecto non in coniugio. hoc bene. Sed
quare actus ille aliquando impeditur respectu unius mu-
lieris non respectu alterius. hoc secundum bonum. hoc est vel quia
fortilegius ad hoc respectu persone determinate dyabo-
lum inuitant. vel quia de respectu persone cuius
liber impeditur non permittit. Occultum enim iudicium dei
hoc latet ut in rebus theobrie. Sed quomodo dyabolus hoc
facit. dicitur quod impedit generationem. non impedi-
mento intrinseco ledendo organum sed extrinseco impe-
diendo vultum. Et est impedimentum artificiale non na-
turale. Ideo potest impedire ad unam rem quam non ad alias.
Vel tollendo excitationes occupat ad illam vel alias.
Et hoc potest per se probari vel per herbarum vel per lapideum vel per
aliquam naturam occultam. Et dicitur cum predictis per.
¶ **¶** Vnde separati propter maleficiu si postquam alia ma-
trimonia contraxerint carnaliter se cognoscant sunt
ad matrimonium primum reuocandi. hoc quod sic. ar. ex de
frigido. firmitatis in re. et glossa. f. et. xxxij. q. i. per ac-
tum ubi dicitur de separatis propter frigiditatem quod si frigi-
do reddat potestatem coeundi cogit reueri ad pri-
mum coniugium. quare similiter dicitur de separatis pro-
pter maleficiu. Nam sententia diuorij lata fuit in-
ter eos per errorem quia impedimentum quod fuit iudica-
tum perpetuum non dirimit matrimonium nisi secundum rei veri-
tatem sit perpetuum. Unde tales antequam sciunt maleficiu
cessasse cognoscendo secundum. excusantur a peccato
propter inuincibilem ignorantiam. sed postquam sciunt illud
cessasse si cognoscant secundum mortaliter peccant.
Nec obstat quod dicitur de talibus. xxxij. q. i. si per

ciarias scilicet quod si possibilitas coeundi fuerit et red-
dita reconciliari nequebunt. quia illud decretum fuit
gnari remensis archiepiscopi. quod non tenet in causa predicta.
¶ **¶** Vnde dicit ibi glossa. hoc potest dicitur est ignorans
quod gnarus. Et sic quod post predictam separationem vir recipi-
at aliquem sacrum ordinem et postea mulierem a qua
fuerat separatus carnaliter cognoscat. nunquid est re-
stituendum mulieri ad petitionem eius. hoc quod sic quia
separatio facta fuit per errorem. In quantum fuit estitutus
maleficiu perpetuum. quod non erat perpetuum. Unde per
contractum matrimonium si mauerunt coniuges veri secundum
dei iudicium. Unde vir suscipiendo sacrum ordinem uxori
non preiudicare non potuit suscipiendo tamen non pecca-
uit. quia per ignorantiam inuincibilem siue probabilem ex-
cusatur fuit. Sed nunquid sibi preiudicauit recipien-
do ordinem sacrum quantum ad hoc quod sibi non liceat pe-
tere debitum ab uxore. hoc videtur aliquibus quod sic
quia notum quod est annexum sacro ordini tenuit quantum
ad illud quod erat in parte viri quod est debitum exige-
re. licet non quo ad illud quod erat in parte mulieris
quod est debitum reddere. Alij dicunt quod ille suscipiens
do sacrum ordinem non preiudicauit mulieri nec sibi
quantum ad hoc quantum liceat sibi debitum reddere et pete-
re quia ignorantia inuincibilis seu probabilis eum ab
utroque excusauit preiudicio. nisi ei solutum esse mat-
rimonij vinculum existimasset sacrum ordinem non recepisset.
nec se ad votum omnino obligare intendebat
nisi cum hac conditione implicita scilicet si esset totaliter.
et secundum veritatem ab ipso coniugio liberatus. hoc richardus.
¶ **¶** Si vero queratur de abhominacione uxoris impediatur mat-
rimonium. Respondetur theobria. quod idem est iudicium de ea quod de ma-
leficio. cum sit causa accidentalis extrinseca sicut et ma-
leficiu. hoc theobria. Bonum autem esset in tali causa quod vxor
in quantum possit viro moris tamen licitis et congruis se
consam et amabilem exhiberet.

De feriis ti. xxx.

Postea considerandum est de his que impediunt
matrimonium contrahendum. sed non dirimunt iam
contractum. que sunt tria feriata et interdictum
ecclesie. Et primo de primo de quo queruntur plura
scilicet utrum liceat celebrare tribus temporibus scilicet a. lxx.
vltimis ad octauam pasche. et tribus hebdomadis ante
festum beati iohannis baptiste. quod quidem secundum glossam. ibidem inci-
piunt tertio die ante ascensionem et durat vltimis ad oc-
tauam pentecostes. exclusiue ut videtur aliqui. quia illud fe-
stum habet octauam. Unde secundum hoc in dominica post pentecostem
possent nuptie celebrari. Flo. at super capellam
et de feriis exponit inclusiue. Ita quod non in illa do-
mica quando agitur festum trinitatis sed in crastino liceat
at nuptias celebrare. Item ab aduentu vltimis post
epiphaniam. quod intelliguntur. i. post octauam epiphanie. Res-
pondetur enim tria quod est epiphania et octaua eius totum
ad epiphaniam festum pertinere. quia illud festum habet octauam.
Secundum autem romane ecclesie consuetudinem a. lxx. vlt-
imis ad septimum diem pentecostes nuptie non celebrantur. ex
de feriis capellan. Racio autem dicte prohibitionis
est quia in tribus temporibus predictis debet fideles
plures alio tempore spiritualibus occupari. maxime quia in
tribus festis maximis que temporibus illis occurrunt
consueuerunt fideles concitare in solenni aut nupti-
arum celebratione propter maiora gaudia carnalia
que sunt ibi propter nouitatem rei multum retrahuntur
a spiritualibus animi. Intelligendum autem quod temporibus predictis
prohibentur tria scilicet sollemnitas nuptiarum ex de feriis

capellan. et. xxxij. q. iij. n. optet. **T**raductio
solennis ut. e. q. nec exoz. **E**t copula carnalis.
fm rap. et juno. et bern. sup illd c. capellan.
ubi dicit q solennitates nuptiarz illis dieb p
hibentur ne carnaliter copulentur **G**of. vero
d carnali copula non omnino admittit. **I**llis
tn tpbz ut quidam dicunt licz. nisi contradicat
osuetudo prie. mrimoniū maifeste otrahere p
simplicē aiorz osensū sine solēni bndictōne et
traductōne ad cohabitādū ut i c. capellan. sed
expm i glo. **C**ui ocoz dāt gof. rap. et pe. quia
sic mrimoniū otrahere n ita phibz aim spūa:
libz itēdere sicut celebracō nuptiarz q solēne
bndictōz ophēdit et traductōz ad cohabitādū
No. at dicit i summa q ipe credit q hodie cō:
sensus et solēnitaz iterdicat. **N**ā ill diebz n i
terpōit ecclia auctoritatē suā sic i qe d fctō sua
ri vidēz nec sine auctoritate ecclie mrimoniū
est otrahēdū **A**lias penā bz et clādestinūz in:
dica. ex d clā. dspō. cū ibibicō **E**t sic p oseqnē
oia sequēcia phibēt. licz mrimoniū teneat si
otrahāt. b tn i glo. sup c. capellan. nō asserit
sed tāq opioz recitat aliquoz. **U**tr mrimoi
um otractū tpe phibito ab ecclia sit separa:
dū. **E**t q mrimoniū sic otractū ppter b separi
nō d3 quo ad viculū nec quo ad d3oz simpli:
bz ad tpe i penā sic otrahēciū eo q ocepserunt
ecclie pcepta. ex de mrimoi otracto otra in:
terdic. c. i. et de tali sepacōne intelligit illd
xxxij. q. iij. nō oportet. ij.

De interdicto ti. xxxj.

Deinde considerādū ē d interdicto ecclie
qd ē qn qd p ecclia phibet otrahere
cū aliq qe forte dicit esse ei? osangnea
vl affinis vl alteri? spōsa l ppter aliqd aliud
Et circa b qrit. **U**tr mrimoniū otractū otra
ecclie interdictū sit oino dirimēdū. **E**t cum
matrimoniu iterdicat ab ecclia aut cā phib:
icōis ē ppetua aut tpal. si sit ppetua d3 statū
scz pēdere lite separi a cohabitacōe **E**t b ē verū
fm ho. n osuetudo q generat scādālū et mlti:
tudo otrahēciū l dfect? phacōis l idulgēcia
pape i impedimtis ppetuis canonica iustitucō
ne iductis dispēfacōz cedat ar. de d3. spūali
c. i. in fi. b ho. **E**t si vellēt abiucem recedere
sunt excōicādū donec legitime agnitū sit d im:
pedimto quo pbato sepant ex toto lata snia
diuocai inter eos **E**o vō nō pbato sil remaē:
bāt ex de ma. otract. otra iter. de muliere. ubi
dicit i glo. q p dētā sentēcia excōicacōis est
ad tpe. vñ ex tpe tollit sine alia absolucōe **S**
tuci? ē ut absoluat ex p9 sepacōz ad cautelaz
licz videat excōicati dū sil manēt **S**i at sit tē
pal puta tpe i quo mrimoniū otrahi phibet
ob reuerenciā dierū cū osensu d futuro cū alir
quo tūc nō debēt separi. pnia tn semp d3 impo:
ni siue cā sit ppetua siue tpalis. et si sit cā ppe:
tua siue ppetū esse vera siue nō ppter oceptum
ecclie ex e. c. ij. **E**t fm dictā distinctōz dōbēt
intelligi diuersimode diuersa iura. b notatur
ex de spōsa du. tua nos. i glo. b. **N**e eciam pce:
ptū ecclie delusozū videat pnt ad tpe abi:
uicē separi et vtrqz pt copula carnalis inter:
dici. si tn vterqz malā habuit fidez. alias illi

soli cui iterdictū erat factū et sciēs otraxit vi:
det iterdicēdū ne debitū exigat et picipiēdūz
ut soluat **E**t sic intellige illud ex e. c. i. ij. et
ij. et filia. **Q**uo tpe elapso pnt sil libere omi:
sceri **E**t ē tpe arbitariū l3 decretal ponat mē
sem vñū ex e. c. i. i. fi. b. at scz ad tpe separi pt
fieri qncūqz otrahit otra iterdictū ecclie ex
cā factū siue sit ppetua siue tpalis. vā l falsa
Et fm b pt expōi separēt scz ad tpe. ex d spō.
du. tua nos. i fi. et. xxxij. q. iij. n. optz. **Q**d at
dictū ē pēdere lite diuges abiucē sepandos
et postea ad tpe **I**ntellige vñ eē qn ab inicō o:
tra iterdictū ecclie expse factū ne otrahāt
otrahēt sec? est si sine phibicōe aliq otraxit
sent iter se l i facie ecclie. qz ex q ius semel
est acqsitū n ē turbāda ipa possio l qn nisi p
hibicōe facta **E**t sic soluit illd ex ut lite pen.
laudabilē. et ex q si. smt le. cū iter veterē **V**el
illa. laudabilē. locū bz qn otraxerūt ab inicō
i facie ecclie. alias si clā et opponat ipedim:
tū ppetuū ecia pēdere lite separi poterūt et d3:
bebut qz tūc ab inicō otra ecclie interdictū
generale otrahit qd phibet cootrahī mrimoiā
clādestina. qd veri? credit ho. ex d clā. dspō.
cū ibibicō mso. i. et. q. si qz at. et. xxxij. q. iij.
nō oportet et ex. e. c. vl. **E**t b locū hnt qn mrimoi:
niū otrahūt otra iterdictū ositucōis ecclie
scripte vl cōtra iterdictū iudic papa iferioris
b ho. **Q**uid si otra iterdictū pape iterdicēt
et pnūciātis iritū si otrahāt. **E**t fm ho. **I**n b
cau recurrēdū ē ad intecōz pape qui ex cā pso:
nas reddit ilabiles ad otrahēdū **N**ā sicut ge:
neralē sup b cōdit osōne sic et spālē et localē
et psonalē **A**d b di. xxx. sciēdū **S**i ergo inten:
dat q tale mrimoniū nō valeat nullū erit. b
vero dicit q illi q sic otraxerit sepabūt ad tē
p9 donec agnoscat de impedimento ar. ex. de
mrimonio otra. ex lris. et c. de muliere. forci?
em viculū ē mrimoniū q pape iterdictū. b no:
tat ex de despō. impu. ad dissoluedū. in glo.
fi. **S**ciēdū aut q hmoi interdictum aliq sit
ex canone pape et b inducit aliq tpalē impe:
dimtū. aliq ppetū. pmo mō ipedit mrimoni:
ū b nō dirimit. secūdo mō ipedit et dirimit. d
quo loqit. xxxv. q. iij. otradiciū. et ex. d. con:
sang. nō d3 **A**liq aut a iudice illo scz tm. qui
de cā mrimoniali pt agnoscere. et b fm dam.
Si fm ho. pt ē fieri a pfbitero prochiāli. ex
de clā. despō. cū ibibicō **Q**uis tn de cā mrimo:
niali agnoscere n possit. qz vō d hac agnosce:
re possit. dicit ifra ti. xxxij. in pn. **S**ane ut di:
uersa cca mrimoniū picula euitēt statuit ocili:
ū generale ut cū fuerit mrimonia otrahēda ā:
re. p otrahāt p pfbiterca i ecclia publice p
ponat opetēci termino pfinito. ut infra termin:
illū q voluerit et valuerit legitimū impedimē:
tū opponat et ipi pfbiteri nichilomi? pqrant
vtr aliqd ipedimtū obfistat **C**ū apparuerit p
babilis diectura otra copulā otrahēdaz iter:
dicat cōtract? expse. donec qd fieri debeat
fuerit maifestū scz p testes l p iusticiaz. ex de
clāde. despō. cū imibicō circa piciū. ubi a
git de bānicōib? faciēdis l pmittēdis an mri:
moiūz otrahēdō **N**ota ad euidēciā dētē osōis

q̄ dicitur subaudi scdm̄ mentem cōstitucōis
ip̄i? licz nō s̄m v̄ba. aliter n̄ p̄uideret̄ picul
animaz s̄m hostien. Et sic null⁹ debz contra
here ec̄ sp̄salia sine licēcia ecclesie. i. p̄biteri
prochial. Si tñ h̄ n̄ seruet̄ sic nec cōsuetudo s̄z
uat taliter otrahēs nullā penā ordiariā pacie
ar. ff. d. penis. si p̄ses in plurib⁹ tñ v̄l licencia
ep̄i requir̄ p̄ p̄biteros prochiales l̄ p̄ aliquos
d̄ mādato ip̄oz i ecclesia v̄l aliquo loco pro
chialib⁹ s̄l vocatis et coaduatis vt i p̄dicaci
onib⁹. **Q**uid si petētes publicari sint excoica
ti excoicacōe maiori. **H** p̄biter eos n̄ audiet
cū nō debeat cū eis p̄cipare. ex q̄ me. cā. sa
cris. **Q**uid si otrahāt tales et postea legiti
mū impedimētū appareat. nūq̄d p̄les cēlebr̄
legitima. **H** q̄ n̄ si excoicacō fuerit iusta. ar.
ex. de ocel. p̄ben. q̄ diuersitate. Cōpetēti ter
mio scz maiori l̄ minori vno l̄ bino l̄ trino ad
arbitriū p̄biteri prochialis nisi forsan inhibi
cō sup̄icis cōstet l̄ statutu aliq̄d sinodale. Cō
tract⁹ sp̄saliū scz n̄ firmatoz iureiur. v̄l fide
data m̄ltomagis nullomō otractoz. **H** ho. **S**
eq̄t̄ i p̄dicto c. scz cū inhibicō. si at̄ p̄biter p̄
rochial tales diuētōs scz q̄ fiūt n̄ p̄missa d̄nu
ciacōe v̄l otra q̄s apparet p̄babilis diectura
maxime i ḡdu p̄hibito otreperit p̄hibere aut
quomolibz ec̄ eis p̄sumpserit iteresse scz i b̄ndi
ctōe nupciali clādestine celebrata. p̄ trīenniz
ab officio suspēdat̄ si etiā culpe q̄litas erigat
ḡui⁹ puniēd⁹ ibidē. **S** sane. Et ē ille canō non
late sine s̄z ferēde. **S** nūq̄d penā miorē ista
imponere p̄t. **H** q̄ n̄ videt̄ ab inicio. ar. ex. de
offi. dele. de causz. s̄z ea inflicta p̄t dispensare
et diminuere s̄m q̄d exigit q̄litas p̄sone ar. ex.
de iudi. acsi cleri. **H** host. **N**otād aut q̄ p̄bi
ter prochial puniē. hac p̄ea n̄ tñ si interlit s̄z
etiā si otractū fieri debē sciat et n̄ p̄hibeat. **R**
lij v̄o p̄sb̄ n̄ tenet̄ h̄ p̄hibere. omēs tñ p̄sb̄
seculares et etiā regulares q̄ iterfunt puniūt̄
Et h̄ videt̄ notare cū dicit aut q̄libz etiā regu
laris. q̄. d. aut q̄libz scz p̄sbiter nō solū secula
ris s̄z etiā regularis. Et i h̄ etiā inuit q̄ etiā ex
empt⁹ p̄t ab ordinaris puniri si otra h̄ delin
quat. **H** ho. **S** nūquid eadē pena puniēdus
essz si cōtractui m̄rimoniali iterfuerit. **H** vo
lūt aliq̄ q̄ sic si sciat edicta siue bāna in eccle
sia nō fuisse p̄pōita. q̄ m̄rimoniu n̄ tñ otrahi
cū b̄ndictō nupcialis exhibet̄. s̄z etiā q̄n ofen
sus p̄ v̄ba de p̄nti exp̄mit̄. **H** red. **S**eq̄t̄ ibidē
his v̄o q̄ taliter copulari p̄sumpserint etiā i ḡ
du ocesso odiaḡ p̄nia imponat̄. Et etiā supple
oib⁹ suā p̄nciā exhibētib⁹ cū omnes peccet. **Q**
ui si p̄sbiter filiū l̄ filiā sic otrahere coegit
h̄ iter coactōz et coactōz arbitrat̄ bonus
index. ar. ex. de sp̄o. de muliere. vt etiā dictuz
est sup̄ de cōsensu coacto. **H** ho. **Q**ui at̄ otrahit
nupcias cū ea cū q̄ de iure n̄ p̄t otrahere fit in
famis licz nupcie n̄ habeāt effectū. ff. de his
q̄ no. infra. l. q̄d ḡ. s̄. ij. **A**d h̄ nota q̄ p̄dictā
p̄b̄bicō scz ne q̄s clādestinis interlit diugijs
s̄m ho. i. sum. et i glo. sup̄ c. inhibicō. excedit̄
ec̄ ad laycos. **P**ena tñ ordiaria nō videt̄ ipo
i nisi p̄sbitero prochiali et regulari. **S**iq̄s at̄ ad
impediēdū legitimā copulā maliciōse ipediū

tū obiecerit p̄pter p̄niaz quā d̄z agere de p̄ctō
canonicā nō d̄z effugere vlcōz vt. i. d̄ctō c. cū
ibibicō. s̄. siq̄s aut̄. **N**ec aut̄ vlcō s̄m glo. ibidē
arbitrio iudic omitter̄ exquo c̄ra pena nō sta
tuit̄. ex. de offi. dele. de causis. cleric⁹ tñ qui
calūniōse denūciat ab officio et b̄nficō suspen
dit̄. ex. de calū. c. ij. hec glo.

De secundis nuptijs ti. xxxij.

Postea cōsiderādū ē de m̄rimonio siue d̄
secūdis nuptijs. Et circa h̄ querūt̄ plura
scz **V**tz. secūde nuptie sint licite. **H** q̄
sic. q̄ p̄ morte alteri⁹ diug. tollit̄ alteri⁹ p̄mi
m̄rimonij impedimētū. v̄n. i. cōz. vij. apl⁹ oce
dit mortuo viro vxorē eius nubere cui vult in
d̄no. Et hieronim⁹ i epla ad p̄māciū. et h̄et̄
xxxj. q̄. i. apiāt. **D**ic ego nūc libera voce p̄cla
mo nō d̄nari i ecclesia bigamiā. p̄mo nec tri
gamiā et ita licere v̄o. et. vij. et vltra quō ec
sc̄do marito nubere. **S**cti tñ vitupant eas du
plici rōe scz p̄pter sacri defectū q̄ p̄stāt ordi
sacro impedimētū. Et p̄pter incōtinēcie signum
q̄ pluriū m̄rimonioz exp̄iēcia ē signū inco
tinēcie vt dicit p̄bus. iij. et h̄. **N**ec obstat q̄d
dicit crisostom⁹. super **M**. et est. xxxj. q̄. i. hac
rōne. q̄ scdm̄ virū accipe s̄m aplm̄ licz s̄m at̄
veritatis rōne vere fornicacō ē. q̄ sic d̄z expo
vere fornicacō est. i. signū incōtinēcie. v̄l d̄z in
telligi q̄n n̄ ostar̄ sufficiēter de morte cōiugis
p̄mi. **I**llō at̄ q̄d dicit mgr̄ sen. li. iij. di. xlij. p̄
bigam⁹ indigz p̄nia d̄z exp̄oni. i. vide. indige
re p̄pter signū incōtinēcie. **V**tz. sc̄de nuptie
sint honeste. **H** honestū p̄t aliq̄d dici duplici
ter. v̄l s̄m se et absolute. sic omē rōnabile fa
ctū q̄d n̄ est p̄ctū ē honestū. l̄ in op̄acōe ad a
liud et sic n̄ omē factū licitū est honestū. s̄z il
lud q̄d ē laudabile et honore dignū. p̄cio mō
sc̄de nuptie sunt honeste sc̄do mō nō sunt ita
hōeste sic p̄me ceteris pib⁹ p̄ter signū aliq̄d
p̄nitatis ad incōtinēciā. p̄pter q̄d dicit abro. q̄
carēt gloria i p̄nti. **N**ec obstat q̄ mgr̄ sen. iij.
li. di. xlij. dicit q̄ p̄sbiteruz in nuptijs bigami
p̄radere n̄ ouenit q̄ illd̄ intelligi p̄t d̄ bigamo
q̄ putat̄ ifidiat⁹ vxori p̄me desiderio sc̄de. **C**
Vtz. terciē nuptie rōez habeāt sacri. **H** p̄ sic
q̄ntū ad omia q̄ sunt d̄ essencia et d̄ necessitate
sacri. aliq̄ tñ accidēcia desunt scz p̄fectio sig
cōis. sigficacō nāqz diuētōis xpi cū ecclesia
est de necessitate sacri m̄rimonij. **S** sigficacō
diuētōis vni⁹ cū vna est de ei⁹ p̄fectōe q̄ de
est sc̄dis nuptijs. **V**n̄ nō reddūt̄ iēptū ad rece
pcōz ordis q̄ nō sint sacri s̄z p̄pter p̄fecte sig
cōis defectū q̄ tñ nō p̄tinet ad essencia sacri s̄z
ad decorē et accētalē p̄fectōz. **V**tz. vno cō
iugū mortuo liceat alteri statiz nubere. **H** q̄
vir n̄ solū s̄m canones. s̄z etiā s̄m leges statiz
p̄ morte vxoris otrahere p̄t. **M**ulier v̄o q̄ post
obitū viri nubit infra ānū scz cōputādū a mez
te viri icurrit ifamiā s̄m leges. ex. e. cum s̄m
Noc em̄ testat̄ lex. tñ ne ofanguinei turbent̄
tū ne de ple dubitet̄ scz c⁹ sit. cū cē ne malis
gne suspicōis cā viro sc̄do p̄stē. eo q̄ tā cito o
trahere festiāuit. **C**. d̄ repudijs ofensu. s̄z si v̄o
Et h̄ intelligi s̄m ho. q̄n m̄rimoniu sine culpa
m̄lieris solui. si ei ei⁹ culpa solua p̄ q̄nq̄smū

abstinere iubet. **C.** d. diuoz. d. sensu. sic ergo v-
roz lugere cogit. vix n. econuerso qlitercuqz
solua. mrimoniū sine p. diuoz. siuep. obitu. In
cau. tamē spālī indulgēt leges ut mulier post
tres mēses elapsos a morte viri nubere possit
S. ei mulier pgnās remāsit et pepit et vir talē
fuerat. q. lugesd. n. erat ut hostis pduellionis
statim nubere p. ff. d. his q. no. infra. liberozū
S. i. v. o. sit pgnās vroz talis viri tūc elapsis tri-
b. mēlib. a morte ei. nubere p. cū em. neces-
se sit ut decepto ptu ex pmo viro piat infra no-
uē mēses et dies. viij. si nubit p. tres mēses.
nūq. ex scdo viro parere p. ifra nouē mēses a
morte pmi. cū ptu ex scdo viro deceptū opteat
hēe in vtero mēlib. viij. ut patz. ff. de sta. ho.
viij. **S.** talē mulierē. s. q. statim nubit p. mortē
viri liberat apl. i. co. viij. dicēs. mulier mor-
tuo viro so. ē a le. viri sui cui vult nubat tātū i
dño. Et cāones. ex. e. cū h. m. et c. sup. illa. libe-
rāt i. p. n. tū ab ifamia s. ē a pēa i. reb. q. s. lex
expmit. **C.** d. scdis nup. l. i. vbi dicit q. tal. mu-
lier puat. oib. a viro sibi relictis. Et de rebus
appz. n. p. vltra terciā pte scdo viro i. dotem
dare nec i. vltima volūtate relinqre. Et ab alijs
penis q. s. lex expm. alibi. ut i. autē. ibi. p. oit. f.
s. i. s. de. p. enia. Itē ea. et i. autē. de resti. et ea
q. parit. s. v. nū. Vñ nec dici d. i. f. am. i. foro ci-
uili ex quo p. ecclesiā et apl. m. licēcia ē remissa
Quidā tū dicūt qd. n. euadz. penā illā q. puatur
donacōe annupciali i. s. p. xime d. c. q. vix. su-
u. ita cito dehonestauit. ut appareat ec. eo vi-
uēte n. caste vixisse. ut dicit. ibi. Et i. d. p. d. ere
q. qd. ad eā ex libertate viri potuit puenire.
N. ecclesiā i. h. illā pēaz potuit tollere. q. v. i.
quādā ingrudimē omisisse. h. bern. ex. e. cū h. m.
aliq. tū sunt ibi d. sum. host. Prima op. fuit dā
mali quā ec. seqt. gōf. et eā d. veritate et rigor
re iur. idillincte credit esse verā. Host. aut. dicit
q. nichil ad leges de mrimonijs v. seqntibus
ex p. s. De. q. re mulir. puiret. si licēcia apli. et
ecclesie tūc. **C.** d. h. nota q. vroz digtate a vi-
ro sortit. vñ vroz regis d. appellari regina ē
ciā p. mortē regis donec nupserit viro. Digni-
tatis infericōis. ff. de senatu. femie. **C.** vtrum
scdm. mrimoniū debeat bñdici. **S.** scdm. mrimo-
niū lic. i. se d. sideratū sit pfectū sacri. respectu
tū pmi. mrimoni. h. aliqd. d. defectū sacri. q. d.
est sibi pfectio sigcōis ut dictū ē sup. et rōne
h. defect. bñdictō s. n. trahit. a scdis nupciali
xxx. q. i. d. his. et ex. e. vir. ā. vbi ē alia rō. al.
signat. scz. q. cū alia vice bñdicti sunt scz. scdo
d. trahētes eoz. bñdictō iterari n. d. **C.** v. se.
cūde nupcie tā ex pte viri q. ex pte mulieris d.
beāt bñdici. puta si mulier aliq. q. nūq. alias d.
traxit d. trahat cū eo q. prozem aliā habuit. **S.**
dicūt aliq. q. qñ scde nupcie sunt scde ex pte v-
triusqz v. ex pte mulieris tū. nullo mō d. bent
bñdici. **S.** qñ sunt scde ex pte viri tū tunc pñt
bñdici. q. aliquo mō suat. ibi significacō ec.
az in ordine ad pmas nupcias q. xpus et si ha-
beat vñā eccliaz. h. tū in vñā ecclia plures pso-
nas d. spōsatas. **S.** aia nō p. t. esse alteri. spon-
sa q. xpi q. cū demone fornicat. nec ibi ē mrimo-
niū spūale. Et i. d. qñ nupcie sunt scde tū ex pte

viri bñdicūt. n. aut. qñ sunt scde ex pte mulier
ppter defectū sacri. Et h. ē opio tho. et credo q.
cōiter suat. cui opioni d. sentit bern. i. glo. su-
pradicti. c. vir. aut. dicēs q. tales scde nupcie
bñdici pñt. si h. habeat cōsuetudo loci. Et h. si
papa talē cōsuetudie sciat et n. d. tradicat alias
n. lic. **C.** d. sentit ecclā gōf. dicēs. q. iterari p. talē
bñdictō sicut extrema vñctō. q. bñdictō q. sit
sup. hōies nō p. hibet. iterari. i. q. i. man. **C.** ho.
aut. in sum. sentit q. scde nupcie i. nullo cau. de
bēt bñdici dūmō alias d. trahētes v. ābo. vel
alter eoz. fuerint bñdicti. q. nupcie nō dicūt.
r. bñdici p. s. p. sone. q. cū alia vice sūt bñdi-
cti nō d. eoz. bñdictō iterari. ut i. c. vir. aut. d.
munis ē em. illa bñdictō vtriusqz nec vñ. sime
altero eā p. t. recipe. et i. d. si alter eoz. d. trahat
scdo nō dabit. bñdictō. Et ad illd. qd. allegat
gōf. q. bñdictō q. sit sup. hōies n. p. hibet. itera-
ri. **R.** d. et h. vñ ē nisi vir p. hibeat. i. iure. **C.** d. il-
lud. v. o. qd. dicit bern. d. cōsuetudine. dicit q. i. sa-
cris et sacramentalib. n. excusat cōsuetudo. n. i.
si p. papā l. p. ius appzobe. **S.** i. v. o. duo d. trahāt
mrimoniū et ābo bñdicāt. deinde añ copulaz
carnis ppter impedimētū aliqd. ppetuū sepe-
r. et ābo d. trahant scdo n. bñdicent. i. nupcijs
scdis. **S.** i. v. o. duo trāseāt ad bigamiā q. tū nūq.
fuerūt bñdicti poterūt bñdici in secundis na-
picijs. et sic nō ē vis de bigamia s. poci. in bñ-
dictōe que iterari nō d. v. d. dictū ē. h. h. m. ho.
Capellā. igit. q. bñdictōz. d. tra. pmissa dabit
ab officio et bñficō suspēsus cum lris epī. p. p. i.
ad sedē apostolicā est mittēd. ex. e. c. i. Et vñ.
r. h. m. ho. ex. h. q. ali. q. papa dispēfare nō pos-
sit. **C.** d. o. bñdictōe aut. p. dicta. nichil erigi d. z
a clericis sic nec p. alijs sacris. **L.** audabil. tū ec-
pia cōsuetudo d. z. suari ad quā suādā pñt l. ap-
ci. p. epm. cogi. ex. de. symo. ad apostolicam. De
bēt aut. spōsus et spōsa cū bñdicūt. illa nocte
d. tinere. xxxij. di. c. vlt. et. xxx. q. v. dicit. q. d.
bēt bñduo l. tñduo d. tinere. vtrūqz tū ē d. siluiz
secūdū jo.

Quo agit ad mrimoniū d. trahēd. c. i. xxxij.

O. nsequēter d. sideradū ē d. causis matri-
mōialib. i. q. b. agit. ad mrimoniū d. iū-
gēdū. Est em. mrimoniū magnū sacm. in
ecclesiā dei. et i. d. eo et d. causis ei. d. gnosce-
re n. p. t. de iure cōmuni nisi iudex ecclesiasticus
ut ep. s. l. official. ei. q. dicit. missus l. aliq. ab
eo specialiter delegat. ut ex. de. fri. g. c. i. Sed
et capitulū. archid. p. acon. archip. s. biter. ab-
bas. v. l. ali. m. ister ecclesie ex spālī. p. uilegio l.
spālī. mādato epī. v. l. cōsuetudie p. scripta h. p. t. a
liter nō sic intellige illd. ex. d. testib. alberti.
c. et d. test. cogē. p. terea. et q. ille due decre-
dicūt capitulū posse d. gnosce. p. t. itelligi ge-
neraliter sede vacāte. tū q. succedit i. iurisdici-
one. tū ppter piculū aie. **S.** ius alijs suat. cō-
suetudo l. p. uilegiū spālī. ut ex. de. fri. finitatis
rñso. i. h. ho. et cū eo d. uenit bern. ex. de. resti.
spo. i. glo. a. et de. excels. p. accedētib. in glo.
xl. iij. **C.** d. qd. de p. s. bitero prochiali. **S.** bñ
p. t. mrimoniū iterdice. ut p. z. ex. d. clā. d. spō. cū
i. hibicō. n. tū p. t. d. eo d. gnosce. ut p. z. ex. p. dictis
vñ male dix. dām. dicēs q. n. p. t. iterdēt fieri

nisi ab eo q̄ p̄t agnoscere d̄ hac materia scdm
ho. **N**ota eē q̄ iudex m̄imoiālis d̄z h̄e iurisdicōz ordiariā et delegatā d̄z eē canonū habere sciāz. d̄ pe. di. vj. c. i. et eē de ofan. c. i. q̄. ceterū i ter. et glo. Ita q̄ s̄m host. p̄tatem h̄e d̄z d̄ necessitate aliter sn̄a n̄ valeret. et sciēciāz de agnitate. sic intellige illd̄. eē de ofang. c. i. in fi. Est aut̄ h̄ p̄mo cōsiderādū q̄liter agatur ad diūgendū m̄imoniū. **C**irca qd̄ vidēdū est p̄mo d̄ duplici mō agēdi et formacōe libelli. scd̄o d̄ casib⁹ in q̄b⁹ vir nō ē restitūd⁹ m̄lieri petēti ip̄m sibi restitui. terciō d̄ casib⁹ i q̄b⁹ nō obstat excepco adulterij q̄n vir sit restitūd⁹ m̄lieri. q̄rto de p̄stacōe iuramētū calūnie. q̄nto de p̄tū interrogacōe et sn̄ie lacōe. sexto d̄ cau. cōe p̄standa a viro q̄n m̄lier tūm sibi. **C**irca p̄mū sciēdū q̄si m̄lier petat aliq̄uē i virū l̄ ecō uerso vidēdū ē vtrū ille q̄ agit intētare velit petitorū l̄ possessorū iudiciū. i. an m̄lier dicat aliq̄uē esse suū virū q̄ cū ea cōtraxit et petat eū adiudicari sibi i virū qd̄ ē agere petitorio q̄i agat d̄ p̄petate. An petat eū sibi restitui tāp̄ ab eo iuste sit dimissa quē dicit secū cōtraxisse qd̄ ē agere possessorio q̄ petat sui viri possessorio adiudicari sibi d̄ q̄ dicit se iuste expulsaz licz ac s̄m cōsuetudinē aliq̄z ecclesiāz nō porrigat libell⁹. tū meli⁹ ē et tuc⁹ s̄m ho. q̄ de ita q̄ is q̄ ip̄etit sciāt a q̄ et sup̄ quo et q̄liter et sic deliberz. q̄ libell⁹ ē d̄ substācia iudicij ar. ad h̄ eē de libel. ob. c. i. et. ij. q. iij. libellon. **A**lter aut̄ d̄z formari libell⁹ si agat petitorio. et aliter si possessorio si em̄ agat petitorio d̄z sic formari agit berthā cōtra petz dicēs. cum ip̄e eā p̄ oba de p̄nā despōsauerit. et i eā tanq̄ i vxore cōsenserit et ip̄a i eū. dict⁹ pet⁹ i vxore tenere renuit q̄re dicta berthā petit petruz i maritū sibi adiudicari et cogi q̄ cōbitet sibi tāp̄ vxori et eā tractet i lecto et eē lectū affectōe maritali. Et h̄ forma p̄bat eē de spō. c. i. et c. ex pte. **S**z et i h̄ caū iudex aliq̄n p̄cedit ex officio suo. vtrū eē d̄ spō. ad illd̄. qd̄ p̄t etiam sic formari. Agit berthā cōtra petz dicēs. p̄ cum spōsalib⁹ iter eos cōtractis eā carnaliter agnouerit eā vt vxore tenere renuit. q̄re dicta berthā petit eē. vtrū pet⁹. Si vō agat possessorio sic d̄z formari. Agit berthā cōtra petrum dicēs. q̄ cū dict⁹ pet⁹ cū ea legitime m̄imoniū cōtraxit et eā i domū suā traduxerit id̄ pet⁹ ip̄am berthā p̄p̄a temeritate a se abiecit. et q̄i possessorio m̄imoniālis viculi siue sacri spoliāuit. vñ pet⁹ ip̄m sibi restitui et se i eādē possessorio reduci in q̄ erat p̄usq̄ eā abieci. ad h̄ eē de diuoz. p̄ero. et de resti. spo. ex cōsticōe. h̄ host. **D**int aut̄ duo p̄dicti mōi agēdi q̄ si mulier agat petitorio. i. petat aliq̄uē dicēs eū esse virū suū. et ille neget. et excipiat cōtra eā dicēs nō p̄t esse vxor mea q̄ est ofangnea mea vñ affinis vñ aliud s̄l̄ impedimētū legitimū obiciat. p̄ tra. ctabit excepco viri quā mulieris peticō q̄ p̄bata excepco viri q̄stio p̄cipalis vxoris p̄mit̄ et absolūd⁹ est vir ab ei⁹ peticōe. eē de or. cō. c. i. Si vō agat possessorio scz petens sibi restitui virū. licz vir dicat nō potes eē vxor mea q̄ es mea cōgnata l̄ aliud ip̄edimētū l̄ eē

aliqd̄ cōmē obiciat p̄ fieri d̄z restitucō mulieri q̄ agnosca⁹ d̄ excepco viri. eē d̄ diuoz. p̄ero. et ponit̄ h̄ distinctō eē de resti. spo. l̄ras. **C**irca scd̄o sciēdū q̄ h̄ scz q̄ vir d̄z restitui mulieri nō obstat aliq̄ excepco fallit i q̄buldaz casib⁹. p̄m⁹ est si mulieri obiciat adulteriū. vtrū eē d̄ diuoz. gaudem⁹. q̄. sane. qd̄ tā. cre. rap. et bern. eē de appel. tua. vbi in glo. plura de h̄ dicūt esse vtrū si sit notoriū l̄ si mulier ofitea⁹ vtrū eē d̄ diuoz. significasti. et c. ex l̄ris alias si fuerit occultū nō obstat talis excepco petēti restitucōz. vtrū eē de resti. spo. itē cūz q̄s. s̄m rap. et c. ex l̄ris. et eē de diuoz. p̄ero. r̄iso. i. licz obstat i petitorio. xxvij. q. ij. agathosa. s̄m ala. et bern. eē de diuoz. significasti i glo. bern. Alij dicūt q̄ in vtroq̄ obstat excepco adulterij etiā occultū dū tū p̄bati possit in breui ar. **C**. de op̄e. l. fi. **S**z aut̄ ho. excepco adulterij cui⁹ p̄bacōes offerūt p̄t petēti restitucōz quo ad thoz ar. eē de resti. spo. l̄ras. q̄. p̄terea. si em̄ infra octo dies p̄bati possit d̄z notoriū li. vj. de sen. ex. solēt. q̄. i. p̄ma. q̄b⁹ elaplus fiet restitucō plena si fides n̄ fuerit facta et sic intelligi p̄t illud. xxxij. q. ij. ecclesiastica historia. Et h̄ intellexit gof. et rod. etiā de adulterio cōmisso p̄ eiectōz. **C**omissus em̄ an non obstat petēti restitucōz cū q̄s auctoritate p̄pria dimissus vxore vtrū dicit. eē de diuoz. significasti. et de adulterio intellexim⁹. Et sic s̄m eum viro n̄ licz vxore dimittere p̄pria auctoritate eē ob eāz fornicacōis. **S**z cōtradicit ei qd̄ dicitur. xxxij. q. i. dixit dñs et p̄ totū s̄m ho. vñ host. distinguunt sic scz q̄ quo ad debitū carnale vxori reddēdū n̄ recōciliat. h̄ ip̄enitēti iubet dñs vxore dimitti. sic intelligūt illa capla p̄ iterp̄tacōz scd̄o q̄ fecerūt ip̄a. xxxij. q. i. dixit dñs. **A**d idē eē d̄ eo q̄ d̄g. ofan. discrecōz. q̄. nā et si alias si sciēt eā agnosceret puniri d̄beret vtrū dicit. xxxij. q. i. si q̄s vxorez. et c. se. **P**ermittit aut̄ dñs eē nō iubz quo ad aliā mutuā s̄uitatē sic intelligit. xxxij. q. vij. ap̄l⁹. Et quo ad hoc intellige q̄ licz viro et nulli aliq̄ subaudi eo i nito i vxore vidicari. vtrū vij. q. i. sicut alterius. **N**ō iubz aut̄ nec p̄mittit q̄ nec de h̄ loq̄t quo ad lucrādū dōtē l̄ aliā penā q̄ n̄ est infligēda sine iudice. xxxij. q. ij. q̄. in h̄ caplo. s̄m jnno. **S**i tū dimittat sine auctoritate ecclesie obstat ip̄i agēti fornicacōis excepco tū. **N**ec tū pat̄ aliqd̄ p̄iudiciū sibi quo ad h̄ vt ecclesia n̄ audiat ip̄az imo sp̄ audiet eā donec d̄ crimie fides facta fuerit sibi. **Q**uid ergo si vir sit cert⁹ de adulterio vxoris. et eā d̄uicere nō possit et iō ab ecclesia q̄ de occultis nō iudicat excōicet̄. **H**̄ sustineat excōicacōz si senciāt eā incorrigibile vñ recōciliat corrigibile. vtrū eē de sen. ex. inq̄ficōi. et d̄ resti. spo. l̄ras. q̄. penult. si em̄ sciāt eā incorrigibile puta q̄ eā cū adultero dep̄hēdit et ei effrōs dixit q̄ p̄pter eū nō dimitteret q̄n cū illo et alijs suā volūtātē faceret. illa sentēcia nō ligabit eū quo ad deū. ad h̄ ar. eē de adulterio. si vir sciēs. et. xxxij. q. i. si quis vxore. **I**et̄ si cōtra auctoritatē ecclesie licz eā dimitte vt p̄z ex p̄dictis. m̄l̄ cōfocet̄ licz h̄ sine auctoritate ei⁹ q̄n. l̄. n̄ cōtradict. licēcia ei a d̄no data

nō p̄t auferri di. xxviij. d. his ad fi. **D**ōt g° vir ob cāz fornicacōis ab uxore omissa eā dimitte re iudicō ecclesie et p̄p̄a auctoritate. **N**ec mirū qz ip̄a adultera h̄ facit. ut ex de dona. iter. vi. et vxo. pluriū. **E**t i vtroqz cau obstat mulieri excepco. eē quo ad dotē nisi et viro obstat re plicacō ut ibidē d̄z. et ex de adulterio. itellexi m⁹ q̄ decretalis h̄ac satis determinat q̄stioz. hec ho. i. sū. et d̄cordat ibidē. **P**ro. et jnno. ex d̄ sen. ex. in q̄stio. d̄ hac q̄ōne vide etiā sup. e. li. ti. xj. arti. iij. q. v. iure p̄p̄o rē. **S**z videt q̄ etiā si adulteriū uxoris omissū ab ea p̄ dimissioz sit notoriū vir deat restitui sibi qz dedit ei ma teriā adulterādi. q̄re ip̄tetur sibi ar. xxviij. q. ij. si tu abstines. **S**z otrariū ē om qz mulier ad h̄ nulla odictōe d̄z adduci. xxviij. q. v. ita ne. **N**ec ei d̄z ignoscī q̄ p̄textu paupertatis vitā turpissi mā ducit. ff. d̄ ritu nup. palā. §. nō ē. h̄ bñ. ex d̄ diuoz. significasti. i. glo. a. **S**cd⁹ cā⁹ est si v xoz recesserit p̄p̄ia volūrate. ex d̄ adul. itelle xim⁹ qz tūc n̄ ip̄a h̄ vir d̄z poti⁹ spoliat⁹. xxviij. q. i. d̄ bñdictō. s̄m rap. et jnno. c. jnno. c. tñ et ec bñ. notat ex d̄ diuoz. significasti. q̄ ec i h̄ cau d̄z vir restitui m̄liri. qz eo ip̄o p̄ rōiē n̄ admittit. d̄ possessioe expelli. ff. d̄ acq. po. clā possidere. §. vl. h̄ id vult jnno. et s̄l̄r s̄m bñ. ex de resti. spo. lras. **E**t ec s̄m ho. si vir uxore a se ip̄uler nichilomi⁹ eā repetere poterit qz eo ip̄o q̄ eaz repetit et ip̄a n̄ vult ad eū redire eū itelligit spoliaste. ex d̄ adulterio. itellexim⁹. **S**z nun qd a viro petere p̄t expēsas q̄s facit postq̄ ab eo recessit s̄m d̄z bern. ex d̄ diuoz. significasti. q̄ n̄ cū vir n̄ repulerit eā. h̄ si eā reuertente n̄ ad mittat postea tenet. s̄z ad expēsas q̄s fecit ex quo eā veiente n̄ admittit idē d̄c host. **T**erci us cā⁹ ē qñ vir p̄leq̄t mulierē odio capitali et tāta ē seueria. vñ q̄ mulieri n̄ p̄t securitas susce p̄t p̄uideri. tūc em̄ n̄ d̄z mulier viro restitui s̄z poti⁹ i domo alic⁹ honeste m̄rone vsqz ad fi nē cāe seq̄strari. ut ex d̄ resti. spo. lras. §. vl. et c. ex trāmissa. **Q**uare cā⁹ ē si mulier dicat se v̄giez eē et r̄ligioz velle irare. tūc ei d̄z r̄sticu cō differri. ita tñ p̄ infra t̄p⁹ certū itret. petēs em̄ restitucōz necessario h̄z duo p̄bare. s̄. q̄ cū ea otraxerit. ut ex d̄ resti. spo. ex p̄te. **E**t q̄ eaz agnouerit ut ibidē. c. ex trāmissa. et d̄ spō. cuz locū. **Q**uic⁹ cā⁹ est qñ obicit excepco rei iur dicare a q̄ n̄ est appellatū. tūc em̄ n̄ d̄z restitui nisi p̄mo de illa snia agnoscat. ar. ex d̄ offi. d̄ le. cām m̄rimoni. **S**z qd si ecclesia decepta diuorciū celebrauerit deide h̄o sacros ordies recepit et postea iuenit q̄ ecclesia decepta fu it nūqd restituet uxori eū repetēt. **S**z q̄ sic ni si potuerit ad cōtinēciā iduci. qz ec monachus restituet ei. ex de fri. fr̄nitatis. et de sen. et re iudi. lator. **E**t tenebit iste uxori debitū petēt reddere s̄z n̄ d̄z petere. qz q̄ntū i se ē solēmsau⁹ votū de h̄ vide s̄ ti. x. arti. ij. et ti. xj. arti. ij. **Q**uid si n̄ r̄petat illū. nūqd ille repetere pote rit eā s̄m d̄z rod. q̄ n̄ qz p̄iudicauit sibi p̄ susce p̄coz ordis sacri. **Q**uid si et ip̄a sit igressa mo nasteriū aliter n̄ igressura n̄ qz credebatur diuor ciū iuste celebratū. nūqd op̄ta veritate poterit repetere vix factū subdyaconū l̄ monachū s̄m

det rod. p̄ n̄ qz cā flā n̄ ipedit monachat⁹ vo tū ar. ex d̄ votis magne. et de d̄uer. diu. ex p̄te **P**lu. tñ notat. xxviij. q. ij. agathola. p̄li vterqz coniū p̄ eo q̄ credit alter eē mortuū intrat monasteriū op̄ta postea veritate repetere p̄t vterqz reliquū. q̄ neuter eo aio itrauit ut mo nach⁹ fieret si alter viueret. **E**t p̄t exēplū de uxore que credēs virū suū esse mortuū nup̄ie alteri a q̄ tenet recedere agnita veritate po stea d̄ vita p̄mi viri. **S**ext⁹ cā⁹ ē si obiciat cō sangnitatis gō i d̄ma lege phibit⁹ s̄z lenit. xviij. et pat⁹ sit icōtinēti p̄bare. **I**n h̄ em̄ casu licet restituat q̄ ad cohabitacōz n̄ tñ q̄ ad co pulā carnalē. recipi tñ d̄z ad tutelā iuramētuz ab excipiente q̄ ip̄e h̄ n̄ obiciat maliciē. **S**i at nō sit pat⁹ p̄bare incōtinēti tūc d̄z plene resti tui. et ad h̄ d̄z p̄ excōicacōz cogi quam tñ vxoz d̄z h̄uilit̄er tolerare negādo viro thoz. si scī at eū esse agnatū suū donec p̄bacōes offerat et tūc absolui d̄z p̄st̄ito iuramēto q̄ p̄bit man datis. **S**z an̄ p̄ māder⁹ illi aliqd sub debito iur amēti debet p̄bacōs recipi et snia ferri. **E**t id est n̄ quocūqz gōu cōsangnitatis s̄m bern. ar. ex de resti. spo. lras. ad fi. de h̄ ec bern. ex de diuoz. porro. i. glo. **S**ep̄im⁹ cā⁹ ē qñ excipi t⁹ de alia spoliacōe. tūc em̄ p̄mo agnoscat de excepcoe. **E**t si illa p̄bata fuerit nō fiet restitu cō nisi p̄mo ille restituat. ex de ordi. d̄g. c. vl. **P**ro die tñ cautū ē iure nouo p̄ jnno. c. q̄ si vxoz excipiat otra vix petētē restitucōz vxoris de spoliacōe rex. oim ab eo fctā. nichilomi⁹ tñ ē restitueda. sicut et petēt restōez rex ecclesia sticarū ablatāz n̄ p̄t obici spoliacō rex p̄iua tāz ex de resti. spo. frequēs. **V**n̄ optet q̄ spolia cō p̄p̄oita i modū excepcois sit eiusdē generis cū spoliacōe p̄p̄oita i modū actōis. **O**ctau⁹ cā⁹ ē qñ p̄ponit spoliacō i modū excepcois. tūc em̄ n̄ fiet restitucō. qz i h̄ nō agit sed tñ a ctoz ab agēdo repellit. ex d̄ ordi. d̄g. cū dile ct⁹. **N**on⁹ cā⁹ ē qñ mulier cui⁹ restitucō pe tit ē mior. xij. an̄. ex d̄ resti. spo. ex p̄te. **D**ecim⁹ cā⁹ ē si cohabitare nolit sine cōtume lia creatoris l̄ si p̄rabat eā ad peccatū mortu le. tūc em̄ negat ei restitucō. vl̄ si sit spoliat⁹ otra ordinē iur ex de diuoz. q̄nto. et c. gaude m⁹. §. q̄ aut. **E**t idē ē s̄m host. si vehemēter de heresi sit suspect⁹. **P**redictoz casuū aliquos poit bern. ex de lite n̄ d̄testata. ad h̄ in glo. d̄. poit em̄ ibi casuz p̄mū. terciū. q̄rtū. sextū. et de cimū. **I**n oib⁹ alijs casib⁹ vir est restituendus mulieri petēt ip̄m restitui sibi et ecōuerso sine aliq̄ excepcoe. dūmō fuisse se p̄bet i possessioe et a viro spoliatā sine iuris ordie. **E**t q̄ h̄ duo p̄bare debeat p̄bat ex de offi. dele. d̄sultacō nib⁹. et q̄ si sunt le. causam. sedo.

In circa terciū sciēdū qd h̄ qd dictū ē i p̄mo cau s̄z q̄ coniū petēt sibi coniū suū resti tui obstat excepco adulterij fallit i plurib⁹ ca sib⁹. **P**rim⁹ ē cū is q̄ agit obiciēs s̄z adulte riū ip̄emet etiā dūncit⁹ de fornicacōe. ex de diuoz. significasti. **S**ecūd⁹ cum vir p̄st̄itue vxore ut ex d̄ eo q̄ d̄g. d̄fā. discrecōz. **T**erci⁹ ē cū m̄lir credēs vix mortuū alteri nub⁹ quā vir redies t̄ipe tē sine fornicacōis excepcoe

nisi sciēter cū scōo viro stetit postq̄ de p̄mo sci
uit. vt. xxiiij. q. ij. cū p̄ bellicā. et c. si vgo. Et
in h̄ cau s̄m h̄st. credit̄ sacro vxoris h̄to re
spectu ad honestatē et alias p̄bables dictu
ras vt eadē. q. in lectū. ar. xxv. q. iij. ex ordi
naria. ¶ Quare? cū q̄s flō simulās se vix. alie?
mulieris lectū ei? intrauit et eā agnouit. vt i
dicto c. in lectū. ¶ Quare? cū vi fuit oppressa
xxij. q. v. p̄ osito. qd̄ intelligi s̄m rap. et gcf.
de vi absoluta nō de cōdīcōnali. vt. xxij. q.
vij. oēs accusacōes. ¶ Sext? ē qñ vir vxorē p?
adulterū omissū sibi recōciliāuit v̄l eaz publi
ce adulterantē sciēter i dōrcio m̄moiali re
tinuit. vt. xxij. q. i. c. i. et. ij. Nemo ei mores
reprobabit quos sēl approbavit. vt. ff. de ad
ulterio si vxor i fi. In quo cau vir ē re? lenoci
nij scz qñ sine recōciliacōe sciēter retinet tale?
Et qñ recōciliat eā sibi ipa d3 duob? v̄l trib?
ānis p̄nit. et q̄diu p̄nitet vir abstineat ab
ea. vt. xxij. q. i. si q̄s. et c. cū apud. Et si n̄ p̄se
uerat i adultero s3 p̄nitet p̄t vir eā p? p̄niam
retinere. vt e. q. n̄ cric. Nec eo iuito p̄t mulier
religionē itrare qz p̄t eā iuitā cē si snia sit lata
recōciliare. et eā ifra duos annos a religione
quā itrauit reuocare. vt ex d̄ ouer. diu. gaude
m? Nec tñ d3 eā sepe recōciliare. vt ex d̄ adul.
si vir sciēs. s̄m h̄st. jo. etiā notat. xxij. q. vj.
c. i. qñ vir sibi recōciliāuit vxorē adultera. et
ipe vir postea adulteret vxorē eū p̄t de adulte
ro accusare. et vir cōtra eā n̄ p̄t excipe qz licz
sit adulterata tñ p̄ recōciliacōe exceptō est re
missa. ff. d̄ edil. edic. qñt. §. v̄ditōr. ¶ Septi
m? ē. qñ aliq̄s infidelis diugē ifideli dimitte
q̄ recepto libello repudiij s̄m suū ritum alteri
nubit vtroqz em̄ postea ad fidē ouerso vir te
net eā recipe nō obstat qz ab alio cui nupse
rat cognita fuit. sec? ē si cū alio fornicata fue
rit. vt ex d̄ diuor. gaudem? §. penl. et vl. Oēs
aut̄ p̄dicti cā? p̄ter septimū. notat̄ ex d̄ adul
terio. intellexim? i glo. si.

Quare qñtū scz p̄stacōz iuramēti calūnie no
ta qz oīs agēs h3 p̄bare necessario suā in
tencōz ex vt bñ ecc. vt nr3. Et iō porrecto libel
lo dari obent iducie d̄liberatoz. vt. iij. q. iij.
offera? Die at̄ adueniēte aut ec̄ anq̄ dies affi
gnet iurabit q̄libz mādatiō ecclie stare et veri
tatē dicere sicut d̄suetudo general̄ obfuit vt
ex d̄ appel. q̄stīōz. licz sacm calūnie i his spi
ritualib? nō p̄stet. vt ex d̄ iuram. calū. l̄is.
Nā h̄ iuramētū scz d̄ veritate dicēda putat ho.
esse vex i oī cā. vt. i. q. ij. si vex ē. et ex d̄ iur
reiu. ex l̄is. et tñ q̄libz d3 rñdere s̄m qz credit
esse vex. nec deierat si res aliter se h̄eat. De h̄
tñ scz vex i cā m̄monij sit deferēdū iuramētū
est d̄conuersia inter iurispitos. dicūt em̄ qdam
qz nō qz iute nupcie tristes exie? consueuerūt
h̄e ex d̄ spō. cū locū. Et optie facit ad h̄ ex d̄
testi. sup eo. cū ibi nō p̄sit testiōniū mulieris
in assercōe filie alteri? exnee femie. ex d̄ iur.
iur. mulier. Flo. aut̄ dic qz nō ē deferēdū iura
mētū itatim d̄tra m̄monij qz nō ē credēdū ec̄
si abo d̄fiteat̄ d̄tra m̄monij. sec? est si flēt p̄
m̄monio. nisi pet? alij m̄monio p̄iudiciū v̄l
p̄bari possit legitimū ipediūtū. tūc em̄ est as

credēdū. ex d̄ eo q̄ d̄g. sup eo. et ex d̄ clā. def.
c. i. et. ij. et d̄ d̄lan. c. i. Vñ dic qz meli? ē et tur
ci? qz deferat iuramētū ei q̄ asserit m̄monium
eē d̄tractū. h̄nti testē vnū bonū. Nam et si vir
valde diues eēt et potēs et nobil̄. et m̄l r pau
p̄ h3 pulcra petēs eū h̄et vnū bonū testē et cū
exceptōe maiorē deferēdū eēt sacm s̄m h̄st.
m̄lieri h̄st. licz paupi. maxie alijs admicul
iterueientib? vt si sepi? eā de stupro sollicitat
h3. vt ex d̄ sepul. ex p̄te p̄tū l̄ si testē vnū h̄et
testificatē qz iurassz eā ducere vxorē certo tpe
et ex d̄fessioe vtriusqz d̄staret qz p? illd̄ ex? co
pula carnalis secuta fuisset n̄ cū alia an̄ copu
lā illā d̄traxissz. ad h̄ ex d̄ spō. is q̄ fidē. et d̄ d̄
di. appo. p̄ tuas. P̄tāc op̄i. fulcit ho. iurib? ex
de spō. inuenis. et q̄ m̄monij ac. pos. videt̄.
et de sen. et re iu. c. si. et d̄ re. iur. estote. Et rñ
d3 ad d̄traria Ad id̄ ei scz qz m̄uite nupcie rē.
dicit qz poci? erūt volūtane qz cogē? vir nolē
caritatiue p̄ excōicacōz vt d̄ nolēte fiat volēs
vt ex d̄ spō. ex l̄is. ij. Et qd̄ d3 i c. mulieri. p̄
bacōs alias nō h̄nti subaudit scz p̄ter p̄p̄iū la
c̄mētū. v̄l n̄lla p̄bacōe facta v̄l semplena q̄a
m̄i? honesta l̄ suspecta. p̄ h̄ac op̄i. i dubio p̄
m̄monio stat̄ tucior via eligit̄ et picl̄m aie
vitat̄. h̄ et plura alia adducit ho. p̄ ista op̄io
ne i sum. sua rubrica de iuramēto asserorio

Quare qñtū scz p̄ciū iterrogacōz et snie la
cōz nota qz p̄mo d3 iterrogari agēs. scōo
re? vex. s̄m vā q̄ d̄tinēt in libello Et si vterqz
asserat planū ē qz eis iūge? p̄ sil reuertat̄ nisi
obstat aliqd̄ ipediūtū legitimū. vt ex d̄ d̄sā.
c. i. Et iterrogabi? alteruter adultero p̄nte ar.
ex d̄ iudi. acti. Aliter d̄fessio n̄ p̄dēssz. S3 qdaz
singillati secrete siue seorsuz iterrogāt eos et
male si iterrogāt i forma iudicij. nisi forte iur
dex cau? hoc faciat ad extorquēdū meli? ve
ritatē. Nec aduocat? rñdere d3 ad fctm. vt ex
d̄ iudic. pastoral̄ Et si qdē p̄babiliter dubita
uerit iducias ipetrabit. h̄ h̄st. Si g? re? d̄fesi
sus i iudicō fuerit qd̄ actor p̄p̄it stādū ē eius
d̄fessio. nisi p̄ d̄fessionē illā fieret p̄iudiciū
m̄moio time? ei tūc colludiū. vt ex d̄ clā. de
qz nobis. et de eoq̄ d̄g. sup eo. Vñ si ibi agitur
ad dissolucōnez m̄monij tūc credit̄ d̄fessio
p̄ciū. xxv. q. vj. si duo. Si vō agat̄ ad sepacōz
thorij p̄tertu fornicacōis stat̄ d̄fessio ei? q̄ d̄
sua fornicacōe d̄fiteat̄. ex d̄ diuor. ex l̄is. S3
q̄re i h̄ cau stat̄ d̄fessio diugū et n̄ i p̄dicto.
Rñd3 gōf. qz i h̄ cau n̄ timeat̄ de collusioe cum
diuges maeant sepati occasioe adulterij ita qz
neuter altero viuente cōtrahere p̄t. xxij. q. i.
dixit. h3 i p̄cedētū cau timeat̄ vt sup dictū est
S3 nūqd̄ id̄ ē si fiat p̄iudiciū m̄monio spūali
vt si mulier facta mōial d̄fiteat̄ se eē vxorē a
lic? eā r̄petētis. h̄ p̄mo. notat̄ ex d̄ rap. cū
cāz. et etiā bern. et gōf. qz i h̄ cau stādū ē d̄fōi
m̄liens. et d3 restitui viro repetēti Per h̄ ei n̄
li sit p̄iudiciū nisi libimetipi nec credēdū ē eol
imemores eē sue salutis. xij. q. i. scim? Aliud
tamen debet esse de rebus quas h̄mōi mulier
monasterio dedit. Sed cōtra h̄ obicit ho. qñ
credere? d̄fōi diugū i p̄iudiciū m̄monij spūa
lis et pro carnali m̄lā et m̄lte religiōz exrenē

Et iō dicit q̄ i c. cū cām. est alia rō sc̄z q̄z osta-
bat d̄ m̄rimoniō otracto añq̄ intrass̄ monaste-
riū. subaudi et d̄ traductōe in domū. subaudi
eē et fuit inspecta et iuēta corrupta. et p̄sumē
dū ē ab eo sic corrupta Ideo i h̄ dubio tucius
ē solue m̄rimoniū spūale q̄ carnale. breuiter
tñ illō putat bern. arbitrariū esse vt sc̄z bon⁹
iudex attēdat zc. vt in c. se. i. q. illa. esto q̄ cō-
iuges zc. et i. q. illo. ep̄us eē ex officio zc. Qui
dā rō exponit i p̄dictō c. cū cāz l̄ pcedētes q̄
sic nō credit⁹ diugib⁹ cōfiteb⁹ otracta m̄rimoi-
uz carnale sic nec religioso otracta m̄rimoniū spi-
rituale quo ligat⁹ ē religioni. ex de regulari-
b⁹ vidua et. xxvij. q. ij. q̄ iterrogasti. Cui ei in-
ferior erit lex dīna. xij. q. ij. cū deuotissimā. Si
vō re⁹ iterrogat⁹ i iure neget qd̄ pponit⁹ p-
bare d̄z q̄ pponit. et si n̄ pbet succubū. ex d̄ iu-
reiu. c. vl. et re⁹ oīno absoluit⁹. nō tñ otracte
re cū alio p̄hibet⁹ nec etiā licēciat⁹ s̄ sue con-
sciēcie relinq̄t sc̄z a iudice q̄ dubitat de facto
vtr̄ otractat l̄ n̄. vt ex de iureiu. mulieri. Et h̄
est v̄m i foro iudiciali. In foro vō p̄niali di-
cet⁹ ei. q̄ n̄ latē⁹ otractat otracta osciāz. h̄ dico
qn̄ ē q̄stio de otractu Si vō pbet otractū et a-
gat petitorio d̄z cogi copulari sibi re⁹. nisi ha-
beat aliquā legitimā excepcoz Si vō agat pos-
sessorio et n̄ excipiat⁹ otracta eū resitui d̄z ad oia
q̄b⁹ se spoliātū p̄bauerit et ita vt sc̄z gaudeat
pacifica possessione et plena securitate. vt. iij.
q. i. reintegrāda

Quoniam sextū sc̄z caucōz p̄stādā a viro qn̄ mu-
lier timet sibi nota q̄si mulier dicat se ha-
bere vix suspectū q̄ eā i p̄sona l̄ ib⁹ ledat dū
mō verilez cām ostēdat q̄re suspectū eū h̄eat
spectat ad iudicis officiu⁹ iubere cauere sibi
caucōe sufficiētī q̄ vir eā tractabit i lecto et i
mēsa et i alijs sicut vir tractare d̄z mulierē. et
q̄ nō ledat eā i p̄sona l̄ reb⁹ l̄ aliq̄ mō deho-
nestabit eā. salua tñ correctōe honesta et ma-
ritali Et h̄ac caucōz d̄z vir p̄stare p̄ iuramētum
xxij. q. i. de b̄ndictō. Forma aut iuramēti ē h̄
dicz em iudex viro. ab hac die i ātea istā cōiu-
gē tuā quā iniuste dimiseras ita tenebis sicut
vir d̄z vxorē suā tenere i dilectōe debita et di-
sciplina. nec eā a te p̄ aliq̄ malū i genū sepa-
bis. nec ea vinēte aliā accipies sic te deus ad-
iuuet et h̄ sancta dī euāgelia. xxxv. q. vj. ab i-
sta die Si vō mulier n̄ ofidat de iuramēto viri
q̄ forte pax timet iuramētū caucōz illā vir p̄-
stare d̄z quā magis timet sc̄z pignozatiā v̄l si
deiussoriā sub p̄missa p̄ea. ar. ex vt lite n̄ otes.
qm̄ frequēter. q. vl. et. xxij. q. iij. ea vindicta
Et i his iudex ex p̄sonis d̄ctā et f̄ctā pensabit
vt. C. si q̄s impa. maledi. l. vna. **Q**uid si mu-
lier egit possessorio et succubuit i cā. nunquid
p̄t agere petitorio **N**ē q̄ sic. s̄ si egit petitorio
et succubuit n̄ p̄t postea agere possessorio. si ve-
ro incepit agere petitorio. nō tñ p̄git et non-
dū est renūciātū testib⁹ nec plene liquet d̄ cā
p̄t dimittere iudiciū petitoriu⁹ et icipe possesso-
riū. ex de cā pos. pastorat

De accusacōe m̄rimoniij ppter
oſangnitatē v̄l affinitatē ti. xxiiij.

Deinde oſiderādū ē q̄liter agit⁹ ad diri-
mēdū m̄rimoniū Et q̄z accusacō p̄cede-
re d̄z diuociū Ideo p̄mo oſiderādū est
de accusacōe Et p̄mo de accusacōe q̄ fit ad di-
rimēdū totaliter m̄rimoniū ppter aliq̄d p̄petu-
uz ipedimētū. sc̄do de illa q̄ fit ad ſepandū tho-
rū ppter adulteriū Impedimētū aut m̄rimoniij
p̄petuū aut ē ſme peccato diugum. vt frigidi-
tas artacō. maleficiū et erroz Et i tali impedi-
mēto ſoli diuges admittūt⁹. ar. de erroze ex d̄
diu. ſer. p̄posuit ar. de alijs ex de frig. oſulta-
cōi Et de diuociō ppter tale ipedimētū vltio
aget⁹ ifra Aut ipedimētū illd̄ iducit peccatuz
vt oſangnitas et affinitas. et d̄ hoc p̄t dicetur
Circa h̄ aut p̄mo vidēdū ē q̄ m̄rimoniū accu-
ſare p̄nt ppter tale ipedimētū. sc̄do q̄ teſtificari
p̄nt otracta ipm. terco quō h̄mōi accusacō fieri d̄-
bet **C**irca p̄mū ſciēd̄ q̄ accuſare p̄t m̄rimo-
niū ppter ipedimētū p̄petuū qd̄ iducit p̄ctm̄
diugū ad plenū diuociū q̄ſquis nō p̄hibetur
p̄hibet⁹ aut generaliter omnes exnei quouſq̄z
ſunt aliq̄ de cōſangnitate diugū qui velint et
poſſunt accuſare ipm Deficiētib⁹ aut oſagneis
admittūt⁹ ātiq̄ozes et veneracōzes vicini q̄b⁹
eadē p̄pinq̄tas ſit nota Et eſt illd̄ ſpāle. p̄ ad
accuſacōz m̄rimoniij admittūt⁹ oſanguinei. vt
p̄t et m̄ ſozoz et fr̄. patru⁹ et auūculus. amica
et matertera Rō hui⁹ ē q̄z q̄libz genealogiam
ſuā teſtib⁹. iſtrumētis. et recitacōe maiorz ſci-
re laborat. ex q̄ m̄rimoniū ac. poſ. videt⁹ nobis
Sec⁹ ē in cauſz crimmalib⁹ et in alijs contra-
ctib⁹ In his em p̄t n̄ recipi⁹ in teſtimoniū p̄o
filio nec ecōuerſo. p̄dictū tñ c. videt⁹. ſm̄ b̄n̄.
ibidē nō loq̄t⁹ d̄ teſtificacōe p̄ ip̄o otractu. q̄
ſi exnei intereſſz ita b̄n̄ ſciēt ſicut p̄t et mater
an tūc adiucē otractiſſent. ſz loq̄t⁹ de teſtificā-
do vtr̄ aſſit oſangnitas. oſueuit tñ a plurib⁹
induci q̄ pater et mater admittūt⁹ ad p̄bandū
ipm otractū m̄rimoniij. h̄ bern. Hodie tñ vt di-
cit ray. exnei admittūt⁹ ad accuſacōnez m̄rimo-
niij i m̄lis loc et i p̄pinq̄s exnib⁹ q̄ h̄ p̄nt qd̄
tñ male ſit ſm̄ hoſ. dū tñ ſupſint p̄piq̄ hoſti et
ātiq̄ et bone fame. q̄z tūc exnei ſunt ſuſpecti. ſz
ſi tales deficerēt. tūc etiā vicini bone fame d̄-
berēt admitti. ſic intellige illd̄ ex de cog. ſpi-
tua nos qd̄ intelligit hoſt. niſi fama crebreſce-
ret tūc em eē exnei eſſent admittēdi Vir etiam
et vxor accuſare p̄nt m̄rimoniū ex de cōſang. n̄
debz. q̄. p̄hibicō **D**one q̄ aliq̄s tpe otract⁹
m̄rimoniij ſc̄z qn̄ bāna ſm̄ oſuetudiez in eccle-
ſijs debēt tacuit et poſtea vult accuſare nūq̄d
p̄t **N**ē ſup h̄ ex q̄ m̄rimoniū ac. poſ. cū in tua.
diſtinguit⁹ q̄ſi tpe denūciacōis p̄miſſe iſ q̄ iaz
diuictos ipedit ex dyoc. erat v̄l alias denūcia-
cō ad ei⁹ noticiā puenire nō potuit q̄z ſana m̄-
te nō exiſtebat. v̄l tā puer erat q̄ talia nō op̄-
hēdebat v̄l alia cā legitimā eum impediēbat
Eius accuſacō d̄z audiri. alioqn̄ ſi rōnabiliter
p̄ſumat⁹ q̄ denūciacōz publice factā idē exn̄s
in ipſa dyoc. non ignorauerit. tanq̄ ſuſpectus
debet repelli. niſi iurauerit q̄ poſtea didice-
rit ea que obicit. et ad hoc ex malicia non p̄o-
cedat. q̄z tūc etiā ſi didiciſſet ab illis q̄ denū-
ciacōis tpe ſiluerūt nō debet ei claudi aditus

accusandi. qm̄ et si illos silēcij culpa repelle-
ret. ille tñ remoueri nō possz cū culpabilis nō
essz. sic tñ illi r̄pellerēt a testificādo sic et iste
ar. ex de testi. licz. ij. **R**acō hui⁹ diuersitatis ē
qz accusator nō pbat. s̄ test. et ita testis p̄udi-
ciū m̄imonio pat. s̄ hō. et bern. sup dictuz c.
cū i tua. et glo. fi. **S**z nūqd taciturnitas tal
impedirz statim elapso termino ab accusando l
denūciādo. **S**z jo. dic. qz h̄ taciturnitas cū q̄
daz t̄pamēto d̄z intelligi. ar. ad h̄ ex de loca. c.
vlt. et p̄nl. **B**n. vō credit qz q̄diu res ē integra
potest et d̄z admitti. **C**ōtracto vero m̄imonio d̄
p̄nti nō videt̄ audiēd̄ tamq̄ suspect⁹ si prius
potuit ipedimētū denūciare. ex q̄ ma. ac. pos.
cū in tua. in glo. h̄ idē vult hō. **T**aciturnitas
vō ip̄oiz d̄trahēciū n̄ p̄iudicat eis ex de testi.
spo. ex cōquestione **Q**uid si iō tacuit qz p̄bacō
nes patas n̄ hūit. v̄i qz n̄ sit repellēd̄. ar. ex
de d̄sang. c. i. **S**z cōtra qz nudo v̄bo potuit im-
pedire. v̄i ex de spo. p̄terea. ij. s̄m hō. et bern.
sup illd c. cū i tua. **E**st qz ābo diuges cōfi-
teat̄ qz erāt inter se affines anq̄ d̄traherēt m̄i-
moniu et de h̄ ec̄ sit rumor siue clamor vicinie
nūqd ex h̄ m̄imoniu dirime⁹. **S**z qz n̄ nisi affine
p̄bacōs fide digne. ex de eo q̄ cogno. d̄sang.
sup eo **E**t rō reddit̄ ibidē vt colludij piculuz
euitet̄ **E**t intelligit̄ h̄ s̄m hō. in foro iudiciali
nā in p̄niali stabit̄ d̄fessionem diugū v̄l diug. et
iniūget̄ eis ne inuicē misceat̄ vt ex de eo qui
d̄g. veniēs. **V**n videt̄ s̄m hō. qz bon⁹ iudex
attēdere d̄z v̄t bona fide fiat d̄fessio d̄tra ma-
trimoniū scz ab eo qui stat p̄ m̄imonio **E**t tūc
ei stat̄ vt i c. veniēs. al d̄tra. vt in c. sup eo. et
de eo q̄ cog. veniēs. et de diuoz. ex l̄ris. **E**t in-
tellige s̄m qz inuit̄ i c. sup eo. i tex. et dicit̄ i
glo. a. et d̄ctm̄ ē s̄. li. iij. ti. xvj. q. v. l. **A**liud ē
rumor et aliud ē fama. v̄n si fama publice cō-
fessionem diugū d̄sentiret b̄n dirimere⁹. vt dicit̄
in eadē glo. ar. xxxv. q. vj. si duo **Q**uid si in-
ter diuges sit pentela publica et notoria nun-
quid p̄nt abinuicē separi auctoritate p̄pria **S**z
qz nō ex de diuoz. porro. qz diuozciū est pena
et pena nō est nisi p̄ iudicē inferēda. xxxij. q.
ij. s̄. in h̄ **Q**uid si inter eos sit pentela maife-
sta l̄ publica et nō sit q̄ accuset̄ **S**z ep̄s d̄ offi-
cō suo tale m̄imoniu dissoluere d̄z adhibita ḡ-
uitate. vt in c. porro. s̄. ij. **Q**uid si parēcela n̄
sit maifesta l̄ publica et tñ fama **S**z s̄m glo.
ibidē. ep̄s ex officio suo inquirere et d̄pellere
possz vt q̄cūqz veritatē sciret testimoniū phibe-
ret. xxxv. q. vj. ep̄s i smodo et ex d̄ testib⁹. p̄ze-
terea. p̄mo q̄libz denūciare tenet̄. ex de cog.
sp̄i. tua. **S**z nūqd is q̄ ab accusando repellit̄
ad denūciacōz admittet̄ **S**z s̄m hō. v̄bicūz
qz q̄s i matrimonio p̄pter suspicōz repellit̄ ab
accusando. repellit̄ et a denūciādo. ex de ac-
cusa. cū oporteat. et c. sequētib⁹. h̄ idem vult
gof. **Q**uid si m̄imoniu sit d̄tractū nulla p̄e-
missa denūciacōe aliqb⁹ p̄nib⁹ qñ d̄trahitur
et sciētib⁹ ipedimētū et nichil obiciētib⁹. nū-
quid isti postea debēt admitti ad accusandū et
testificandū d̄tra ip̄m p̄ mortē v̄l ecia iuita. **R**e-
spōd̄z bern. ex de clādest. d̄spō. cū inhibicō i
glo. e. qz nō videt̄ suspicōe carere. d̄nū

ciacō ei nō fit nisi p̄pter ignorātes **E**p̄s ecia ex
officio suo p̄t inq̄rere qñ aliq̄s accusat et n̄ l̄
defēsor apparet ar. ex de offi. o. c. i. **I**udex at
qñ ex officio suo p̄cedit actore apparēte et de
fēlore nullo d̄pente d̄z esse caut⁹ **D**ebz em̄ at-
tēdere v̄t diuges se diligāt adinuicē vere
et tūc cōfessio āboiz cū alijs admiculis p̄iudi-
ciū p̄stat. v̄l fictē et tūc ecia nulla p̄sumpcōez
inducit s̄m hō. **A**ttēdere ec̄ d̄z. v̄t accusa-
tor l̄ testis sit notori⁹. excōicat⁹. sac̄leg⁹. for-
nicator. v̄surari⁹. et sic eū ex officio suo repe-
let. ar. ex d̄ testib⁹. testimoniū repellit ecia eū
si accuset p̄pter turpē q̄stū. ex q̄ m̄imoniu ac-
pos. significat. **A**ttēdat ecia si sit fama qz sint d̄-
sangnei. qz ad h̄ admiculū p̄bz ex de spo. cum
in tua. **E**t sp̄ i dubio p̄ m̄imonio iā d̄tracto iur-
dicz. ex de testib⁹. licz. ij. **T**estis at repellit̄ si
iurare nolit. ex q̄ m̄imoniu accu. pos. a nobis
q̄ntecūqz sit religionis. ex de testi. nup. **N**ec h̄
p̄tes renūciare valēt ar. ex de eo. q̄ cogno. sup
eo. **D**z at testis iurare qz veritatē d̄ v̄traqz p̄te
nec grā l̄ pecūia l̄ amore l̄ odio mot⁹ dicz. vt
ex d̄ testi. quociēs **A**lia ecia q̄ p̄nēt ad testiū
receptōz et exaiacōz diligēter ibi s̄uari d̄bēt.

Seq̄t̄ videre d̄ sc̄do. s̄. q̄ p̄nt testificari. et q̄
n̄ d̄tra m̄imoniu p̄pter h̄moi ipedimētū
Circa qd̄ sciēd̄. qz om̄s q̄ admittūt̄ ad accusan-
dū admittūt̄ ec̄ ad testificandū. d̄mō sint alia
p̄sone legitime ad testificandū **E**t ecia q̄ phibēt̄
ab accusando. s̄. q̄ erāt i d̄poc. qñ bāna fiebāt
s̄m formā illi⁹ c. cū in tua. phibēt̄ et a testifi-
cādo **N**otādū vō qz fiat accusacō sup fede-
re m̄imonij scz p̄ diugēdo v̄l dirimēdo vt qñ
nullū m̄imoniu ēē d̄z p̄pter d̄sangnitatē l̄ ad
p̄petuū ipedimētū p̄t d̄tra d̄tumacē lite nō d̄re-
stata p̄cedi ad testiū receptōz et ecia ad sniaz
diffinitiuā p̄pter piculū fornicacōis. sec⁹ aut
ē si fiat accusacō de adulterio ad thori sepacō
nē. qz tūc nō ad testiū receptōz nec ad diffini-
tiuā sentēciā p̄cedi p̄t an̄ litē d̄testatā. ex vt li-
te n̄ d̄test. c. i. et c. qm̄ frequēter. s̄. porro. **I**tez
licz p̄t et m̄i sint p̄donci testes p̄ filio et filia
vbi agit̄ de federe m̄imonij. i. v̄t sit tal̄ cō-
sangnitas inter eos d̄ q̄bz agit̄ q̄ m̄imonium
impediat l̄ dirimat l̄ n̄ vt ecia d̄ctm̄ ē sup i p̄n-
cipio h̄z ti. tñ si de ip̄o d̄tractū. i. v̄t m̄imoi
v̄z sit iter eos d̄tractū q̄stio n̄tilet̄ tāq̄ suspe-
cti debēt repellī vbi alter est supior. diuicijs.
nobilitate. potēcia l̄ honore. **E**t h̄ iō qz p̄tes
videt̄ icremtū et honorem diligere filioz. a-
lias vbi ē eq̄litas l̄ ecia modica excellēcia in
altero sunt admittēdi ex de testib⁹ sup eo. in
tex. et glo. **E**t licz ibi fiat mēcō de m̄ie tñ **I**dē
tñ credēdū est de d̄sangneis vt dic̄ hō. ar. **C**
de trāfac. de tutela. et ex q̄ m̄imoniu ac. pos.
videt̄ in glo. **I**te i cā m̄imonij iō p̄t esse accu-
sator et testis ar. ex de testi. co. p̄terea.

Seq̄t̄ videre d̄ tercō scz q̄o d̄z fieri accu-
sacō m̄imonij p̄pter ipedimētū d̄sangnita-
tis l̄ affinitatis. **C**irca qd̄ sciēdū qz talis accu-
sacō m̄imonij imp̄e d̄z accusacō. qz h̄moi ac-
cusacō et si sit de crimine n̄ tñ ē c̄mialis. s̄z mi-
xta inter criminalē et ciuilē. et ecia qz ibi nō fit
inscripcō i quo accusator obligat se ad t̄lione

Sed de canonica denunciatio scdm illud. **Matth.** xviii. si peccauerit in te fr tuus etc. qd dicitur fit ppter pccm inq hō pmanet. **E**t at denūciacō qnz in scptis. qnz sine scptis. s. tucit fit i scptis ar. de resti. spo. lras. et ex q mōniū ac. pos. a nobis fm rap. **D**e nūciacōis at libellū sic fieri pte ego petr⁹ denūcio vobis dñe epe mōniū qd tractat int ticiū et berthā dtrahi n debet qz sūt ofangnei l affines in quarto gdu et h scit tal et talis. **S**i at sit dtrahū dicit mōniū qd est dtrahū inter ticiū et berthā de fctō nō debet tolerari de iure ppter talē causā quā scit tal et talis. **N**ec ē h scdm ho. nccria trina monico q r quirit qn alia crimina denūciant. c. rō ē qz qtrūqz dmoneret n possz eā ppa aucte dimittere. vt ex de diuor. porro. et. c. se. **Q**uidā aut distinguūt gdu in libellis. **S**z scdm hos. h nō ē nccrium in libello s. tm in testimonio. **E**t pñc in his libellis indistincte poni ples cause. qz cū de piclo aie querat nō refert ex q cā piclz pber. **A**ccusacōis at libellus sic pte formari. **E**go petr⁹ ofangneus ticij in tali gdu accuso mōniū et puoco ad diuorciū qten⁹ d factō ofistit inter ticiū et berthā. **E**t peto pnūciari mōniū inter eos nulluz et vtrisqz licenciam dari cū alio dtrahēdi. p eo q pdicti ticius et berthā actinēt sibi i quarto gdu ofangnitatis et h offero me legitime pbatuz et pbat hec forma ex q mōniū ac. pos. c. j. et c. insup. **N**ā vbiqz agit de ppetuo ipedimto siue a cōiugibus siue ab exneis petend ē vt pnūciat mōniū nullū et vt diucti nepharie se pēt. hec best. **S**ciend at q p scpturā n pte absens absente accusare. ex q mōniū ac. pos. a nobis. **N**ec denūciare ex de accu. inqficōis scdm gos. **A**lij dtrahūt vbi de fedē mōniū agit. quia tūc dtrahū exigēte recipiēt testes dtra absente ex vt lite n dtes. c. j. et c. qm. s. j. et ij. **V**l dic q tūc locū habz denūciacō ar. ex d dspō. ipu. ad dissoluend. h ho. **O**blato at libello qli bet diugū iurabit stare mādatis ecclie. citari em debet cū factū eol pncipaliter tātāt ex de resti. spo. ex lras. aliter snia nō valeret si h oz do iudiciari n seruet. **S**ic intellige illud ex q fi. sūt le. p venerabilē. s. j. **S**z si dtrahū ap. pareāt tūc nō vsqz qz seruat iudicia n ozo. **A** hō at maiore euidenciā distinguit sic hos. q qn vir ē absens ex dtrahū et agi de crimine adulterij testes nō recipiūt s. dtrahū ex cōicat. vt ex vt lite n dtes. c. j. qn at agit d fedē mōniū. s. vtr. de iure stare possit vel non testes recipiūt vt ibidē c. qm. s. j. porro. **Q**n vō ē absens nō ex dtrahū s. ex necessitate vt qz ē captus l ifirm⁹ l alio iusto ipedimto detētus. tūc subdistingue. qz ā sperat de ei⁹ ppxio reditu et tūc n pcedit dtra eū vt de ibidē. s. si vō. v. si aut in pnō. **A**ut desperat vt qz venire n audz ppter homicidiū qd omisit et ideo exulat. et tūc possūt recipi testes. et sic loqit ex q mōniū ac. pos. c. j. **S**i at sit absens ex sola volūtate. et volūtas sit maliciosa pcedi pte cōtra eū. ar. a dtrario sensu pdicti. v. si aut et. s. porro. **S**i vō n sit maliciosa et citari nō pte ofacili et in breui nō pcedē dtra eū. vt i dctō v.

Si at citari pte d facili et i breui legitime citari debet et requiri anq pcedat dtra eū ex vt lite nō dtes. accedēs. ij. in fi. et si legitime citatus et requisit⁹ nō venerit. nec aliqs eū de fedat pcedit dtra eū. sic itelligit illud ex q fi. sūt le. platū. **S**z esto q appareat legitimu ipedimtu iter vix et vxoze dirimēs mōniū dtrahū et assint legitime accusacōes et testes nescit at de viro vbi sit et quo iuerit et dñs vlp p ples annos expectat⁹ nō venit. **N**ūqd eo absente nō at citato et ita nō absente p dtrahū ciā possūt testes recipi et snia ferri. **H** q sic ex q mōniū ac. pos. relatū. **I**n h em casu iuris oz do nō est vsqz qz seruand⁹. vt ex vt lite n cōtes. c. j. **S**z dtrahū videt ibidē. c. qm. s. j. cū ille ex dtrahū n sit absens vt de ibidē. **A**d qd pte dicit q cū iste p sua culpa absens fuerit et inueniri n potuerit. culpa illa loco dtrahū habet vt dtra eū pcedat. nec mulieri debet obesse q in culpa nō fuit. vñ dtra eū pcedi poterit. **N**ec dtrahū illud c. qm. qz ibi dicit cū sine culpa sit absens etc. qz h ē absens ex sua culpa et malicia. **Q**uidā tñ dicūt q illud c. relatuz. corrigat p illud qm. et stand ē ei. h notat in glo. vl. illi⁹ capitli relatū. **S**i vō queratur de mōniū dtrahēdo dicend est sic dictū est sup e. li. ti. j. s. qd sunt spōsalia. q. qre lex. v. cessat tñ h pena. et ti. qliter habet dissolui spōsalia casu. ij. **C**itacōes aut debet scribi et talit⁹ fieri q possint pbari. ar. ex de sen. ex. sacro. **E**tsi hi quos tātāt pn. negociū defendē nolint accusacō ē in ecclia publicāda. **E**t si qs affinis l cognat⁹ velit defendere mōniū audiet. **E**t demū his deficientib⁹ qlibet extrane⁹ admitteatur. ar. ff. de dam. ife. l. iij. qnimo diugibus inuitis defēsoz audiri debet. ar. ff. de ap. non tm. **E**t h dproban⁹. ex q fi. sūt le. platū. **S**i g⁹ appareat aliqs defēsoz audiet et poterit repellere accusatōrē an litē dtestatā ex de despon. ipu. ad dissoluend s. lite dtestata minime. cū h excepco sit dilatoria ar. ex d sen. et re iudi. inter monasteriū. **S**i aut null⁹ defēsoz appareat iudex de plano inqret etsi corā eo pber impedimtu inter diuges diuorciū sniaz feret. **P**ot em h ē facere nullo accusatōre apparen te nimia infamia orta. semp tñ sūt citādi quos res tātāt. et publicand ē si aliqs velit accusare vel defendere. **S**ic intellige illud ex de diuor. porro in fi. et de accu. qliter. ij. s. dz. hec tho. **D**one q duo ofangnei vl duo fres habeāt duas ofangneas vl duas sorozes in vxo res et inter alterz eoz et ei⁹ vxoze ferat sententia diuorciū ab ecclia ppter consangnitatez. **M**odo queri vtr alter pp h separi possit ab vxoze sua vl quō se debet habere cum ea. **H** q ppter h nō pte separi ab ea. qz res iter ali quos acta nō piudicat alijs ex de fide instru. inter dilectos. ptem at ad copulā carnis distinguit. qz ā scit certitudinaliter ofangnitate vel aliud ipedimentū ppetuū esse inter se et vxoze suā et tūc debitum nō petat nec reddat sed huiliter excōicacōz sustineat si ppter h excōicet. **A**ut credit et tūc ā cred⁹ ex cā pbabili et discreta licz n maifesta puta qz vid⁹ vix.

suū loco et hora suspectis cū dāngnea aū ma
trimoniū. l. qz h publice dē a bonis psonis. et
tūc reddat h nō petat. ne in alterutro vlt dtra
legē diugij l. dtra iudiciū dscie offēlam dmit
tat. Aut cred^r ex causa leui et temeraria vt qz
audiuit impedimentum a leuib⁹ psonis forte a
pauis et tūc reddat. Et sic postea dsciaz erro
neā ad dshliū plati sui deponat qd facere debz
ar. xxij. q. j. qd culpat. Idē credo de consilio
alioz bonoz viroz et postea petat ex d sen.
in qscioi. vbi habet^r distinctō p dcta. **Nunqđ**
cū aliqz audit impedimentū esse ppetuū iter se
et vxorē suā tenet^r inquirere veritatē maxime
si credat q illud in iudiciō pbari non possit.
Rñdet rod. q si audiuit ill^o a fidedignis et n
suspectis cū nō debeat salutē suā negligere te
net^r veritatē inquirere nec debz dissimulare q
si min⁹ peccet p h q nescit veritatez qz h esset
ignorācia affectata q nō excusat. Et si ad testi
moniū alicuius fidedigni iurati vel nō iurati
pbabilē opionē dapiat debitū petere n debz
licet reddere debeat. **Sz** nunqđ credē tenet^r
viro fidedigno maxie iurato dicēti se scire veri
tatē. nunqđ ec tenet^r credere dprī suo h dicen
ti vel pbro suo l. ec publice fame. **Rñdz** rod.
q nō tenet^r ita q mortali^r peccet si n credat
licet peccet venialiter ex huana tēptacōe si n
credat vbi pbabiliter credendū sit. et p pecca
re venialit^r credēdo nimis defacili vbi nō est
credendū. **Nunqđ** peccat pbr l. alter diugū
vel ec quicūqz ali⁹ insinuādo hmoi impedim
tū alteri diugū vel vtriqz. **Rñdet** rod. q si cre
dat q pbare nō possit idiscrere agit n credat
q assentire pitoz dshio velit. **Quid** si pbare
possit impedimtum et h credat vel sciat pbr
prochial vel ec alter diugū. **Rñdet** rod. q tūc
tenet^r tā iste q ille agere solēniter ad diuorci
um n possit ipetrari de cōi dshio diugū q cō
habitēt sil tanq fr et soroz. **Nunqđ** pp^r quā
cūqz pbabilē opionē ppetuo sine tñ certa sci
encia tene^r alter vel vterqz diugū alteri nega
re debitū. **Rñdz** rod. q nō nisi illa pbabil^r opi
nio surgat ex tali facto sup quo canō inducat
psūpcōz. vt cū dstat vxori q vir ei⁹ aū mñoni
um cū ea dtractū iacuit nud⁹ cuz nuda sorore
vel dāngnea ipi⁹ vxoris. **Ad** h nota q ac
cusacō locū habet in mñonio iā dtracto non
āt in dtrahendo. cū nō sit qd accusare legitie
possit. sz denūciari pē ipedimtum p quo phibe^r
mñoniū ex de despō. ipu. ad dissoluendū. Item
aūq dtrahat^r mñoniū vel spōsalia sufficit de
nūciacō sola sine pbacōe si nō interuenerit iu
ramentū et h si denūciās nō sit suspect⁹. si vō
sit suspect⁹ debet iurare de calūnia scz q dnu
ciat bona fide. alias. sz si interuenerit iuramētū
necesse ē pbari saltē famā expsse ex de spon. p
terea de mliere. et de dāng. sup eo qd h rap.
Gof. at dicit q ad ipediendū spōsalia de futu
ro dtrahendo sufficit denūciacō. stabi^r ei sim
plici assercōni denūciātis ipedimētū. **Ad** impe
diendū aut post spōsalia dtracta mñoniū dtra
hendū nō sufficit sola denūciacō nisi pber^r sal
tē p famā loci. vt ex de dāng. sup eo qd. h id
d^r bñ. ex de spō. cū i tua i glo. d. **Ad** h tñ bene

sufficit fama qñ dstat de ea ex d dāng. sup eo
qd i glo. e. et h siue interuenerit iuramētū siue
nō vt dē ibidē. qñ vō n dstat de fama n ipedit
n alia pbacō assit. ex de spō. cū in tua in glo.
b. **Vñ** ec testis sufficit. vt ex de testib⁹. super
eo. q. j. de dāng. sup eo qd i glo. c. et de spō. p
terea de mliere. in tex. et glo. **Quid** aut hosti.
sup h dicat. vide sup ti. de mō dissoluēdi spon
salia casu quinto.

De accusacōe mñonij
appter fornicacōz ti. xxv.

Quēdē dshierandū ē d accusacōe que fit
appter fornicacōz qñ agit^r de sepacōne
thoz et relaxacōe mutue seruitutis. Et
talis accusacō magis ppe dē accusacō q illa d
q dētm ē s. qz h fit ppter crimē adulterij. et fit
cū ispcōe. i. cū scptura. n tñ vir vlt mulier ac
cusans obligat se ad talionē vt infra dicitur.
Circa vō hmoi accusacōez dshierāda sunt tria
pmo q admittūt^r ad ipaz. scdo quo fieri debz.
tercō qñ vir pē vxorē accusare de adulterio et
qñ nō. l. ecouerso. sz alia prinēcia ad accusacō
nē adulterij. reqre s in scdo li. ti. de adulterio
Circa pmū dshierandū q licet tā scdm can.
q scdz leges qlibz bone fame admittat^r ad ac
cusacōz adulterij cū agit^r ad penā legalē l. ca
noicā infligendā. tñ cū agit^r ad sepacōz thoz
null⁹ admittit^r n vir l. vxor i modū. s. accusan
tis. i. modū at denūciātis qlibz admittit^r. qz d
nūciacō criminū ad omēs spectat ar. ex de dē.
spi. tua nos in fi. vt dē ibidē i glo. de q accu
sacōe ad pns intendim⁹. **Vxoz** aut vñz pē ac
cusare sic econuerso vt ex de diuoz. gaudi⁹. q.
sane. **Sz** dtra xxij. q. vij. qd in oib⁹ et c. se. **Sz**
ibi ē lra falsa vt d^r ho. **Vir** tñ facili⁹ auditur
habet em pūilegium q iure mariti sine inscri
pcōe metu calūnie infra. xl. dies vtilis. l. cō.
putados a tpe diuorciij. vt. ff. d. adulterijs hif
cui⁹ accusare pē vxorē. qd tñ negat^r vxori. vt
xxij. q. j. q. h in mulierib⁹. et l. se. q aut vxor
accuset in hac cā q^o ad penā canonicā habet^r
ex vt lre nō dtes. q. j. **Sec⁹** aut ē q^o ad penam
legalē. **Sic** intellige scdz ho. dictum. q. h in
mulierib⁹. **Sciendū** at q ius mariti siue pūile
giū infra. xl. dies dshit in quatuor. pmo q ex
sola suspicōe adulterij reā facit vxorē ex d ad
ulterio. mariti. qd intelligit gof. de suspicōne
violēta ex de pūp. lris. scdo q pfer^r alijs vo
lētib⁹ accusare. vt. C. de adul. q. uis. tercō q
non inscribit saluo eo qd dē ex de pcura. tue.
Nouo tñ iure cū vir agit ad penā legalē in fo
ro seclari dtra vxorē inscribere tenet^r. vt in au
tēti. vt li. mñi et auie. q. cās. **Scdz** tñ can. nō vi
det^r q pena talionis locū habeat siue agatur
criminalit^r vt. xxij. q. v. h imago. siue civilis
ter vt ex de pcur. tue. scdz gof. quarto q d ca
lūnia nō punit^r nisi sit euides. vt. C. de adul.
iur mariti. **Sz** esto q vir vxori iuret q eā sup
nullo crimie accusabit. **sz** tale pactū ul etiaz
iuramentū ē temerariū. qz si vxor fieret infide
lis et nollet cohabitare viro sine contumelia
xpi l. nisi eū ptaberet ad infidelitatē eā apud
iudicē ipetere deberet vt nisi resipisceret eam
dimitteret. vt extra de iuriur. queadmodum.

Quid si ei iurasset qd ea sup adulterium no ipeteret. **H**ec ut habet i dco c. cle iuramentu seruand no est qd psona e turpitudis q crime celat vxoris. Et scdz euangelii si pmo et scdo correcta desistere nollit. eccleie dicend est vt tanq ethnica vitaret vt in c. queadmod. No em valet pactu qd aliqs paciscit cu aliquo qd eu no accusabit de crimie nodu omissio. ff. de pac. si vn. s. pacta. et. s. i. **E**t h ideo ne dol pster. ff. de re. iur. tract. p. t. t. qd pacisci d crimine iaz omissio vt in. s. pacta. et in dco c. queadmod. ad fi. v. n. t. m. sepiet. h. b. n. ibidem. **D**icit tñ in fine eiusd c. q. tuci? videt in casu de quo querit vt pp. sacri reuerencia n accusz vxore ad diuorciu licz eaz denuciare possit ad pniaz. **Q**uid si ipa corrigi nollit nec d excōi cacōe curet. **H**ec ad h dicit jo. q. sicite ea dese. ret. q. iā creatori otueliosa est xxvii. q. j. si ifi delis. **T**anc. vō d. q. nō debz ea ec tuc deserē et si insidiet et vice. xxii. q. v. quidqd mlier h ea dz in vinculis tenere et castigare cu pmit tatur a iure. xxii. q. ij. placuit. hec bñ. super illud c. quemadmodum.

Quia scdz s. quo accusacō debet fieri scien du q vir volēs accusare vxore d adulte. rio corā iudice seclari ad penā legalem debet iscribere. i. libellu accusacōis face et ad penā talionis se obligare. nec p pcuratore agere h debet ea p seipm pntē accusare. **S**i si corā iudice ecclesiastico velit eu ad thori sepacōz accu sare tenet ei libellu accusacōis dare. tenet in qd de iure scpto licet aliter fiat alicubi d osue tudine. **E**t in h casu suslineri p q agat p pcuratōre si sit necesse. qd et si de crimie sit accusa cio nō tñ e criminalis s. q si media int crimias le et ciuilē licet in pñcia psonaz pñcipalium securi? pcedat. **N**ō at debz obligare se ad pe nā taliois qd siue pbarer qd obiceret siue nō haberet qd veller. i. puaret vxoris amplexu. ex de pcur. tue frnitatis. h. rap. et ho. **Libell** aut dñere dz nomē viri accusantis et vxoris accusate et ei? cu quo dz adulteriū ppetratuz et locū et annū et mēse i qd e omissu et sub qd osule. s. nō e necesse ponē diē l. hora. **S**i et no mē iudicis sub qd accusator dz apponi saltē ap pellatm licet n pñm. vñ v. **C**ōsule mēse die co rā ptoze ofessus. **T**e deferre reū crim loca pōe sodale. **E**t licz dies hora mēsis nō ptereat. q. d. n. tenet diē et hora omissi crimis ponē in li bello s. mēsem. diē tñ institute accusacōis ex pme dz. **F**orma igit libelli accusacōis dz esse tal. **A**nno dñi. **M**cccxiij. residēte dño papa g. g. ix. in aplica sede et dño b. epō astanie. idi. bus septēbris indecōe. v. **E**go petr? accuso vro zē meā berthā de adulterio apd te dñe b. epē astanie. qd dico ea omississe adulteriū cū. c. in villa tali et in domo tali mēse tali pñsentis ani nup trāfacto qd parat? sū legitie pbarē. **V**nd peto ab ei? obligacōe et seruitute q sū ei ob ligat? absolui et dotē. cc. libr. quā ab ea ose cut? sū cū centū libris q faciūt terciā pte quā titat? dotis cū ipa mlier liberos n habeat michi adiudicari et i his ea michi odēnari. **S**i autē mlier liberos habeat n petet nisi dotē quā re

cepit sibi adiudicari. **E**t h forma pbat ex de pcura. tue frnitatis. et ij. q. vij. libelloz. et ex de don. int. vñ et vro. plerūq. h. host. **E**t nō pñ petat dotē dz se inscribere quo ad ipaz vt i autēti. vt li. mri et anie. s. qd vō pluri mas. coll. viij. als at ei? substācia applicabi? filio vel monasterio i quo retudetur vt ibid. s. adultera. coll. ix. hec hostie.

Quia terciū sciend q gñaliter vir p accu sare mlierē et dimitte ppter fornicacōnē et ecōuerso sū i. **O**is q dimiserit vxore exce pta cā fornicacōis fac ea mechari. **S**ūt tñ pñ casus in qb? vxor adultera n p accufari a vi ro de qb? bitū ē s. e. li. ti. xxiiij. ar. iij. **S**ed nūqd vxor adultera p pniaz vñ repellē pōt ab accusacōe l. ecōuerso. **H**ec scdz oīs docto res dicit q n. qd pnia n tollit ius accusandi l. excipiedi l. replicadi in foro iudiciali di. xro. pmū. et ex d testi. testim. **O**nia em tollit adul teriū qd ad deū. n at qten? spicit vñ. ex d di uor. gaudē. i. glo. vl. **Q**uid si vn? fornice? carnaliter et alter spūaliter et an sniaz nūqd recōpensacō fiet. **V**id? q sic qd ille fornicacō nes sūt filies et idē opant? qd ad diuorciu. vt xxvii. q. j. p dolatria. et c. iā nūc. **E**t mltomag idē opari debet qd ad recōciliand qd leges de bēt esse pñiores ad diuēnd qd ad sepand ar. ex vt lite n dtes. c. j. in fi. **S**i dtra qd ille forni cacōes sūt diuersaz spēz. et res diuersarum spēz n veniūt in recōpēlacōz. qd spēs cū quā titate n recōpēlat. vt. ff. de pig. ac. l. si vene rit. **H**ec sūm gof. recōpēlacō fiet. s. sūm host. sic distingue. a accusat? qd de spūali et excipiat? de carnali. et tūc nihil? pcedit in accusacō ne. et si diuincat? accusat? et reuertit noluerit r cōpensacō nō admittit? s. post ouerhōz locuz hz. **S**i at accuset? qd de fornicacōe carnali et excipiat? de spūali exceptō admittet? et super ea pmo pcedet. et si d ea p? appareat et laps? n peniteat vltē. p minime audiet. **E**t sūm h in tellige iura predicta p et cōtra. **A**d h fauor fidei et aiaz picl m inducūt q ec oprobāt ex de ouer. in fi. ex lris. **N**ūqd lite pēdente te net? vir vxori adultere debitū petēti reddere. **H**ec dicūt gof. et bñ. ex de adulterio. tua. q n. s. qñ crime ei? e notoriū. vt ex de diuor. sigfi casti. n vir fuerit fornicat? vt pñ ibid. et bitū est s. **S**i vō n sit notoriū nō exiger s. exactus reddet. qd an sniaz suā vxore iure suo puare n debz vt ex de diuor. porro. et ex vt lite pē. lau dabile. **N**ūqd sibi piudicat si obitū ei rddat. **H**ec si spōre reddat sibi piudicat vt ea accusae n valeat di. xxxi. c. j. iij. et iij. **S**i at ad mada tū eccleie non piudicat sibi qñ accusare possit. irreglariis tamen fit. ar. ex de resti. spo. lras. et di. xxxiiij. si cui? vxorem. hec gof. et bñ. ex de adulterio cum in tua.

Que diuorcō ppter fornicacōnem
dignitacōe et affinitate ti. xxvi.

Postea considerand e de diuorcō. **E**t pmo qd sit et vñ dica. scdo qb? modis et ex qb? causis fiat. terco quo testes debēt examiari anq ferat? snia diuorci. quarto vñ attestacōib? publicat? pducī possit testes alij

quid o qualiter ferri debet snia diuorciij **E**ffectus
at snie patebit ex his q dicet ex ca diuorciij p
pter fornicacoem **S**ciend e qd ptu ad pmu qd di
uorciu e viri ab vxore l ecouerso legitia sepa
cio. legitia io dico. qz quos de9 diux hō n se
pet s. violēt sine lege absqz rōne. vt xxxj. q. ij.
quos de9. dē aut diuorciu a diuersitate men
cium. l qz hi q mōniū distrabunt in diuersas
ptes eunt. ff. de diuor. l. j.

Circa sm sciend q diuociū fit du. vno qd
ad thoz et cohabitacoem vt qn alt co
ingū fornicat xxxij. q. j. dix dñs. **A**lio qd ad
fed9 diugale vt qn adest aliqd ipeditum di
rimēs mōniū oīode s. qd ad fed9. **S**ūt autem
ples cāe pp quas fit diuorciu scdo dēt. s.
quo ad fed9 q patet ex supdictis de ipeditis
mōniij **S**ūt ec ples cāe alie diuorciij sm leges
vt i autēti. d nup. p occasiōz. et i autēti. vt li
ceat mri et auie. s. qz vō. **S**i ille leges et siles
n tenet pter cās canōical. qz mōnia iure po
li n fori regūt vt ij. q. iij. hic collr. **S**ūt autez
due cause diuorciij canoice qd ad thoz et mu
tua seruitutē s. religio et fornicacō. de pō dēt
ē s. e. li. ti. xj. ar. ij. **S**cda vō s. fornicacō ē du
plex scz spūal d q ec dēt ē s. ti. xj. et carnal
de q ad pñs. **S**ciend igit q pp fornicacoem cor
palē licite dimittit vxor et vir vt xxxij. q. j. di
xit dñs. et q. vij. licite. b tñ fallit i septē caib9
supdictis ti. xxxij. ar. iij. **V**n si vir pber qd i tē
dit licz vxor b ofitea. c. s. ofessioi dtra se c re
dit in b casu n ipa iplicz dtra vix. aliqū d il
lis septē casib9 absoluit ab ei9 cohabitacōne
et seruitute q sibi tenebat et ei dos adiudica
si b i libello petat qz scd9 pēdicois formā snia
formari d3. vt ex de simo. licz heli. **E**t hīcū res
ligiois ea iuita pt sume vt xxvij. q. ij. agatho
sa. **V**el i seclō sine ea pt viuē. **T**enet tñ p diu
illa viuit dñe als cogit eā recupare ec si iu
rassz n recupare. vt ex d iuriur. tua. **E**st at sciend
q excepcoes pēdicoz casuū septē cū sint pem
ptorie. pnt obici qñz an sniaz vt. **C**. sniaz rsci.
n pos. pēptorias. qñqz ec p9 sniaz sm aliquos
puta si d nouo emergāt. ar. ex d offi. dele. iij.
nuāte. qd hō. n credt eē vey. salvo eo q dē in
casu q seqt. **E**llo q snia sit lata ad sepacōne
thoz pp adulteriū vxoris. postea vir adulecta
tur. qñt vey. vxor possit eū repetē snia nō ob
stātē. **E**l jo. et rap. dixerit q n. b idē ec gof. sen
tire vi. qz snia pp dlictū supueniēs n rtracta
tur. et actō sel exticta n rnasct d ofe. di. iij.
qñs et vi. q. iij. qd sel bñ diffinitū ē rtractari
n d3. **S**i at snia nō sit lata tūc renasct seruit9
illa. **B**n. vō credt q ec si snia sit lata rcupa b
uit9 illa. qz alt illi snie rnuclauit qñ p9 sniaz
adulteriū omis ex d diuor. ex lris. et d adulte
rio. tua. vbi b bñ. nōt. **E**t b9 snie ē ec hō. et sic
delictū supueniēs rei iudicate p iudicat ei p
qd ē snia lata. qd ē vey. ec si iurassēt se vltēri9
n rcepturos. vt nōt bñ. sup dēt c. ex lris. ar.
d iuriur. tua nos. **R**ap. tñ d. p iudex ex officio
suo cogē d3 talē ad vxorē redire ar. ex de iur.
iur. tua nos. ij. d diuor. ex lris. b idē seqt host.
in sū. **S**i gof. credt dtrariū. ar. ex de diuor. de
illa. et d duer. diu. c. vl. **N**ec obstat sm eos i9

c. ex lris. qz ibi nō fuit scā sepacō p sniaz s3 p
puidenciā ad tps. vt interi eps inq̄reret an ex
colludio mlr adulteriū ofiteret. vñ postea de
recto colludio sepacō reuocat. **D**one q vir
velit eā sibi rcōciliare p9 sniaz. illa vō n velit
nunqd cogi d3. a illa peccat si non redeat. **E**
scd9 rap. hō. et bñ. ex d diuor. ex lris. i glo. d.
si vir sit innocēs. qz nō fuit adulterat9 petē pt
eā inuitā sibi rcōciliari snia nō obstat qz qd
fauore meo introductū ē i damnu meū retorq̄
ri n debz. **C**. d legib9. qd fauore. **E**llo q aliq
diuges iurauerit nunp se mutuo petituos. et
postea alt alterz rpetat qd fieri d3. **E**l vterqz
d3 ad dñeciaz iduci quā si seruare pmiserit d
bent habitare diuisim **S**i at alt noluerit cōti
nere tūc alt d3 p excōicacōz cogi cohabitare
sibi. qz iuramētū illicitū fuit. et vterqz piuriuz
omisit. ex d iureiurā. tua. ij. **V**n sm bñ. ibid n
obstat iuramto d3 ppa aucte redire. nec optz
aucte supioris expectare. **V**terz alter intrare
possit religiōz inuito inocēte. **E**l vt s. e. li. ti.
xj. ar. iij. i fine. **Q**uid si illa sit iā igressa mōa
steriū ipo n dtradictē. nunqd eā poterit recu
pare. **R**nd3 rod. q n. **D**one q vir sit adultera
tus ocelte. vxor vō maifeste. nunqd vir sn pec
cato pt eū accusae et p sniaz dimittē. **R**nd3 rap.
et gof. q n. qz nō deficit vxori ius excipiendi
s3 pbacō ar. xxxij. q. vj. p totū. si tñ vir pñiam
egissz et vxor mōta pñiaz agē nollet. sed i ad
ulterio pseuerat sn pēdō eā accusae et p sniaz
dimittere possz xxxij. q. j. c. ij. iij. et quarto.

Postea dicend ē d tērcō. s. de examinacōe
testiū. et pō de cā diuorciij pp fornicacoem
scdo pp ofangnitatē l affinitatē. **Q**uātū ad p
mū sciend qsi nlla supdictayz excepcoñū ha
bet nec vir pt repelli. lis dtestabit et pbacō
nes fiet. **E**tl mlr ofiteat adhibebit ei fides
dtra se. vt ex eod ex lris. et d adulterio c. pñl.
qz nec diugali vinclo pat p iudiciū. **E**t sic nō
obstat i9 ex de eo q d. ofan. vro. s. sup eo. **Q**
Quid si d ofilio alic9 ofessa essz. nunqd ofessioz
bmōi reuocare possz. videt q sic. cū b cā sit q
si criminal l mixta. ofessio em emil nō p iudicat
n pseuerz. ff. d questōib9 l. j. **S**i lex illa loq̄t
de ofessioe q p tormentū extorq̄tur. **L**aur. dic
q pt reuocari **S**i scd9 bñ. si fiat ex deliberacō
ne et n ex calore iracūdie n vi9 q rucan pos
sit qz n possz erroze pbare ex e. ex lris in glo.
bñ. **S**i vō neget testes recipient quos iudex
diligent examiat qrens a quolibet eoz vbi
et qñ vidit. si vidit nudū cū nuda eod lecto
si se agitātes si vterqz erat apte etatus ad actū
illū. et si q secrecioza putet inq̄reda si d nocte
vidit eos intrare cameram et exire. si pñes b
dignit si fama loci b h3 si strepitū carnalez au
diuit distās tenui pietē cū eos vidit intrare.
Si sol9 erat et tūc n pba. l si aliqs cū eo erat
et tūc pbat dūmō et ille ali9 in hocipo iura
tus dcorbz. si p obscura loca et suspecta vidit
eos sil sepe dversari l vagari solū cū sola si fa
ma loci b h3 **N**ec em admicla sūt licz n faciāt
plenā pbacōz. b oia pbant ex de pñp. illud
et c. lris. et c. iij. de testi. pterea. vbi notat in
glo. c. ad fi. q fornicacō n videt satis pbari

p testim de tali auditu s. qz audierunt eos omi
sceri distantes tenui pietate. s. si fama publica o
fenciat et alia admicla suffraget put d. i. c.
pterea. tuc oia insil collecta sufficiter pbat
qz q no psunt singla iuuat insil osiderata. Ex
his at oibz iudex discretus firmabit motu ani
mi sui ut ptz in c. p. dictis. et ex de pbacōibus
cū causam. ubi de h. **N**ota eē qd d. sup i. d. c.
lris in glo. p. cū actus carnis nō plene pateat
visu. sufficit ferre testim d. hoc q. p. sup. cōez vi
olētā inducit q. in h. casu sufficit ut ptz ibidez
in lra. **C**aveat at iudex ne lenonē v. l. sociū siue
p. cipē criminis eiusd. putet idoneū testē qd qn
qz ex osessione eiusd. testis p. pendit p. cipēs
em repellunt. ut ex de testibz veniēs et qd d. z
ex e. ti. c. p. terea. **C**ōscios. **F**lo. exponit. i. cōs
qz distabat tenui pietate. bñ. vō d. q. d. c. i. erāt
qz forte a fornicatore audierāt xxi. q. v. h. v. d.
Vl. qz viderāt solū cū sola in lecto vel nudū cū
nuda. nō tñ viderāt eos carnaliter omisceri. ex
d. p. sup. t. c. v. in c. p. terea. sequit. in lra. s.
de visu n. affirmāt. **S**i at accusans i. pbacōe d.
ficiat absoluet. accusat. **E**t erit iudex cautus
q. si testis dicat d. adulterio omisso alio mēse l.
alio loco q. cū eo de quo d. tinet. i. libello nō
faciat scribi. qz nec d. illo agit. s. poci. dicat
talis testis iurat. sup. tali s. cō. nihil scit de eo
sup. quo p. ducit. si at clare p. bet. qz tales p. o
bacōes requirunt. ut. **C**. de p. bac. l. v. l. sniam
diuorciū feret. h. h. **D**einde dicendū ē de ex
amiacōe testiu in causa diuorciū p. d. sangni
tatē et affinitatē. **C**irca qd sciendū q. iudex d. z
p. mo facē testē in p. ncia p. cū iurare. et postea
eū interrogabit s. cōsum q. uo scit p. ntelā. et si
testis incipiat a stipite l. germanis osiderabit
q. uo distiguet g. d. u. debz em icipe a stipite et
g. manis. singl. os. g. d. u. ex v. r. o. q. z. latere p. p. i. s.
noibz l. circulo cū cōibus e. q. pollentibz suffi
cientibz expmēdo. **I**deo qz scd. h. o. i. l. et bñ.
si decē testes p. bat vñ latus. et decē alij ali
lat. nō videt. sufficē licet q. libet de g. manis
faciat mencōz. q. uis jo. d. tradixerit. et eē h. o. l.
in apparatu. ex de testi. licz. **E**t debet ocludē
q. ita acceperit a maioribz suis. et q. ita credūe
esse. **H**odie tñ n. sufficit testimoniū d. auditu n.
ab hoibz bone fame seniores et antiq. h. audi
erint post litē motā et p. les a p. libz. ita q. qui
libet de p. libz loquat. **N**ā si singl. d. singl. o. z.
auditū loquerent. essent i. suo testio. singl. res
et ideo nō admitterent. ut ex d. testi. q. quor.
numer. **S**i nec illud sufficit n. dicāt se vidisse
g. manos l. d. sang. necs scd. os l. tercios p. d. sang.
guineis se h. re. **V**ñ queret ab eo si vidit omēs
g. d. u. si dicat q. sic queret si tenebāt se p. con
sang. neis. et sufficit q. dicat q. vidit p. sonas g.
d. u. p. mi vel scd. i. v. l. tercij p. d. sang. neis se tene
aliter nō valz. **S**i dicat q. vidit p. sonas eaz. s.
de alijs audiuit. queret a quo l. a q. bus et q. n.
Et si ab accusatore vel testibz didicit n. valet.
Si decē testes didicerunt ab vno nō valet. **S**i
duo bone fame a duobz l. decē male fame nō
valet qz nō debet illi recipi quoz repellēt.
actōes. **S**i decē male fame et leuis opionis a
duobz male fame nō valz. **N**ecessē ē g. q. sal.

tē duc bone fame et g. ues p. sone didicerit h. a
duobz bone fame **Q**ueret eē an an litē motaz
didicerit testificata l. post. si dicat q. p. z. repel
litur. **S**i q. an. queret an p. n. s. fuerit tpe spōsa
liū. si sic an tacuerit. si sic. an si d. tradicē potu
erit. si sic tūc repellēt alias admitteret. **I**tem si
sciuerit spōsalia d. trahi et n. d. tradixerit q. liter
h. sciuerit. q. tñ testis p. robe. ex h. q. p. n. s. fuit
et tacuit nō ē exp. sum s. m. h. o. qz ex q. m. rioniu
ac. pos. cū i. tua. loq. tur de teste suspecto ar. ex
de frig. c. j. **E**t suspectus repellit. ex de testi. m. l.
ti. **Q**ueret eē si scit vel credit vā esse testificata
Si odio timore vel p. cio inducitur testificat. ut
h. oia p. ban. in d. cō. c. cū i. tua. et ex d. diuor.
tua. et de clā. d. spō. cū i. hibicō. et de testi. quo
ciēs. et c. cū in tua. et c. licz. **S**i sit de p. ntelā
viri l. mulieris vel e. r. ne. ut xxi. q. v. j. d. sang.
neos de q. plen. hitū est. **E**t sic restringit
facultas p. badi et tolerabili. ē aliquos con
tra statuta hoim dimitte copulatos q. diuga
tos legitie d. tra statuta dñi separe. sic itellige
illud ex de testi. licz. ex quadā h. h. o. l.

Sequit. videre de quarto s. o. r. attestacōi
bus publicatis p. duci possint alij testes i
causa m. rionij. **C**irca qd sciendū q. dicūt quidaz
q. sic et ē spāle h. in cā m. rionali. ut dicūt et h.
in fauorem m. rionij ex d. testi. series. et c. ex te
nore. et c. cū in tua. et c. sic. **E**t h. z. snie vid. eē
bñ. ex de p. bac. cām in glo. e. **S**cd. vō g. o. f. h.
nō ē fanere. s. viā falsitatis apire ar. ex de te
sti. q. v. o. m. l. ti. **S**cd. at h. o. dicendū q. i. causa
m. rionij nō p. nt testes p. duci sup. eis d. articlis
ex quo p. res testificata didicerit ex de testi. d.
stutis. i. j. **N**ec obstat i. d. c. series. qz ibi testes
p. ducūt. ad aliū gradū approband. **N**ec istud
ex tencze. qz ibi p. bat. negatīa. et p. dñs p. ro
bant. testes indirecte. **N**ec i. d. cū in tua. qz ibi
p. ma p. ductō facta fuit cū p. diceret. in ecclia
de m. rionio d. trahendo ex iudiciū scdā in iudicio
Et iō caute subdit in fi. cū h. exceptō locū nō
habeat i. h. casu. quidā tñ habet ibi i. hac cau
sa s. lra p. o. z. ē verior. **N**ec i. d. ex d. d. sang. ex l. r. i. s.
qz p. ma p. ductō fuit facta ibi ex iudiciū. scdā
in iudicio. tertia ad nouū articlū p. band. **S**up
hac at questōz cū inter g. o. f. et alios doc. distē
sio est. d. sulca curia romana sniaz scd. z. g. o. f. ap
p. bauit ut d. h. o. **A**d saluandū vō opiones istal
et iura d. cordandū distinguit h. o. h. mō s. q. art
culus ille de quo querit. a tangit p. i. c. l. m. ani
me. a ē de apicibz iuris. **S**i p. mo. et ē tale qd
in quo ecclia dispēsare nō p. t. ut qz est in p. mo
g. d. u. d. sang. nitatis siue sit oclufuz siue nō. siue
sniatum siue n. siue p. m. rionio siue d. tra. indistin
cte admittunt. testes ut ex de re iudi. tenor. et
ar. ex de frig. s. r. nitatis c. v. l. et d. diuor. porro
Si at sit tale qd in quo ecclia dispēsare n. solz
ut scd. z. g. d. u. in linea trāsuersali l. d. gnacō spi
ritualis. q. tūcūqz an sniaz p. bacō admittit. eē
attestacōibus publicatis ex de testi. cū in tua
et de d. g. spi. c. v. l. idē ē si d. tra m. rioniu snia fe
rat. qz tūc nunq. trāsit in re iudicatā ex d. sen.
et re iudi. latoz. **S**ed solis verbis m. l. i. eris cre
ditur n. alit. fiat ex d. sen. et re iudi. d. sang. nei
Si at snia fera. p. m. rionio bñ trāsit i. re iudicatā

Et sic decetero nullus audiet cum ecclesia videatur tacite dispensare. Et hoc totum potest dici in fauorem mariti monij et ut aliquod sit finis litis ar. ex de testi. licet ij. i. fi. et ex q. mioniu ac. pos. videtur et de se. ex. c. xl. Et sic ubique exceptio potest opponi pro finiaz ut ex de pbae. licet. q. j. Alias autem ubicumque impedimentum perpetuum oppo. videtur quod volens probare semper sit audiendus ar. ex de sang. no. dz in fi. Si autem illud de quo queritur sit de apicibus iuris. ut quod mlti dicunt finiaz contra mioniu lataz no. valere ex eo quod ordo iuris no. e. seruat. puta quod licet confiteatur se citata. dicit tamen quod pro vi. fuit impedita quomodo cito potuerit venire. cum de apicibus iur. concedat merito et apices iur. contra se dz approbare. Ideoque obest renunciatio et publicatio e. in eadem instantia ex de testi. constitutis ij. Nec obstat id ex de pbae. iuravit. quod loquitur de contrahendo no. de detracto. l. dic. melius quod scilicet ibi ideo no. auditur quod directe astruebat probare negatiua dicens quod nullo modo sanguinitatis actinebat sibi. et no. distinguebat gradus. et id non auditur ex de spo. consultaco. rns. j. Si enim distingueret. et sic consideret quod indirecte probare vellez bene audiret ex de testi. series. et c. cum i. tua. e. in contrahendo ex de spo. cum i. tua. l. i. ead. instantia.

Postea dicens de quito s. quo debz ferri finia diuorcij. Et quidem solz esse controuersia inter doctores utz valeat si no. sit lata in scriptis. Dicunt enim aliqui quod sic. ut ex de testi. albericus. Sz contra quod finia retractatur propter ordinem iudiciariu no. seruatur ex q. fi. sunt le. p. venerabilis. q. videbat. v. p. terea. Nec obstat c. albericus. quod ibi no. dz quod in scriptis no. fuerit recitata finia sz quod no. fuit in publica scripturam redacta. Et ideo videtur sic distinguend scdz host. s. quod a altera pars e. otumax. et tunc valet. aut e. pns et tunc no. valet. ut ij. q. j. in pms in fi. Vnde dicitur dum quod non refert dummodo de veritate constet quod nec ista finia transit in re iudicata. Aliter potest dici quod aut procedit s. in ipsa figura iudicii s. ob lato libello. et tunc si ordo iudiciari no. seruet finia cassatur no. cassa denunciatur ut in c. p. v. nerabile. et ar. ex de testi. constitutis. ij. Aut ex officio. et tunc valet. Et sic intelligi potest id c. albericus. et ar. ex de clades. desp. cu. inhibico. Et huic solucio e. stand fm ho. q. tuncqz tñ iudex ex officio pcedat semper seruare debz ordinem notatu sup. ut dicit host. Debz autem iudex prius tradere finiaz in publica scripturam redactaz ne filijs susceptis ex secundo matris deficiat probaco ne iudiciu generetur. et si hoc no. fecerit. testes qui interfuerint finie poterunt publicari. Et ne aliqui dubitaco l. intricaco oriat. debet ibi iudex totu processum ponere s. quo libellus oblatus fuerit. Eos ad quos pertinebat citauerit. lite ipis presentibus attestari fecerit. quod viderit iurare testes eis denunciauerit diligenter auditis hincinde propositis et allegacionibus et deliberacione habita atqz consilio cum patris et studio librorum finiam tulerit. vel quo libello oblato accusaco in ecclesia publicauerit. et his ad quos pertinebat otumacibus et nullo defensore appente ex officio suo processerit et testes recepit et diligenter examinauerit. sic consilio habito finiam tulerit.

De quibus omnibus erat a testibus qui interfuerint finie requirend. Et si no. probatur processum finia non valebit. probatur hoc ex de testibus. significauit. et c. albericus. Si autem processus in nullo ipugnetur nec aliud fuerit cautum omnia presumuntur sollemniter acta. ut ex de testi. sic. Ad hec nota quod quando celebratur diuorcium propter sanguinitatem vel aliud perpetuum impedimentum tunc vir sub hac forma mulierem abiurare debet s. quod decetero non accedet ad eam nec cum ea ad vnam mensam comedet nec bibet nec stabit sub vno tecto nisi in ecclesia l. in alio loco publico ubi nulla mali possit esse suspicio. nec e. ibi cum ea in coram testibus idoneis loquatur et nisi pro necessitate certa. xxxv. q. vij. ab ista die.

De diuorcio propter impotentiam coeundi. c. xxxvij.

Deinde considerandum est quo et quando debz fieri diuorcium cum allegatur impotentia coeundi. Et primo quando allegatur frigiditytas l. maleficiu. secundo quando secto l. artaco. Circa primum sciend quod quidam dixerunt quod cum allegatur frigiditytas vel secto vel artaco statim potest diuorcium celebrari quod hec sunt manifesta ut ex de frig. c. j. Cum autem maleficiu allegatur trienniu expectatur ut in autenti. de nup. q. p. occasioz. Tanc. vo. d. quod indistincte trienniu e. expectand si manifestis signis et probacionibus constaret de frigiditytate et artaco. Sic intellexit id ex de frig. c. j. in glo. viij. Pro vo. utrosqz reprobas sic distinguit s. qsi diuorcium propter impotentiam coeundi celebrari petatur et frigiditytas allegatur. a vir hoc petit aut mulier. Itē aut vir expleuit. xxviij. annu aut no. si vir maior xxviij. annis hoc petat. et femina confiteatur. hīdem quod vir asserit. tps debz esse arbitrarium scz vno mensis vel triu mensuz l. anni quo filius debet morari. Et persistat sacrm de quo dicitur infra cum ager de diuorcio propter maleficiu. Quo tpe elapso si per rectu ecclesie iudiciu probari poterit quod vir sit ipotes statim diuorcium celebrabitur. et mulier nubet in dno. Sz viro interdicitur quod no. ducat aliquam qsi duxerit subaudi et cognouerit habebit reus puiij et primum matrimonium repandum erit e. muliere contradicente si fuerit scia fraudis ar. ff. ad l. iul. de adulterio. si vxor. q. iudex et. q. vlti. si vo non fuit scia potest eum repellere obiectu adulterij ar. xxxij. q. j. de benedicto. et q. vij. nihil scdz da. et ala. Bn. vo. ex de frig. c. j. in glo. c. dicit quod non credit quod hoc obstat quod matrimonio primum debet restaurari. Est autem hoc rectuz iudiciu s. istud. vir iurabit se esse naturaliter frigidu. i. se non posse cognoscere aliquam mulierem nec moueri ad voluntatem coeundi. Si enim aliquociens moueretur sed perficere non posset naturaliter frigidus non esset. mulier vero iurabit quod nunquam vidit ipsum moueri nec ei vgam erigi licet omnem diligenciam habuerit ut opus carnale sequeretur infra tempus elapsu a iudice statutum. Et quilibz habebit septem annos quos. vel si non supsunt vicinos bone fame qui iurabunt se credere verum esse quod iuges iurauerunt. et sic celebrabit diuorcium. Sic intelligitur id ex de frig. c. j. rns. j. et c. laudabilis. q. si aut.

Et isti opurgatores agnosce debet ouerfacōz
diugū ar. ex d purga. ca. quociē **S**3 et mēbz
viri debet inspicī sic dicūt expti. jo. at xxxij.
q. j. c. j. dicit q. i. qd dē q. debet iurare cum se
prima manu ppinquoz intelligit qn mē n ē
vgo si aut sit vgo debet pban p aspectū cor
poris. et p iuramentū vtriusqz diugis **S**3 gof.
et ho. dicūt otrariū. et h ideo qz sepe fallitur
ocul⁹ et manus vt ex de pbaē. causam **C** **S**3
nunqd necessario requirit q iurēt septē **S**3 dōz
ho. p nō putat i tā solēni cā piclōsa a statuto
iure recedend cū h sit ius expssū ar. ex q mōz
niū ac. pos. vi. et de sen. ex. c. fi. **I**de dicend ē
si mē petat fieri diuorciū et vir idē ofitea **S**3
tū vir cū alia otraxit iurātes nō opurgatores
si bona fide iurauerūt vt dicit bñ. sed diuges
rei piarij habebūt et pñiaz agēt et mēl reuer
tent. apparet em mō p cā odij et suggerente
dyabolo i. fuit fctm ex de frig. c. j. q. si at sta
tutū et c. laudabilē i fi. **N**ec h videt scdōz ho.
distinguenō vtrū feia sit vgo l corrupta exq
vterqz ipotenciā ofitet vt ex ptz ex de frig. c.
j. rñso. j. et c. laudabilē. q. si at **S**ec⁹ ē si alter
neget vt dicit statū infra **Q**uid si mē dicat
vtrū impotentē nō pponendo cām impotēcie
et h pbz et snia lata sit diuorci. et vir postea
cū alia otraxerit. nunqd restituet pmiū mōmo
niū **D**icit jo. xxxij. q. j. c. j. p nō. qz totum ius
suū deduxisse videt in iudiciū **V**n idē est ach
ppter frigiditatē l maleficiū separi essent ar.
ex de cā pos. cū sup electōe **S**ciend at q in ca
sibus pdictis l. qn vterqz diugū ofitet ipedi
mentū videt p c. i. ex de frig. l. re. q requirā
tur iuramenta diugū et mōnāz. et ex ppiquo
rum **E**t quare hoc qz vt dicit ibi glo. ibi ē cau
cius agend vbi ē aie piclū **S**i tū omittet al
terū istoz l. vel iuramentū mōnāz l. iuramē
tum ppinquoz nihilō valeret fm glo. ibidā
vt ex de pbaē. pposuisti et c. cām mōmonij **S**i
aut viro petere diuorciū ex hac cā feia se asse
rat esse ogtam ab eo standum ē in casu isto ei⁹
vbo l. feie. tum qz sic crederet vbo viri mē p
iuraret vt possent ab vxozibus separi. imo si ā
ho diuges ofiterent otra mōmonij nō essz ppter
h sepandum pp colludij piclū **E**t ideo e. l. so
lis nō credit sed septia man⁹ ppiquoz adici
tur. quare mēto minus credit soli viro otradi
cente vxoze. tum pp fauorem mōmonij ex d se.
et re iudi. c. vl. tum qz vir ē actor et si n pbat
vt dicit. mē cum sit rea d3 absolui ab ei⁹ iper
ticōe et si nihil pbauerit ex de iuriur. c. vlti.
Tum ex qz vix aliqua inueniret q hoc asseret
nisi vtrū essz cū sibi gnari p iudiciū scirz. vt ex
de eo q d3 ofang. iordane. **S**ic exponit ala. i. d
ex d clādel. despō. c. ij. h intelligo nisi vir eaz
quinceret p aspectū **N**ec obstat fm hof. ex de
despō. ipu. duo pueri. v. fi. vb dē q standum ē
vbo viri. qz ibi siue eam agnouisset siue n. nō
poterat mōmonij ofirmari ipediente publice
honestatis iusticia **S**i at vir se asserat agnouisse
se vxozem ea otradicante et diuorciū petente
standum ē verbo viri qz ē caput mulieris vt ex
de despō. ipu. dñebat. nisi quicā eum mē
p aspectūz corporis puta si ipa h iuret et septēz

mulieres que eā aspexerūt vt ex de pbaē. ppo
suisti. et c. pñl. h at intelligit scdm jnnoc. qn
vir simplr negat. h si vir cum septima manu
ppinquoz pbare possit q eam agnouerit au
diri debet. g. si mē sit corrupta caueat cui nu
bat qz statur verbo viri nec se vginem oñdere
p. scdm h intellige i. d ex de frig. c. j. q. illa at
Et cum dicit cur tadiu tacuit subaudi maxie
qz idem fuisset si ab inicō otractus matrimonij
reclamasset **S**ed et qz tadiu tacuit magis psu
mit otra eam **A**lij dicūt q ille. q. illa at. corri
gitur p sequētem qd nō approbat hof. **N**ā et
posset alit seruari vt scz mē corrupta otrabēf
audiatur si in nouitate l. infra duos menses p
clamauerit. etiam si vir asserat se eā cognouisse
vt ex de frig. c. j. q. si. **S**i aut p annum et dimi
dium taceat postea nō audit ar. ex de spō. ad
illud et sic expsse loqui videt ille. q. illa autē
Potest ec dicit q ille. q. illa at intelligit d cor
rupta. sequens vō de vginē. licet in vtroqz vir
asserat se cognouisse vxozem. sed virgo eum p
aspectū quicā qd nō p corrupta facere. hec
ho. **S**cdm at bñ. et jnnoc. tacens de impotēcia
diugis rclamaē p vtrūqz ad triennij et n vltra.
vt in autēti. de nup. q. occasiōz. coll. iij. et ex
de frig. laudabile. **V**n nō tenet scdm eā illud
de frig. c. j. vbi dē q post annū et dimidiū re
clamare nō p **N**ec tenet ec i. d. **C**. de repudijs
in causis. q post duos annos reclamare n pōt
h bñ. ex de frig. c. j. in glo. viij. **A**bbas vō di
q mē q corrupta erat eo tpe quo otraxit mō
monij aut gerebat se p virgine aut p corru
pta. si p vginē tunc si dicat mō se pus ab alio
fuisse corruptā nō audiet qz allegat turpitu
dinē suam ex de ocel. p. cū sup **S**i at p corru
pta qz erat vidua. vel aliter corrupta et de h
ostat. vir debet inspicī. qz forte poterit oftare
statum. vt qz non habet laceam vel accessoria
lancee et tūc p statim mōmonij separi **S**i at
vir dicat se moueri ad coitum. vt qz mulieres
alias cognoscit p q maleficiū allegat. et iō
p triennij diuinū debet sil morari ad pceptū
iudicis **G**of. tñ d. q non est vis de pcepto iu
dicis. qz h nō inuenit cautū in iure **S**cdm vō
ho. quo ad mentem videt h satis cautū ex de
frig. laudabilem. in pñ. ibi. indulgendum sit
subaudi a iudice **N**ec obstat sed ocordat illō
ex de frig. l. re. quia licet post septimū annum
videat peticō facta. tñ intelligend ē q causa
fuerat antea diu ventilata. et q ad pceptum
iudicis pñiaz egerūt et simul cohabitauerunt
sicut maifeste innuit in pmo rñse. ad fi. ibi. q
post plures annos subaudi a iudicibus datof
Ad pceptum g. iudicis debet sil morari h mō
vterqz ofitebit pcta sua. qz aliqñ infirmitas
puenit ex pctō vt ex de pe. cum infirmitas **E**t
iniunge eis sacro recepto q sil habitet et bo
na fide dent opam cum omni diligencia ad d
bitum reddēdum **E**t si sic p diuinū triennium
simul cohabitauerint et in fine triennij iterūz
ad epm venerint dicētes et iurātes q sicut p
miserūt fecerūt nec diūgi potuerūt. tūc rece
pto iuramēto eoz et ppiquoz mōmonij dirime
tur et vterqz licencia contrahendi dabitur.

ut ex de frig. c. vl. et xxxij. q. j. si p sociarias
Verz pt dici qz et si fil cohabitauerit p septem
annos l circa et sine pcepto iudicis. et no re-
peria qz vir aliqua cognouerit tps arbitrariu
erit qz psumit vir esse frigidus ut ex de frig. c.
vl. sic gof. intellex. Sedz tñ ho. tuciz e semp
qz a tpe pcepti iudicis trienniu oputer ut ptz
ex pdictis. **S**z quo intelligit qz dcm e de co
tinuo trienio fñz ho. i su. et sup c. lre. qz suffi
cit qz p maiore pte ani maxie p ver dñnuu qo
solet hoies ad luxuria forci incitari fil coha
bitauerit. et bona fide opaz dderit ar. ex d aq
quoti. et est. l. j. q. duo at gña. qsi infirmitate
l alio casu ipedianz tps resituenz videt ar.
ff. de itinere actuz pua. l. j. q. ij. iij. et iij. ar.
otra. ff. de sta. libr. cu heres. q. stich. **Q**uid
si vir l mlr nolit cohabitare fñdz host. qz dz
excocari et idonea caucō erigi qz cohabitent
ar. ex vt lite nō tes. qm. q. vl. et addit idē hos. i
glo. sup c. lre. l. alringat p curia seclare ex d
diuoz. cu nō ab hoie Et idē fiat si cohabitent
et nō attrēptēt. **Q**uid si vir nō sit maleficiatus
nec naturaliter frigidus. sed quasi naturalit' fri
gidus. puta qz vgam mouet et erigit sz non p
ficit vel dual habet vgas et vna altera ipedit
l qcto vgam apponit semē spergit l imittit sz
nō pficit. mltā talia in iudicis et ofessioibus
repiunt. **R**ndet ho. qsi pt medicinis aliquibz
iuuari non debet diuidi Si at nō pt in aliqbz
ex his quatuor ofulendus estz papa. tñ si feia
sit vgo vel vterqz ofiteat in oibus expectā
dum erit trienniu quo elapso qsi naturalit' fri
gidus forte poterit diuidi sedz sup dcm de na
turaliter frigidus. tuciz tñ e qz papa ofula sup
his q merito dubitabilia videbūt. Si at mas
sit maior xij. an. l. xv. sz minor xvij. licet sit
pubes nō tñ habet plenā pubertate ar. ex de
reglaribz. qz insul. plena em pubertas e xvij.
annoz in mare et xij. in feia. ar. ist. d. adop.
q. minore Et ido tuc semp e trienniu expectā
dum. l. quousqz xvij. anni sint opleri vl ultra
Et debet dari tps ad arbitriu boni iudicis. sm
qz videbit qualitate psonaz et tps qo fil stete
rūt ut ex de frig. c. fi. quidqd allegat quidqd
ofiteat Et ideo correctā e lex q dicit tñ bien
nium expectand. **C.** de diuoz. l. in causis hec
ho. et ouenit cu eo jmo. Si tñ biennio elapso
iurauerit se nō posse carnalit' diūgi et dixerit
qz vir nullatenus mouebat nec infra hoc tps
fuit motus apparet qz frigiditas allegat. **I**do
si hac de causa mri onium dirimitur et postea
vir otrahat sepabunt sedo otrahentes. sm h
intelligi pt qd dicit lra de frig. laudabilē. re
sponso pmo **V**n dz ibi si frigiditas pns pbari
nō possit subaudi. qz vir erat xij. l. xv. an. se
cund hos. **S**z tanē. aliter glosauit dicēs. puta
qz manifesta sig et pbacōes extāt parate Et se
cund ho. nō videt lram intellexisse sz errasse q
em alie pbacōes existere possent nisi q effica
cem opam darēt **D**oc. tñ sciūt cuz tanē. qz n
ignorauit ho. **S**z ho. exponit qd dz in lege il
la in causis inbecillitate nature f. qz tandem
pubescit ut ex de despō. ipu. puberes Et si ibe
cillitas nature. i. simplicitas siue mollicies q

puenit ex defectu etatis nō ē ipediūm ppe:
tñ. **S**z et si in h casu bñ vga mouebat et erige
bat sz pficere nō poterat tuc apparet qz e male
ficiatus de quo dcm ē sup. **A**d h nō qz scdm
jmo. ex de frig. c. j. ad pbacōez frigiditatis
tria sūt inuēta l. aspectz corpis. iuramta septe
ppinquo. et trienniu cohabitacōis **S**z discre
tus iudex pvidebit utz vñ solū l duo l oia
tria faciāt pstant et cū i snia diuozcij vtar pi
culū aie meli' est ibi pbacōes supabundare
qz deficere.

Equit' vidē d sedo l. quo et qñ debz fieri
diuozcij qñ allegat sectō l. artacō **S**ciē
dum igit' pfi sectō alлегat pt statū diuozcij
celebrari et mlr in dño nabe. qz pbabitur p
aspectū Si vō artacō alлегat tuc ec statim pt
diuozcium fieri h mō vocabunt matrone fide
digne et in nupciali ope expte ar. ff. de vetre
inspi. l. j. v. igit'. et ptestabunt sub piclo ani
maz suaz et sub fide sua. qz ea sez artā manu
et oculo diligenter pquiret an sit corrupta et
an possit fieri mlr Et si dicāt eā corruptā diu
citur accusans mri onium. et sedz qd dicit bñ.
ex de frig. fñitatis. nō est eis remittēdum iur
ramtum ne quid in fraude mri onij dicāt ar.
ex de eo q dō. ofang. sup eo **S**z qz sepe fallit
man' l ocl' poterūt itez et alie mag expte
vocari q diligencius hec ofiderēt ut ex de p
bac. c. pñl. Si at dicāt eā vginē et posse fieri
mlerē tuc ē ipediūm ex pte viri. et io iudex
diligent' pquiret an vir moueat p coitu l nō
et sic psumet frigiditātē l maleficiū. et pce
det mō sup dcm Si vō mulieres asserāt eā non
posse fieri naturaliter mulierem. tuc statim pt
diuozcij fieri et dabit viro lñia cū alia otra
bendi sed indicet otenencia mlrieri. qz que est
arta vni psumit arta omibus donec pber' cō
tratum. ut dicit ray. ut ex de frig. fñitatis re
spōso j. **N**ec obstat qd dz in pñ. ibi. cū p mul
tos annos. narrat em fctm. naz nec anni pñt
sedz ho. nisi sint p iudicē assignati ut dcm ē
sup. et epf nullū tps assignauit sz statū sniaz tu
lit. et tñ papa dicit qz iuste pcessit liez dcept'
fuerit. ut ibidē. q. j. v. nos tñ. **A**d h nōt hos.
in apparatu ex de frig. fñitatis. qz anq mlrier
inspiciat faciat eā iudex p medicinas mulierz
in aq calida diu balneari. ut si glutinū aliqd
apposuit liqfiat. et interī sit sub fida custodia
ne possit itez apponere medicinas ar. ff. d. vē
tre in spi. l. j. **N**ā quedā mlr vas suū adeo con
strinx' qz et viro et oibus alijs inhabil' facta
fuit nec postea p aliqz medicū iuuari potuit
Quid si mlr arta post diuozcij agnoscat ab
alio viro. nunqd pms vir pt ei fornicacōez
obicere et repellē. **H** qz nō si cognita fuerit
legitē qz otraxit cū illo sedo viro legitē sedz
suā credulitatē. ar. ex de diuoz. gaudem'. **S**i
at fornicare. qz. f. nō otraxit cū eo. pms vir
si voluerit ptextu illi' fornicacōis eā pt rpe
lere. ex de frig. fñitatis. qz sic ibi dicit glo.
sup i' fornicario. sic ex futuro enēu apparet
retro fuisse mri onium. sic ec apparet fuisse factā
iniuriā p viro **A**lia ptinēcia ad qstōez et ma
teriā istā reqre sup li. e. ti. xvij. f. de artacōe

Quid si mlti arca. post diuorciū et tractū mōniū cū viro scdō anq̄ redeat ad pmū igre diat religionē. Rndz bñ. sup dētū c. fñitatis q̄ si sit ingressa et p̄fessa statū fuit mōniūz solutū si qd̄ fuit inter eos ex de duer. diu. ex publico. sec⁹ ē si sit ingressa cā p̄bacōis qz tunc si rediret ad seclm redire coget ad pmū virūz.

Ex his q̄ sup̄dētā sūt i diuersis locis d mō monio p̄t i vnū breuit̄ recolligi q̄ valde fauorabilis ē cā de mōniū federe. **P**rimo qz i dubio p eo iudicabit ex de sen. et re iudi. c. fi.

Scdō q̄ lite n̄ testata recipiuntur testes ex vt lite n̄ test. c. j.

Tercō qz minor ē i iudicio p̄ pcuratorē ex de resu. spo. ex pte. iij. mlieris.

Quarto qz nō trāsīt in re iudicatā ex d̄ sen. et re iudi. latoz.

Quinto qz p̄ et m̄r ibi testificat ex q̄ mōniū ac. pos. vi.

Sexto qz nō p̄t sup eo trāhgi nec opromitti ex de trāsac. c. fi. et de resu. i. mte. cā. q. fi.

Septio qz nō apponit in eo pena ex de spō. gemma.

Octauo qz fili⁹ agit oītra p̄ez ex d̄ spō. n̄ ē nobil.

Nono qz d̄fessio nō p̄iudicat ex d̄ eo q̄ d̄g. d̄san. sup eo. qd̄ ē v̄ez in p̄iudiciū mōniūz vt d̄z ibidez alias oītra ex de clādes. despō. c. ij.

Decimo qz sub d̄dicōe ip̄sibili tractū tenet vt bituz ē s̄.

Vndecio q̄ testes testificātes de auditu admittūt ex de d̄san. tua.

Duodecio q̄ aliqui vn⁹ et idē ē accusator et testis ex de testi. co. p̄terea.

Tredecio qz in fauorē ei⁹ p̄fert opio veritati et aliqui ecōuerso ex q̄ fi. sūt le. ex te. nore. et c. p̄ tuas. p̄la ex his ponit bñ. ex vt lite nō test. c. j. in glo. v.

De filiis. ti. xxxviii.

Onsequent̄ d̄siderandū est de filiis quozum cā tractat mōnia. Et p̄mo quot sunt gñā filioz. scdō d̄ successiōe eoz in heditate p̄ntū. terco d̄ eoz educāōe. quarto d̄ illegitiōz. legitiācoe. quinto d̄ filiācōis p̄bacōe.

Circa p̄mū nō q̄ gñā filioz sūt septē. Nā aliqui sūt legitiimi et naturales. vt suscepti ex legitiō mōio siue vō siue putatiō. Alij legitiimi et ciuiles vt adoptiui. Alij legitiimi et spiriituales de q̄bus sup̄ ti. de cognacōne spūali.

Alij naturales et nō legitiimi vt nati ex ocubi na vnica in domo et in dubitato affectu retēta et tali q̄ possz vroz esse vt. ff. de ocubi. l. j. ij. et iij. et. c. e. l. j.

Large tñ oēs filij p̄ter ado p̄tios et spūales appellāt naturales vt xxx. q. iij. c. j. et ex e. p̄ venerabilē i glo. c. Alij naturales et illegitiimi. s̄ ex post facti legitiimi et hi possunt dici legitiimati ex e. tāta.

Alij spiriituales tñ. Et sic oēs sum⁹ filij pape. l. q̄ si ex d̄ cri. flī. p̄ gñi.

Alij nec naturales nec legitiimi vt spuriij. manseres et nothi. quoz d̄raz req̄re sup̄ l. vj. ti. de filiis p̄sbroz.

Circa scdōm sciendū q̄ p̄ntibus legitiimi filij et naturales succedūt et oib⁹ p̄ferunt vt c. de m̄. et le. p̄ totū. Et dicūt legitiimi ex q̄ p̄tes publice d̄traxerūt in facie ecclie. licz inc̄ eos nō possit mōniū esse. dū tñ alē diugū habeat bonā fidē ex e. cū int̄. io. c. ex tenore.

Secus ē si sciāt abo ip̄edim̄tum vt ex e. inferente sec⁹ ē ex si clā d̄traxerūt ec̄ ip̄edim̄tū ignorātes qz tūc nō excusant filij nati ex t̄li mōio anq̄

esset p̄ ecclia app̄obatu. Putat tñ ho. q̄ si nascant post app̄obacōz mōniū licz antea sint d̄cepti erūt legitiimi. Sic itelligit id̄ ex e. q̄ nobis. sic ecōuerso d̄cept⁹ ex mōio putatiō s̄ publice d̄tracto an̄ sniaz s̄ post sniaz diuorciū natus reputat legitiim⁹ vt ex e. cū int̄ alij tñ hō largi⁹ itelligūt. dicētes q̄ ec̄ nati an̄ app̄obaciōez cēsēt legitiimi p̄ app̄obacōz s̄ si postea aliqd̄ oītra mōniū nō app̄obēt s̄ si nati sint p̄ app̄obacōz tūc legitiimi manebūt. ec̄ si ex iusta cā sepēt.

Et h⁹ opionis fuit bñ. vt p̄z ex q̄ fi. sūt le. q̄ nobis. et facit p̄ eis fauor p̄lis et ex e. tāta. et d̄ clādes. despō. c. ij.

Sz s̄m ho. oītra eos ē odiū p̄ntum et d̄ceptus statutorum ecclie ar. ex e. de filiis p̄sbi. l̄raf. et mēs et v̄ba d̄cilij gñalis ex d̄ clādes. despō. cū ihibicō. q̄ si q̄s et sequēt.

Nec obstat c. tāta. qz loquit̄ de filiis natis ex ocubina.

Sz nūqd̄ filij nati ex mōio tali s̄. c⁹ ip̄edim̄tum abo p̄ntes scie bāt heditatē restitue tenent hereditibus veris.

Rndz rod q̄ si p̄sēpserūt cū bona fide restitue nō tenent. si at̄ p̄scripcō legitiā nō sit d̄pleta tenent totā heditatē cū fructib⁹ d̄suptis restitue p̄tūcūqz eos opteat indigere l̄ medicāe n̄ q̄tū hedes veri remiserūt eis spōte.

Sciēd̄ at̄ q̄ si alter diugūz ip̄edim̄tum d̄dicōis seruū sciat et alē nesciat l̄ clādes. d̄trahāt et postea sepent mōniū p̄pter errozē d̄dicōis seruūlis p̄les inde genita erūt legitiā scd̄m gōf. ar. ff. soluto mōio. sic d̄orē. q. fi.

Nec obstat id̄ ex e. de clādes. despō. cū ihibicō. qz loq̄tur de ip̄edim̄to d̄gnacōis vt p̄z ibi in ḡdu p̄hibito.

Sz ho. d̄tradicit ex e. q̄ fi. sūt le. ex tenore. Nota tñ q̄ filij seruoz nati ex legitiō mōio n̄ sūt legitiimi nec quo ad ordines. nec quo ad heditatem.

Cōmissio ec̄ criminis lese maiestatis mōionium nō soluit et tñ filij nō succedūt vj. q. j. q. v̄ez. v̄. si q̄s.

Idē ē de crimine hesis ex de heticis. v̄gentes.

Legitiimi vō et ciuiles. qñ et quō succedāt d̄ctm̄ est sup̄ ti. de d̄gnacōne legali.

Spūales at̄ et legitiimi q̄ ad successiōz sūt ex nei.

Naturales vō et illegitiimi ex testō nō succedūt ex necitate iur̄. sic legitiimi et naturales qz n̄ lū ius cogit aliqz suos filios hmoi hedes instituire vel ex hēdare vel eis aliquid int̄ viuos dare vel in vltia volūtate relinq̄re vt. c. de naturalib⁹ liberis l. v̄l.

Sed succedere p̄nt ex volūtate p̄ris. et si q̄dem p̄ legitiimaz p̄lem habuerit. licet eis et eoz matri vnciā. i. duodecimā p̄tem heditatis sue relinq̄re vel soli ocubine semi vnciā nō vltra.

Nam qd̄ vltra reliquit descendētib⁹ si sup̄sunt applicat.

Et si descendentes desunt et ascendētes sup̄sunt relicta legitiā p̄te s̄. tertia bonoz suoz ascendentib⁹ qd̄ rliquū fuerit licz distibue naturalib⁹.

Sz si vtriqz desunt s̄. ascendētes et descēdentes. licet eos insolidum instituire.

Abintestate at̄ nō sup̄siste p̄le legitiā nec diuge succedunt naturales vna cum sua m̄re in duabus vncijs.

Si vō p̄les legitiā vel diunx sup̄sit nō succedunt in aliquo. tñ debent saltem alia succedētib⁹ arbitrio boni viri.

Sicut at̄ et iquātum et quando succedūt filij naturales p̄ntibus ita et int̄m et tūc succedunt parentes eis

Et idem est de nepotibus naturalibus. ut. **C.**
de naturalibus liberis l. vltia. et autenti. ibi
posita l. 3. **Naturales** at et illegitimi s. exp. fa
cti legitimi q. p. a. i. oib. naturalib. et legitis
Spuri. at m. a. l. e. r. e. s. et nothi. n. succedunt p. nec
alicui d. linea p. r. n. a. s. z. et si q. d. talib. obuener.
f. l. t. u. i. d. z. p. l. i. legitis a. f. r. i. a. l. o. r. o. z. i. a. p. r. i. aut m. i.
Et si p. d. c. t. i. n. extat l. si extat v. l. dissilient v. l. ta.
ceat infra duos m. e. s. e. s. i. u. a. d. i. t. f. i. s. c. e. s. et
torquet am. a. s. i. a. ut veritate dicat de reb. sibi l.
alijs relictis ut. **C.** d. naturali. lib. l. j. **Bes** e. c.
insituit. si talib. legat. u. f. l. i. c. t. u. tacituz. o. f. e. r. a. t.
sua quart. p. d. i. t. f. f. d. v. s. u. r. cu. q. d. a. s. t. a. c. i. t. o. **S**e
cus at e. d. m. r. e. et asc. e. d. e. t. i. b. p. e. a. q. z. i. p. i. s. t. a. i. t. e.
statis q. testatis p. d. c. t. i. filij succedunt o. i. o. d. e. p. i. t.
cu. filijs legitis i. n. n. o. t. n. d. i. x. i. t. q. s. p. u. r. i. ex i. n. c. e.
s. t. u. n. a. t. n. succedit e. c. m. r. i. ut. **C.** ad o. r. f. i. s. i. q. i. l.
l. u. s. t. r. i. s. **S**ec. e. de vulgo q. s. i. t. o. q. z. t. a. l. succedit
m. r. i. et m. l. t. o. f. o. r. z. i. natural. **I** d. e. i. n. t. e. l. l. i. g. e. d. p. r. i.
m. i. o. z. i. b. l. i. n. e. e. m. r. n. e. s. i. c. i. t. e. l. l. i. g. e. b. a. t. i. d. i. s. t. i. d. s. e.
n. a. o. s. u. l. o. r. p. h. i. s. n. o. u. i. s. s. i. m. e. **A** l. i. j. d. i. c. u. n. t. q. i. l. l. a.
l. e. x. s. i. q. s. p. a. l. i. s. e. d. e. f. e. i. a. i. l. l. u. s. t. r. i. q. p. c. i. p. u. e. c. a. s. t. i.
t. a. t. e. s. e. r. u. a. r. e. d. z. v. t. d. z. i. b. i. v. n. d. i. c. u. t. q. n. a. t. ex i. n.
c. e. s. t. u. s. u. c. c. e. d. i. t. m. r. i. n. s. i. c. i. l. l. u. s. t. r. i. **E** t. h. b. s. i. n. i. e. v. i. e. e.
h. o. a. r. r. e. p. v. e. n. e. r. a. b. i. l. e. s. v. l. i. n. f. i. v. b. i. d. i. c. i. t.
t. a. l. e. s. p. u. a. n. d. o. s. s. e. d. z. l. e. g. e. s. h. e. d. i. t. a. t. e. p. r. n. a. n. d. i.
m. r. n. a. **E** t. s. i. l. i. c. i. t. i. n. t. e. l. l. i. g. e. n. d. e. q. m. r. i. et asc. e. d. e. t. e. l.
p. e. a. s. u. c. c. e. d. u. t. f. i. l. i. j. s. i. l. l. e. g. i. t. i. s. et e. o. z. l. i. b. e. r. i. s. t. e.
s. t. a. t. i. s. et i. n. t. e. s. t. a. t. i. s. s. i. c. s. u. c. c. e. d. u. t. l. e. g. i. t. i. s. p. r. i. l. l. u.
s. t. r. e. v. t. i. s. t. i. d. e. s. e. n. a. o. s. u. l. t. e. r. c. u. l. i. a. n. o. s. v. l. **A**
S z. n. u. q. d. p. r. s. p. u. r. i. s. s. u. c. c. e. d. e. t. i. p. i. s. **E** t. d. i. p. l. a. c. q.
s. i. c. **S** z. a. z. o. d. i. t. r. a. r. i. u. q. z. n. e. c. t. a. l. p. r. n. e. c. f. i. l. i. s. e. s. t.
n. o. i. a. n. d. i. s. t. i. d. n. u. p. s. i. a. d. u. e. r. s. **E** x. p. d. c. t. i. s. p. z.
q. p. l. e. s. c. e. s. e. t. i. l. l. e. g. i. t. i. a. s. i. p. n. t. e. s. c. l. a. d. e. s. t. i. n. e. l. o.
t. r. a. i. n. t. e. r. d. i. c. t. u. e. c. c. l. i. e. o. t. r. a. h. a. t. l. i. c. z. a. b. o. i. p. e. d. i. m.
t. u. i. g. n. o. r. e. t. et i. d. e. e. s. i. a. b. o. s. c. i. e. n. t. e. s. i. p. e. d. i. m. t. u. c. o.
t. r. a. b. a. t. e. c. i. f. a. c. i. e. e. c. c. l. i. e. **E** t. h. e. v. e. z. s. m. h. o. s. t. s. i.
m. i. o. n. i. u. v. i. u. e. t. i. b. z. p. n. a. b. z. a. c. c. u. s. e. t. et d. i. r. i. m. a. t. **E**
N u. q. d. g. o. p. z. m. o. r. t. e. p. n. t. u. l. a. l. t. e. r. i. s. e. o. z. q. z. e. t.
d. e. h. m. r. i. o. v. i. q. s. i. c. e. x. q. f. i. s. u. t. l. e. l. a. t. o. z. et c. c.
a. m. **S** z. o. q. z. p. z. m. o. r. t. e. n. e. o. p. t. a. c. c. u. s. a. r. i. x. x. i. i. j.
q. i. j. a. d. m. o. e. et d. i. x. x. i. i. j. q. u. o. r. u. d. a. et. **C.** s. i. a. c.
c. u. s. a. t. o. z. l. r. e. z. m. o. z. f. u. l. j. i. j. et i. i. j. **A** d. h. d. i. s. t. i.
g. u. i. t. h. o. q. a. m. i. o. n. i. u. f. u. i. t. i. p. e. t. i. t. u. i. p. i. s. v. i. u. e. t. i. b. z.
et t. u. c. n. i. h. i. l. o. z. q. r. e. t. d. e. e. o. p. z. m. o. r. t. e. r. o. e. h. e. d. i.
t. a. t. i. s. **E** t. s. i. c. i. t. e. l. l. i. g. i. p. t. i. d. e. l. a. t. o. z. et f. i. l. i. a. a. r. **C.**
i. n. d. e. t. o. t. i. l. v. l. l. i. c. e. t. n. q. o. a. d. d. e. t. e. g. e. n. d. d. e. l. i. c. t. u.
p. n. t. u. l. p. u. n. i. e. d. e. o. s. q. z. m. o. r. t. u. i. n. o. p. o. s. s. u. t. p. u. n. i. r. i.
n. e. c. d. u. e. n. i. r. i. e. x. d. e. r. e. s. c. p. s. i. g. f. i. c. a. u. **A** u. t. f. u. i. t. i. p. e.
t. i. t. u. a. l. t. e. r. o. v. i. u. e. n. t. e. et t. u. c. e. c. p. t. q. r. i. d. e. e. o. i. n. f. r. a.
q. u. i. q. u. e. n. i. u. r. o. e. h. e. d. i. t. a. t. i. s. et s. i. c. e. c. p. t. i. t. e. l. l. i. g. i. i. d.
c. l. a. t. o. z. q. o. e. l. a. p. s. o. n. p. t. q. r. i. **C.** n. e. d. e. l. i. c. d. f. u. p. z.
q. u. i. q. u. e. n. i. u. et s. i. c. i. t. e. l. l. i. g. e. c. a. s. u. e. x. p. s. s. u. p. h. a. c. v. i. a.
e. x. e. p. u. e. n. i. t. q. d. a. t. d. z. d. e. d. e. c. e. a. n. n. i. s. e. x. d. e. d. i. u.
s. e. r. l. i. c. z. **I** n. f. e. t. o. o. s. i. s. t. i. t. s. i. c. e. i. d. e. f. e. t. o. o. t. i. g. e. r. a. t. **S**
S z. i. d. e. e. s. s. z. d. e. q. u. i. q. z. a. n. n. i. s. v. t. p. d. c. t. m. e. **S** e. c. z. a. u. t.
p. u. r. a. t. e. e. h. o. d. e. h. i. s. q. c. l. a. l. o. t. r. a. i. n. t. e. r. d. i. c. t. m. e. c.
c. l. e. s. i. e. o. t. r. a. x. e. r. i. t. **I** b. i. e. i. p. p. e. t. u. u. q. r. i. p. t. l. i. c. z. p. e. t. e. s.
m. o. r. t. u. i. s. i. n. t. **I** n. q. o. c. a. u. m. a. i. f. e. s. t. e. l. o. q. t. e. x. e. c. a. m.
q. d. e. v. e. z. n. et i. p. m. m. i. o. n. i. u. c. l. a. d. e. s. t. i. n. u. z. f. u. i. s. s. e. t.
p. o. s. t. e. a. a. n. q. s. t. o. z. m. o. t. a. i. f. a. c. i. e. e. c. c. l. i. e. p. u. b. l. i. c. a. t. u.
et s. o. l. e. m. n. i. z. a. t. u. q. z. t. u. c. s. e. c. z. e. s. s. e. t. v. t. h. i. t. u. e. s. **N** o. t. a.
e. c. h. q. s. i. e. p. s. d. i. u. o. r. c. i. j. s. n. i. a. z. l. i. c. e. t. e. r. z. o. n. e. a. i. n. t. e. r.
d. u. o. s. t. u. l. e. r. i. t. et a. l. t. e. c. o. z. s. e. d. o. o. t. r. a. x. e. r. i. t. a. u. t. e.

eiusdē epi ples ex h. scdo mrio^o suscepta in di
cari d3 legitia ex e. p. latozē. s. fi. qd itelligas
ec si postea iueniat eccliam deceptā fuisse ar.
ex de frig. frmitatē. s. j. ad fi. **Q** d itelligas n
et diuges scdi pbent fraudis scij vt qz corz
rupit testel l iudicē vel alias sciūt sniam iniq
latā ex de clādes. despō. cū inhbicō. s. pari **E**t
sic itelligi pē illud ex e. p. venerabilē. s. j. **V** l
ibi n fuit ordo iudiciari^o seruat^o. sic obest p. l. i
pntū scia mala. s. h. n. psumit^o n pbe^o ar. ex d
p. l. u. c. fi. h. bo. **A** s. quis agnosceret de successio
ne. **E** t. d. i. n. n. o. q. i. u. d. e. x. s. e. c. l. a. r. i. s. n. i. u. d. e. x. e. c. c. l. e.
s. i. a. l. l. i. c. e. x. q. f. i. s. u. t. l. e. t. a. t. a. **H** o. v. o. d. i. c. i. t. o. t. r. a. r. i. u.
qz sic dos accedit mrio^o ita heditatis peticio.
q. qdem nō opetit alicui n sit de legio mrio^o
d q. agnosceret ecclia. qn tñ agit^o d heditate et
nihil obicit^o de illegitiacōe tūc obtinet qd d.
i. n. n. o. h. h. o. e. x. d. e. d. o. n. a. c. d. e. p. r. u. d. e. n. c. i. a.

Q uia terciū sciendū q n sūt alēdi a pntibus
filij nati ex icestu de rigore iur ciuil qd i
ductū v. p. detestacōz crimis vt ex e. p. v. e. n. e.
r. a. b. i. l. e. s. v. l. s. e. c. z. e. s. c. o. z. c. a. n. o. n. e. s. v. t. e. x. d. e. e. o. q.
d. u. c. u. h. r. e. t. i. n. f. i. **E** t. m. l. t. o. m. a. g. a. l. i. j. f. i. l. i. j. et h. c. o.
s. o. n. a. t. i. u. r. i. n. a. t. u. r. a. l. i. q. o. e. c. a. i. a. l. i. a. b. e. u. t. a. f. e. r. s. u.
o. s. p. a. s. c. u. t. d. i. j. i. u. s. n. a. t. u. r. a. l. e. **V** n. i. u. s. c. a. n. o. n. i. c. u.
m. e. r. i. t. o. p. f. e. r. e. t. c. i. u. i. l. i. **A** s. a. p. d. q. u. e. d. z. p. l. e. s. a. l. i.
f. e. t. o. d. i. u. o. r. c. i. o. **E** t. s. i. s. i. t. i. n. f. r. a. t. r. e. s. a. n. n. o. s. r. e. g. l. a.
r. i. t. e. r. d. z. a. l. i. a. p. d. m. r. e. z. s. i. v. l. t. r. a. a. p. d. p. r. e. z. a. r. f. f. d. e.
l. i. b. e. r. i. s. a. g. o. s. i. q. s. a. l. i. b. e. r. i. s. s. n. t. m. **S** e. d. et i. u. d. e. x.
d. e. t. e. r. m. i. a. e. d. z. a. p. d. q. u. e. o. m. o. d. i. z. m. o. z. e. t. i. t. a. t. n. q.
p. z. t. r. i. e. n. n. i. u. a. p. d. m. r. e. z. e. x. p. e. l. i. s. p. r. i. s. a. l. a. t. v. t. **C.**
s. o. l. u. m. a. l. j. **E** t. i. d. e. o. m. i. o. z. t. r. i. e. n. i. o. a. p. d. o. u. e. r. s. u. z.
f. i. d. e. l. e. n. u. t. r. i. c. i. f. i. d. e. i. f. a. u. o. r. e. v. t. h. i. t. u. m. e. s. t. i. d. i.
d. i. u. o. z. i. n. f. i. d. e. **P** o. t. e. s. t. t. n. p. r. r. e. c. u. s. a. r. e. f. i. l. i. u. a. l. e. r. e.
i. u. s. t. a. d. e. c. a. u. s. a. p. u. t. a. s. i. e. u. a. c. c. u. s. a. n. t. v. t. p. z. i. n. d. i.
c. t. a. l. e. g. e. s. i. q. s. a. s. i. q. s. e. x. h. i. s. i. n. f. i. v. b. i. a. t. p. a. t.
et f. i. l. i. j. e. g. e. t. m. a. t. e. r. c. o. g. i. t. e. o. s. a. l. e. r. e. v. t. i. n. e. a. d. e.
l. e. g. e. s. v. t. z. s. z. et f. i. l. i. j. p. n. t. e. l. s. i. e. g. e. a. n. t. a. l. e. r. e. d. e.
b. e. t. v. t. i. n. e. a. d. e. l. e. g. e. i. n. p. n. o. **P** l. o. d. i. e. t. n. d. i. s. t. i. g. u. i.
q. a. n. t. p. r. p. l. i. t. i. t. c. a. m. d. i. u. o. r. c. i. o. a. u. t. m. r. i. a. v. t. e. r. q. z.
s. i. p. r. t. u. c. i. p. e. p. l. a. b. i. t. e. x. p. e. l. a. s. m. a. t. r. i. q. n. p. u. e. i. t. a. d.
s. e. c. u. n. d. a. s. n. u. p. a. p. u. d. q. u. a. m. f. i. l. i. j. a. l. i. t. u. r. **E** t. s. i. p. r.
h. n. o. n. p. o. s. s. i. t. f. i. l. i. j. p. a. u. p. e. r. e. s. a. m. a. t. r. e. d. i. u. i. c. e. d. n. t.
a. l. i. **E** t. q. u. o. d. d. i. c. t. a. m. e. s. t. d. e. f. i. l. i. j. s. et p. a. t. r. i. b. u. s. i.
t. e. l. l. i. g. e. d. e. a. s. c. e. n. d. e. n. t. i. b. u. s. et d. e. s. c. e. n. d. e. n. t. i. b. u. s.
i. n. i. n. f. i. n. i. t. u. m. **S** i. a. u. t. e. m. m. a. t. e. r. c. a. u. s. a. m. d. e. d. i. t. a. p. d.
m. a. t. r. e. m. d. e. b. e. n. t. a. l. i. e. x. p. e. n. s. i. s. m. a. t. r. i. s. e. t. i. a. m. s. i.
s. i. n. t. t. r. i. e. n. n. i. o. m. a. i. o. r. e. s. h. e. c. o. m. n. i. a. p. r. o. b. a. n. t. i. n.
a. u. t. e. t. i. v. t. l. i. m. a. t. r. i. et a. u. n. e. s. i. l. l. u. d. q. u. o. q. z. c. o. l. l.
t. u. i. j. **S** i. a. u. t. e. m. v. t. e. r. q. z. d. e. d. i. t. c. a. u. s. a. m. t. u. n. c. v. t.
q. z. s. i. b. i. s. e. c. u. n. d. u. m. q. f. a. c. u. l. t. a. s. s. u. p. p. e. t. i. t. n. e. c. e. s. s. a.
r. i. a. m. i. n. i. s. t. r. a. b. i. t. e. x. d. e. e. o. q. u. i. d. u. x. i. t. c. u. m. h. a. b. e. r. z.
D i. s. t. i. n. g. u. i. t. u. r. t. a. m. e. n. s. e. c. u. n. d. u. m. l. e. g. e. s. q. p. a. t. e. r.
et l. i. n. e. a. e. i. u. s. d. e. s. c. e. n. d. e. n. s. a. a. l. e. r. e. t. e. n. e. t. u. r. f. i. l. i. u. m.
v. t. s. i. c. l. e. g. i. t. i. m. u. s. m. a. t. e. r. a. u. t. e. m. et e. i. d. l. i. n. e. a. c. o. g. i.
t. u. r. e. t. i. a. m. s. i. v. u. l. g. o. c. o. n. c. e. p. i. t. **I** t. e. m. m. a. t. e. r. n. o. c. o.
g. i. t. u. r. a. l. e. r. e. f. i. l. i. u. m. l. e. g. i. t. i. m. u. m. n. i. s. i. p. a. t. r. e. e. i. u. s.
s. i. f. i. l. i. j. et s. u. p. i. o. r. i. b. u. s. d. e. f. i. c. i. e. n. t. i. b. u. s. v. t. f. f. d. e.
l. i. b. r. i. a. g. o. s. i. q. u. i. s. a. l. i. b. e. r. i. s. s. v. t. z. s. e. d. et m. a. t. e. r.
e. x. p. e. l. a. s. r. e. p. e. t. e. r. e. p. t. a. p. a. t. r. e. p. r. e. t. e. a. q. a. f. f. e. c. t. u.
e. r. o. g. a. s. s. z. m. i. n. o. e. c. s. i. a. p. u. d. p. r. e. z. n. u. r. r. i. e. t. v. t. j. d. i.
c. t. a. l. i. q. u. i. s. s. i. m. a. t. e. r. **S** e. c. u. n. d. u. m. a. t. c. a. n. o. n. e. s.
p. r. t. e. n. e. t. u. r. o. m. n. e. s. f. i. l. i. o. s. s. i. u. e. s. u. n. t. l. e. g. i. t. i. m. i. s. i. u. e.
i. l. l. e. g. i. t. i. m. i. e. d. u. c. a. r. e. v. t. e. t. i. a. m. d. i. c. t. u. m. e. s. t. s. u. p. r. a.

Quid iuris ē d illi q nolūt alere s; exponūt an ecclīas filios suos ut aliq mia moti colligāt eos. **S**cca h sic distinguit gōf. scz q si aliquis exponit. i. ex ponit aut a pze l dño vl pōno aut ab exneo. si a pze l dño l pōno. aut spōte et tūc n pē apli eū recolligere vt. **C.** de ifaci. b. l. i. et. ij. **A**ut necessitate et tūc qncūq; res petit eū dabit sibi vt ibidē. et tūc hz locū dte itacō d q di. lxxvij. si expoit. **E**t hz locū h se cūdū mēbz d filio n de hūo. quē vt vi dēret poti vde q exponē si eptore iueniret. et qn exponēs eū mittere n pē i aliqd hospitale. **Q**n aut infās exponit ab exneo. aut exponit dño pze l pōno sciēte l poltea ratū hūte aut igno rāte **I**n pmo cau in tribz caibz liberat filio a pzia pte. libertz eripit i igenuitate et hū in libertatē. imo ecclā i h cau pē hū leges dca pita. **C.** e. ti. l. vl. **D**rimz cāz ē cū infās expoit scdō cū exponit lāguidz cuiuscūq; etatis. ter ciō est cū alicui illoz infāi l maiori alimēta negāt. hos tres cāz numerat. et eqpat decre talis ex d infan. hū gōf. **V**n gōf. repēdit in no. q secut azonē dixit q vbi infās vl maior expoit s; ei alimēta negāt i libertatē n eripit s; p derelicto hēi vi. et iō occupati dcedit. ff p derelicto. l. vl. h em ne dicit gōf. ē dtra pze dictā decretalē **A**lanz aut dicit q si alimenta negāt sano occupati dcedit vt in legibz anti qz si vō langdo i libertatē eripit sic et qn ex poit. et sic maifeste loq; i autē. d nup. g. si vō ab inicō. et opio h magis placz hō. **I**n scdō at cau scz qn exponit ignorāte pze dño l pōno nō pūdicat ei i iure suo s; repetit infantē red ditis expēsis nisi repetat a fure vt. **C.** e. ti. l. i. vl nisi expēse cā pietatis sint facte vt. ff. d re lig. et sum. fu. l. si qz. g. interdū **I**lli at q expo sitos colligūt nichil iuris scz pzie l dñice pta us i eos acqrit ex e. c. vno i fi. **S**i qd aut expē dit is q colligit in puro erudiēdo i aliq pte re petit a recolligēte. **C.** e. ti. l. i. nō tū repetit a limēta nisi fuerit ptestat q scz expensas hēe velit vt. ff. de ne. ge. ne segus vl nisi collectz nolit filiā colligētis ducere i vxorē. hū gōf. vl si pē recollecti tali mrimonio dtradicat **S**i qz em n reqrēs expēsas filiā expositā aluerit. et eā filio suo copulare velit. pē autē defacto dtradicat qz nō pē de iure. tenez pē expēsas rō dere et nichilomi mrimoniū fiet si filia denses rit. **C.** de nup. pzez. **S**ciēdū aut q vbi qz expo nit ignorāte hūte ius i eo is q recolligit eum dtestacōis eplaz ponet i loco publico q pat est reddere purū cui libz q pbauerit esse suum et si ifra. x. dies a tpe sciē n fuerit qsit postea repeti nō pē hū hu. et jo. di. lxxvij. c. vl. **E**t nota ad euidēciā pdectōz q hū decretales ex poni dicit filij a pze. serui a dño et liberti a pōno **E**t dicit libertz q ex hūo factz ē liber p maūmissōz **M**aūmissōz at ei pōnō dicitur **D**icit aut i cau supdicto libertz eripi i igenu itatē. qz iā extūc n tenet in aliquo obligatus suo pōno. igenuus ei dē q nat ex libero ven ire nullas alicui operas ex condicōne sua te netur prestare.

Qirca qrtū sciēdū q filij illūmi lūmāt mltipliciter pmo si pē inter viuos offerat fi liū hūicō curie ciuitatis ex q est oriūd. **I**dē ē si sit oriūd de veteri vl de noua roma. i. dñā tinopoli et offerat eos curie ciuitatis cuiuscū qz metropol. vt isti. d nup. g. vl. **S**cdō si pē fili am suā naturalē copulauerit officiali curie ci uitis de q ē oriūd. vl ecclā officiali ciuita tis metropolis si sit oriūd d altera pdictaz ciuitatū vt. **C.** de naturali. liberis. l. iij. **E**t in tellige q pē filios et filias pdicto mō lūma tas pē instituere heredes isolidū vl p pte si n supsint alij filij naturales et lūmi. tūc ei scz qn supsint instituet eqliter legitimos et lūmatos vt in autē. quibz mōis natura. ef. sui. g. et qm **P**loc at ē vōz qn naturales ex libera sunt su scepi. si em ex acilla licz maūmittat nō tū of ferūt si lūmi supsint vt patet ibid. g. si qz igi ē fuerit et. g. et iste modz **T**ercō si ipe natura lis seipm offerat curie qn n supest lūma ples alias ei n liceret et quis liceret pzi. vt i autē. qbz mōis natura. ef. sui. g. et iste mōz coll. vij **E**t itellige q filij p oblacōz legitimati succe dūt pzi ab intestato nō tū alijs cognatis ex pte pzis nec ipi eis vt i dñā autē. g. filiū vō **Q**uar to si deficiēte ple lūma pē offerat pncipi pces p filijs naturalibz vt sint sibi lūmi successo res ecclā sine mrimonio. et mulier dūbia sit dñū etā l occultet vl aliter venire phibeat l mri moniū quoquomō ipediat vt ordine sacro dū tū pnceps pces admittat vt i dñā autē. g. iō tū. **Q**uinto si pē i testō dixit se velle eū sibi suc cedere. si tū filiū post mortē ei pncipi suppli cauerit et testamētū oñderit. tūc em dono pzi cipis et legis heres erit. dūmō volūtate pzis seqtur vt ibidē. g. si vō is qui **S**exto si pē in in strumēto publico. i. p manū publicā dfecto l ecclā maū ppa tūc triū testiū successiōe dscripto dixerit eū esse filiū suū nec adiecit naturalem et si sint plures filij ex ead mre nati et testimo niū dederit tū vni eoz sufficit alijs ad legiti macōz **E**t h intellige qn ples legitima n sup est. et m est talis que pē vxor esse et que in p pria domo tenetur. vt in autē. vt li. matri et auie. g. ad h coll. viij. et. g. si vero non habes **S**eptimo per sequens matrimonium. quia si qz habet filios naturales de muliere aliq et po stea cōtrabat cum ea filij iam nati legitimatur scz quo ad omia scz ordines honores et alia. et si spurios habet ex ea nō legitimantur vt ex e. dquestus. et c. gaudem. et c. tanta est ius **O**ctauo p indulgenciā domini pape ex e. per venerabilē. et iste mōz et pcedens habent se cūdū canones. alij vō hū leges. pdictos mō dos legitimandi. et pdicto modo ponit hō. in sum. **E**t bern. ex qui si. sunt legi. per tuas po nit quatuor ex eis scz terciū qrtum et quintum et sextum **S**ed nūquid papa potest legitima re quo ad hereditariam successionem. **S**cca ad h dixerunt quidam scz lauren. tancre. jnnoc. et bern. q non nisi in patrimonio sancti petri vt ex e. per venerabilem. in fi. responso. i. ibi be ati petri. johan. vero dixit q non pē directe n i primonio sancti petri. scdario vō et idirecte

siue p osequencia b pt. qz eo ipo q legitimat⁹
est aliqs q^o ad act⁹ spuales p oseques legitia
t⁹ uidet⁹ q^o ad t⁹ales. si em maiora oceduntur
ergo et minora. ut in c. p. venerabilem rñso. i.
Sic et alias indirecte p oñciaz ocedi⁹ qd dire
cte negat⁹. ff. de p⁹ eis moris cca pncipiū p⁹of.
vō dicit q papa et sol⁹ papa legitimare p⁹ q^o
ad spūalia et t⁹alia. ut innuit⁹ in c. p. ve
nerabile. rñso. i. ibi p⁹ferim⁹ zc. **Na**z cui negat⁹
cognicō multo forci⁹ dispēfacō ar. iij. q. vii. q^o
uis. et ex de sen. ex. cū illoz. oñicō at cause
m⁹ionial⁹ specialiter p⁹inet ad ecclesiā adeo q
iudex secularis de eo oñoscere n⁹ p⁹. ecia si in
cidat. nec ecia d⁹ l⁹ima filiacoē. ut ex e. latoz.
et c. cam. g^o de l⁹imacoē nō p⁹ se intromittere
Dicit⁹ tñ ipator aliquos l⁹imare nō qz vere le
gitim⁹. s⁹ qz p eū tāq⁹ l⁹imi ad act⁹ l⁹imos ad
mittit⁹. vñ et i b p⁹ cū filio p⁹reio nō tāq⁹ cum
filio s⁹ tāq⁹ cū subdito dispēlare. s. ut succedat
alijs nō ut succedat sibi. ar. ex e. p. venerabile
g. i. i. fi. i. tex. et glo. et. ff. d. adop. si o⁹ful. pa
pa aut vere l⁹imat et illegitimat. cū em h⁹m le
ges filij duoz. ff. rite o⁹trahāt ut in l⁹i. d. nup.
g. ite duoz. **Et** ecia h⁹m legem diuinā veteris
testamē ut ex d⁹ cōsan. d. ifidelib⁹. papa h⁹mōi
m⁹ioniu legitimū fecit. et sic filij nati ex tali
m⁹ionio hodie et h⁹m leges et h⁹m canones il
legitimi cēsent⁹ et ab hereditate repellūt. ut
ex de o⁹san. n. d⁹ **Plures** ecia alie p⁹one o⁹tra
here p⁹hibet⁹ lege canoica q n⁹ p⁹hibent⁹ lege
diuina ut ex d⁹ resti. sp. o⁹l⁹as. g. opioi. **Si** g^o ille
gitimauit q⁹ntomagis l⁹imare poterit. b itelli
ge d⁹ filijs natis i m⁹ionio in quo dispēlare p⁹
scz qñ impedimētū a iure canonico ē iductum
ut p⁹z ex e. c. vlt. vbi papa cēset filios ifideli
um ad fidē d⁹uerfex l⁹imos fore licz o⁹traxerit
in scdo et i t⁹ercō g⁹du et ex de o⁹san. n. d⁹z. ibi re
stringit in b⁹ibicōz **Vñ** mō sunt l⁹imi q oliz cen
sebat⁹ illegitimi **Vbi** ergo papa dispēlare p⁹ i
m⁹ionio ut sit legitimū ibi ecia p⁹ filios legiti
mare ut i t⁹ercō et q⁹rto g⁹du **Nūq⁹** g^o cum filio
adulterino v⁹ ecia nato ex m⁹ionio o⁹tracto in
g⁹du p⁹mo l⁹ scdo i linea descēdēte p⁹ dispēlare
qz nō possit i p⁹ncipali scz i m⁹ionio in tali g⁹
du. ut ex de t⁹asac. c. vl. s⁹ bñ possz cū filio p⁹re
f⁹iteri qz tal m⁹ioniu o⁹trahere o⁹stōe caōnica
p⁹hibet⁹ **Et** sic itellige illō ex e. p. venerabilez
rñso. i. **Et** expōe adulterinis. i. sacerdotilibus
ut. loj. di. cenonien. et ex d⁹ filijs p⁹lbi. c. penl
et vl. sec⁹ ē de spurijs et māserib⁹ qz h⁹mōi le
gitimare nō p⁹ ut ex e. p. venerabile. g. vlt. tñ
cū talib⁹ dispēlare p⁹. et sic l⁹imare. i. eos ac
si legitimi essent ad honores suos spuales ad
mittere. sicut dictū ē sup de ipatore licz autē
b⁹ facere possint p⁹ncipes ut papa et ipator nō
tñ d⁹uenit eis ut ocedāt p⁹ilegiū i p⁹iudiciū eo
rū ad quos hereditas d⁹uenire d⁹z si dispēfacō
nō fieret ar. ex de offi. dele. sup eo et. **C. d. mā**
cipa. nec aug. q⁹uis g^o ipator sit dñs oim t⁹pa
liū. **C. de q⁹dien. p⁹scrip. bñ** a zenone. nō tamē
in p⁹iudiciū alteri⁹ ocedere d⁹z p⁹ilegiū ut p⁹z
i dicta lege. nec aug. p⁹ tñ si vult dispēlare si
ue legitimare Idē dico de papa quo ad ecclesi
astica et secularia vbi t⁹palē b⁹ iurisdicōz et in

qbusdā certis casib⁹ ar. ix. q. iij. cūcta. et c. p
pncipale. et ex de appel. si duob⁹ b⁹ intelligo
ita q nō p⁹iudicet⁹ ei scz ad quē iā ē hereditas
deuoluta. eo tñ q ius b⁹z o⁹sciēte p⁹derit l⁹i
macō quo ad oia ar. **C. d. pac. l. fi. aliter** nō p⁹
derit nisi quo ad spūalia et honores seculares
et act⁹ l⁹imos i q⁹b⁹ n⁹ v⁹it⁹ p⁹uatū it⁹eressē **Sec⁹**
autē ē si hereditas nō ē deuoluta s⁹ ē deuoluēda
ut ex d⁹ o⁹san. qz circa. et. v. q. viij. de g⁹duibus
Per spālē g^o l⁹imacoēz neuter p⁹nceps p⁹iudica
re d⁹z ut acq⁹sitū auferat s⁹ v⁹terq⁹ impedire pōt
ne acq⁹rat⁹ ar. **C. d. codicill. l. vl. ad fi.** p⁹ t⁹ ec i
pator auferre ius acq⁹sitū s⁹ n⁹ sine peccato nisi
b⁹ ex mag⁹ cā faceret. l⁹ nisi aim donādi hēret b⁹
em facere possz sic ad p⁹ns supponi⁹ cū oim sit
dñs. s⁹ b⁹ n⁹ p⁹ papa nisi caūaliter. licz p⁹ gene
ralē o⁹stitucōez sol⁹ papa l⁹imet et illegitimet
Et sic p⁹as generalis ē soli⁹ pape. spāl⁹is at q^o
ad secularia i q⁹b⁹ v⁹it⁹ p⁹uatū it⁹eressē ē soli⁹ i
patoris nisi i b⁹ caū. s⁹ quo ad ecclesiastica ē soli
us pape. o⁹munis vō ē v⁹triusq⁹ q^o ad seclaria
i q⁹b⁹ n⁹ p⁹iudicat⁹ alicui. b⁹ saluo q p papā ali
qs vere legitimat⁹ p ipatorez nūp licet aliqs
p eū tāq⁹ l⁹im⁹ admittat⁹. **Vñ** qd dictū ē sup d⁹
mōis l⁹imadi p⁹terq⁹ de vltio dictū ē ip⁹ropeie
vñ d⁹z sp⁹ exponi l⁹ saltē itellige legitimat⁹. i. tā
q⁹ l⁹imi admittit⁹. b⁹ solucō supra ē d⁹ bo. **Ad**
b⁹ nota q inno. p. c. venerabile. d⁹ hac materia
iter alia dic⁹. bñ. s. q⁹ l⁹imat⁹ et restituit⁹ fame
et cū q^o dispensatū est i quocūq⁹ foro siue ec
clesiastico siue ciuili oia facere poterit sup qz
b⁹ b⁹z p⁹atē ille q l⁹imauit l⁹ fame restituit vel
dispēlauit n⁹ sine talia q p⁹iudicat alteri. **Pre**
nō cōtineb⁹ ab itestato bōa hereditaria in t⁹er
ra l⁹imati n⁹ subdita **Et** l⁹imat⁹ a iudice secula
ri n⁹ erit l⁹imat⁹ ad ordines. l⁹imat⁹ tñ ab vno
epo p⁹ i alia diocesi p⁹moneri. qz dispēlare in
ordib⁹ cū il l⁹imo ē d⁹ iurisdicōe cuiuslib⁹ ep⁹i
et ec b⁹ nulli p⁹iudicat **Quid** si ipator legem
faceret l⁹ rescriptū cōcederet q spurio succede
ret n⁹ obitāt⁹ legib⁹ o⁹trarijs **Rñd⁹** b⁹o. q⁹ li
cz ipator illegitimos possit ad hereditatē admit
tere tāq⁹ l⁹imos ut dictū ē. tñ n⁹ p⁹ sup b⁹o legē
generalē o⁹dere qz m⁹ti n⁹ curaret vñ filios hē
rent dūmō sibi succederēt. et sic lex talis esset
cā multoz mortaliū p⁹ctōz ergo abolēda es
set. ex de p⁹scrip. c. fi. et de peitecijs. cū ifirmis
tas. g⁹ciā tñ p⁹ facere p⁹scrip⁹ ut d⁹ctū ē sup
Nūq⁹ is quē papa l⁹imat ad dig⁹tates p⁹ in
epm p⁹moneri **Rñdit** g⁹of. et o⁹sentit b⁹o. q⁹ n⁹ qz
cū b⁹ idulgēcia sit odiosa ē restringēda. ex d⁹ cō
san. cū dilectō. et iō ad p⁹sonat⁹ et alias dig
tates m⁹iores epatu tñ ē extēdēda ex de o⁹cel
p⁹bē. cū dilect⁹. **Nūq⁹** is quem papa l⁹imat
simpliciter et i foro o⁹muni itelligit⁹ legitima
t⁹ q^o ad dig⁹tates **Rñdet** g⁹of. p⁹ nō. s⁹ b⁹o. dicit
q sic qz talis ē p⁹idē acti ab inico fuisz ex legi
timo m⁹ionio nat⁹. b⁹ em facit lex mortua ex
e. tāto. multo forci⁹ lex viua. ff. d⁹ o⁹sti. p⁹n. bñ
ficia **Sic** em simpliciter restituit⁹ ad oia restitu
it⁹. **C. d. sen. pas. l. i.** sic simpliciter l⁹imat⁹ in
telligi d⁹z ad oia l⁹imat⁹ ex d⁹ p⁹uil. qz circa.

Quare qñtuz sciendum q maternitas legiti
ma et naturalis probari potest per testes

scz p obstettrices que interfuerunt vt. ff. d. ven.
 inspi. §. d. inspicendo et. §. se. paternitas autē
 pbat p nupcias qz legitimus filius est que nup
 tie demonstrant vt. ff. de ius. vo. quia semper
 Stat aut in h. cau. vbo vni l. mulieris scz pzis
 et mzis. si eu filiū nōient et appellēt. et affe
 ctū pēnū gerāt erga eu. talibz em psumpcōni
 bz violētis pma facie stabit nisi contrariū pbe
 vt ex d. psump. astate et c. illd maxime si i. pos
 sessioe filiacois inueniat. pt tñ pbari contrarium
 et sic soluit illd C. d. pbat. nudis et filies le
 ges. grādē ergo psumpcōez facit p filio pzis
 dfectio vt. ff. d. libi. agno. l. i. §. iulianus Et licz
 ab inico negauerit. si tñ postea deuenit p cibz
 aliquoz eu tāp filiū tenuerit dnegare postea
 nō poterit vt ex de pbat. p tuas §. d. tra. ex e.
 p tuas §. poci §. si le certe qz ibi l. itat vbo vi
 ri et tñ ei si testibz iō vt ples legitima repu
 tet Nā et si qz aliquē filiū nōiauerit stat vbo
 eoz contrario nec credit filiū i cau. que habes
 ex e. trāsmisse. h. dicta sūt sūm ho. §. m. at. gōf.
 licz pētū pfectio et affectio p filio iducat p
 sumpcōz n tñ pbatōz faciūt quo ad successioz
 sic intelligit illā legē n nudis et filies. sic et si
 pater filiū neget psumpcō ē tra filiū h. nō cō
 uiciē. vñ nec negacōi stat. ff. de libi. ag. l. iij.
 pēnitās at naturalis pbat p testes et famā et
 recognicōz et affectōz ex de pbat. p tuas C.
 de nup. si vicinis §. qd d. spuria pēnitāte cer
 te vulgo deceptō oñdere n pt pēz vt. ff. d. sta.
 ho. vulgo Nat vō d. adulterio oñdit. h. n. licz
 nōiare vt d. ibid §. h. pbat p famā affectōz
 et nōiacōz siue dfectōz filij ar. ex de fili. pfbite.
 michael. et p totū. pt tñ filiū pfbz se purgare
 si laborec ifamia sola vt ex d. purg. accedeb. et
 d. h. reqre sup l. i. vj. de sacro ordi. ti. xxiij. vbi
 agit de filiis pfbiteroz

De donacōe ppter nupcias ti. xxxix.
Quēquēter d. l. d. rādū ē de donacōibz
 ppter nupcias siue etiā de dōacōibz
 iter vix et mulierē et d. dotibz d. qbus
 tractat ex e. l. iij. ti. penl. sūt em accessorie
 mōnio. nā sine mōnio n sūt. vñ et dos pmissa
 p vim l. p metū n tenet sicut nec mōnio. ff.
 qd me. cā si mulier. §. dos. q. at agnoscat d. pzi
 cipali agnoscat d. d. accessorio. et ideo ex q.
 iudex ecclesiasticus agnoscat de mōnio d. cō
 agnoscat d. pdictis Et h. ē vñ qñ pncipaliter
 agit d. mōnio. si vñ mulier d. tate mōnio a
 gat d. dote qz vir forte facultatibz labit l. sua
 bōa dissipat l. decessit tūc cā illa d. agi coram
 iudice seculari. et tūc cā dotis ē pncipalis ex
 e. d. pndēcia i. tex. et glo. bern. In plerisqz tñ
 regioibz ecclia idistincte cās istas audit etiam
 si pncipaliter moueat qd pt de d. s. uetudie sūm
 bern. i. glo. pōicta ar. ex d. pigno. ex l. iis. et d.
 iudicis nouit Et etiā d. iure vt dicit ho. et jn
 no. qz ad eccliaz pntet d. fectio dociū Demq. at
 d. l. d. rādū ē d. pdictis dōacōibz Et pmo q. est
 dōacō ppter nupcias. scdo qliter et ad qd fiat
 terco q. dōacō ē licita iter diuges Circa pzi
 mū sciedū q. donacō ppter nup. ē illa quā spōsū
 l. ali. nōie ei. facit spōse l. ei. nōie alij vt. ff.
 d. iure dō. pfecticia Sic g. dos da. viro sic et

dōacō ppter nupcias vroz i Vñ et h. dōacō vō
 cat anteferna ab āti qd ē cōtra et ferna qd est
 dōacō siue dos q. donacō tra dōacōz vt. C.
 e. l. fi. et ex e. nup. i. fi. Vocat ec dōacō ppter
 nupcias spōsalicia largitas. impropriet tñ vt i
 autē. vt spōsal. lar. mso. i. coll. ix. Vocat etiā
 et dos ipropriet ex e. nup. Et etiā dotalicium
 ex e. plerūqz Eiebat aut oli h. dōacō an nup.
 h. hodie dedit fieri ec post nupcias Et iō vt
 nom. dueniat rei mutatu ē nomē et dicit dona
 cō ppter nup. vt isti. d. dona. §. ē et aliud Et sic
 hodie et an et post nup. fieri pt. si at fiat an pt
 sup et ifra dotis qntitatem subsistere vt C. de
 pac. dūe. ex morte. qñ at fit p mōniū tra
 ctū n d. dotis qntitatem excedere iā pstita ipsa
 dote vt C. e. l. vlt. §. si g. Et ē rō ne qd i fraud
 donacōis phibite iter vix et vrozē attēptet
 h. hodie aliter se hnt nā et i qntitate et i pa
 cto eqlitas d. esse vt i autē. de qlitate dō. §. h.
 igit coll. vij. Vñ si nō sit pactū eqlē sp. maius
 pactū de lucro reduciet ad mī vt C. de pact.
 dūe. sup dote ex morte Si ec apponat de dote
 pactū d. lucrādo eā In dōacōe vō ppter nupcias
 mime pactū sup dote factū ad donacōz exten
 det Vñ si vir paciscat de pte dotis lucranda
 vrozē p mortua. tñ d. vroz lucrari d. donacōe
 ppter nupcias p mortuo viro vt C. e. l. vlt. §. si
 aut dōacō et ex e. dōacō. §. sane in tex. et glo.

Quēquēter sciedū q. dōacō ppter nupcias
 fit viro dicēte dono tibi tale qd ppter nu
 pcias l. i dotaliciū Et sufficit q. mulier i posses
 sioz inducat. nō tñ fructū pcpiet h. vir ad su
 stētacōz sui et vrozis. alias cū eqlitas hincin
 de requirat vir nullū dmodū dsequere ex do
 te recepta cū tātūdem mulier pcpiet de suo et
 sic dos n ferret onera mōniij qd esse d. vt. ff.
 de iur. dō. his. §. i. et ex de vñ. salubriter qñ
 mo etiā sufficit q. nudo solē tñ vbo fiat dō
 nacō qz requirit sola stipulacō vt in autē. de
 eqlitate dō. §. h. igit coll. vij. in hac at dona
 cōe si excedat summa qngētoz aureoz non
 requirit insinuacō quo ad vrozē h. quo ad virū
 aliter vir nō lucrabit dote etiā pacto locū hnt
 vltra qngētos solidos Vñ si pactū sit factū
 iter vix et vrozē de donacōe et dote lucran
 dis vroz lucrabit i donacōe vltra qngētos
 aureos sine insinuacōe. vir aut i dote nō lucra
 bit vltra qngētos nisi cū insinuacōe in autē.
 vt spō. lar. mso. i. coll. ix. Ad qd ergo sit hec
 donacō mulieri ex quo ipa nō pcpiet fructus
 h. vt dos ei saluet p ipaz qz soluto mōnio
 de rebz donatis satisfiet mulieri p dote si vir
 nō habeat aliūde Vñ si sit immobilis vir nō pōt
 eā alienare nec obligare vtpote alienā. vt in
 dicta autē. §. h. igit Et licet mulier renūciare
 possit tacite ppothece etiā mōnio d. tate n
 tñ psumi qd h. i donacōe ppter nupcias vt. C.
 ad velle. etiā d. tate. l. i. iubem Si tñ d. fenciat
 nō tñ semel. h. bis alienacōi donacōis ppter
 nupcias parat p iudiciū sibi maxie si pecūia cō
 uertat i vsus dñes. vt ex de emp. puenit. et h.
 meli. habet i ti. se. ar. iij. q. v. vir alienare
 possz rem dotalē imobilē pcpue in casu. v. et
 vj. quod em ibi dicitur de dote est etiam verū

de donacōe ppter nupcias. ut p³ p glo. dicti
capituli puenit. et p c. vj. de iureiuran. licet.
Equit^r videre de terco scz que donacōes
inter vi. et vx. sunt licite et q illicite **Cir**
ca qd sciendū q donacō inter vi. et vx. aut fu
it facta qn mrimoniū fuit dtrahēdū. puta iter
spōsum et spōsam. aut qn fuit cōtractū. si pmo
modo aut nupcie sequebant^r aut non. si sic do
nacō tenet ecia³ si alter inde sit paupior. alter
dicioz. ecia³ si spōsa deducta fuerit i domū spō
si que ppter etatē n poterat vxoz esse qd est ve
rū nisi sic p³ima pubertati s³m host. ff. de do
nac. inter virū et vxozē. iter eos **S**i aut nupcie
nō sequebāt^r. aut h est a pte donatoz. aut nō
si sic aut donauit spōsus spōse aut ecōuerso. si
pmo mō aut osculū nō interuenit. et sic reuoca
tur donacō tota. licz em donacō illa simplici
ter fiat. inest tñ dicioz tacite scz si matrimoniū
sequitur. aut interuenit. et tūc medietas reuoca
tur **S**i vero donauit sponsa sponso reuocat^r to
ta siue interuenerit osculū siue nō. **C.** e. si a spō
so **S**i aut nō remāsit a pte donatoz. qn mrio
mū sequeret^r tūc donatoz totū recuperat p dicio
cōne sine cā. vel totū retinet si nōdū dedit. **C.**
de donac. ppter nup. cū vetez. **S**i vero dona
cō sit facta post matrimoniū dtrahēdū. aut dās
sit paupior. recipiēs tñ nō sit dicioz. puta si e
mat inde vngueta. et sic tenet. ff. e. q. i. et fil^r
si vir det vxozī ornāmēta. ff. de auro et ar. le.
argenti. q. ornāmēti e³ e. donacō. i glo. bern.
Aut dās nō sit paupior. et recipiēs nō sit dicio
z. et tūc etiā donacō tenet. ut qn quis vix³ he
redē suū instituit. tūc em vir p³ hereditatem il
lā donacōis causā repudiare nisi deferat^r vxoz
ri substitute. nō em pauperior sit qui nō acqui
rit^r s³ qui de suo p³imomo deponit. Idē est d le
gato viro relicto et postea vxozī restituendo.
tūc em si vir istud statiz restituat aīmo donādi
tenet Idē est si vir legatū repudiet qd vxoz q
heres instituta fuit soluere debuit Idē est ecia³
si vir fuit rogat^r hereditatē vxozis restituere
certa qntitate deducta et restituat nlla deduc
tōe facta dōacōis cā ut. ff. e. si spōsus. Idē e
cia³ est si vir donet vxozī rē alienā. ff. e. sed et
si dōate. hec p³dicta exempla habent^r e³ e. do
nacō in glo. bern. **A**ut dās sit paupior et reci
piēs dicioz. et tūc nō valet e³ e. donacō i tex.
et i glo. vij. nisi in trib³ casib³ pmo si dās sit i
eadē volūtate vsqz ad mortē. et si donacō legi
timū modū excedat n tñ fuerit insinuata vsqz
ad legitimū modū valebit si pmāserit in ea vs
qz ad mortē. **C.** e. donacōs. ut p³ i dētā glo.
vnde cōfirmat^r mortē dātis. mortē inquā na
turali nō ciuili. ff. e. cū h stat^r. q. si donatoz.
vbi dicit^r q licz seruit^r mortū cōpet^r tñ si do
natoz priuati sit seru^r. vel ecia³ si psona cui do
natū est sit serua. donacō est extincta **S**cdo si
donacō sit facta cā mortis. tūc em res donata
n sit donatarij. s³ vsqz ad mortē differt^r. ff. e.
si eū. q. vl. et e³ e. donacō. in tex. et glo. bern.
Tercō si dās dedit pecuniā ad refectōz edium
succēsariū. ff. e. q. si vir **Q**uid si dubitet^r ut³
donacō facta fuerit aū matrimoniū vel post
Respōdet ho. et azo. q aut spōsus donauit in

domo spōse aut in domo sua. scz cū iā eam tra
duxiss³. pmo modo facta videt^r aū mrimoni
ū et ecia³ donacō tenet. scdo mō videt^r facta
dstante mrimonio qre nō tenet **E**t addit^r p liz
mrimoniū solo d³sensu dtrahat^r tñ forte qntuz
ad hāc phibicōz nō videt^r d³stare donec sit tra
ducta qre in itinere poterit ei dare. ut. **C.** e. l.
penl. q. i. **Q**uid si mrimoniū de iure nō tene
at. nūquid tenebit donacō **R** q sic d iure scri
pto. sed nō est fas eā ratā habere ne sit melior
dicioz delinquētis ut. **C.** e. si volūtate. sic g³
dabit^r repetitō donatū si putabat vterqz matri
moniū tenere si aut vterqz sciebat nō tenere. l
sol³ donatoz fise³ repetz. quia indign³ est do
natori³ ihabē ut. ff. e. cū h stat^r. q. vl. ar. dtra
e³ e. et si necesse. h ho. **S**3 papa disposit ibi ali
ter p bono pacis ut dicit bern. in glo. vlt. vl.
tra mediū **A**d h nota q licz heres accipiēt^r
nō teneat^r si accipiēs in vita sua rem donataz
dsumpserit in rem vtilē vl necessariā sibi tene
t^r nō ipe heres si ipemet dsumpserit ut. ff. ad
l. fal. qd de bonis. q. donacōib³. h ho **N**ota
etia³ q oia p³dicta de donacōib³ iter vi. et
vxoz. sunt vera si vn³ diuigū donauit p se vl p
interpositā psonā. ut. ff. e. l. iij. q. nō tñ. h host.
Nota itez q si mrimoniū morte ei³ q est fa
ct³ dicioz soluat^r. donacō facta nō reuocatur
Si aut soluat^r morte ei³ q est fact³ dicioz dōa
cō sibi facta reuocat^r ut. ff. e. q aut. q. si vir et
vxoz. h host. **N**ota etia³ q fruct³ rei donate
restituuntur vbi donatori³ sciuit donacōez nō
tenere **S**i aut credidit eā valere lucrificiet e
os ut. ff. de usufructu. h host. **I**nsup nota s³m
bern. e³ e. donacō i glo. c. q donacō facta in
ter vi. et vxoz. dupliciter euanescit **V**no mō si
donatori³ pmozat^r. si ei simul moriāt^r ut nau
fragio l ruina donacō tenet. ff. e. cū h status
q. si abo. Idē ē si simul capiūt^r et neuter reuer
tat^r **S**i aut vn³ redierit alter nō. nō videt^r sup
uixisse is q redijt s³m ho. **A**lio mō si a dante re
uocet^r reuocat^r autē dupliciter scz tacite ut p
diuorcii nisi voluerit i diuorcio donacōez va
lere. ff. e. a marito **E**t exp³se. et hoc dupliciter
pmo vbo ut cū reuocat eā nisi p³teat eum re
uocasse ut expectet^r ei³ supmā volūtatez. ff. e.
cū h stat^r. q. pnia **A**lio mō facto vbi ea que d
dit postea alij donet l pignori det. l e³ aliter
alienet. **C.** e. si marit³. reuocat^r aut donacō ut
dicit^r e³ e. donacō i glo. bern. i fi. q³tin³ dās ē
fact³ paupior et recipiēs dicioz. ff. e. si spōsus
q. vlt. **S**3 qre est phibita donacō iter vi. et
vxoz. ex q sit alter paupior et alter dicioz **R** p
mo ne mutuo seiuicē spoliēt nō t³pando dona
cōnes. scdo ut inter diuges ess³ amor honest³
q pēdet ex aīo nō ex lucro. terco ne melior in
paupertatem incideret et deterior dicioz fieret
q³to ne mutuo a more se spoliēt dōacōib³ nō
obtpādo e³ e. dōacō i glo. a. et. ff. e. l. i. et. iij

De doub³ ti. xl.

Deinde d³siderādū est d dote **E**t pmo qd
est dōs. scdo quoz et que sunt spēs eius
tercio ad quem pertinent dominium et
periculum rerum dotaliū et parafernaliū. q³
to d alienacōne ipaz. q³to d dōtis repetitōe

et redditiōe. sexto de p̄uilegio dotis. **C**irca p̄mū sciendū q̄ dos est donacō a p̄te mulie-
ris facta p̄t viri p̄ sustinendo onere m̄rimoni
Et ē dotis natura. ut durāte m̄rimonio durz ap̄
vix n̄ i caū. ut d̄z ifra. Eo v̄o soluto soluat̄. Et
est q̄ p̄rimonium mulieris. ff. de minoribus
deniqz. §. p̄inde. Et ad h̄ q̄ sit dos optet q̄ ma-
trimoniū sit cōtractū nō tātū de facto s̄ etiam
de iure. ut. ff. de iure docium. l. iij. Nec p̄t dos
nec etiā donacō p̄pter nupcias cōstitui nisi in
liberis p̄sonis et a liberis. ex de p̄sump. illd̄ i
glo. d. Daraferna aut̄ est illd̄ qd̄ mulier habet
post v̄l p̄ter dotē v̄ncūqz. et dicit̄ a para qd̄ ē
iuxta et ferna qd̄ est dos. v̄n paraferna. i. iux̄
dotem.

Quoniam scdm̄ sciendū q̄ sp̄s dotis sunt due
qz vna est p̄fecticia. alia aduēcticia. p̄fe-
cticia est q̄ a patre v̄l a sup̄iore aliquo d̄ linea
patris tanq̄ a patre est p̄fecta scz d̄ bonis ei⁹
Nec refert an filia deinceps sit in p̄tate l̄ emā
cipata. qz nec ius p̄tatis s̄ nomē p̄ntis dotēz
facit p̄fecticiā. p̄fecticia ergo est si ip̄e dede-
rit v̄l ali⁹ ei⁹ mādato v̄l nōie eo ratū h̄ntē v̄l
cū curatore ei⁹ si sit p̄dig⁹ vel furiosus. ff. de
iure dociū. p̄fecticia Si v̄o p̄t n̄ t̄q̄ p̄t s̄ t̄q̄
exne⁹ dederit illd̄ qd̄ dederit exne⁹ sibi ut da-
ret in dotē filie nō erit p̄fecticia. s̄ aduēcticia
hec em̄. i. aduēcticia est quā mulier dat p̄ se v̄l
ali⁹ a p̄te et alijs ascēdētib⁹ ei⁹. siue sit frater
siue auūcul⁹ vel quilibz ali⁹. ff. e. p̄fecticia.

Ad h̄ nota q̄ si filia q̄n nuptui tradit̄ cū p̄te
paciscat̄ qz dote cōtenta nullū habebit ingres-
sum ad p̄tis bona tale pactū nō tenet s̄m le-
ges ciuiles. C. de pac. pactū dotaliū. et. l. v̄l.
si t̄n eadē pactū illd̄ iuramēto nō vi nec dolo
p̄stito firmauerit om̄ino seruari debebit. li. vj
de pac. q̄uis. cū n̄ vergat in eterne salutis dis-
spendū nec in alteri⁹ detrimētum ut p̄t ibid̄
qd̄ est v̄x p̄cipaliter. scdario em̄ ibi possz de
trimētū esse filijs vel viro vel veniētib⁹ abin-
testato vel similib⁹. h̄ jo. an. in d̄ctō c. q̄uis.

Quoniam terciū querūt̄ plura scz ad quem spe-
ctat dominiū v̄x dotaliū et p̄afernaliū
v̄xoris. h̄ s̄m jo. q̄ dominiū dotaliū spectat
ad mulierē de iure naturali. hoc p̄ t̄tō dicit̄
qz ex eis alitur ut dicit̄ ho. in sum. Ad v̄x v̄o
p̄inēt de iure ciuili. C. e. de iure dō. in rebus
V̄n q̄ntū ad eas vir agere p̄t iure suo t̄q̄ d̄ns
et multa v̄xore. C. de rei vendi. dote. nisi vir
ad inopiā v̄gat ut dicit̄ ibidē In p̄afernalib⁹
aut̄ vir nullū ius h̄z nec cōtra volūtātē v̄xoris
de eis intrōmittere se p̄t. C. de p̄cura. marit⁹
v̄n q̄ntū ad ea n̄ potest agere sine mādato v̄xo-
ris. C. de pact. quē. sup̄ dot. l. v̄l. Si t̄n vir p̄
stiterit caucōz d̄ rato potest agere in reb⁹ v̄xo-
ris etiā sine mādato ei⁹. et cū mādato ei⁹ ager-
e nō p̄t nisi s̄m qd̄ cōinet̄ in dicta lege. marit⁹
h̄ bern. ex de p̄cur. consl̄. Ad quē p̄tinet
piculum rei dotalis scz ad v̄x v̄l v̄xorem. h̄
res date in dotem aut sunt estimatē aut non.
si sic piculū spectat ad v̄x. nisi res ex toto p̄-
tinet an nupcias Nā estimacō v̄dicōz facit. in
hoc casu tam lucrum q̄ dānū spectat ad v̄xū
sicut ad rei emptorem. ff. de iure dō. p̄lerūqz.

et. l. res in dotem. Si vero n̄ sunt estimate tūc
ad v̄x non spectat periculū rei dotalis vel e-
uictōis vel deterioracōis s̄ ad v̄xorem. ff.
e. p̄lerūqz. Et ponit̄ ibi exemplū q̄ si vestis sic
estimata et mulier eam attruerit vir estimacō-
nem reddit. nō aut̄ si estimata aīalia vel vestes
acceperit. fruct⁹ tamen dotis p̄tinent ad v̄x.
p̄pter on⁹ m̄rimoniū sustinendū si tamen sustinuit
erit onus matrimonij. alias sec⁹ est. ff. e. dot.
fruct⁹. et. l. p̄lerūqz. §. si serui. vbi dicit̄ q̄ fec⁹
pecorū dotaliū p̄tinent ad v̄x quia cōputan-
tur in fetib⁹. sic tamē ut suppleat p̄tius capi-
ta p̄morta ex fetib⁹ iā natis V̄n ibi fallit h̄
regula cui⁹ est emolumētū ei⁹ debz esse picu-
lū Et hoc est verū nisi res dotalis cōsistat i nū-
mero pondere et mēsurā. quia piculum talium
spectat ad v̄x. Et t̄m acillaz dotalium
nō cedit viro. ff. e. p̄lerūqz. §. serui Idem est d̄
lapidicōinis vbi lapis renascit̄. nisi em̄ sint tas-
les q̄ lapides ibi renascāt̄ cuiusmodi sunt in
gallia et alia fruct⁹ eorū p̄tinent ad v̄x. Idē
est de fundis argentifodinis et similib⁹ et d̄
arborib⁹ nō cedendis. ff. soln. ma. diuoz. §. si
fund⁹. h̄ bern. ex de v̄suris. salubriter. Si vero
dos sit estimata electio tam est reseruata viro
exp̄sse vel tacite nisi vel rē vel estimacōez p̄ter-
staret. idem est acsi nō estimata esset nisi actuz
sic in contrariū. ut. ff. e. p̄lerūqz. §. v̄l. Idem est
si dos sit estimata nō ut estimacō p̄stet̄ sed ut
appareat q̄ntū sit deteriorata matrimonio so-
luto. ut. C. de iure dō. si inter v̄x. h̄ host. Ad
hec nota q̄ si in estimacōe decipiat̄ alter ecia⁹
maior. x̄v. anis. eciam sine alteri⁹ dolo ecia⁹
non v̄ltra dimidiū iusti p̄cij succurritur ei quia
nō ouenit aliquē lucrari cū alteri⁹ dāno ut. ff.
e. l. i. §. v̄lci.

Quoniam q̄rtum querūt̄ plura. s̄. v̄x vir ali-
enare possit rem dotalē immobilem puta
domū vel agrum. h̄ talis res aut est estimata
aut nō. si sic vir eā alienare potest qz est empti-
cia nisi estimacō fieret ut sciret̄ quantum res
valeret. C. de iure dō. si inter Si autem non sit
estimata tunc nō potest alienare nisi in his ca-
sib⁹. p̄mo si puocet̄ ad diuisionem fundi dō-
talis a socio qui om̄nē habz illū fundū cum
ip̄o. ip̄e t̄n ad diuisionem puocare non potest
socium. C. de fundo dotali. l. si. scdō si alienet
cum vniuersitate ut ibidem. l. i. t̄rcō si alienz
ex necessitate ut in eadem lege. q̄rto si ouerta-
tur in v̄litate v̄xoris ut ibidem. l. v̄l. q̄nto si
v̄x alienacōni cōsenciat scdō post biennium
ex de iureiurā. cōtingat. in glo. a. b. dummodo
sint alie res viro ex quibus ei consulere possit
C. ad v̄ell. autē. sum auie. sexto si tantum se-
mel cōsenciat et cum hoc iuret. licet em̄ nō va-
leret talis cōtract⁹ s̄m leges valeret tamen se-
cundum can. ut patet in dicto. c. cum contin-
gat. in tex. et glo. quia iuramentum quasi p̄ se
eundo consensu esset. et cōtra illud venire nō
liceret Et ad hoc ius canonicū seruandum ius
dex ecclesie ordinari⁹ cogere debet per censu-
ram ecclesiasticā iudices seculares. li. vj. d̄ ius-
reiuran. licet. Et secundum joban. an. ibidem
hoc intelligitur siue mulier iuret per se siue

p. pcuratorē cui dederit ad h. spāle mādatum
ex de pcur. c. vl. et di. lxij. ubi. ubi de hoc

Esto q. mulier pmo iurauerit dotē vl. donacōz
ppter nuptias nō alienare nec alienacōni con
sentire nisi ex cā rōnabili et auctoritate iudicis
qd si postea dēferit nō auctoritate iudicis et iu
rauerit nō dētra venire. **H**lm ho. sup dictum
c. cū dtingat. p. mū iuramentū hūabit. ar. ex d
iureiurā. ea te et c. intellectu. **S**ed contra e. ti.
tua nos. **R**ūd. jo. an. in c. licz. q. ibi p. mū iura
mētū fuit illicitū. et iō nulli p. iudicauit scdm

Quid si mulier iuret rē dotalē alienatā non
repetere. nūquid tale iuramentū erit seruādum
videt. q. sic q. seruari p. sine interitu vite eter
ne. et mulieri tm obest illd iuramentū. nec habe
bit auctorem p. iurij papā. vt ex e. cū dtingat. **E**t
idem ē de adultro rem suā alienatē et iuramen
to dfirmate vt. **C.** si aduersus vēdi. l. i. in d. sti.
feu. hac edictali. q. sacra. **M**o. aut intelligit il
lud c. cū dtingat. hoc mō scz cū ibi dicit. hūa
re dēt subaudi mulieres q. p. a temeritate nō
dēt venire dētra. h. papa restituet eas p. p. io
motu si interuenerit iuramentū vi vl. dolo p. sū
tū. **E**t iō seqtur siue vi siue dolo rē. et similiter
loquit. autem. sacramēta p. uerū. **S**z quomō
d. stabit de metu vl. dolo. **H**lm d. stabit h. m. host.
ex p. spicuis insidijs d. siderata p. sonaz. q. l. itate
aut em mulier est quedā virago. et sic nō p. sū
mitur coacta. aut est nature debilis et vir du
re ceruicis et faciei ferocis. et tūc iudex atten
dat an exigēte necessitate vera res dotalis sit
alienata et tūc bñ est ar. ex d. emp. et vendi. p.
uenit. aut vicio p. digalitatē viri. et tunc alie
nacō est suspecta. Itē an ex pte creditoris fue
rit adhibita cautela iuramentū. q. vir in h. m. oī
p. sūm. spōte p. stare vt ex d. renū. sup h. **I**tē mu
lier p. habet minas viri et forte verbera ex de
spō. veniēs. et d. d. spō. ipu. ex l. iis. his oībz d.
curētibus mulier absolucōz potest ipetrare

Quid si vir suau eloqō mlierē inducat ad
d. sciendū. **H**lm ho. d. sensus valet ar. **C.** si q.
aliquē testa. p. bi. l. vl. **S**z ar. dētra. ff. de don. i.
ter virz. et vxorē. l. iij. h. illd intellige q. nō i.
teruenit iuramentū. **Q**uid si mulier inducatur
ad iuramentū corā iudice et veniat ad aures iu
dicis et dicat sibi q. iuita cōsentit et iurat. **H**lm
host. iudex nō d. h. sustinere. h. et si sustinu
erit p. sūm. p. muliere. ar. ex d. his que vi. c. i.
Quid in dubio. **H**lm videt. tenendū iuramen
tū. q. in dubijs via tucior est tenenda et eli
gēda ex de spō. iuuenis. **V**el relinqt. arbitrio
pape. q. qd ipe voluerit tuci. erit nec aliter a
gere poterit nisi p. eū absoluta fuerit vt dictū
est sup. **C**ōsiliū aut generale gracia mulierz
et p. tēu eaz videt. h. esse scz q. q. mulier nu
bit faciāt eā iurare q. nūq. d. sciāt alienacōi
rei dotalis nisi corā iudice cā cogta et p. b. ta
scz necessitatis vere instātis tūc em si aliter d.
fenciāt etiā si iuramentū faciat cū sit d. rariū p. i
mo licito et honesto. nō tenebit. vt ex de iure
iurā. eā te. **E**t p. addere q. si vnq. cōtra venerit
nō valebit. vt ex de p. ben. cū dilecto. q. i. v. q. n.
q. Sub p. tēxtu tñ talis iuramentū videt. q. quili
bet rem alienatā expetere possit. h. hostiē. ti. d.

iureiurā. **Q**uid si vir alienet rē dotalē imo
bilē. **H**lm aut alienat eam mīmonio d. stāte aut
matrimonio soluto. **S**i pmo mō vir vendicare
p. ipam veniens dētra p. p. iū factū. q. nō p. cef
sit de iure. **C.** de agri. et censu. quēadmodū. **S**i
scdo mō aut paciscit. mulier q. nō veniet dētra
aut n. **S**i n. mulier alienacōez renocabit. si sic
nō renocabit. **E**t idē est si heres viri extiterit et
de duct. legatis q. n. tate dotis habuerit d. be
reditate viri. **N**ā a possessore vendicare poterit
qd ex hereditate sibi defecerit. ff. de fūdo do
ta. d. otales. h. ho. **Q**uid si vir alienet res mo
biles. **H**lm h. facere p. t. q. nō est p. b. i. tū. h. ho.
Vir vir alienare possit p. a. f. n. alia. **H**lm q. sic
h. m. j. n. o. si dominiū eoz sit trāslatū in viruz
alias nō. ff. de iure do. si ego.

Quia q. n. tū articulū q. ē d. repetitōe et red
dicōe dotis querūtur plura scz vtz muli
er cōstante mīmonio dotem petere possit. **H**lm
aut vir est suspect. de dilapidacōe aut non. si
sic. scz q. male vti. sua subitācia. puta q. ē lu
sor vel tabernari. tūc dos ē sequestranda scz
q. vir p. sūm. eam dissipatur. ff. solu. ma. si c.
dotem. q. si vero dotē. **E**t in h. casu p. t. mulier
dotē petere mīmonio d. stante. **C.** si d. stāte mī
monio. l. vna. **N**ō p. t. tamē eā alienare. h. debet
v. fructibz ad sustētacōz sui et viri et filioruz
C. de iure do. v. **S**z q. mulier petat dotē solu
to matrimonio qd vult facere p. t. de dote. **S**i
vero vir non sit suspect. aut labitur facultatē
b. aut non. si sic p. stare debz caucōz quā p. t.
p. dote hūada. vñ si nō p. t. p. stare p. doneā cauci
onē fideiussoziā prestabit iuratoriā. **E**t in hoc
casu nō p. t. mulier petere dotē nisi dos fuerit e
sumata. vt in dicta lege. v. si vero non labit.
sic nō debz caucōz p. stare. et hec solucō. eli
cit. ex dictis bern. ex e. p. vestras. **S**i aut muli
er esset suspecta vel etiā vir esset ignotus et
suspect. de fuga d. mēdari debz pecunia do
tis alicui mercatori. vt de parte honesti. lucri
supporēt. onera mīmonij ex e. p. vestras. h.
ho. **N**otat etiā h. ho. p. caucōz fideiussoziāz
p. dote seruāda vel restituenda non debz muli
er petere nec vir dare. et si det eā siue añ matri
monij siue d. stante matrimonio dacō nō tenet
q. est dētra ius vt innuit exp. se rubrica. **C.** d. si
deius. vel mā. dot. debet. l. i. et. ij. ar. ex e. p.
vestras. qd aut fit dētra iura nō valet. **C.** de le
gibz. nō dubiū. **A**liq. vō distinguūt q. si vir re
nūciat legi ex certa sciēcia dacō valet. si autez
ex ignorācia nō valet. ff. si q. cauē. q. si q. **A**d
h. respōdet ho. q. illd non est vez. in p. b. i. tū
ex cā mīmonij qd esse debz libez. ex de spon
gēma. **D**ictū tñ c. p. vestras. velle videt. q. dos
sub ea caucōne tradat. quā vir p. stare p. t. ergo
sub fideiussoziā si eā p. stare p. t. sic videt. bern.
intelligere. **M**o. vero exponit sub ea caucōe sci
licz nuda quāz p. t. subaudi de facili p. stare. vel
quā p. t. i. debz quia aliā iure p. stare non potest.
Et sic facit p. eo qd loq. tur de potēcia iuris n.
facti. **E**st ei duplex potēcia ex d. f. scrip. f. scita.
et. **S**i at vir dedit fideiussoziā soluto mīmonio
dacō tenet. ff. solu. ma. si d. stāte. q. quociēs.
Quā diuorcio facto dos sit petēda et reddēda

Inges aut sepantur ppter cāz licitā vt ppter
 dāgnitātē vel affinitatē. vel aliud hmoi
 aut ppter cām illicitam si pmo mō aut dtraxerunt
 ignorāter et tūc debz reddi quicquid ha
 buerit alter ab altero. si ecia3 sciuerunt dāgnitātē. sed ignorauerunt gdm fore pphibituz
 rpeti pē dos et donacō ppter nupcias. s3m jo.
Aut cōtraxerūt sciēter. et tūc pdere debēt qd
 qd alter alteri dedit. et debz fisco applicari n
 excusentur errore vl' miori etate. vl' ecia3 nisi pa
 pa aliter disponat p bono pacis. ex e. mulier
 res. in tex. et glo. a. et. c. si necesse in glo. e. **S**i
 vero alter sciuit et alter ignorauit qntū ad sci
 entē locū h3 pdicta pena. vt dicit host. **S**i aut
 sepant ppter cām illegitimā vt ppter adulteriū
 um ab altero dmissum. aut sepant ppter adul
 teriū vxoris. et tūc mulier pdit dotē et vir eaz
 lucrāt. pdit ec dotaliciū. i. donacōz ppter nup.
 si supple eā ex pacto deberet habere e. c. vlti.
 vl' dotaliciū. i. pafernalia ad quoz restitucōz
 nō tenet vir in tali casu. **C.** d. pac. cōuen. l. vl.
 et ex e. pluriū in tex. et glo. fi. **S**i tam vir occi
 dat vxorē ppter adulteriū nō lucrificat dotem
 ecia3 si pactū de lucrādo eā pzi9 fuit factū. ff.
 solu. ma. si ab hostib9. §. i. **V**n tunc dos redit
 ad filios vxoris occise in autē. vt liceat matri
 et aui. §. si de adulterio. h3 jo. xxxij. q. ij. ad
 monere. **A**ut sepāt ppter adulteriū viri et tūc
 vxor lucrāt. donacōz ppter nupcias. qz vir et
 mulier nō ad iparia iudicāt. si tñ extant filij ex
 eoz mrimonio ad eos spectat dos siue dona
 cō. ex e. vt lite nō drest. ad h3 in glo. vij. **S**i vō
 dtractis spōsalib9 mrimoniū nō seqt. siqd nōie
 dotis traditū fuerat repeti pē et fruct9 ei9. sp
 em intelligit si mrimoniū subleq. ff. de iure
 do. stipulat9 **I**dē ē de ācilla et ptu ei9. ff. d. d.
 di. cā data nō secuta. l. qui se debere. §. fūdus
Qua actōe aget mulier p dote recipiēda so
 luto mrimonio iusta de cā nō ppter dāgnitātē
 te vel aliud hmoi **N**on aget actiōne de do
 te. qz nullū fuit mrimoniū ergo nulla dos. s3
 aget dōicōne sine cā. ff. de dōi. sine cā. l. vlti.
 quia cā nō fuit secuta ppter quā dos dabatur
 ex e. de prudēcia. in glo. a. **S**i nūquid fruct9
 debz restitui **N** qz nō nisi illi qui añ mrimoni
 um obuenerūt qz illi ipō iure dotē augent. sed
 qui post mrimoniū obuenerūt ppter onus ma
 trimonij sustinendū viri fiūt ex e. mulieres. in
 glo. b. ff. e. dotis fruct9. **Q**uid si vir onus
 mrimonij sustinuit añ nupcias. puta qz puellā
 nōdū nubilē duxit et aluit **R**ndz ho. et azo. q
 d eqtate pē dici qz retinere pē fruct9 pceptos
 tpe quo eā sustētauit **N**o h3 nota qz vir dotē
 lucrāt tripliciter **V**nomō ex pacto vt si paci
 scat de dote tota vl' pte lucrāda. et vxor dō do
 nacōe ppter nupcias. pactū em hincide debet
 esse eqle. vt ex e. donacō. in tex. et glo. et. **C.** d.
 pac. dūen. l. ex morte. **S**cdo ex lege et h3 dupli
 citer. vno mō ppter adulteriū vxoris. vt supra
 dictū est. **A**lio mō si vxor instituta decesserit l
 religionē intrauerit deficientib9 liberis et ppi
 quis. tūc em vir succedit vxori et ecōuerso vt
C. vñ vir et vxor. l. i. **I**n omib9 alijs et dos ad
 mulierē et donacō ppter nupcias ad virū redt

solutio mrimonio. nisi dtratiū obtineat dñu
 do approbata. ex e. mulieres. et c. donacō. §.
 sane in tex. et glo. e. **O**ia ecia3 emptā de dñuni
 b9 bonis viri et vxoris diuidi debēt inter eos
 facto diuorcio ppter cāz licitā si h3 dñet. alias
 omnia psumunt esse de bonis viri. ex e. c. i. et
 ij. **D**one qz vxor dñicta de adulterio sit fi
 liafamilias. nūquid vir lucrabit dotē pfecti
 ciā. **R**ndet host. qz sic si dos nō sit recasura ad
 patrem. alias sec9 est. ff. solu. ma. l. ij. **V**idet
 tñ qz viuēte filia pater nequeat recupare dotē
Et habes optimū exēplū in plato vasallo ali
 cui9 picipis qz si plat9 dñit felloiā dtra
 dñm ecclesia feudū pdit qdñ ille plat9 viuē
 h3 post mortē ei9 recuperat illd. vt in li. feudoz.
 de capitulis regis cōradi. §. si cleric9 velut e
 piscop9. h3 ho. **Q**uid si mulier amisit dotem
 suaz ppter fornicacōz sentēcia diuorciij lata qz
 ad sepacōez thori. et postea pbata dāgnitā
 te inter eam et virū sepentur oīno p ecclesiam
 data vtriqz licēcia contrahendi. nūquid muli
 er dotē repetere poterit tanqz adulteriū nō fe
 cerit **N** tūc. dicit qz sic. qz exquo nullū fuit
 mrimoniū nō fuit adulteriū. nec vlla dos. et
 quia ecclesia in illa sentēcia dcepta fuit reuo
 care debet veritate pbata ar. ex de fri. frimta
 tis. **L**aure. vō dixit qz nō est decetero audiēda
 licet mō appareat qz nō fuit mrimoniū nec adul
 teriū. qz est puniēda ppter intencōz cū ope sub
 secuto. ex de biga. nup et c. fi. et vt p h3 aufe
 rat ceteris materia deliquēdi. et ne excogite
 pbacō falsa cōtra mrimoniū ppter dotē recu
 perādam **E**t hui9 sentencie est host. gof. jo. et
 bern. ex e. plerūqz. in glo. e. **C**ui debz dos
 reddi mrimonio soluto **N** si sit dos pfecticia
 patri debz reddi mortua filia. vt. **C.** solu. ma.
 dos a patre. et h3 ē vñ si decedat sine liberis
 alioqn penes liberos remaēt. licz qdā dtratiū
 dicāt vt ibid. l. post mortē. **S**i vero fiat diuor
 ciū viuente pze et filia. dos pzi et filie est red
 denda. vt ibid. l. ij. et. l. penul. vl' saltez filie
 ex e. c. i. **S**i aut sit aduēcia debz reddi mulie
 ri. vt. ff. solu. ma. l. ij. nisi ille qui dedit p mu
 liere dotē stipulat9 sit eā sibi reddi. vt ibidem
 l. quociēs. §. i. **S**i nūqd soluto mrimonio d
 bet dos statim reddi **N** qz sic si dos dñet i re
 bus imobilib9 inestimatis. **S**i autem in rebus
 mobilib9 vel se mouētib9. vel ecia3 in corpali
 bus. vt pecunia vellimentis animalib9 infra
 annū vt. **C.** de rei vxorie actiōne. l. vna. §. cu3
 autem. quod tñ est ad fun9 necessarium statim
 erigit. vt. ff. solu. ma. si filia **S**i ergo immobi
 lia statim soluto mrimonio nō restitunt. tene
 t vir et heres ei9 ad fruct9 et ei9 pñones **I**n
 mobilib9 aut et se mouentibus tenet ad vsu
 ras post annū et vecturas nauium siue iumen
 toz et opas seruoz. vel quēst9 ciuiliuz ānona
 rum. vt **C.** de rei vxor. actiōne. §. exactō. h3 ho.
Ad hec nota qz vir totā dotē reddere debz
 si potest. **A**lias inquātum facere potest. i. ha
 bita racōne eius ne egeat. vt dicit in dicta le
 ge. nisi dolo diminuerit suaz substantiā. **S**i tñ
 venerit ad pinguiozem fortunam restituet to
 tam **S**ed si vir paciscatur vt reddat totam non

valet tale pactū cū sit contra bonos mores. si tñ
soluerit repetere nō p̄t. ff. d. cōdi. inde. nā et si
hec bern. ex. e. mulieres i glo. bern. Et transiit
dictū p̄uilegiū etiā ad filios eiusdē m̄rimoniij
n̄ at ad heredes ex̄neos. ut. ff. solu. ma. maritū
Nota etiā q̄ exp̄se facte in reb⁹ dotalibus
a viro aut fuerunt nēcie. et he minuūt dotem
ip̄o iure. aut vales et ille repetūt actōne mā
dati. v̄l negocijs gestis aut negligēter v̄l vo
lūtate ut picture et h̄mōi. Et in his nulla da
tur actio etiā si fuerūt facte volūtate mulieris
s̄ p̄mittunt abradī siue deduci sine lesiōe po
ris stat⁹. **C.** d. ipensis in reb⁹ do. factis. l. i. et
l. qd̄ dicit⁹ Et hoc est ver⁹ cū fit separacō quo
ad fed⁹ m̄rimoniij. sec⁹ est si quo ad thoz. p̄p̄
adulteriū ex. e. plerūqz. vbi de h. b. bern. ex. e.
mulieres. in glo. b. ad fi.

O circa sextū articulū q̄ est d̄ p̄uilegio dotis
nota q̄ dos est multū p̄uilegiata Nam p̄
ea oia bona viri tacite sūt vxorī obligata. Vñ
si q̄s hereditatē viri possidz m̄lieri de dote rñ
dere d̄z ex de pigno. ex l̄ris. h̄z etiā vxor p̄ pa
fernalib⁹ tacitā p̄pothecā nisi sibi p̄uiderit p̄
sp̄alē et exp̄ssaz. qz tūc alijs renūciare videt⁹
C. de pact. duen. sup dotē. l. fi. Et hoc p̄uile
gium extendit⁹ ad heredes vxoris p̄p̄ios. i.
ad filiū nepotē nō autē ad heredes ei⁹ extra
neos. **C.** de p̄uile. do. l. vna. h̄ tñ p̄uilegiū non
habēt mulieres heretice. **C.** de here. l. i. Vnde
vxor quo ad dotē p̄feret oib⁹ creditorib⁹ etiā
tpe p̄orib⁹. actōnes p̄sonales v̄l etiā tacitas
p̄pothecas h̄nūb⁹. nō aut p̄feret p̄orib⁹ credi
torib⁹ p̄pothecas exp̄ssas h̄nūb⁹. sicut nec fi
sc⁹ q̄ simile p̄uilegiū habz cū muliere. ex d̄ pi
gno. ex literis. i glo. c. e. In donacōe at̄ p̄pter
nupcias p̄feret m̄l̄r posteriorib⁹ tñ. **C.** e. l. fi.
Ite bona vxoris nō sunt distrahebda Nec etiā
p̄pter delictū viri. distrahūt tñ p̄ viro qñqz
in cau Nam i cā p̄mipilarij sunt p̄ eo obnoxia
si oia bōa ei⁹ sunt exhausta. **C.** ne vx. p̄ mari.
l. i. et. iij. et. **C.** in q̄b⁹ causis pign⁹ tacite cō
trahit⁹. l. satis. h̄ ex de d̄sue. ex p̄te i glo. d. **C.**
Sed nūquid dos p̄mi m̄rimoniij ouertit d̄z i ma
trimoniū sequēs h̄ p̄ sic nisi p̄bet aliud due
nisse. ff. e. dotē. Et h̄ est ver⁹ si mulieris erat a
ctio pura. nam si erat ex̄nei nō ouertit nisi cō
senciente stipulatore dotis. ff. e. stipulacō do
tis. h̄ etiā intelligit⁹ si pater ei⁹ nō viuit. Naz
si p̄e viuet nō nupserit d̄stituta heres cū ex
neo dotē percipiet. Constituta vero cū fr̄ibus
dotem cōferet. **C.** ut d̄munia vtriusqz. l. fi. Si
vero pater viuit tunc aut mulier contraxit vo
lente patre. aut nolente Si volēte nō licet pa
tri aliqd̄ diminuere d̄ dote p̄mi m̄rimoniij n̄
si forte eius substantia sit aliqua clade fortui
ta diminuta. quia tunc dare non cogitur ultra
virtutem substantie sue. Si autem patre nolē
te. tunc secus est. vnde imputet sibi qui cum
ea sine dote cōtraxit. maxime si pater iusta de
causa contraxit. ut quia vir erat vilis p̄sona. i
autē. de quali. do. q̄. quia vero coll. vij. h̄ bo.
Alter dicitur. ff. de ritu nup. q̄ si filia inuito
patre nupserit pater eam dotare tenetur nisi
virum indignum elegerit.